

**T.C
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM ANABİLİM DALI
EĞİTİMİN SOSYAL VE TARİHİ TEMELLERİ BİLİM DALI**

**2000 - 2008 YILLARI ARASINDAKİ TALİM VE TERBİYE
KURULU KARARLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Durmuş Ali CİHAN

Ankara

Ocak, 2010

Durmuş Ali CİHAN
Ocak, 2010

2000 - 2008 YILLARI ARASINDAKİ TALİM VE
TERBİYE KURULU KARARLARININ
DEĞERLENDİRİLMESİ

**T.C
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM PROGRAMLARI VE ÖĞRETİM ANABİLİM DALI
EĞİTİMİN SOSYAL VE TARİHİ TEMELLERİ BİLİM DALI**

**2000 - 2008 YILLARI ARASINDAKİ TALİM VE TERBİYE
KURULU KARARLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Durmuş Ali CİHAN

Danışman: Doç. Dr. Yücel GELİŞLİ

Ankara

Ocak, 2010

JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

Durmuş Ali CİHAN’ a ait “2000-2008 Yılları Arasındaki Talim ve Terbiye Kurulu Kararlarının Değerlendirilmesi” başlıklı tezi 11/02/2010 tarihinde, jürimiz tarafından Eğitimin Sosyal ve Tarihi Temelleri Bilim Dalında Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Adı Soyadı

İmza

Üye (Tez Danışmanı):

Doç. Dr. Yücel GELİŞLİ

.....

Üye :

Prof. Dr. Tayyip DUMAN

.....

Üye :

Prof. Dr. M. Çağatay ÖZDEMİR

.....

ÖNSÖZ

Bu çalışma, Mustafa Kemal ATATÜRK' ün talimatıyla 1926 yılında kurulan ve diğer bakanlıklarda benzeri olmayan, Türk Milli Eğitim Sisteminin öğretim programlarını, ders kitaplarını ve bütün eğitim – öğretim araçlarını belirleyen, yönlendiren ve Türk toplumunun ihtiyaçları doğrultusunda gelecek kuşakların yetişmesi ve eğitilmesi için temel hedef ve kararları tespit eden Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı (TTK)' nın 2000 – 2008 yılları arasında aldığı kurul kararlarını kapsamaktadır.

2000 – 2008 yılları arasındaki dönemde alınan kurul kararları kendi içlerinde; yönetmelik, eğitim programları, ders kitapları, ders dağıtım çizelgesi, şûra ve diğerleri olarak gruplandırılmıştır. Böylece, okuyucu hangi dönemde hangi kararların daha ön plana çıktığını görme fırsatı bulacaktır. Ayrıca, alınan kurul kararlarının söz konusu dönemdeki yansımaları niteliksel yönden ele alınmıştır. Bu çerçevede, alınan kurul kararlarının genel olarak hangi amaca ve ihtiyaca yönelik olarak hazırlandığı incelenmiştir.

Araştırmanın yürütülmesi sırasında; başta, çalışmalarım boyunca ilgi, destek ve katkılarını esirgemeyen değerli hocam ve tez danışmanım Doç. Dr. Yücel GELİŞLİ' ye teşekkür ederim..

Ders alma aşamasında değerli görüşlerinden yararlandığım sayın hocam Prof. Dr. Ülker AKKUTAY, Prof. Dr. Tayyip DUMAN ve Prof. Dr. Çağatay ÖZDEMİR' e teşekkür ederim.

Ayrıca tez çalışmalarım esnasında bana yardımcı olan Milli Eğitim Bakanlığı Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı çalışanlarına da teşekkür ederim.

Durmuş Ali CİHAN

Ankara, 2010

ÖZET

2000 - 2008 YILLARI ARASINDAKİ TALİM VE TERBİYE KURULU KARARLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Cihan, Durmuş Ali

Yüksek Lisans, Eğitimin Sosyal ve Tarihi Temelleri

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Yücel GELİŞLİ

Ocak 2010, 182 Sayfa

Bu araştırmanın amacı, Talim ve Terbiye Kurulu (TTK)' nun 2000 - 2008 yıllarını kapsayan dönemde aldığı kararların nicel ve nitel incelemesini yapmaktır.

Türk Milli Eğitim Sisteminin öğretim programlarını, ders kitaplarını ve bütün eğitim – öğretim araçlarını belirleyen, yönlendiren ve Türk toplumunun ihtiyaçları doğrultusunda gelecek kuşakların yetişmesi ve eğitilmesi için temel hedef ve kararları tespit eden Talim ve Terbiye Kurulu' nun 2000 - 2008 yılları arasındaki kararları, belgesel tarama tekniği ile ele alıp incelenmiş, elde edilen veriler bir sistem içinde bütünleştirilerek, genel bir değerlendirilmesi yapılmıştır. Ayrıca bu amaca bağlı olarak incelenen Talim ve Terbiye Kurulu Kararları' nın eğitim uygulamalarına yansımaları da incelenmiştir.

Bu araştırma, Talim ve Terbiye Kurulunun ' nın 2000 - 2008 yılları arasındaki almış olduğu Yönetmelik, Eğitim Programları, Ders Kitapları, Ders Dağıtım Çizelgesi ve Şûra kararlarıyla sınırlı tutulmuştur.

Bu araştırmanın evrenini, Talim ve Terbiye Kurulu' nun 1926' da kuruluşundan günümüze değin aldığı tüm kararlar oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise 2000 - 2008 yılları arasında alınan kararlar oluşturmaktadır.

TTK' nın 2000 - 2008 yılları arasında alınan kararların büyük çoğunluğunu ders kitaplarıyla ilgili kararların oluşturduğu görülmektedir. 2000 - 2008 yılları arasındaki kararların %69' u Ders Kitabı, %13' ü Eğitim Programları, %8' i Yönetmelik, , %7.8' i Ders Dağıtım Çizelgesi, %2' si çeşitli konular, %0.2' si ise Eğitim Şûralarıyla ilgili düzenlemelerden oluşmaktadır.

Kurul kararlarının incelendiği 9 yıllık dönemde; öğrencilerin ezberden ziyade aktif düşünmeye, keşfetmeye yönelten, öğrencilerin merkeze alındığı eğitim programları düzenlenmiş, ortaöğretime geçişteki sınav sisteminin daha kapsamlı ve öğrencilere hitap eden bir tarzda olması ile ilgili kararların alındığı görölmektedir. Ayrıca bu zaman diliminde bir eğitim şûrası gerçekleştirilmiş olup dönemin eğitim sorunlarıyla ilgili tavsiye kararları alınmıştır.

ABSTRACT
MAKING ASSESSMENT OF THE DECISIONS TAKEN BY BOARD OF
EDUCATION BETWEEN 2000 AND 2008.

Cihan, Durmuş Ali

Master Thesis, Social and Historical Foundations of Education

Advisor: Assoc. Prof. Yücel GELİŞLİ

January 2010, 182 pages

The purpose of this research is to assess the decisions taken by board of education between 2000 and 2008 year period covering both quantitative and qualitative review of the decisions taken.

Turkish National Education System principles and policies, teaching programs, textbooks, and all education - teaching tools in determining, directing and the Turkish community to meet the needs of future generations to grow and be trained and the basic objective of decisions which detects and Dressage Training Board 's 2000 to 2008 years between decisions, deal with the documentary screening technique has been examined, all the data obtained in a system enabling a general assessment was made. In Addition practices are examined depennding on the purpose of reviewing the decision of the Training and Dressage Committee's reflections on education.

This research is limited with council decisions, Course Schedule, Textbooks, Training programs, and regulations taken by Dressage Training Board between 2000 and 2008 years.

The universe of this research is made up of the Training and Dressage Committee 's from decisions 1926 from until today all the resolutions constituted all. The sample of study is made up of decisions taken from 2000 to 2008 years.

It seems that the decisions TTK has taken between 2000 – 2008 is made up of lesson books. 69% of decisions is composed of Textbook, % 13 of them is Training Programs, % 8 of them is composed of Regulation, 7.8% of them is composed of

Courses Schedule , 2% of them is composed of various issues and %0.2 of them is composed of regulations related to Education Council.

Training programs which recite the students to think actively to discover , rather than memorize and take students to center of training programsa are organized in 9-year period when. The Board decisions are examined it seems that same decisions are taken related to transition to secondary school exam system to be more comprehensive and to appeal to student.

İÇİNDEKİLER

	Sayfa
JÜRİ ÜYELERİNİN İMZA SAYFASI.....	ii
ÖNSÖZ.....	iii
ÖZET.....	iv
ABSTRACT.....	vi
TABLolar LİSTESİ	ix
GRAFİKLER LİSTESİ	x
1. GİRİŞ	1
1.1. Problem.....	1
1.2. Amaç	22
1.3. Önem	22
1.4. Sınırlılıklar	22
1.5. Tanımlar	23
2. İLGİLİ ARAŞTIRMALAR.....	24
3. YÖNTEM.....	29
3.1.Araştırmanın Modeli	29
3.2.Evren ve Örneklem	29
3.3.Verilerin Toplanması	30
3.4.Verilerin Analizi	30
4. BULGULAR ve YORUM	32
4.1. 2000 Yılında TTK Tarafından Alınan Kararların Değerlendirilmesi	34
4.2. 2001 Yılında TTK Tarafından Alınan Kararların Değerlendirilmesi	44
4.3. 2002 Yılında TTK Tarafından Alınan Kararların Değerlendirilmesi	52
4.4. 2003 Yılında TTK Tarafından Alınan Kararların Değerlendirilmesi	64
4.5. 2004 Yılında TTK Tarafından Alınan Kararların Değerlendirilmesi	73
4.6. 2005 Yılında TTK Tarafından Alınan Kararların Değerlendirilmesi	93
4.7. 2006 Yılında TTK Tarafından Alınan Kararların Değerlendirilmesi ...	112
4.8. 2007 Yılında TTK Tarafından Alınan Kararların Değerlendirilmesi ...	133
4.9. 2008 Yılında TTK Tarafından Alınan Kararların Değerlendirilmesi ...	145
5. SONUÇ ve ÖNERİLER	156
5.1.Sonuç.....	156
5.2.Öneriler.....	166
KAYNAKÇA.....	167
EKLER	182

TABLOLAR

	Sayfa
Tablo 1: 2000 Yılında TTK Tarafından Alınan Kararların Sayısal Değeri.....	34
Tablo 2: 2001 Yılında TTK Tarafından Alınan Kararların Sayısal Değeri.....	44
Tablo 3: 2001 Yılı İlköğretim Okulu Haftalık Ders Çizelgesi.....	51
Tablo 4: 2002 Yılında TTK Tarafından Alınan Kararların Sayısal Değeri.....	52
Tablo 5: 2003 Yılında TTK Tarafından Alınan Kararların Sayısal Değeri.....	64
Tablo 6: 2004 Yılında TTK Tarafından Alınan Kararların Sayısal Değeri.....	73
Tablo 7: Eski ve Yeni Matematik Programlarının Karşılaştırılması.....	80
Tablo 8: 2005 Yılında TTK Tarafından Alınan Kararların Sayısal Değeri.....	93
Tablo 9: 2005 Yılı İlköğretim Okulu Haftalık Ders Çizelgesi.....	105
Tablo 10: 2006 Yılında TTK Tarafından Alınan Kararların Sayısal Değeri.....	112
Tablo 11: 2007 Yılında TTK Tarafından Alınan Kararların Sayısal Değeri.....	133
Tablo 12: 2007 Yılı İlköğretim Okulu Haftalık Ders Çizelgesi.....	143
Tablo 13: 2008 Yılında TTK Tarafından Alınan Kararların Sayısal Değeri.....	145
Tablo 14: 2000 - 2008 Yılları Arasında TTK Tarafından Alınan Kararların Sayısal Değeri.....	156

GRAFİKLER

	Sayfa
Grafik 1 : 2000 Yılında TTK Tarafından Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı.....	34
Grafik 2 : 2000 Yılında TTK Tarafından Ders Kitabıyla İlgili Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı	35
Grafik 3 : 2000 Yılında TTK Tarafından Eğitim Programlarıyla İlgili Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı	37
Grafik 4 : 2000 Yılında TTK Tarafından Ders Dağılım Çizelgesiyle İlgili Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı	41
Grafik 5 : 2001 Yılında TTK Tarafından Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı	44
Grafik 6 : 2001 Yılında TTK Tarafından Ders Kitabıyla İlgili Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı	45
Grafik 7 : 2001 Yılında TTK Tarafından Eğitim Programlarıyla İlgili Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı	48
Grafik 8 : 2001 Yılında TTK Tarafından Ders Dağılım Çizelgesiyle İlgili Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı.....	50
Grafik 9 : 2002 Yılında TTK Tarafından Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı.....	52
Grafik 10 : 2002 Yılında TTK Tarafından Ders Kitabıyla İlgili Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı	53
Grafik 11: 2002 Yılında TTK Tarafından Eğitim Programlarıyla İlgili Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı.....	56
Grafik 12: 2002 Yılında TTK Tarafından Ders Dağılım Çizelgeleriyle İlgili Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı.....	59
Grafik 13: 2003 Yılında TTK Tarafından Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı.....	64
Grafik 14 : 2003 Yılında TTK Tarafından Ders Kitabıyla İlgili Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı	65
Grafik 15: 2003 Yılında TTK Tarafından Eğitim Programlarıyla İlgili Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı.....	68
Grafik 16: 2003 Yılında TTK Tarafından Ders Dağılım Çizelgeleriyle İlgili Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı.....	69

Grafik 17: 2004 Yılında TTK Tarafından Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı.....	73
Grafik 18: 2004 Yılında TTK Tarafından Ders Kitabıyla İlgili Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı	74
Grafik 19: 2004 Yılında TTK Tarafından Eğitim Programlarıyla İlgili Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı.....	76
Grafik 20: 2004 Yılında TTK Tarafından Ders Dağılım Çizelgesiyle İlgili Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı.....	90
Grafik 21: 2005 Yılında TTK Tarafından Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı.....	93
Grafik 22: 2005 Yılında TTK Tarafından Ders Kitaplarıyla İlgili Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı.....	94
Grafik 23: 2005 Yılında TTK Tarafından Eğitim Programlarıyla İlgili Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı.....	95
Grafik 24: 2005 Yılında TTK Tarafından Ders Dağılım Çizelgesiyle İlgili Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı	104
Grafik 25: 2006 Yılında TTK Tarafından Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı.....	112
Grafik 26: 2006 Yılında TTK Tarafından Ders Kitabıyla İlgili Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı.....	113
Grafik 27: 2006 Yılında TTK Tarafından Eğitim Programlarıyla İlgili Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı	115
Grafik 28: 2006 Yılında TTK Tarafından Ders Dağılım Çizelgesiyle İlgili Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı	123
Grafik 29: 2007 Yılında TTK Tarafından Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı.....	133
Grafik 30: 2007 Yılında TTK Tarafından Ders Kitabıyla İlgili Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı.....	134
Grafik 31: 2007 Yılında TTK Tarafından Eğitim Programlarıyla İlgili Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı	140
Grafik 32: 2007 Yılında TTK Tarafından Ders Dağılım Çizelgesiyle İlgili Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı	142
Grafik 33 : 2008 Yılında TTK Tarafından Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı	145
Grafik 34 : 2008 Yılında TTK Tarafından Ders Kitabıyla İlgili Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı	146

Grafik 35: 2008 Yılında TTK Tarafından Eğitim Programlarıyla İlgili Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı	150
Grafik 36: 2008 Yılında TTK Tarafından Ders Dağılım Çizelgesiyle İlgili Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı	153
Grafik 37: 2000 – 2008 Yılları Arasında TTK Tarafından Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı.....	157

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın problem durumu, amacı ve önemi, alt amaçlar, sınırlılıklar, sayıtlılar, tanımlar ve kısaltmalar üzerinde durulmuştur.

1.1. Problem Durumu

Bir ülkenin sahip olduğu kaynakların en değerlisi insandır. Bu kaynağın işlenip değerlendirilmesi, o ülkenin kalkınma hızına ve uygarlığa olan katkısını arttırmaktadır. İnsanın işlenip değerlendirilmesi ise, eğitim aracı ile gerçekleştirilmektedir. Eğitim; insana, hem çevresindeki değişmelere uyum sağlayacak, hem de çevresinde istenilen değişimleri yaratabilecek nitelikte yeni davranışlar kazandırma süreci diye tanımlanabilir (Tok ve Sontay, 2006, s. 106).

Varış (1985: 3)' a göre Eğitim, bireylere bilgi ve beceri kazandırmanın ötesinde, toplumun yaşaması ve kalkınmasını devam ettirebilecek ölçüde, nitelikte değer üretmek, mevcut değerlerin dağılmasını önlemek, yeni ve eski değerleri bağdaştırmak sorumluluğunu da taşır. Bu değerler öğrencilerin davranışlarını ve dilek seviyelerini yine eğitim yoluyla etkilerler. Keza bireylerde eğitim düzeyi, fikir, duygu ve ahlaki tutumlar geliştikçe, onlara verilen eğitim de seviye kazanır, gelişir.

Uluslar geleceğe giden yolda mutlaka tarihin tecrübesinden yararlanmak zorundadır. Tarih ise milletin geçmişte yaşadıkları, siyasal, sosyal, ekonomik ve kültürel olayları sebep – sonuç ilişkisi içerisinde yer ve zaman göstererek inceleyen bir bilim dalıdır (Kamer, 2008, s. 1).

Tarih, yalnızca geçmişimizi değil, günümüzde olup bitenleri anlayabilmemiz için önemlidir. Eğitim Tarihi ise, geleceğimizde ne olabilir sorusuna yanıt bulmakta yardım edeceği için her bilim dalında olduğu gibi günümüz eğitim sorunlarını çözmede, eğitim sistemini geliştirmede, eğitimin evrimini inceleyerek gerekli olan bilgileri sunar (Öksüzöğlu, 1997, s. 20).

Eğitim tarihinin amacı, en eski tarihlerden günümüze kadar milletlerin ürettiği, benimsediği, geliştirdiği eğitim ve öğretimle ilgili düşünceleri, kurumları, uygulamaları ortaya koymak, insan yetiştirme düzenini ve nasıl bir insan tipi yetiştirilmeye çalışıldığını araştırmak, toplumların mutluluğu ve mutsuzluğu ile eğitim ve öğretimlerinin ilişkisini araştırmak, bugünkü eğitim sorunlarımızı en iyi biçimde çözebilmek için geçmişten bir takım dersler çıkarılıp çıkarılamayacağını tartışmaktır (Akyüz, 2006, s. 1).

Osmanlı döneminde devlet, önceleri eğitimle doğrudan ilgilenmese de, 18. Yüzyıldan itibaren başlayan süreçte önce askeri, sonra sivil alanda batı örneğinde okullar açarak doğrudan eğitimle ilgilenmeye başlamıştır.

Tanzimat döneminden itibaren eğitim öğretim faaliyetlerini düzenlemek için çeşitli kurul ve meclisler oluşturulmuş, kurulların çalışmaları sonunda alınan kararlarla eğitim öğretim faaliyetleri düzenli hale getirmeye çalışılmıştır.

Cumhuriyet döneminde Milli Eğitim Bakanlığının kurulması ile eğitim öğretim faaliyetlerini yeni devletin amaçları doğrultusunda düzenlemek için yapılan çalışmalarda, Maarif Kongreleri, Heyeti İlmîyelerin aldığı kararlardan yararlanılmıştır. Daha sonra TTK' nın kurulması ile faaliyetler adı geçen bu kurum tarafından yürütülmüştür.

Eğitim ile ilgili yapılan düzenlemeleri ve çalışmaları Cumhuriyet dönemi öncesi ve Cumhuriyet Dönemi gelişmeler olarak incelemek mümkündür.

1- Cumhuriyet Dönemi Öncesi Gelişmeler:

19. yüzyılın ortalarına kadar Osmanlı Devletinde eğitim ve öğretim faaliyetleri, devletin görev alanının dışında kalmıştır. Eğitim ve öğretim bir hayır işi, bir dini görev olarak kabul edilmiş olup bunlar vakıflar yoluyla yürütülmüştür. Sadece “askeri eğitim” ve “yöneticilerin eğitimi” devlet tarafından yürütülmüştür. 18. yüzyılda Avrupa’da ortaya çıkan endüstriyel gelişme karşısında Osmanlı Devleti, eski üstünlüğünü koruyamamıştır. Bunu önleme amacıyla, devlet her alanda yenileştirmelere girişmek zorunda kalmıştır. Yenileştirme hareketlerinin başında ise eğitim ve öğretim gelmektedir (Akkutay, 1984, s. 15–16).

Osmanlı Devletinde Tanzimat Dönemine girinceye kadar merkezi devlet teşkilatı içinde Milli Eğitim işlerinin sorumluluğunu tam anlamıyla üstlenmiş idari merci bulunmamaktadır. Eğitim bakımından örgütlenme gereksinimi politik ve kültürel bir bunalım sırasında ilan edilen Tanzimat’ tan hemen önce ve sonra gittikçe zayıflayan Devletin eğitim yoluyla eski kuvvetine ulaştırma çabaları sonucunda oluşmaya başlamıştır (Konan, 1993, s. 4).

Akyüz (2006, 157)’ e göre, Tanzimat Döneminde, başlıca üç nedenle, eğitim alanında yenileşmelere girilmiştir:

- 1- Tarihi gelişim süreci içinde, ülkede yenilikler gerekli bir ihtiyaç olduğu ve halkın eğitilmesi “Devlet ve Hükümetin önemli bir görevi” olarak gördüğü için (1869 tarihli Maarif-i Umumiye Nizamnamesi). Tanzimat döneminde Osmanlı eğitim reformu, devlet bünyesindeki reformlardan biri olarak düşünülmüş ve ötekiler gibi, “Batılılaşma” şeklinde anlaşılmıştır.
- 2- Osmanlı yönetimine ve Türklere karşı düşmanca davranan Avrupa kamuoyunu kazanmak umuduyla,
- 3- Avrupa Devletlerinin baskıları nedeniyle.

Osmanlı Devletinde eğitimin idari yapılanmasındaki gelişmeleri şöyle sıralayabiliriz;

Eğitim sisteminin yeniden düzenlenmesiyle ilgili olarak 1838 yılında “Meclis-i Umur-ı Nafia” kurulmuştur. Bu meclis eğitim kurumlarının yeniden düzenlenmesiyle ilgili bir tasarı hazırlayarak padişaha sunmuştur. Padişahın da onayladığı bu tasarıda öğrencilerin kabiliyet ve ilgilerine uygun bir eğitim verilmesi gereği üzerine durulmuştur (Özyazgan, 1993, s. 5).

1845 yılında ise, bir başkan ve altı üyeden oluşan “Meclis-i Maarif-i Muvakkat” adıyla bir komisyon kurulmuştur. Bu komisyonun hazırladığı rapordaki öneriler doğrultusunda 1846 yılında yeni okulların açılış işlerini yürütmek, program ve yönetmeliklerini hazırlamak, bütün eğitim işlerinde yetkili ve sorumlu bulunmak üzere bir başkan, altı üye ve bir kâtipten oluşan Milli Eğitim işlerinden doğrudan sorumlu ve hükümet başkanına bağlı ilk teşkilatın çekirdeğini oluşturan “Meclis-i Maarif-i Umumiye” kurulmuştur (MEB, 1973, s. 12). Bu komisyon bugünkü anlamda TTK’ nın görev ve sorumluluğuna benzer bir işleve sahiptir.

Bununla birlikte, “Meclis-i Maarif-i Muvakkat” tarafından 1851 yılında alınan bir kararla kendi bünyesinde okulların ve açılacak “Darülfünun”un ders kitaplarını yazdırmak ve Türkçe’ ye çevirmek amacıyla 40 kişilik iç ve 30 kişilik dış üyeden oluşan ve bir bilim akademisi olarak çalışması amaçlanan “Encümen-i Daniş” kurulmuş ancak görevini istenilen şekilde yapamadığı ve bir gelişme sağlayamadığı için 1862 yılında kapatılmıştır (Özalp, Ataüenal, 1977, s. 4).

1856 yılında yayımlanan Islahat Fermanı’ na göre, Milli Eğitim işlerine daha büyük ölçüde önem verilmesi zorunlu görülmüştür. Bunun için Meclis-i Vükela’ ya (Bakanlar Kurulu) dâhil bir Nazır (Bakan) tarafından yönetimi sağlamak üzere 17 Mart 1857 yılında “Maarif-i Umumiye Nezareti” kurulmuştur (Gün, 2007, s. 7). İlk Maarif-i Umumiye Nazırı ise Abdurrahman Sami Paşadır (Koçer, 1991, s. 64).

Maarif-i Umumiye Nezareti’nin kurulmasından dört yıl sonra yani 1861’ de, “Maarif Nezaretinin Vezâifine dair menâdı-ilmühaber” adında bir talimat yayınlanmış, 3 Mart 1861 tarihinde uygulanmaya konulmuştur. Bu talimat, Nezaretin görev ve yetkilerini ilk olarak tespit edip ve Millî Eğitim Sisteminin esaslarının belirtilmesi açısından önem taşımaktadır. Talimatta yer alan hükümler aşağıda verilmiştir (Özyazgan, 1993, s. 6).

- 1- Bahriye, Tıbbiye ve Harbiye dışında kalan tüm okullar Maarif Nezaretine bağlanacaktır.
- 2- Okullar: ilk, orta ve yüksek okullar olmak üzere üç kısma ayrılacaktır. Bu okullardan ilkokullar karma olmayacaktır. Okuma yazma dışında dini bilgiler de okutulacaktır.
- 3- Orta dereceli okullar (Rüştiyeler), yüksek okullara hazırlayıcı gerekli temel ve mesleki bilgileri öğretmekle görevli bulunup, karma olacaklardır (Din farkı gözetilmeden).
- 4- Yüksek okullarda, Hendese, Madenler, Ticaret, Yollar, El Sanatları ve Mimarlık gibi dersler olacaktır. Bununla birlikte, Harbiye, Bahriye ve Tıbbiye okullarının da aynı statüde sayılacağı kabul edilmiştir.
- 5- İlkokuldan yüksek okula kadar, bir üst okula geçiş sınavla olacaktır.
- 6- Orta dereceli okullarda ve yüksek okullarda Türk dili ile öğretim yapılacağı ve bu amaçla ders kitaplarının yeniden gözden geçirileceği ve Türk dili ile öğretim yapmaya yetenekli öğretmenler seçileceği kararlaştırılmıştır.
- 7- Yukarıda belirtilen hususlar hakkında karar almak üzere önceden kurulmuş bulunan Meclis-i Maarif üyeleri ile Nazırın başkanlığında bu meclise karma üyeli bir meclis (Meclis-i Muhtelit) kurulacağı belirtilmiştir.

10 Şubat 1864' te Meclis-i Maarif ikiye bölünerek Özel Okullar Dairesi ve Genel Okullar Dairesi adını almıştır. Buna Tercüme Dairesi de eklenmiştir. Böylece 1869 Maarif-i Umumiye Nizamnamesi (Genel Eğitim Tüzüğü) yayımlanmadan önce üç daireden ibaret olan Maarif Nezareti, yeniden teşkilatlandırılma sürecine girmiştir (Koçer, 1991, s. 88).

Bu dönemde devlet eğitim işlerine pek müdahale etmemiştir. Böylece eğitim devlet işlerinin dışında bir takım devlet kurum, kuruluş ve şahısların gözetim ve denetimi altında yürütülmeye çalışılmıştır. Ancak, sıkıntılı bir dönem olan Tanzimat'tan sonra gittikçe zayıflayan devlet yapısını eski gücüne ulaştırma çabaları eğitimde örgütlenme gereksinimini doğurmuştur (Şeker, 2006, s. 2).

1869 tarihli Maarifi Umumiye Nizamnamesi Türk Eğitim Sistemi' nin kurulması yolunda çıkarılan ilk kapsamlı düzenlemedir. Okulların sistem bütünlüğü içerisinde teşkilatlandırılmasını amaçlayan bu düzenlemeyle; ilköğretim zorunlu kılınmış, okulların sınıf ve dereceleri belirlenmiş, eğitim usulleri belirlenmiş, eğitim personelinin bilgi, itibar ve rahatını arttıracak düzenlemeler getirilmiş, Maarif Merkez idaresinin düzenlenmesi ve ilerde teşkilatlandırılması ile ilgili esaslar getirilmiş, öğrencilerin azim ve gayretlerini arttıracak kurallar belirlenmiş, eğitim masrafları için halkın desteği ile ilgili esaslar getirilmiştir (Ulukanlıgil, 2003, s. 3).

1867 tarihinde Maarif Nazırı olan Saffet Paşa 1869' da Fransız maarif teşkilatından ilham alarak bir (Maarifi umumiye nizamnamesi) hazırlatmıştır. Bu nizamnamede varılmak istenen hedefler şunlardır (Koçer, 1974, s. 92):

- Öğretim mecburiyeti koymak, okulları türlü maksat ve ihtiyaçlara göre teşkilatlandırmak, öğretim ve eğitim işlerini nizamlamak, öğretmenleri yetiştirmek ve onları terfih etmek, maarif idare işlerini merkeze ve valiliklere göre düzenlemek, imtihanları düzen altına almak, eğitimin geliştirilmesi için gerekli tahsisatın kaynaklarını bulmak.
- Köylerde ve mahallelerde sıbyan, 500 evli kasabalarda rüştiye mektepleri, bin evi geçen kasabalarda idadiler, Vilayet merkezlerinde sultaniler, istanbulda Erkek ve Kız öğretmen okulları ve bir Darülfunun açmak.

Yukarıda maddeler halinde verilen bilgilerden anlaşılacağı üzere 1869 Maarif-i Umumiye Nizamnamesi hemen hemen bütün yönleriyle ilgilenmekte, daha önce var olan problemlere o günün şartlarında çözüm üretmeye çalışmıştır(Altın, 2008, s. 276).

Bununla birlikte, Maarif Nezâreti' nin merkez ve taşra teşkilâtını ve işleyişini yasal bir statüye kavuşturan “Maarif-i Umumiye Nizamnamesi” ile Maarif Nazırı' nin başkanlığında, bütün eğitim işlerini yürütme, düzenleme, gözetim ve denetim yetkisine sahip “Meclis-i Kebir-i Maarif” adı ile yeni bir düzenleme organı kurulmuş ve “Daire-i İlmîye” ile “Daire-i İdare” olmak üzere iki daireye ayrılmıştır. İlmî Daire' nin görevleri, okul kitapları ile çeşitli bilimlere ait gerekli kitapları yazdırmak ve dilimize çevirmek, Avrupa Üniversiteleri ile ilişki kurmak, Türkçe' nin ilerlemesine çalışmak ve diploma

sınavları yaparak diploma vermek, İdarî Daire' nin görevleri ise; okulların, Eğitim Meclisleri' nin, müzelerin, kitaplıkların ve matbaaların yönetim, personel, tahkikat, bütçe, muhasebe ve yasa tasarılarını hazırlayarak meclis genel kuruluna sunmak olarak belirtilmiştir. “Meclis-i Kebir-i Maarif”, Osmanlı Devleti' nin son günlerine kadar yetki ve kadroları zaman zaman daraltılıp genişletilerek devam ettirilen düzenleme organlarının temelini oluşturmuştur (Ortaç, 1977, s. 149). Meclis-i Kebir-i Maarif (Yüksek Danışma Kurulu), hem Talim ve Terbiye Kurulu'nun, hem de Eğitim Şûrası'nın işlevlerini yüklenmiş gibi görünmekle birlikte bu kurula, müfettişler ve yabancı okulların yönetimi de bağlanmıştır (<http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/sayi44/turk.htm>).

Özellikle 23 Aralık 1876' da ilan edilen Kanun-ı Esasi hükümleri arasında Maarifle ilgili maddelerin bulunması düzenleme ihtiyacını daha da arttırmıştır. Kanun-ı Esasi' nin Maarife ait hükümleri şunlardır (<http://www.belgenet.com>):

- Madde 15- Emri tedris serbesttir. Muayyen olan kanuna tebaiyet (uymak) şart ile her Osmanlı umumi ve hususi tedrise mezundur.
- Madde 16- Bilcümle mektepler Devletin taht- ı nezaretindedir. Teb' a - yı Osmaniye' nin terbiyesi bir sıyak - ı ittihat ve intizam üzere olmak için iktiza eden esbaba teşebbüs olunacak ve millet - i muhtelifenin umur - ı itikadiyelerine müteallik olan usul - ü talimiyeye hâlel getirilmeyecektir.
- Madde 114- Osmanlı efradının kâffesince tahsil-i maarifin birinci mertebesi (ilköğretim) mecburi olacak ve bunun derecat ve teferrüatı nizam- ı mahsus ile tâyin kılınacaktır.

Kodaman (1999: s. 28-29-30)' ın belirttiğine göre, eğitim ve öğretim işleri Kanun-ı Esasi emri olarak, devletin görevleri arasında yer almış ve Meclis-i Mebusan' da dahi Maarifin düzenlenmediği sürece diğer alanlarda yapılacak olan Islahatların başarıya ulaşamayacağı kabul görülmüştür. Maarifin önemi bu şekilde ortaya konulunca Maarif teşkilatında bazı düzenlemelerin yapılması da zorunlu hale gelmiştir. Fakat 1877 Osmanlı-Rus savaşı sonunda ortaya çıkan sorunlar, Osmanlı hükümetini bu alanda yapılacak olan Islahatları ertelemeye mecbur etmiştir. Söz konusu savaşın bitmesinden

sonra düzenleme çalışmaları hız kazanmış ve 1879 yılında Nezaret aşağıdaki görünümünü almıştır;

- 1- Nazır (Bakan)
- 2- Müsteşar
- 3- Müdürlükler:
 - a- Mekatib-i Aliye Dairesi (Yüksek Öğretim)
 - b- Mekatib-i Rüşdiye Dairesi (Orta Öğretim)
 - c- Mekatib-i Sıbyaniye Dairesi (İlk Öğretim)
 - d- Telif ve Tercüme Dairesi
 - e- Matbaalar Dairesi (Yayımlar Dairesi)
- 4- Kâtip ve Memurlar
 - a- Mektupçu
 - b- Başkâtip
 - c- Altı Kâtip (Her daireye birer kâtip)
 - d- Evrak Memuru
 - e- Muhasebe Memuru
 - f- Muhasebe Muavini
 - g- Mühürdar
- 5- Diğer Memurlar
 - a- İki Müfettiş
 - b- Kütüphaneler Müfettişi
 - c- Tamirat Müdürü
- 6- Meclis-i Maarif (1 Reis, 5 Üyeden oluşmaktadır)

Kanun-ı Esasi hükümlerinin uygulanmasıyla birlikte Telif ve Tercüme Dairesinin, Maarif-i Umumiye Nezaretinin merkez teşkilatında yer aldığı görülmektedir. Adı geçen dairenin, Umumiye Nezaretinin merkez teşkilatında yer almasıyla Cumhuriyet öncesi dönemde Talim ve Terbiye Kurulunun yeri, resmi olarak korunmuş olmaktadır.

2- Cumhuriyet Dönemindeki Gelişmeler

Cumhuriyet ilan edilmeden önce ülkenin içinde bulunduğu güç koşullara rağmen eğitim işi bir kenara bırakılmamış, eğitimin örgütlenmesi ve düzenlenmesi çalışmalarına başlanmıştır. 23 Nisan 1920 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi' nin Ankara' da toplanmasından hemen sonra “Büyük Millet Meclisi İcra Vekilleri Suret-i İntihabına Dair” 1920 tarih ve 3 numaralı Kanun ile diğer bakanlıklarla birlikte Milli Eğitim Bakanlığı da kurulmuştur (Öncül, 1990, s. 4).

1920 yılında ikişer üçer kişilik kadrolarla kurulan Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilatı şöyledir (<http://ttkb.meb.gov.tr/>);

1. Program Heyeti,
2. İlk Tedrisat Dairesi,
3. Orta Tedrisat Müdürlüğü,
4. Türk Asâr-ı Atıkası Müdürlüğü,
5. Sicil ve İstatistik Müdürlüğü,

Olmak üzere beş bölümden oluşmuş, daha sonraki yıllarda merkez örgütü gelişerek dokuz bölüme ulaşmış, öncekilere şu bölümler eklenmiştir (Altun, 2002, s. 4-5);

- Müsteşarlık,
- Yüksek Tedrisat Dairesi, Telif ve Tercüme Heyeti,
- Sicil ve Memurin Dairesi,
- İhsaiyet (İstatistik) Dairesi.

Program Heyeti ilk MEB teşkilâtı içinde yer almış, bunun devamı olarak Telif ve Tercüme Heyeti kurulmuştur (Şeker, 2006, s. 116). Yukarıdaki sınıflamada Telif ve Tercüme Heyeti, Talim ve Terbiye Kurulunun görevini üstlenmiştir. Cumhuriyet döneminde Talim ve Terbiye Kurulu' nun kuruluşuna kadar yeni devletin eğitim politikalarını belirlemek için bir dizi toplantılar yapılmıştır (Aslan, 2007, s. 6). TTK kurulmadan önce bu kurulun vazifeleri çeşitli toplantılar ve komisyon çalışmaları ile yapılmıştır. Bu çalışmaların en önemlileri Heyet-i İlmiyeler ve Maarif Kongresidir.

Heyet-i İlmiyelerde Türk Eğitim Sisteminde yapılacak olan bir çok uygulama ile ilgili kararlar alınmış ve daha sonra bu kararlar uygulamaya konmuştur.

Milli mücadelenin başlamasından itibaren bakıldığında 1921 yılında Ankara'da toplanan 1. Maarif Kongresi'nin eğitim tarihimiz içinde önemli bir yeri bulunmaktadır. Bu kongre okul ve öğrenci mevcudunu tespit etmek, bu konuda yapılması gereken çalışmaları belirlemek ve eğitime millî bir yön vermek amacıyla toplanmıştır. Eğitim tarihimizde bir dönemin başlangıcı olarak görülmesi gereken bu kongrede Atatürk, eğitim, bilim ve kültür alanındaki düşüncelerini, yapılacak inkılâpların esaslarını, öğretmenler için neler düşündüğünü ve onlardan neler beklediğini anlatan tarihî bir konuşma yapmıştır (<http://ttkb.meb.gov.tr>).

Kongrenin gündeminde şu maddeler bulunmaktadır (Cicioğlu, 1980, s. 31);

- “İlköğretim programının düzenlenmesi, ilkokulların öğrenim sürelerinin yeniden belirlenmesi,
- Köy öğretmeni yetiştirilmesi için öğretmen okulu açılması,
- Ortaöğretim kurumlarının dersleri ve programları”

Söz konusu kongre, düşmanın Ankara’ ya doğru ilerlediği haberi alınınca dağılmak zorunda kalmıştır. Bu yüzden toplantıda bir sonuca varılamamıştır. Ancak gündemdeki konular daha sonraki toplantıların da gündemini oluşturacaktır. Mustafa Kemal Atatürk’ ün de, cepheden Kongreyi açmak için gelmesi ve Milli Mücadele dönemindeki ilk eğitim organizasyonu olduğu için oldukça önemlidir.

Cumhuriyet’ in ilanıyla birlikte Milli devlet prensibine oturtulması hedef alınmış olan yeni Türk Devleti, eğitim meselesini meşveret (danışma) esasına dayanan ve bir bakıma belli bir uygulama gücü alan eğitim meclisi halinde açılan heyet-i İlmiyelerle yeniden ele almıştır (Yılmaz, 1988, s. 58).

İlmiyelerin ilki olan I. Heyet-i İlmiye Toplantısı 15 Temmuz–15 Ağustos 1923 tarihleri arasında İsmail Safa Bey’ in başkanlığı zamanında toplanmış ve kararlar alınmıştır. Bunlar arasında önemli olan kararlar şunlardır (Ergün, 1997, s. 33–34):

- 1- İlköğretim altı yıldır. Öğretim zorunluluğu 7 – 14 yaşları arasındadır. Birinci ve ikinci sınıf mevcudu 30’ u, diğerleri 40’ ı aşamaz; öğrenci çok olursa şubelere ayrılır.
- 2- Zorunlu eğitim yaşında bulunan çocukların yabancı okullara devamları yasaktır.
- 3- Maarif vekâletinden başka bakanlıklar ilköğretim yaptıramaz. Bu bakanlıkların elinde var olanlar Maarife devredilecektir. Yabancılar dâhil, bütün özel okullar Maarif Vekâleti’ nin denetimi altındadır. Yasa ve yönetmeliklere uymayan ve başka amaçlarla açıldığı anlaşılanlar, derhal kapatılacaktır.
- 4- Küçük köyler için, seçilecek yerlerde “Leyli Köy Mektepleri” (yatılı bölge okulları gibi) kurulacak, hatta gezici öğretmenler kullanılacaktır.
- 5- İlköğretimden sonra ortaöğretime gidemeyecekler için, zorunlu öğretim iki yıl daha devam eder. İki yıllık “ihzari mektepler” de hayati ve mesleki eğitim yaptırılır.
- 6- Kadınlar Heyet – i İlmiye’ ye girebilecekler ve ilköğretim müfettişi olarak da atanabilecekler.
- 7- Din dersi öğretmenlerinin seçiminde, diğer öğretmenler gibi şartlar aranılacaktır. Din dersi programı, din ve eğitim adamlarından kurulu bir komisyonca yapılacaktır.
- 8- “Sultani” adının “lise” olmasına karar verilmiştir. Liselerin 4+4+3=11 yıl olmasına; fen ve edebiyat şubelerinin lise son sınıfta ayrılmasına karar verilmiştir.
- 9- Diplomalı ve ehliyetnameli ilkokul öğretmenleri, askerliklerini, öğretimi aksatmayacak şekilde yaparlar.

Cumhuriyetin kuruluşuyla başlatılan toplumsal değişim sürecini amacı, geleneksel toplum yapısına çağdaş bir yön vermek, çağdaş yurttaşlık bilincini kazandırmak ve toplumsal yapıyı, eğitim yoluyla oluşturmaktır.

Bu ortamda, üç ayrı kanalı birbirine zincirlemesine bağlı millet egemenliğini yaşam biçimi haline getirmiş kuşaklar yetiştirmek, ulusal kültürü güçlendirmek ve ulusal birliği sağlamak olası değildi. Cumhuriyetle başlayan değişim süreci içerisinde, 3 Mart 1924’ te 430 sayılı Tevhid-i Tedrisat Yasası çıkarılmıştır. Bu yasa ile üç ayrı

kanal birleştirilmiştir. “Öğretimin Birleştirilmesi” anlamına gelen Tevhid-i Tedrisat Yasası’ nın iki önemli özelliği bulunmaktadır. Birincisi, eğitim sisteminin demokratikleştirilmesi, ikincisi ise eğitim alanında laikliğin eyleme dönüştürülmesidir (MEB, 2001, s.19).

3 Mart 1924’ de kabul edilen Söz konusu Yasa’ nın maddeleri şunlardır (Arı, 2002, s. 187–188):

Kanun No: 430

Kabul Tarihi: 03.03.1924

Resmi Gazete: 06.03.1924 – 63

- Madde 1. Türkiye’deki bütün bilim ve öğretim kurumları Milli Eğitim Bakanlığına Bağlıdır.
- Madde 2. Şer’iyye ve Evkaf Bakanlığı veya özel vakıflar tarafından idare edilen bütün medreseler ve okullar Milli Eğitim Bakanlığına devredilmiş ve bağlanmıştır.
- Madde 3. Şer’iyye Evkaf Bakanlığı bütçesinde okullar ve medreseler için konulan ödenekler Milli Eğitim bütçesine aktarılacaktır.
- Madde 4. Milli Eğitim Bakanlığı, dini bilgiler konusunda yüksek uzmanlar yetiştirmek üzere üniversitede bir İlahiyat Fakültesi kuracak ve [ayrıca] imamlık ve hatiplik gibi dini hizmetlerin yerine getirilmesiyle görevli memurların yetişmesi içinde ayrı okullar açacaktır.
- Madde 5. Bu kanunun yayımı tarihinden itibaren, genel eğitim ve öğretim hizmetleri vermekte olup, şimdiye kadar Milli Savunma Bakanlığına bağlı olan askeri rüştiyeler ve idadilerle, Sağlık Bakanlığına bağlı olan Yetim Evleri, bütçeleri ve öğretim kadroları ile birlikte Milli Eğitim Bakanlığına bağlanmıştır. Anılan rüştiye ve idadilerde bulunan öğretim kadrolarının nereye bağlı olacakları, gelecekte ait olacakları bakanlıklar arasında belirlenip düzenlenecek ve o zamana kadar orduya mensup olan öğretmenler bu statülerini koruyacaklardır.
- Madde 6. İşbu kanun, yayımı tarihinden geçerlidir.

Madde 7. İşbu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu Yürütür.

İkinci Heyet-i İlmiye ise, Türk eğitim sistemini yeni devlet düzenine uydurmak, eğitim binasını yeniden kurmak amacıyla 23 Nisan 1924 yılında Vasıf bey' in Maarif Vekilliğine denk gelen dönemde toplanmıştır. Çünkü Tevhid-i Tedrisat Kanunu, Eğitim Bakanlığı' nın elindeki okulların sayısını arttırmış, medreseler ve diğer dinî okullar kapatılmış, bütün okullarda laik bir eğitim zihniyeti yerleştirilmeye çalışılmıştır. Orta dereceli askerî okulları da bünyesine alan Bakanlık, okullar ve programlar sorununu çözmek için tekrar bir Heyet-i İlmiye toplamıştır. Bu yüzden İkinci Heyet-i İlmiye' de yeni eğitim sistemini kurmaya yönelmeden çok, okulların dereceleri, ders kitapları, müfredat programları vs.. üzerinde durulmuştur.

İkinci Heyet-i İlmiye (1924) toplantısında alınan kararlar şöyledir (Gün, 2007, s. 26–27):

- 1- İlkokul öğretim altı yıldan beş yıla indirilmesi,
- 2- Ortaokul ve liselerin ayrı ayrı birer bölüm haline getirilmesi ve her ikisinin sürelerinin üçer yıl olarak tespit edilmesi, böylece ortaöğretimin yedi yıldan altı yıla indirilmesi,
- 3- Öğretmen okullarının öğretim sürelerinin dört yıldan beş yıla çıkarılması,
- 4- Kız liselerinin de erkek liseleri gibi tam sınıflı hale getirilmesi,
- 5- Ortaokul, lise ve öğretmen okulu programlarının genişletilerek sosyoloji dersinin eklenmesi,
- 6- İlkokul öğretim programlarının geliştirilmesi,
- 7- Ders kitaplarının yazdırılması gibi konular bulunmaktadır.

Talim Terbiye Kurulu' nun Kuruluşu

III. Heyet-i İlmiye ise, 26 Aralık 1925-Ocak 1926 tarihleri arasında Maarif Vekili Necati Bey başkanlığında, Bakanlık ileri gelenlerinden, önemli liselerin müdürlerinden ve müfettişlerden oluşan 19 kişilik bir heyet halinde toplanmıştır (Ergün, 1997, s. 79).

12 oturum olarak yapılan toplantılarda, şu konular görüşülmüştür (Güney, 2007, s. 36):

- 1- Devlet ve vilayet bütçelerinden maarife ayrılan paraları en verimli bir şekilde kullanmak;
- 2- Okulları, okumak için başvuran bütün çocukları alabilecek şekilde genişletecek önlemleri almak;
- 3- Liselerin azaltılması, belirli merkezlerde liseler yapılması ve yavaş yavaş çoğaltılması;
- 4- Öğretmen okulları ve meslek okullarının belirli merkezlerde toplanması ve kuvvetlendirilmesi;
- 5- Yatsız ortaokullarda karma eğitim yaptırılması;
- 6- Stajyer öğretmenlere verilecek meslek eğitimi;
- 7- Öğretmenlerin terfileri için yasal temeller konulması;
- 8- Eğitim ve öğretim işleriyle meşgul olacak bir "Millî Talim ve Terbiye Dairesi" kurmak.

Bugünkü Talim ve Terbiye Kurulu, 22 Mart 1926 tarihinde 789 sayılı kanun gereğince bakanlığın en yakın ilmi ve danışma organı olarak “Millî Talim Terbiye Dairesi” adıyla kurulmuştur. Gazi Mustafa Kemal Atatürk bu oluşumu 1 Kasım 1926 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi’nde “*Memlekette Talim ve Tedris esaslarını, ilmi ve müstakil bir merkezden sevk ve idare maksadı ile tasavvur edilen Talim ve Terbiye Dairesi tesis edilmiştir.*” sözleriyle bizzat duyurmuştur (MEB, 2001, s. 21).

Ancak, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı’ nın Türk Millî Eğitimini düzenleme hizmeti, Millî Eğitim Bakanlığının kurulmasıyla başlamıştır. Bu görev 1926 yılına kadar, önce Program Heyeti ve daha sonra Telif ve Tercüme Heyeti taraflarından yürütülmüştür. 1923’te kurulan Program Heyeti, 1924 tarihli Tevhid-i Tedrisat Kanunu ile “Telif ve Tercüme Dairesi” haline getirilmiştir. Telif ve Tercüme Heyeti bir başkan ve on üyeden oluşmuştur. Bakanlık tarafından “Telif ve Tercüme Heyeti Yönetmeliği” ile söz konusu heyete, telif ve tercüme işleri, sınav işleri, edebî ve ilmî terimlerin yerleştirilmesi, yabancı eğitim sistemlerinin izlenmesi görevleri verilmiştir (Ben, Yaşar, Leblebici, 1995, s. 9).

789 sayılı Kanun gereğince, Bakanlar Kurulu kararı ile Milli Talim ve Terbiye Dairesinin teşkilat ve görevlerini düzenleyen bir yönetmelik kabul edilmiştir. 28 Mart 1926 gün ve 3393 sayılı yönetmeliğin 1. Maddesinde dairenin görevleri şöyle belirtilmiştir (Maarif Vekâleti Mecmuası, 1926, s. 87):

“Madde 1- 22 Mart 1926 tarihli kanuna göre teşkil edilen Millî Talim ve Terbiye Dairesinin vazifeleri şunlardır;

- 1- Millî Eğitimle ilgili yönetmelik, tüzük ve kanun tasarılarını hazırlamak, incelemek ve mevcut yönetmelik, tüzük ve kanunlarda değişiklik yapılmasına ihtiyaç görülen hususlar hakkında Bakanlığa teklifte bulunmak,
- 2- Her derece genel ve meslek okullarının programlarını doğrudan doğruya veya uzmanlar vasıtasıyla düzenlemek ve değiştirmek,
- 3- Darülfünun şubeleri da dâhil olduğu hâlde, yüksek ve orta dereceli her çeşit okulların yeniden kurulması veya lağvedilmesi hususunda görüşlerini bildirmek,
- 4- Okullarda kabul ve uygulanacak eğitimi ve öğretimin amaçları, sistem ve usulleri hakkında karar almak,
- 5- Gençleri Cumhuriyet esasına göre hazırlayacak ve okullarda Millî Terbiyeyi kuvvetlendirecek tedbirler almak,
- 6- Okulların derecelerini tayin ve imtihan usulleri ve mezun olma şartları hakkında karar vermek,
- 7- Halkın terbiye ve aydınlatılması için tedbirler düşünmek,
- 8- Mevcut öğretmenlerin meslekî bilgi ve güçlerini artırmak için gerekli tedbirleri almak,
- 9- Türk öğrencilerinin yabancı ülkelerde öğrenim meselesi ile Maarif Vekâletinin yabancı ülkelere getireceği her çeşit uzmanlar hakkında fikrini söylemek,
- 10- İlk ve orta dereceli okullarda okutulmak üzere yazılan kitapları incelettirmek ve bunlardan öğretim programına uygun ve pedagojik şartları taşıyanları kabul etmek ve onamak,
- 11- Bakanlık hesabına bastırılması gereken okul kitaplarını tespit etmek,

- 12- Yabancı dilde yazılmış pedagojik mecmua ve kitapları takip etmek, Türkiye’deki öğretmenlere faydalı olanlarını aynen veya özet hâlinde yayımlamak,
- 13- Maarif Vekâletinin ilmî risale ve mecmualarını yayımlamak,
- 14- Bakanlık hesabına bastırılmak üzere dışarıdan verilip Bakanlık Makamınca kurula gönderilen ilmî eserleri doğrudan doğruya tetkik ederek veya uzmanlarına tetkik ettirerek kabul veya reddetmek.”

TTKB’ nin 22 Haziran 1933 tarih ve 2287 sayılı kanunla belirlenen görevleri aşağıda belirtilmiştir (Resmi Gazete, 1933, S: 2434);

Madde 9- Milli Talim ve Terbiye Heyeti bir reis ve dokuz azadan müteşekkildir. Heyet, vekâletin ilmi müşavere heyeti sıfatına haiz olup vazifeleri şunlardır:

- 1- Vekâletin alakadar dairelerince hazırlanacak kanun layihaları ile, nizamname ve talimatnameleri tetkik etmek ve icap edenlerini bizzat hazırlamak ve bunlardan tedris ve terbiyeye taalluk edip vekâletçe lüzum görenlerini Millî Eğitim Şûrasına vermek.
- 2- Her derece umumi ve mesleki mekteplerin tedrisat programlarını hazırlayarak Millî Eğitim Şûrasının tetkikine vermek.
- 3- Mekteplerde okutulmak üzere yazılan kitapları tetkik ederek, kabul edilip edilmemesi hakkında reyini söylemek.
- 4- Halkı, Cumhuriyet esaslarına göre hazırlayacak ve bütün maarif müesseselerinde milli terbiyeyi kuvvetlendirecek tedbirleri düşünmek ve vekâlet makamına tekliflerde bulunmaktır.

Milli Eğitim Bakanlığının eğitim-öğretim hizmetlerini uygun olarak “düzenlemek”, “yürütmek” ve “denetlemek” amacıyla hazırlanıp 22 Mart 1926 gün yürürlüğe giren 789 sayılı Maarif Teşkilatına Dair kanunla “düzenleme” görevini üstlenecek olan “Milli Talim ve Terbiye Heyeti” nin kurulması gerçekleştirilmiştir. Ayrıca aynı yasada eğitim-öğretime ilişkin çalışmalarda bulunup hazırladığı yasa tasarısı, tüzük yönetmelik ve eğitim-öğretim programlarını inceleyerek Bakanın onayına sunulması uygun görülen kararları almak üzere ikinci bir organ olarak “Milli Eğitim Şurası” nın kurulması emredilmiştir (Karagözoğlu, 2007, s.63).

15.6.1946 tarih ve 1946 sayılı Kanunla yapılan düzenleme sonucu, Millî Talim ve Terbiye Dairesinin adı Talim ve Terbiye Dairesi olarak değiştirilmiş. Başkanlığın kadroları Başkan, altı üye, dört raportör, üç mütercim, bir muamelat müdürü, iki mümeyyiz, yedi memur olarak yeniden belirlenmiştir. Ayrıca; "Maarif Şûrası"nın adı "Millî Eğitim Şûrası" olarak değiştirilmiştir. Talim ve Terbiye Dairesi bünyesindeki şube müdürlükleri "büro" haline dönüştürülmüş ve raportörlük ihdas edilmiştir (<http://ttkb.meb.gov.tr>).

Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığının 27.8.1984 tarih ve 1 nolu kararı ile çıkarılan, Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı TTKB Yönetmeliğinin 5. maddesinde yer alan başkanlığın görevleri şunlardır (MEB Tebliğler Dergisi, 1984, S. 2178, s. 401–402):

- 1- Bakanın en yakın ilmi danışma ve karar organı olarak milli eğitimimizin amaçlarına, ilkelerine uygun bir şekilde ve çağdaş metotlarda topyekûn milli eğitimi gerçekleştirmek için gerekli tedbirleri almak.
- 2- Eğitim sistemini, eğitim plan ve programlarını bütün ders ve araç ve gereçlerini araştırmak, geliştirmek ve uygulama kararlarını onaylatmak üzere çalışmalarını Yüksel Kurula sunmak.
- 3- Yurtiçi ve yurtdışı eğitim hareketlerini takip etmek ve değerlendirmek.
- 4- Programlara göre ders veya yardımcı ders kitaplarını hazırlamak, hazırlatmak veya satın almak.
- 5- Satın alınması veya imal edilmesi ön görülen eğitim araç ve gereçlerini eğitime katkıları bakımından ve ekonomik yönden incelemek, uygun görülenleri ilgililere bildirmek.
- 6- Bakanlık birimlerinde veya kendi birimlerinde hazırlanan eğitim ve öğretimle ilgili kanun tasarılarına tüzük ve yönetmeliklerine, gerektiğinde Hukuk Müşavirliğinin de görüşünü alarak son şeklini vermek ve ilgili makamlara sunmak.
- 7- Yasama organı üyelerince veya diğer bakanlıklarca hazırlanan eğitim ve öğretimle ilgili kanun, teklif ve tasarıları hakkında Hukuk Müşavirliğine görüş bildirmek.

- 8- İlköğretim ve Ortaöğretim kademesinde yurtdışı ve yurtiçi eğitim kurumlarından alınmış diploma ve öğrenim belgelerinin derece ve denkliklerinin tespiti konusunda esasları bildirmek; bu esaslar çerçevesinde denklik işlemlerini yapmak veya yaptırmak.
- 9- Yabancı ülkelere gönderilen öğretmen ve öğrenciler için esas olacak öğretim planını incelemek.
- 10- Yüksek kurul ile Milli Eğitim Şûrasının Sekreterlik görevini yürütmek.
- 11- Eğitim ve öğretim kurumlarımızın standartlarını geliştirmek.
- 12- Eğitim ve öğretim kurumlarımızın standartlarını geliştirici tedbirler almak.
- 13- Memleketimizle başka memleketler arasında yapılacak kültür antlaşmaları hakkında mütalaa vermek; milletlerarası eğitim ve kültür toplantılarında milletimizin temsili ile ilgili hazırlıkları incelemek, görüş bildirmek ve bu toplantılarda varılan kararların yurdumuzda değerlendirilmesini sağlamak.
- 14- Öğretmenlik mesleğinin ve eğitim idareciliğın gelişmesini sağlayacak tedbirler almak.
- 15- Gençleri, Cumhuriyet esasına göre hazırlayacak ve okullarda milli terbiyeyi kuvvetlendirecek tedbirler almak.
- 16- Eğitim ve öğretimle ilgili özel ihtisası gerektiren alanlarda bilim ve meslek kuruluşlarının iştirakini de sağlayacak şekilde araştırma, inceleme ve geliştirme faaliyetlerinde bulunmak üzere özel ihtisas komisyonlarını kurmak.
- 17- Bakan tarafından onaylanan kararlarla Yüksek Kurul tarafından onaylanan kararların yürürlüğe konulması ile ilgili işlemleri yapmak.
- 18- Eğitim ve öğretimdeki gelişmeleri ve yenilikleri araştırarak gerekli gördüğü konuları Milli Eğitim Şûrasına sunmak.
- 19- Kişi ve kuruluşlarca, incelenip tavsiyesi istenilen eserler hakkında gerekli işlemleri yapmaktır.

TTKB' nin 17 Ekim 2003 tarihli 25262 sayılı yönetmeliğine göre görev ve yetkiler düzenlenmiş ve belirtilmiştir. Bu yönetmeliğe göre kurlun görevleri şöyledir (Resmi Gazete, 2003, Sayı: 25262);

Millî Eğitim Bakanlığı TTKB Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair
Yönetmelik

"Madde 6 — Başkanlığın görevleri şunlardır;

- 1- Bakanın en yakın bilimsel danışma ve karar organı olarak millî eğitimin amaçlarına, ilkelerine uygun bir şekilde ve çağdaş yöntemlerle millî eğitimin gerçekleştirilmesi yönünde gerekli tedbirleri almak.
- 2- Millî eğitim sisteminin nasıl bir insan yetiştirmeyi hedeflediğini belirlemek.
- 3- Eğitim sistemini, eğitim plân ve programlarını, eğitim araç-gerecini araştırmak, geliştirmek ve uygulama kararlarını onaylatmak üzere Bakanlık Makamına sunmak.
- 4- Bakanlık birimlerince hazırlanan öğretim programları ile ders kitapları, yardımcı kitaplar, öğretmen kılavuz kitapları, bilgi iş ve işlem yapraklarını incelemek, geliştirmek ve uygun görülenleri karara bağlamak.
- 5- Yurt içi ve yurt dışı eğitim hareketlerini, ulusal ve uluslar arası gelişmeler ve projeksiyonlar çerçevesinde izlemek ve değerlendirmek.
- 6- Ders kitapları ile yardımcı ders kitaplarını hazırlamak veya hazırlatmak.
- 7- Satın alınması veya üretilmesi öngörülen eğitim araç-gerecini eğitime katkıları bakımından ve ekonomik yönden incelemek, uygun görülenleri ilgililere bildirmek.
- 8- Bakanlık birimlerince hazırlanan eğitim-öğretimle ilgili kanun tasarıları ile tüzük, yönetmelik ve yönerge taslaklarına gerektiğinde Hukuk Müşavirliğinin de görüşünü alarak son şeklini vermek ve ilgili makamlara sunmak.
- 9- Yasama organı üyelerince veya diğer bakanlıklarca hazırlanan eğitim-öğretimle ilgili kanun teklif ve tasarıları hakkında görüş bildirmek.
- 10- İlköğretim ve orta öğretim kademesinde yurt içi ve yurt dışı eğitim kurumlarından alınmış diploma ve öğrenim belgelerinin derece ve denkliklerinin tespiti konusunda esaslar belirlemek, bu esaslar çerçevesinde denklik işlemlerini yapmak veya yaptırmak.

- 11- Yurt dışına gönderilen öğretmen ve öğrenciler için esas olacak öğretim plânlarını incelemek.
- 12- Millî eğitim şûrasının sekretarya işlerini yürütmek.
- 13- Eğitim-öğretim kurumlarımızın standartlarını geliştirici tedbirler almak.
- 14- Eğitim yönetiminin yapısı ve işleyişi ile ilgili ilke ve esasları oluşturmak.
- 15- Eğitimde uygulamaların temelini oluşturacak felsefî ve sosyolojik etütler yapmak, yaptırmak ve bunlara ilişkin projeler geliştirmek.
- 16- Ülkemiz ile diğer ülkeler arasında yapılacak ikili veya çok taraflı kültür anlaşmaları, bu çerçevede hazırlanacak kültürel değişim ve eğitim protokolleri ile ilgili olarak görüş bildirmek; gerektiğinde temsilci göndermek, uluslar arası eğitim ve kültür toplantıları için hazırlanan görüşleri incelemek ve bu konuda görüş bildirmek.
- 17- Öğretmenlik mesleği ile eğitim yöneticiliğinin nitelik bakımından gelişmesini sağlayıcı kararlar almak.
- 18- Eğitim yöneticilerinin ve öğretmenlerin niteliklerini, performans standartlarını belirlemek.
- 19- Eğitim sistemi, öğretim programları, ders kitapları ve eğitim araçlarıyla ilgili projeler hazırlamak veya hazırlatmak.
- 20- Gençleri Cumhuriyet esaslarına göre hazırlayacak ve okullarda millî terbiyeyi kuvvetlendirecek tedbirleri almak.
- 21- Eğitim-öğretimle ilgili özel ihtisas gerektiren alanlarda üniversiteler ile diğer bilim ve meslek kuruluşlarının katılımını da sağlayacak şekilde araştırma, inceleme ve geliştirme faaliyetlerinde bulunmak üzere özel ihtisas komisyonları kurmak.
- 22- Bakan tarafından onaylanan kararların yürürlüğe konulması ile ilgili iş ve işlemleri yapmak.
- 23- Eğitim-öğretimdeki gelişmeleri ve yenilikleri araştırarak gerekli gördüğü konuların millî eğitim şûrası gündemine alınmasını sağlamak.
- 24- Kişi ve kuruluşlarca hazırlanıp tavsiyesi istenilen eserler hakkında gerekli iş ve işlemleri yapmak.
- 25- Gerektiğinde ders kitapları ve diğer eğitim araç-gerecinin hazırlanmasında yüksek öğretim kurumları ile diğer kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapmak."

Söz konusu yönetmelik değişikliği ile TTK' nın günün ihtiyaçlarına bağılı olarak görevlerinde düzenlemeler yapıldığı görölmektedir. Görevlerine “Eğitim sisteminin nasıl bir birey yetiştirmeyi hedeflediğinin belirtilmesi” ve “öğretmen ve yöneticilerin niteliklerini, performans standartlarını belirtmek” maddelerinin eklenmesi de Milli Eğitim Bakanlığı' nın uygulamalı kararlarında önemli bir görev yüklendiğı anlamına geldiğini belirtir niteliktedir.

TTK ve kurulun yaptığı çalışmalar eğitim bilimleri araştırmacılarının her zaman ilgi odağı olmuş; bu konuyu farklı açılardan ele alan ve değerlendiren Yüksek Lisans ve Doktora tezleri yapılmıştır.

Bu araştırmada, 2000 – 2008 yılları arasındaki TTK' nın aldığı kararları ve bu kararların eğitim sistemine yansımaları nedir? sorusu cevaplandırılmıştır.

1.2. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı, TTK' nın 2000 – 2008 yılları arasında aldığı kararlar ve bu kararların eğitim sistemine yansımalarını incelemektir.

Bu genel amaç çerçevesinde aşağıdaki alt problemlerin cevabı aranmıştır.

1. Talim Terbiye Kurulunun 2000 – 2008 yılları arasında aldığı başlıca kararlar nelerdir ?
2. Dönemin özellikleri dikkate alındığında 2000 – 2008 yılları arasında alınan Talim Terbiye Kurulu kararlarında öne çıkan eğitim konuları nelerdir?

1.3. Araştırmanın Önemi

Bu çalışmada, TTK' nin 2000-2008 yılları arasında aldığı kararlar ve bu kararların eğitim sistemine nasıl yansıdığının cevabı aranmıştır.

Talim ve Terbiye Kurulu' nun almış olduğu kararların ve bu kararların eğitim sistemine yansımalarının araştırıldığı bilimsel ve akademik çalışmaların yeteri kadar olmaması, bu araştırmanın yapılmasına zemin hazırlamıştır. Bu çalışma, Talim Terbiye Kurulu kararlarının incelenmesi bakımından örnek teşkil edebilir.

1.4. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırma, TTK' nın 2000-2008 yılları arasında almış olduğu kararlarla sınırlıdır.

1.5. Terimlerin ve Kısaltmaların Tanımlanması

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

OGES: Ortaöğretim Kurumlarına Geçiş Sınavı

OKS: Ortaöğretim Kurumları Sınavı

PDR: Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik

RAM: Rehberlik Araştırma Merkezi

SBS: Seviye Belirleme Sınavı

TD: Tebliğler Dergisi

TTK: Talim ve Terbiye Kurulu

TTKB: Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı

BÖLÜM II

İLGİLİ ARAŞTIRMALAR

Bu bölümde ilgili araştırma ile alakalı bulunan çalışmaların özetleri ve sonuçları üzerine durulmuştur.

Öncül (1990) tarafından yapılan “Talim ve Terbiye Kurulu Kararlarının programlar yönünden analizi (1984 – 1988)” adlı çalışmasında TTK, programlar yönünden ele alınmış ve kurul uğraşlarını ve yoğunluk oranlarını saptayarak, kararların bir bütünlük içerisinde görülmesi, kararların analizinden çıkan sonuçların belirlenerek öneriler geliştirilmiştir. Şu sonuçlar elde edilmiştir;

- TTKB’ nin, programların araştırılması ve geliştirilmesinden çok, diğer birimlerin programlara ilişkin çalışmalarını inceleyen ve onaylayan bir karar organı olduğu görülmektedir.
- Programlara ilişkin çalışmalarda araştırma bulgularının ve uygulamada ortaya çıkan sorunların dikkate alınmadığı görülmektedir.
- Programlara ilişkin çalışmalarda bir süreklilik ve dinamiklik görülmemektedir. Ders programlarının yıllar sonra ele alındığı görülmektedir.

Konan (1993) tarafından yapılan “M.E.B. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının analizi” adlı çalışmasında; Ulusal eğitim politika ve stratejilerinin oluşturulması ve planlanmasında önemli bir danışma organı olan Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının yasal düzenlemelerde belirtilen görevlerinde ve örgüt yapısında meydana gelen değişmelerin tarihsel değişimi, hangi konularda kararlar aldığı ve yasal düzenlemelerin gereklerinin ne oranda yerine getirildiğini belirtilmiştir. Şu sonuçlar elde edilmiştir;

- TTKB’ nın yasal düzenlemeler belirlenen görevlerini ne oranda yerine getirdiğine ilişkin denek görüşleri arasında anlamlı bir farklılık bulunamamıştır.
- Alınan kararların büyük bir kısmının, TTKB dışındaki birimlerin teklifleri sonucunda alındığı görülmektedir.
- Bakanlığın politikasını çizmekle yetkili ve sorumlu bulunan TTK, çok defa aynı kişilerden oluştuğu halde, siyasal iktidarlar yada yönetim yapımıza göre politik yönetici olan bakanlar değişikçe sık sık değişen ve hatta birbiriyle çelişen kararlar alarak eğitimsel olmayan davranışlar göstermektedir.

Özyazgan (1993) tarafından yapılan “Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının Tarihi Gelişimi ve İşleyişi” adlı çalışmasında Türkiye Cumhuriyeti kurulmadan önce Osmanlı Devletinde eğitime yön veren kurumlara kısaca değinildikten sonra, Türkiye Cumhuriyeti eğitim tarihinde çok önemli bir yer işgal eden Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı’ nın kuruluşundan bugüne kadar geçirdiği değişiklikler araştırılarak incelenmiştir. Şu sonuçlar elde edilmiştir;

- Söz konusu yıllarda Bakanlık teşkilatının yetersiz uzman personeli ve hizmetleri çok sınırlı olan kadrosu, ihtiyacı karşılayabilecek bir durumda değildir.
- TTK aynı zamanda bakanlığın bilimsel danışma kuruludur. Bu durumda bilimsel bir yapısının olabilmesi için eğitimin çeşitli bilim alanlarında akademik öğretimden geçmiş uzmanların bu kurulda yer alması gerekmektedir.

Altun (2002) tarafından yapılan “Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının Kuruluşu İşleyişi ve Milli Eğitim Sistemine Katkıları” adlı çalışmasında; Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının kuruluş gerekçeleri, kuruluş amaçları, kuruluştan günümüze geçirdiği aşamalar, çalışma alanları, işleyişi, teşkilat yapısı, Atatürk’ ün eğitim ile ilgili düşünce ve görüşleri ve kurulun Milli Eğitim Sistemi ile ilgili

çalışmaları ve bu çalışmaların eğitim için önemi ve yeri gibi konular incelenmiştir. Şu sonuçlar elde edilmiştir;

- TTKB’ nin program geliştirme faaliyetleri, ihtiyaca göre değil de makamın tercihlerine göre yapılır hale gelmiştir.
- Yönetmelik değişiklikleri ve sınıf geçme, sınıfta kalma ile ilgili değişikliklerin genellikle üst makamların tercihlerine göre sık sık değiştiği görülmektedir.

Ulukanlıgil (2003) tarafından yapılan “Ortaöğretimin Yapısal Gelişmesi ve Ortaöğretime Öğretmen Yetiştirmesi Açısından 1997-2002 Yılları Arası Talim ve Terbiye Kurulu Kararlarının Analizi” adlı çalışmasında; 1997 – 2000 yılları arasında Talim ve Terbiye Kurulu tarafından alınan kararların ortaöğretimin yapısal gelişmesi ve ortaöğretime öğretmen yetiştirme yönünden analizi incelenmiştir. Şu sonuçlar elde edilmiştir;

- Merkezi Sınav Sistemi Yönergesi her yıl düzenli olarak çıkarılmıştır.
- Sınıf geçme ve sorumluluk sınavları yönetmeliği, her yıl sınıf geçme notunu aşağı çeken bir şekilde değişikliğe uğramıştır.
- Ortaöğretimde öğrenciye tanınan toplam devamsızlık hakkı 30 güne düşürülmüştür.
- Mesleki ve teknik eğitimde programlarda ara kademedede insan gücü kalitesini artıracak geniş çaplı düzenlemeler yapılmıştır.

Gün (2007) tarafından yapılan “Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının Çalışmaları” adlı çalışmasında; 1946 – 1973 yılları arasında Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının çalışmaları üzerinde incelemelerde bulunmuştur. Şu sonuçlar elde edilmiştir;

- Öğretim programları ile verilmesi istenen bilgi beceri çocuğun günlük hayatında kullanılacak türde değildir.

- İlk orta lise kademelerinde öğretim programları bakımından bir bütünlük yoktur. Dengeler kurulamamıştır. Öğrenci başarısı eskimiş yöntemlerle değerlendirilmektedir. Okullarda fiziki şartlar elverişsizdir.
- Öğretim programları hazırlanırken Türkiye şartları fazlaca göz önüne alınmamıştır.
- Şuralar, milli eğitimin gerçek ve çok boyutlu sorunlarına çözümler aranan geniş kapsamlı birer forum olmakla birlikte, onca heyecana, yükselen tansiyona, oluşturulan ortak görüşlere ve kararlara rağmen, her seferinde “öncekilerde varılan uygulamaya konulmadığından yakınıldığına halde” fiili sonuçlar bakımından kısır kalmaktadır.

Aslan (2007) tarafından yapılan “1980 – 1989 Yılları Arasındaki Talim ve Terbiye Kurulu Kararlarının Değerlendirilmesi” adlı çalışmasında; Milli Eğitim Bakanlığının uygulamalarına ait belirleyici kararların alındığı, eğitim politikalarının oluşturulduğu kurul olan, Talim ve Terbiye Kurulunun 1980 – 1989 yılları arasındaki kararları, belgesel tarama tekniği ile ele alıp incelenerek, elde edilen veriler bir sistem içinde bütünleştirilerek, genel bir değerlendirilmesi yapılmıştır. Ayrıca bu amaca bağlı olarak incelenen Talim ve Terbiye Kurulu kararlarının eğitim uygulamalarına yansımaları da incelenmiştir. Şu sonuçlar elde edilmiştir;

- 1981 yılında yapılan X.Millî Eğitim Şûrasında alınan kararlarla; eğitim sisteminin Atatürkçü çizgide bütünleştirilmesi hedeflenmiş olup eğitim sisteminin her düzeyinde mesleki ve teknik eğitime ağırlık verilmesi üzerinde durulmuştur.
- XI. Milli Eğitim Şûrasında öğretmenlerin sorunlarının çözümü kapsamında; öğretmenlerin özlük haklarının iyileştirilmesi, öğretmenlik mesleğinin saygınlığının artırılması, öğretmenlerin hizmet içi eğitimle kendilerini sürekli eğitmeleri, öğretmenleri çalışmaya teşvik edecek önlemlerin alınması, yüksek öğretim yapmamış olan öğretmenlerin yüksek öğretim yapmalarını sağlayacak önlemlerin alınması, öğretmen liselerinin daha etkin hale getirilmesi konuları üzerinde durulmuştur. Bu şûrada alınan kararlar, öğretmenlik mesleğinin eğitimde ne kadar önemli

olduğunu göstermesi bakımından önemli olup eğitimde karar vericilere fikir vermesi bakımından kayda değerdir.

- Millî Güvenlik Dersi ile T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersi eğitim programlarıyla öğrencilerde Atatürkçülük ve milli şuurun uyandırılmaya çalışıldığı bir kez daha teyit edilmektedir.
- 1988 yılında alınan yabancı dil öğretiminde basamaklı kur sistemine geçilmesi kararı yabancı dilin öğretiminde önemli bir karar olup TTK, yabancı dil öğretiminde farklı bir sistemin uygulanmasında büyük bir rol oynamıştır.

BÖLÜM III

YÖNTEM

Bu bölümde araştırma yöntemi, evren ve örneklem, veri toplama teknikleri ile verilerin analizi üzerinde durulmuştur.

2.1. Araştırma Modeli

Bu araştırma, verilerin yazılı kaynak ve belgelerden elde edilmesi ve tarihsel nitelikli bir çalışma olması sebebiyle literatür taraması modelindedir. Araştırma içerisinde kullanılacak olan bilgi ve belgeleri toplamak için adı geçen konu ile ilgili yasalar, yönetmelikler, kurul kararları araştırma yöntemine uygun olarak arşivlerde taranmıştır.

Araştırmada kullanılan yöntem ise tarihi yöntemdir. Geçmiş zaman içinde meydana gelmiş olay ve olguların araştırmasında ya da bir problemin geçmişle olan ilişkisi yönünden incelenmesinde kullanılan yöntem "tarihi yöntem" denir. Tarihi yöntem, gerçeği bulmak, başka bir deyişle, bilgi üretmek için geçmişin tenkidi bir gözle incelenmesi, analizi, sentezi ve rapor edilmesi sürecidir. Tarihsel araştırma, "ne idi?" sorusuna cevap aramaya yöneliktir (Kaptan, 1998, s. 53).

2.2. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini, TTK' nın 1926'dan kuruluşundan günümüze kadar aldığı tüm kararlardan oluşturmaktadır. Araştırmanın örneklemini ise TTK' nın 2000 – 2008 yılları arasında aldığı kararlardan oluşturmaktadır.

2.3. Verilerin Toplanması

Araştırmada, verilerin amaca uygun bir biçimde toplanabilmesi için var olan kayıt ve belgeleri incelemeye dayalı olan belgesel tarama tekniği kullanılmıştır.

Araştırmanın verileri, MEB' e bağlı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı arşiv ve kütüphanesinden toplanmıştır. Resmi Gazete, Tebliğler Dergisi, Talim ve Terbiye Kurulu Kararları ile ilgili makaleler derlenip toparlanmıştır.

TTK kararlarına öncelikle internetten ulaşılıp ilgili belgeler elde edilmiştir. TTKB' dan alınan 2000–2008 yılları arası kararlar bilgisayara aktarılıp karşılaştırılmıştır. Döneme ait Tebliğler Dergileri (TD) taranmış ve internet sitesinden elde edilen verilerle karşılaştırılması yapılmıştır.

2.4. Verilerin Analizi

Araştırmada, dönem aralığındaki alınan kararların amaca uygun olarak analizinin yapılabilmesi için aşağıdaki yöntemler izlenmiştir.

2000–2008 yılları arasında alınan TTK Kararları kendi içlerinde; ders kitabı, eğitim programları, yönetmelik, ders dağılım çizelgeleri, alınan şura kararları ve diğerleri olmak üzere gruplandırılmıştır.

Ders Kitapları ile ilgili alınan kararlar kendi içerisinde; ilk defa okutulacak kitaplar, süresi uzatılan kitaplar ve iptal edilen kitaplar olarak gruplandırılmıştır.

Eğitim Programları ile ilgili alınan kararlar kendi arasında; devlet okulları ve özel eğitim kurumlarında alınan kararlar olmak üzere iki farklı grupta sınıflandırılmıştır.

Yönetmelik ile ilgili alınan kararlar çok çeşitli konularda olmasından dolayı kendi arasında bir sınıflandırmaya tabi tutulmamıştır. İlgili bölümlerde, yönetmelik ile

ilgili tespit edilen kararlar niteliksel yönden belirtilmiştir. Yönergeler de idarenin düzenleyici işlemleri olduğundan yönetmelikle aynı kategoride yer almıştır.

Ders Dağılım Çizelgesi ile ilgili alınan kararlar kendi arasında; devlet okullarına ait ders dağılım çizelgeleri ve özel öğretim kurumlarına ait ders dağılım çizelgesi olmak üzere iki farklı şekilde sınıflandırılmıştır.

Şura kararları tek başlık altında incelenmiştir.

İncelemesi yapılan kararlardan farklı olanlar “diğer” başlığı altında ele alınarak incelenmiştir.

Adı geçen döneme ait kurul kararlarının kendi aralarında sınıflandırılmasının ardından bu sınıflandırma yüzdeler tablo ve grafik çözümlemesi çıkarılarak ve dönemin özellikleri de göz önünde bulundurularak ele alınmış ve incelemesi yapılmıştır.

BÖLÜM IV

BULGULAR VE YORUM

Araştırmanın bu bölümünde, inceleme sonucu elde edilen bulgulara yer verilmiştir. Elde edilen bulgulara dayalı olarak açıklama ve yorumlar yapılmıştır.

Bu araştırmanın konusunu 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006, 2007 ve 2008 yıllarında Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının almış olduğu kararlar oluşturmaktadır. Netice olarak elde edilen bulgular dokuz ana başlık altında verilmiştir. Bunlar:

- 1. 2000 Yılında Talim ve Terbiye Kurulu Tarafından Alınan Kararların Değerlendirilmesi**
- 2. 2001 Yılında Talim ve Terbiye Kurulu Tarafından Alınan Kararların Değerlendirilmesi**
- 3. 2002 Yılında Talim ve Terbiye Kurulu Tarafından Alınan Kararların Değerlendirilmesi**
- 4. 2003 Yılında Talim ve Terbiye Kurulu Tarafından Alınan Kararların Değerlendirilmesi**
- 5. 2004 Yılında Talim ve Terbiye Kurulu Tarafından Alınan Kararların Değerlendirilmesi**
- 6. 2005 Yılında Talim ve Terbiye Kurulu Tarafından Alınan Kararların Değerlendirilmesi**
- 7. 2006 Yılında Talim ve Terbiye Kurulu Tarafından Alınan Kararların Değerlendirilmesi**
- 8. 2007 Yılında Talim ve Terbiye Kurulu Tarafından Alınan Kararların Değerlendirilmesi**
- 9. 2008 Yılında Talim ve Terbiye Kurulu Tarafından Alınan Kararların Değerlendirilmesi**

Dokuz ana başlık altında yer alan Talim ve Terbiye Kurulu Kararları kendi aralarında; ders kitabı, eğitim programları, yönetmelik, ders dağılım çizelgeleri, alınan şura kararları (sadece bir dönem) ve diğerleri olmak üzere sınıflandırılmıştır.

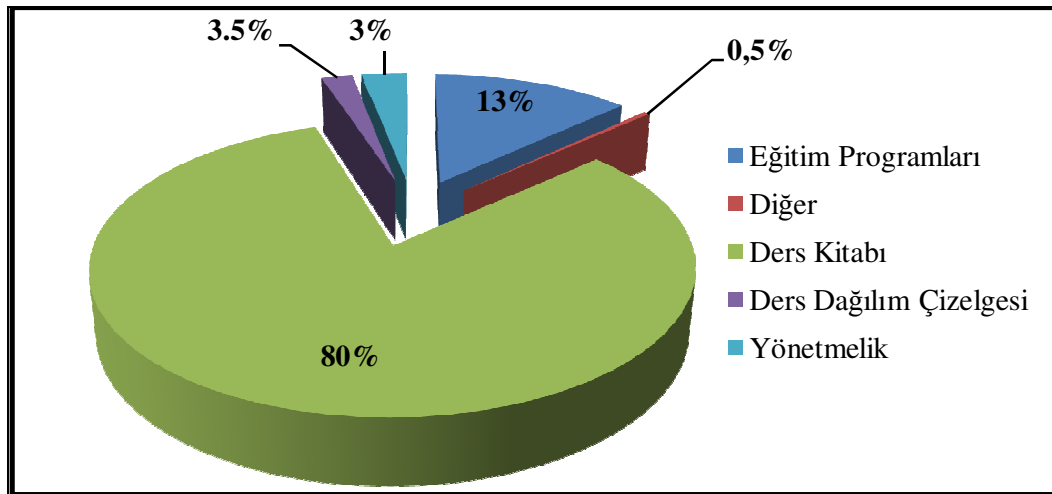
4.1. 2000 Yılında TTK Tarafından Alınan Kararların Değerlendirilmesi

Tablo 1: 2000 Yılında TTK Tarafından Alınan Kararların Dağılımı (2000 TTK Kararları, <http://ttkb.meb.gov.tr>).

Karar	Sayı	Yüzdelik
Ders Kitabı	352	% 80
Eğitim Programları	58	% 13
Ders Dağılım Çizelgesi	15	% 3.5
Yönetmelik	13	% 3
Diğer	2	% 0.5
Toplam	440	% 100

Tablo 1’ den anlaşılacağı üzere; TTK’ nın 2000 yılında aldığı kararların büyük çoğunluğunun ders kitaplarıyla ilgili kararlar olduğu gözlenmektedir. 2000 yılı kurul kararları listesinde toplam 432 karar bulunmaktadır. Ancak; karar listesinin 8 kararının her birinde ayrı ayrı 2’ şer karar bulunduğundan dolayı 16 karar olarak hesaplanmış ve kurul kararları toplam 440 karar olarak sayılmıştır. 2000 yılında alınan kararların %80’ i Ders Kitapları, %13’ ü Eğitim Programları, %3,5’ i Ders Dağılım Çizelgeleri, %3’ ü Yönetmelik, %0,5’ ü ise çeşitli konulardaki düzenlemelerden oluşmaktadır.

Grafik 1. 2000 Yılında TTK Tarafından Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı

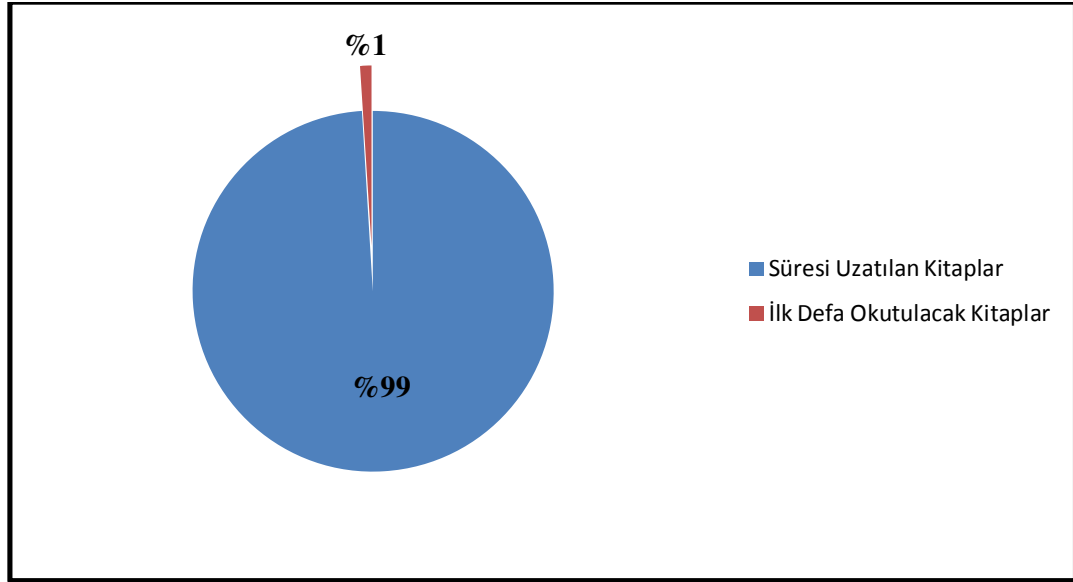

Bu kararlarla ilgili ayrıntılı açıklama aşağıda verilmiştir.

4.1.1. Ders Kitabı

TTK tarafından 2000 yılında Ders Kitaplarıyla ilgili 352 karar alınmıştır. Bu kararlardan 351 tanesi ilk defa okutulacak yenilenen ders kitaplarıyla alakalıdır. 1 tanesi ise önceden var olan ders kitabının süresinin uzatılması ve değiştirilmesiyle ilgilidir.

Grafik 2. 2000 Yılında TTK Tarafından Ders Kitabıyla İlgili Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı

4.1.2. Yönetmelik:

TTK tarafından 2000 yılında Yönetmelikle ilgili 13 karar alınmıştır. Söz konusu yönetmelik ile ilgili kararlar nitelik olarak; kurum içi yönetmelik değişiklikleri, sınıf geçme ile ilgili yönetmelik değişiklikleri, disiplin amirleri ve sicil amirleri ile ilgili yönetmelik düzenlemeleri, özel eğitim yönetmelik değişiklikleri şeklindedir.

Bu dönemde yapılan yönetmelik düzenlemeleri içerisinde “Milli Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği” ile ilgili yönetmelik dikkat çekmektedir. Adı geçen yönetmeliğin amacı (MEBTD, 2000A, S: 2509, s. 304);

- Özel eğitim gerektiren bireylerin, Türk Milli Eğitiminin genel amaçları ve temel ilkeleri doğrultusunda, genel ve mesleki eğitim görme haklarını kullanabilmelerini sağlamaya yönelik esasları düzenlemektir.

Bu amaç çerçevesinde belirlenen temel ilkeler ise şöyledir (MEBTD, 2000A, S: 2509, s. 460);

- Özel eğitim gerektiren tüm bireyler; ilgi, istek, yeterlilik ve yetenekleri doğrultusunda ve ölçüsünde özel eğitim hizmetlerinden faydalandırılır.
- Özel eğitim gerektiren bireylerin eğitimine erken yaşta başlanır.
- Özel eğitim hizmetleri, özel eğitim gerektiren bireyleri sosyal ve fiziksel çevrelerinden mümkün olduğu kadar ayırmadan planlanır ve yürütülür.
- Özel eğitim gerektiren bireylerin, eğitim performansları dikkate alınarak, amaç, içerik ve öğretim süreçlerinde uygulamalar yapılarak, yetersizliği olmayan akranları ile birlikte eğitilmelerine öncelik verilir.
- Özel eğitim gerektiren bireylerin, her tür ve kademedeki eğitimlerinin kesintisiz sürdürülebilmesi için her türlü rehabilitasyonlarını sağlayacak kurum ve kuruluşlarla iş birliği yapılır.
- Özel eğitim gerektiren bireyler için, bireyselleştirilmiş eğitim planı geliştirilir ve eğitim programları bireyselleştirilerek uygulanır.
- Ailelerin, özel eğitim sürecinin her boyutuna aktif olarak katılmaları ve eğitimleri sağlanır.
- Özel eğitim politikalarının geliştirilmesinde, özel eğitim gerektiren bireylere yönelik etkinlik gösteren sivil toplum örgütleri ile işbirliği içinde çalışılır.
- Özel eğitim hizmetleri, özel eğitim gerektiren bireylerin, toplumla etkileşim ve karşılıklı uyum sağlama sürecini kapsayacak şekilde planlanır.

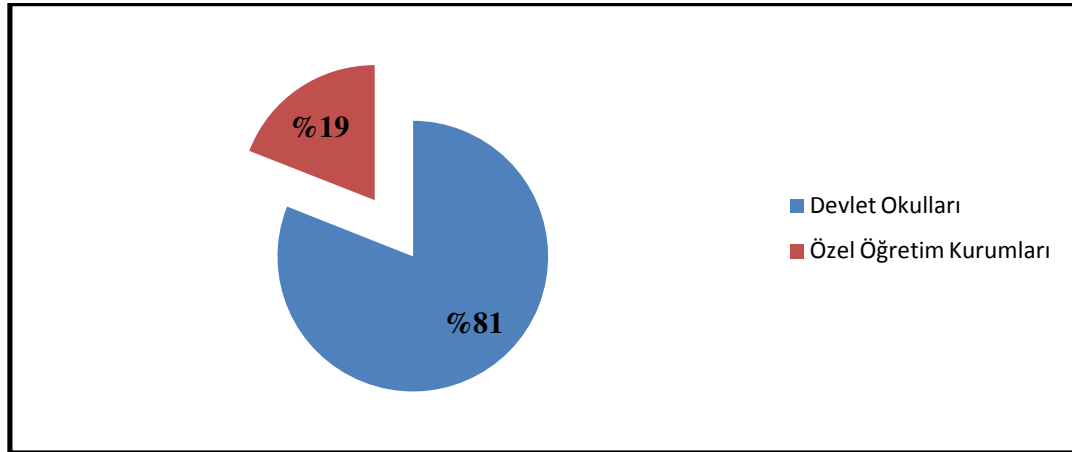
18 Ocak 2000 tarihinde yürürlüğe konulan “Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği” ile özel gereksinimli bireylere sağlanacak hizmetler yasal olarak güvence altına alınmıştır. Adı geçen yönetmelikte gönderme öncesi süreçler, tanılama süreçleri,

eğitsel tanılama, izleme ve değerlendirme ekibi, yerleştirme ve izleme ile aile katılımı ayrı ayrı tanımlanmış, genel ilkeleri belirlenmiştir. Ayrıca özel gereksinimli bireyler için eğitim düzenlemeleri tanımlanmış, kaynaştırma eğitiminin ilkeleri, ölçütleri, biçimleri ile kaynaştırma eğitiminde görev alacak personelin görev ve sorumlulukları belirlenmiştir. Engelli olarak tanımlanmış öğrenciler için bireyselleştirilmiş eğitim programlarının hazırlanması da aynı yönetmelikte ifade edilmiş bulunmaktadır (Çitil, 2009, s. 59)

4.1.3. Eğitim Programları

2000 yılında TTK tarafından eğitim programlarıyla ilgili 58 karar alınmıştır. Bu kararlardan 12 tanesi özel öğretim kurumlarının programlarıyla ilgilidir. Geriye kalan 46 karar ise devlet okullarının eğitim programlarıyla ilgilidir.

Grafik 3. 2000 Yılında TTK Tarafından Eğitim Programlarıyla İlgili Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı

Söz konusu Eğitim Programları kararlarının bazıları aşağıda verilmiştir.

- İstanbul Özel Amerikan Robert Lisesi 10.Sınıf İngilizce (2A-2B) Öğretim Programlarının Kabulü.

- Özel İzmir Amerikan Lisesi Felsefeye Giriş ve Uygulamalı Tiyatro Dersi Öğretim Programlarının Kabulü.
- Özel Getronagan Ermeni Lisesi Hazırlık Sınıfı, 9, 10 ve 11. Sınıf Ermenice Dersi Öğretim Programının Kabulü.
- Okul Öncesi Eğitim Kurumları 5 ve 6 Yaş Grupları, İlköğretim Okullarının 1.,2. ve 3.Sınıfları Yabancı Dil Öğretim Etkinlikleri ile İlköğretim Okulları 6,7 ve 8.Sınıf Fen Bilgisi Dersleri Laboratuar Çalışmalarının Yabancı Dil Destekli Yapılabilmesi Hususlarının Kabulü.
- Eğitim Sosyolojisi Dersi Öğretim Programlarında yapılan değişiklikler.
- İlköğretim Okulu Birleştirilmiş Sınıflar Hayat Bilgisi (1,2,3. yıl), Fen Bilgisi (4.,5. yıl), Sosyal Bilgiler (4.,5. yıl) Dersi Öğretim Programlarının Uygulamadan Kaldırılması.
- İlköğretim Okulu Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi Dersi (4, 5, 6, 7 ve 8. sınıf) Öğretim Programlarının Kabulü.

Söz konusu kararlar arasından 30.03.2000 tarih ve 32 sayılı kararla çıkarılan “Okul öncesi eğitim kurumları 5 ve 6 yaş grupları, ilköğretim okullarının 1’ inci, 2’ nci ve 3’ üncü sınıfları yabancı dil öğretim etkinlikleri ile ilköğretim okulları 6’ nci, 7’ nci ve 8’ inci sınıf fen bilgisi dersleri laboratuar çalışmalarının yabancı dil destekli yapılabilmesi hususlarının kabulü” Konulu eğitim programının gerekçesi, amaçları ve hedefleri aşağıda verilmiştir (MEBTD, 2000B, S: 2511, s. 487):

“GEREKÇE: Yabancı dil öğretimi uzun vadeli, süreklilik taşıyan ve çocuğun beyin gelişiminde etkili olan bir olgudur. Bu doğrultuda dil bilimcilerine göre 5-11 yaş grubu öğrencilerine yabancı dil öğretmek biçimsellik taşımaz. Bu yaş grubu öğrenciler; yaşları, fiziksel, ruhsal, psikolojik ve sosyal durumları ele alındığında “eğitim-öğretim” yapılması en kolay, ancak özel ve bilinçli bir dikkat gerektiren bir gruptur.

Bu yaş grubundakiler;

- *Dili analiz edemezler.*

- *Dokundukları, gördükleri somut olayları ve nesneleri algılayabilirler.*
- *Öğrenme sürecine dinleme becerisi ile başlarlar, sonra sırasıyla konuşma, okuma ve yazma ile devam ederler.*
- *Sözcükleri ve yapıları teker teker anlayamaz ve çözümleyemezler, fakat söylenenleri bütün olarak algılayabilirler.*
- *Çok zengin bir düş gücüne sahiptirler.*
- *Kısa zamanda yaptıkları etkinliklerden sıkılırlar.*
- *Sürekli tekrara gereksinim duyarlar.*
- *Anımsamaları için ilginç ve akılda kalıcı materyallere gereksinim duyarlar.*
- *Bireysel etkinlikleri değil, grup ve koro hâlindeki etkinlikleri tercih ederler.*
- *Paylaşma ve iş birliğini, öğrendikleri etkinlikleri severler.*
- *Övgüden ve olumlu eleştirilerden hoşlanırlar.*

Bu özellikleriyle, erken yaşta yabancı dil öğrenimine başlamak; sosyal, fiziksel, ruhsal, psikolojik ve zihinsel gelişimlerini etkili bir biçimde hızlandıracaktır.

AMAÇ: *5-11 grubundaki öğrencilere “Bireysel ve Toplu Etkinlik” dersinde yabancı dil öğretmenin amacı:*

- *“Yabancı dil öğrenmek bir eğlencedir” fikrini benimsetmek ve böylece yabancı dil öğretime başarılı bir başlangıç yaptırtmak.*
- *Kurallar ve yapılar içinde boğmadan başka dillerden haberdar olmalarını sağlamak.*
- *Bir başka dili anlama, konuşma, okuma ve yazma boyutunda öğrencilerin cesaretini artırmak.*
- *Eğlenirken öğrenmeyi sağlamak.*
- *Aktif dinleme ve konuşma becerilerini kazandırmak.*

HEDEF: Erken yaş gurubu öğrencilerine yabancı dil öğretiminde hedeflenen,

- “ Bir dil nedir?” sorusunun cevabını algılamalarını sağlamak.
- Çocuğun zihinsel, sosyal, duygusal ve fiziksel gelişimine katkıda bulunmak.
- Dünyadaki diğer kültürler ve insanlar arasındaki hoşgörüyü artırmak.
- Bir yabancı dil öğrenmeye ilişkin olumlu ve ilginç duygular yaratmak.
- Nasıl öğrenebileceklerini öğretmek.”

Olarak belirtilmiştir.

Çocuğun erken yaşlarda başlayan ve devam eden yabancı dil öğrenme gerekliliğini temellendirecek birçok neden vardır. Bunların başında; yabancı dil öğrenme olgusunun çocuk üzerinde düşüngüsel gelişim olarak olumlu sonuçlar vermesi ve çocuğun zihinsel gelişimini düzenlemesidir. Erken yaşta yabancı dil öğretimi çocukta düşünmeye yönelik kıvraklık ve esnekliği, dinleme yetisini ve hassasiyetini geliştirir. Aynı zamanda anadilinde anlama kabiliyetini geliştirir. Çocuğa, insanlarla daha kolay iletişim kurma olanağı sağlar (Anşin, 2006, s. 9-10).

Çelebi (2006: 296)’ ye göre ise Yabancı dille öğretimi savunan bilim adamlarına karşılık, çok sayıda bilim adamı yabancı dille öğretimin sakıncalarını dile getirmektedir. Bu sakıncaları ise şöyle sıralamaktadır:

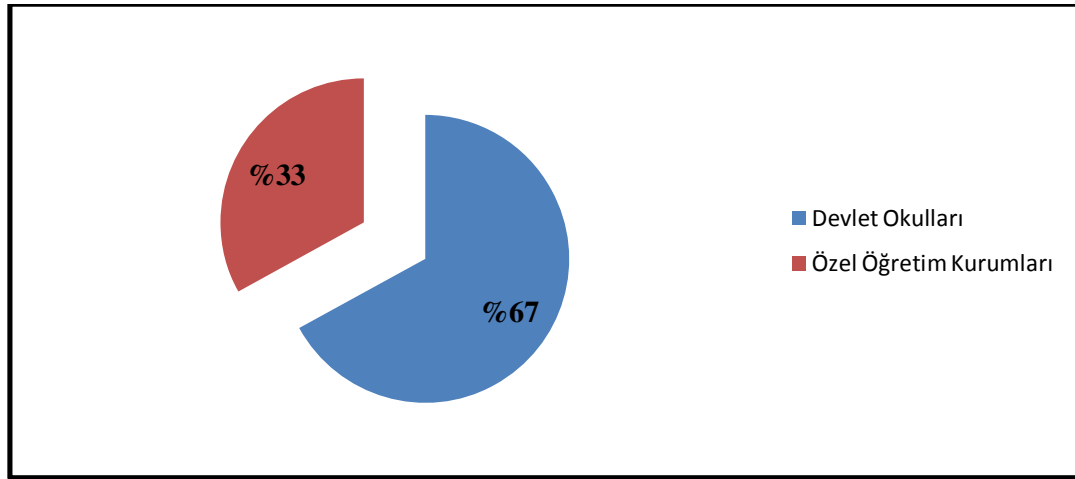
- Yabancı dil egemenliği artacak, dünyada en çok konuşulan dillerden birisi olan Türkçe yozlaşacak, zayıflayacaktır.
- Yabancı dille öğretim yapanların da, o öğretimi izleyenlerin de, dilleri bir bilim dalında tam yetişmeyi gerçekleştirecek düzeyde olmadığı için, yetişme yarım yamalak olacaktır. Öğrenme yavaş olacak, yetersiz kalacaktır.

- Dili tam bilmeyenler soru soramayacak, tartışamayacak, mesleklerinde yeterince yetişmiş olamayacaklardır. Düşünme en iyi biçimde anadille olur. Bilimle uğraşacaklar, önce anadillerini çok iyi bilmek zorundadır.
- Türk öğrencilerine, Türk öğretim üyelerinin yabancı dille ders vermesi yalnızca öğretimi zorlaştırmacı değil, gülünçtür de. Türk'ün Türk'e yaptığı işkencedir.

4.1.4. Ders Dağılım Çizelgesi:

2000 yılında TTK tarafından Ders Dağılım Çizelgeleri ile ilgili olarak 15 karar alınmıştır. Söz konusu kararlardan 5 tanesi özel öğretim kurumlarının ders dağılım çizelgesiyle ilgilidir. Geriye kalan 10 karar ise devlet okullarının ders dağılım çizelgesi ile ilgilidir.

Grafik 4. 2000 Yılında TTK Tarafından Ders Dağılım Çizelgeleriyle İlgili Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı

Ders dağılım çizelgeleriyle ilgili alınan kararlar aşağıda verilmiştir.

- İstek Özel Semiha Şakir, İstek Özel Belde, İstek Özel Uluğbey, İstek Özel Acıbadem, İstek Özel Atanur Oğuz, İstek Özel Kemal Atatürk, İstek

Özel Bilge Kağan, İstek Özel Kaşgarlı Mahmut Liseleri, Hazırlık Sınıfı Ders Çizelgesinin kabulü.

- Ankara Koleji Vakfı Özel Lisesi, Uluslar Arası Bakalorya (IB) IX.Sınıf Haftalık Ders Çizelgesi.
- Özel Ermeni İlköğretim Okulları Haftalık Ders Çizelgesi.
- Özel İzmir Amerikan Lisesi Haftalık Ders Çizelgeleri.
- Özel Getronagan Ermeni Lisesi Hazırlık Sınıfı, 9, 10 ve 11. Sınıf Haftalık Ders Çizelgeleri.
- Anadolu Tapu ve Kadastro Meslek Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi.
- Polis Koleji Haftalık Ders Çizelgeleri.
- Anadolu Meteoroloji Meslek Lisesi Haftalık Ders Çizelgeleri.
- Meslekî ve Teknik Eğitimi Geliştirme (METGE) Projesi kapsamında hazırlanan "Seyahat Acenteciliği, Cilt Bakımı ve Kuaförlük, Tekstil Konfeksiyon, Ayakkabı Teknolojisi ve Yaşlı Hizmetleri" Alanlarına ait Haftalık Ders Çizelgeleri.
- Endüstri Meslek Lisesi Sanayi Boyacılığı ve Uygulama Bölümüne ait Haftalık Ders Çizelgesi.
- Sağlık Astsubay Hazırlama Okulu Haftalık Ders Çizelgesi.
- Sağlık Meslek Liseleri Haftalık Ders Çizelgeleri.
- Türk Cumhuriyetleri ile Kırım ve balkan ülkelerinden İmam-Hatip Liselerine Gelen Öğrencilerin Hazırlık Sınıfı Haftalık Ders Çizelgesi.
- Uluslar Arası Bakalorya Fen Bilimleri Alanı ve Türkçe-Matematik Alanı Haftalık Ders Çizelgeleri.
- Anadolu Meslek Lisesi Yat kaptanlığı Bölümü Haftalık Ders Çizelgesi.

4.1.5. Diğer:

TTK tarafından alınan kararlardan 2 tanesi farklı alanlarda olduğu için sınıflamaya dâhil edilmemiştir. Bunlar aşağıda verilmiştir.

- İlköğretim Kurumları Müzik Ders Kitaplarının Forma Sayıları.

- Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Öğretim Kurumlarına Öğretmen Olarak Atanacakların Atamalarına Esas Olan Alanlar ile Mezun Oldukları Yükseköğretim Programları ve Aylık Karşılığı Okutacakları Derslere İlişkin Esaslar.

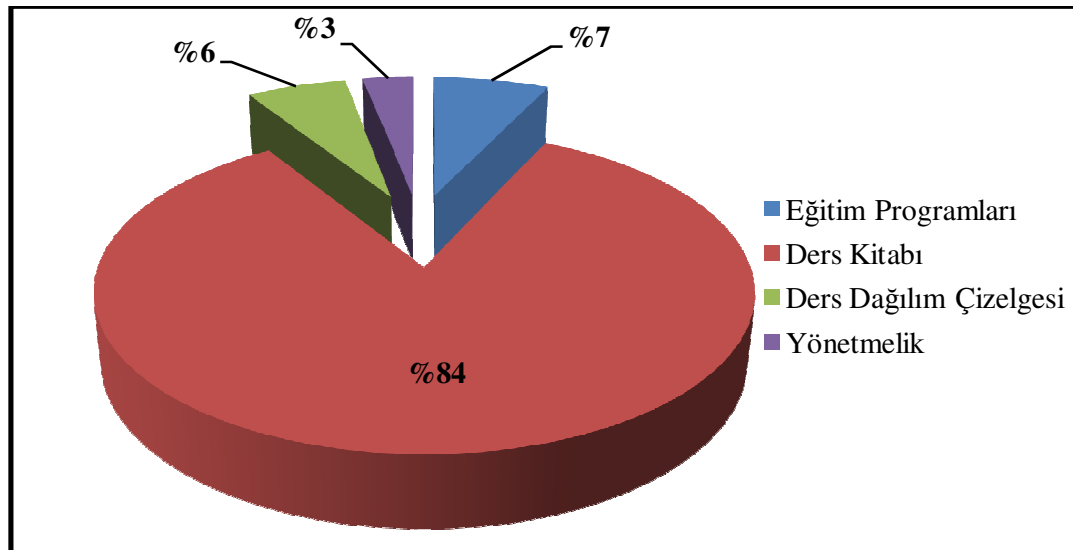
4.2. 2001 Yılında TTK Tarafından Alınan Kararların Değerlendirilmesi

Tablo 2: 2001 Yılında TTK Tarafından Alınan Kararların Dağılımı (2001 TTK Kararları, <http://ttkb.meb.gov.tr>).

Karar	Sayı	Yüzdelik
Ders Kitabı	339	% 84
Eğitim Programları	28	% 7
Ders Dağılım Çizelgesi	27	% 6
Yönetmelik	13	% 3
Diğer	-	-
Toplam	407	%100

Tablo 2’ den anlaşılacağı üzere; TTK’ nın 2001 yılında aldığı kararların büyük çoğunluğunun ders kitaplarıyla ilgili kararlar olduğu gözlenmektedir. 2001 yılı kurul kararları listesinde toplam 387 karar bulunmaktadır. Ancak; karar listesinin 20 kararının her birinde 2’ şer karar bulunduğundan dolayı 40 karar olarak hesaplanmış ve kurul kararları toplam 407 madde olarak sayılmıştır. 2001 yılında alınan kararların %84’ ü Ders Kitapları, %7’ si Eğitim Programları, %6’ sı Ders Dağılım Çizelgeleri, %3’ ü Yönetmelik ile ilgili düzenlemelerden oluşmaktadır.

Grafik 5: 2001 Yılında TTK Tarafından Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı

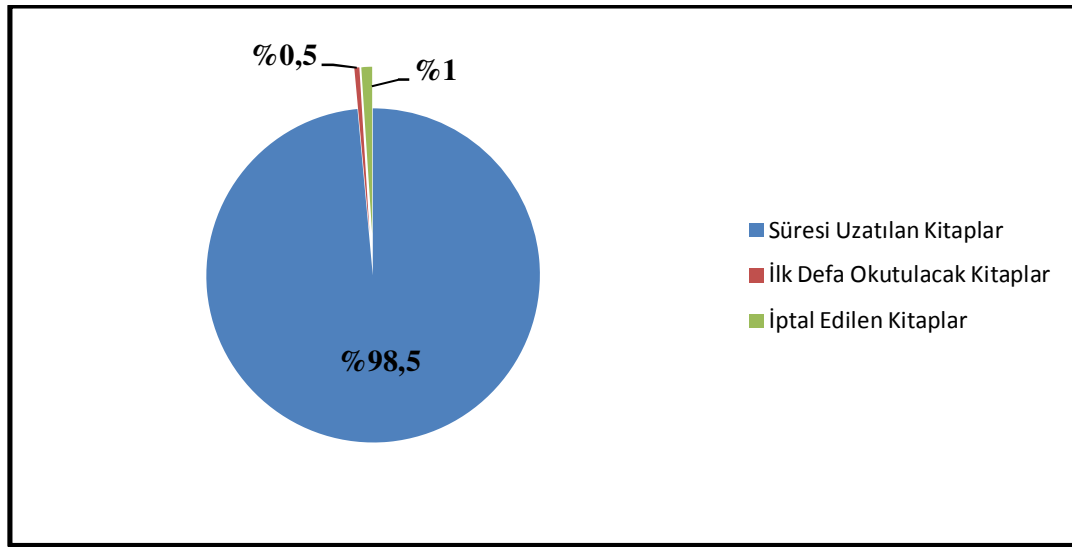

Bu kararlarla ilgili ayrıntılı açıklama aşağıda verilmiştir.

4.2.1. Ders Kitabı

TTK tarafından 2001 yılında Ders Kitaplarıyla ilgili 339 karar alınmıştır. Bu kararlardan 335 tanesi ilk defa okutulacak yenilenen ders kitaplarıyla alakalıdır. 1 tanesi ise önceden var olan ders kitabının süresinin uzatılması ve değiştirilmesiyle, 3 tanesi de iptal edilen kitaplara ilişkin kararlar ile ilgilidir.

Grafik 6: 2001 Yılında TTK Tarafından Ders Kitabıyla İlgili Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı

4.2.2. Yönetmelik:

TTK tarafından 2001 yılında Yönetmelikle ilgili 13 karar alınmıştır. Söz konusu yönetmelik ile ilgili kararlar nitelik olarak; sınıf geçme ile ilgili yönetmelikler, öğretmenler günü kutlama yönetmeliği, okul kütüphaneleri yönetmeliği, özel kurslar yönetmeliği, kurum içi yönetmelik değişikliği, rehberlik hizmetleri yönetmelik düzenlemeleri şeklindedir.

2001 yılında Yönetmelik ile ilgili alınan kararlardan “Milli Eğitim Bakanlığı Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Yönetmeliği” dikkat çekmektedir. Adı geçen yönetmelikte alınan kararlar şunlardır (MEBTD, 2001, S: 2530, s. 306-330);

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
REHBERLİK VE PSİKOLOJİK DANIŞMA HİZMETLERİ
YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 - Bu Yönetmeliğin amacı, il/ilçe düzeyinde rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin ve bu hizmetlerin verildiği rehberlik ve araştırma merkezleri ile eğitim-öğretim kurumlarındaki rehberlik ve psikolojik danışma servislerinin kuruluş ve işleyişine ilişkin esasları düzenlemektir.

İKİNCİ BÖLÜM

İlkeler

Madde5- Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin yürütülmesinde aşağıdaki ilkeler esas alınır:

- Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri, eğitim kurumlarının eğitim-öğretim etkinlikleri bütünlüğü içinde yer alır.
- Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri tüm öğrencilere açık bir hizmettir.
- Her öğrenci eğitim sürecinde kendisine sunulan seçenekler arasında seçme özgürlüğüne sahiptir.
- Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinde insana saygı esastır.
- Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin bireysel boyutunda gizlilik esastır.

- *Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri öğrenci, veli, uzman, öğretmen ve yönetici gibi ilgililerin iş birliği ile yürütülür.*
- *Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinde bireysel farklılıklara saygı esastır.*
- *Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin yürütülmesinde hem bireye hem de topluma karşı sorumluluk söz konusudur.*
- *Rehberlik ve psikolojik danışma hizmetlerinin yürütülmesinde bilimsellik esastır.*

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetlerinin Amacı

***Madde 6** - Türk Eğitim Sisteminin genel amaçları çerçevesinde eğitimde rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri temelde; öğrencilerin kendilerini gerçekleştirmelerine, eğitim sürecinden yetenek ve özelliklerine göre en üst düzeyde yararlanmalarına ve gizli güçlerini en uygun şekilde kullanmalarına ve geliştirmelerine yöneliktir. Öğrencilere yönelik olarak düzenlenen her türlü rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri bu amaçlar doğrultusunda bütünleştirilerek verilir.”*

2001 yılında yayımlanan Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Yönetmeliği’ ne göre; psikolojik danışmanı bulunmayan eğitim-öğretim kurumlarında da sınıf rehber öğretmenliğine ilişkin rehberlik hizmetlerinin okul rehberlik hizmetleri yürütme kurulu aracılığıyla Rehberlik Araştırma Merkez (RAM)’ leriyle iş birliği yapılarak yürütülmesi öngörülmektedir. İdeal olan, her okulda psikolojik danışman bulunması ve okulda Psikolojik Danışmanlık Rehberlik (PDR) hizmetlerinin psikolojik danışmanların koordinatörlüğünde yürütülmesidir. Ancak okulda psikolojik danışmanın bulunmaması öğrencilere rehberlik hizmeti verilmeyeceği anlamına gelmez. Okul yönetimi ve öğretmenlerin de rehberlik hizmetleri kapsamında yürütebilecekleri faaliyetler vardır. Diğer yandan psikolojik danışmanın okuldaki diğer çalışanlar ile işbirliği yapmadan tek başına bu hizmetleri yürütmeye çalışması sağlıklı bir yol

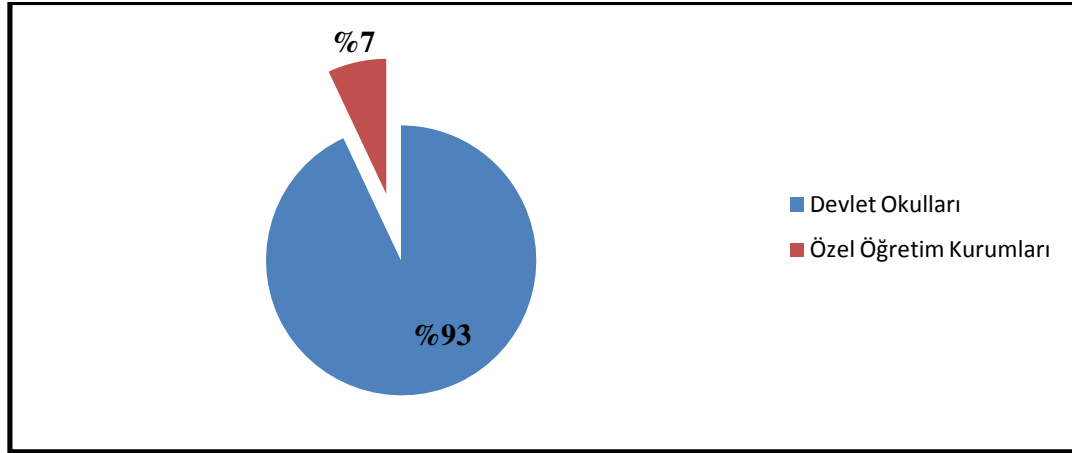
değildir. PDR programının başarısı, okul yönetimi ve öğretmenlerin bu programı benimsemeleri, desteklemeleri ve uygulamalarına bağlıdır (MEB, 2006a, s. 7).

Psikolojik danışman, okulda etkili bir rehberlik hizmeti sunabilmek için okul yönetiminin ve öğretmenlerin desteğini almak ve onları bu konuda cesaretlendirmek durumundadır. Özellikle öğrenciler hakkında çeşitli bilgilerin toplanması ve onlara götürülecek hizmetlerin planlamasında öğretmenler psikolojik danışman için başvuru kaynağı ve birer kanaldır (Güven, 1994).

4.2.3. Eğitim Programları

2001 yılında TTK tarafından eğitim programlarıyla ilgili 28 karar alınmıştır. Bu kararlardan 2 tanesi özel öğretim kurumlarının programlarıyla ilgilidir. Geriye kalan 26 karar ise devlet okullarının eğitim programlarıyla ilgilidir.

Grafik 7: 2001 Yılında TTK Tarafından Eğitim Programlarıyla İlgili Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı

2001 yılında Eğitim Programlarıyla ilgili olarak alınan kararlardan bazıları aşağıda verilmiştir.

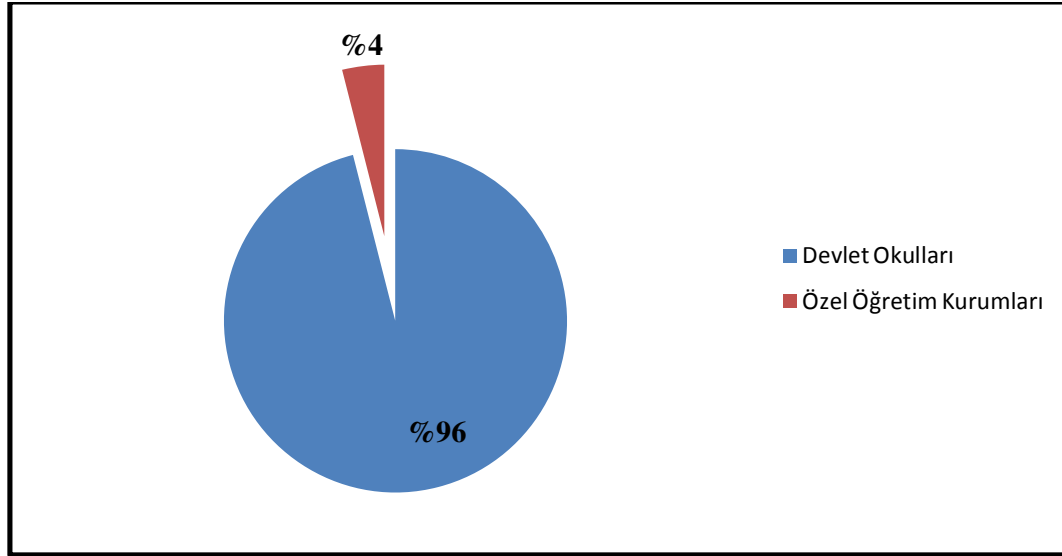
- Halk Eğitim Merkezleri Avcı Eğitimi Kursu Eğitim Programı'nın Kabulü.
- Çıraklık Dönemi “Tesviyecilik, Tornacılık, Frezecilik, Vargel, ve Planyacılık, Taşlama ve Alet Bilemeciliği ile Kalıpcılık” Meslek Dallarına Ait Meslek Dersleri Eğitim Programlarının kabulü.
- Çıraklık Dönemi Satış Elamanlığı Ana Meslek Grubu “Giyim ve Giyim Aksesuarları”, “Mobilya”, “Saat, Elektrikli Aletler ve Elektronik Araçlar”, “Meyve ve Sebze”, “Şarküteri, Bakkal ve Gıda Pazarları”, “Ayakkabı, Deri ve Yan Ürünleri”, “İnşaat Malzemeleri”, “Oto Yedek Parça,” Su ve Deniz Ürünleri”, “ Elektrik ve Elektronik Malzemeler”, “Sanayi Makineleri”, “Kırtasiye ve Kitap”, “Tarım Ürünleri” ve “Tıbbî Araçlar ve Malzemeleri” Meslek Dallarına Ait Haftalık Ders Çizelgeleri ile Meslek Dersleri Eğitim Programları' nın Kabulü.
- Uludağ Üniversitesi Devlet Konservatuvarı Müzik Bölümü Lise Devresi “Solfej-Dikte-Teori, Armoni, Oda Müziği, Enstrüman, Orkestra, Koro, Enstrüman Bilgisi, Korrepetisyon, Form Bilgisi Kontrapuan ve Müzik Tarihi” dersi Öğretim Programlarının Kabulü.
- Çıraklık Dönemi Ayakkabıcılık Ana Meslek Grubu “Ayakkabıcılık”, “Sayacılık” ve “Fora, Freze ve Gazumacılık” ile Dericilik Ana Meslek Grubu “Dericilik (Deri İşlemeciliği)” ve “Çantacılık ve Saraciye” Meslek Dallarına Ait Haftalık Ders Çizelgeleri ile Meslek Dersleri Eğitim Programlarının Kabulü.
- Çıraklık Dönemi Otelcilik ana Meslek Grubu “Resepsiyon (Ön Büro)” ve “Servis (Garsonluk)” ile Döşemecilik Ana Meslek Grubu “Mobilya Döşemeciliği” ve “Oto Döşemeciliği” Meslek Dallarına Ait Haftalık Ders Çizelgeleri ile Meslek Dersleri Eğitim Programlarının Kabulü.

4.2.4. Ders Dağılım Çizelgesi:

2001 yılında TTK tarafından Ders Dağılım Çizelgeleri ile ilgili olarak 27 karar alınmıştır. Söz konusu kararlardan 1 tanesi özel öğretim kurumlarının ders dağılım

izelgesiyle ilgilidir. Geriye kalan 26 karar ise devlet okullarının ders dağılım izelgesi ile ilgilidir.

Grafik 8. 2001 Yılında TTK Tarafından Ders Dağılım izelgeleriyle İlgili Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı

2001 yılında TTK tarafından Ders Dağılım izelgeleri ile ilgili alınan kararlardan “İlköğretim Haftalık Ders izelgesi” dikkat çekmektedir. Adı geçen karar şöyledir (MEBTD, 2001B, S: 2529, s. 573-575);

İlköğretim Genel Müdürlüğünün 28.08.2001 tarih ve 10141 sayılı yazıları ile İlköğretim Okulu haftalık Ders izelgesi’ nde yapılmasını önerdikleri değişiklikler kurulumuzda görüşülerek;

- 6., 7. ve 8. Sınıflarda okutulan Beden eğitimi dersinin haftada 1 saatten 2 saate çıkarılması,
- 6., 7. ve 8. Sınıflarda okutulan İş eğitimi Dersinin haftada 3 saatten 2 saate indirilmesi,
- Yapılan bu değişiklikle oluşturulan yeni çizelgenin 2001-2002 öğretim yılından itibaren uygulanması kararlaştırıldı.

Oluşturulan Yeni çizelge ise;

Tablo 3: İLKÖĞRETİM OKULU HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ

DERSLER	SINIFLAR							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Türkçe	12	12	12	6	6	5	5	5
Matematik	4	4	4	4	4	4	4	4
Hayat Bilgisi	5	5	5	-	-	-	-	-
Fen Bilgisi	-	-	-	3	3	3	3	3
Sosyal Bilgiler	-	-	-	3	3	3	3	-
Vatandaşlık ve İnsan Hakları Eğitimi	-	-	-	-	-	-	1	1
T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük	-	-	-	-	-	-	-	2
Yabancı Dil	-	-	-	2	2	4	4	4
Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi	-	-	-	2	2	2	2	2
Resim-İş	2	2	2	1	1	1	1	1
Müzik	2	2	2	1	1	1	1	1
Beden Eğitimi	2	2	2	2	2	2	2	2
İş Eğitimi	-	-	-	3	3	2	2	2
Trafik ve İlk Yardım Eğitimi	-	-	-	-	-	1	-	1
Bireysel ve Toplu Etkinlik	3	3	3	-	-	-	-	-
Seçmeli Dersler	-	-	-	3	3	2	2	2
T O P L A M	30	30	30	30	30	30	30	30

(Kaynak: MEBTD, 2001B, S:2529, s. 574)

Alınan kararlar birlikte İlköğretim ikinci kademe haftalık ders programlarında Beden Eğitimi Dersinin Haftada 1 saatten 2 saate çıkarılması, İş Eğitimi dersinin de haftada 3 saatten 2 saate indirilmesi kararlaştırılmış ve 2001 - 2002 eğitim – öğretim yılından itibaren uygulamaya konulmuştur.

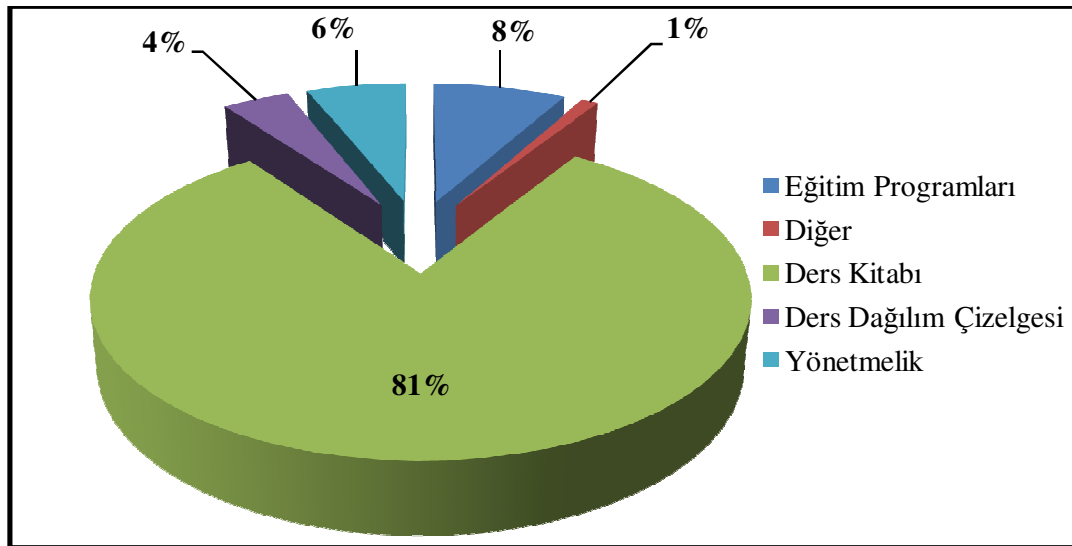
4.3. 2002 Yılında TTK Tarafından Alınan Kararların Değerlendirilmesi

Tablo 4. 2002 Yılında TTK Tarafından Alınan Kararların Dağılımı (2002 TTK Kararları, <http://ttkb.meb.gov.tr>).

Karar	Sayı	Yüzdelik
Ders Kitabı	258	% 81
Eğitim Programları	24	% 8
Yönetmelik	20	% 6
Ders Dağılım Çizelgesi	12	% 4
Diğer	4	% 1
Toplam	318	% 100

Tablo 4’ den anlaşılabacağı üzere; TTK’ nın 2002 yılında aldığı kararların büyük çoğunluğu ders kitaplarıyla ilgili kararlar olduğu gözlenmektedir. 2002 yılı kurul kararları listesinde toplam 313 karar bulunmaktadır. Ancak karar listesinin 5 kararının her birinde 2’ şer karar bulunduğundan dolayı 10 karar olarak hesaplanmış ve kurul kararları toplam 318 madde olarak sayılmıştır. 2002 yılında alınan kararların %81’ i Ders Kitapları, %8’ i Eğitim Programları, %6’ sı Yönetmelik, %4’ ü Ders Dağılım Çizelgeleri, %1’ i ise çeşitli konulardaki düzenlemelerden oluşmaktadır.

Grafik 9. 2002 Yılında TTK Tarafından Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı

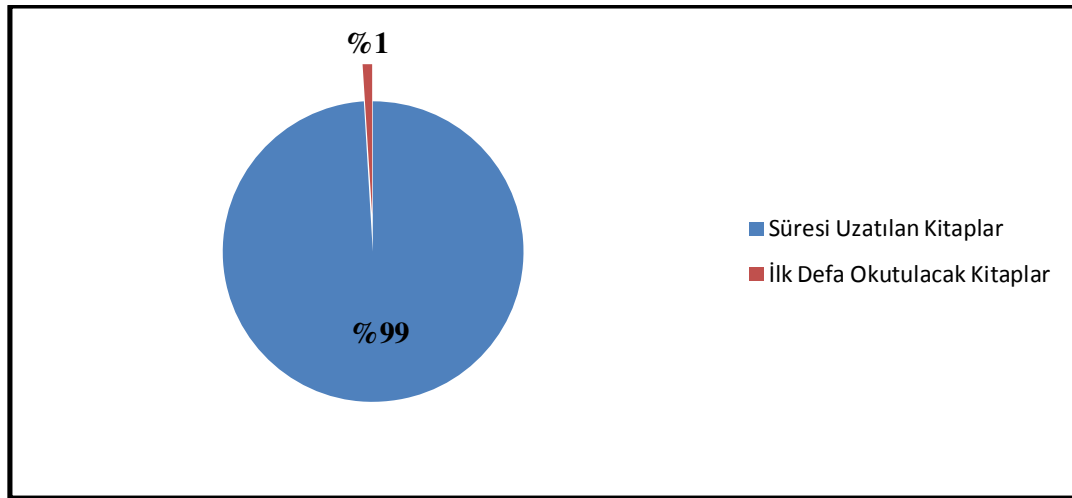

Bu kararlarla ilgili ayrıntılı açıklama aşağıda verilmiştir.

4.3.1. Ders Kitabı

TTK tarafından 2002 yılında Ders Kitaplarıyla ilgili 258 karar alınmıştır. Bu kararlardan 256 tanesi ilk defa okutulacak yenilenen ders kitaplarıyla, 2 tanesi ise önceden var olan ders kitabının süresinin uzatılması ve değiştirilmesiyle ilişkin kararlar ile ilgilidir.

Grafik 10. 2002 Yılında TTK Tarafından Ders Kitabıyla İlgili Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı

4.3.2. Yönetmelik:

TTK tarafından 2002 yılında Yönetmelikle ilgili 20 karar alınmıştır. Söz konusu yönetmelik ile ilgili kararlar nitelik olarak; kurum içi yönetmelik değişiklikleri, Orta Öğretim Kurumları Öğrenci Nakil ve Geçiş düzenlemeleri, Parasız Yatılılık ve Sosyal Yardımlar Yönetmeliği düzenlemeleri, Ödül ve Disiplin Yönetmeliği değişikliği, Mesleki ve Teknik eğitim ile ilgili yönetmelik değişiklikleri şeklindedir.

2002 yılında Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından Yönetmeliklerle ilgili alınan kararlar içerisinde 25.06.2002 tarihli 2539 sayılı tebliğler dergisinde 281 sayılı kararla belirtilen “Mesleki ve Teknik Eğitim Yönetmeliği” dikkat çekmektedir.

Adı geçen kararda yönetmeliğin amacı aşağıda belirtilmiştir (MEBTD, 2002A, S:2539, s. 594):

“Amaç

Madde 1- Bu Yönetmeliğin amacı;

- *Meslekî Eğitim Kurulu ile il meslekî eğitim kurulunun kuruluş ve işleyişi,*
- *Meslekî ve teknik eğitim merkezlerinin kurulması,*
- *Meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumlarında; eğitim-öğretim, yönetim ve üretim işlerinin yürütülmesi ile kurul, komisyon ve ekiplerin oluşturulması ve çalışmaları,*
- *Çıraklık eğitiminde; kalfalık ve ustalık sınav komisyonlarının oluşturulması ve sınavların yapılması ile kalfaların işten ayrılmasını gerektiren hususları,*
- *En az üç yıl süreli meslekî ve teknik orta öğretim kurumlarından veya meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumlarından mezun olanların ustalık eğitimi ve bu eğitimin kapsam ve süreleri ile sınavları,*
- *Meslek kursları ile geliştirme ve uyum kurslarının açılması ve işleyişi,*
- *Meslekî eğitimin yaygınlaştırılması için kalfa, usta ve genel lise mezunlarına telâfi eğitimi yoluyla meslekî orta öğretim diploması kazandırılması,*
- *İşletmelerde yapılan eğitim-öğretim ve denetimi,*
- *İşletmelerde eğitim birimlerinin kuruluş ve işleyişi,*
- *Yurt içi ve yurt dışında meslekî eğitimde alınan diploma, sertifika ve belgelerin denkliği ile kazanılan meslekî bilgi ve becerilerin değerlendirilmesi,*
- *Kapsama alınan il ve mesleklerde; istihdam edilen ve edileceklerin almaları gereken meslekî eğitimin seviyesi, türü ve hâlen çalışanların durumu,*
- *Meslekî ve teknik eğitim bölgelerinin oluşturulması,*

- *Meslekî ve teknik eğitim bölgesinde bulunan meslek yüksek okulu veya okulları ile meslekî ve teknik orta öğretim kurumları, ilgili kamu ve özel kurum ve kuruluşları arasındaki iş birliği ve koordinasyonun sağlanması ve yürütülmesi,*
- *Meslekî ve teknik orta öğretim kurumlarından mezun olan öğrencilerin, bitirdikleri programın devamı niteliğinde veya buna en yakın programların uygulandığı meslek yüksek okullarına sınavsız olarak yerleştirilmeleri ile ilgili esas ve usulleri düzenlemektir.”*

Mesleki Teknik Eğitim’ de düzenlemeye düzenleme ihtiyacının neden gerek görüldüğü Milli Eğitim Bakanlığı ve Yükseköğretim Kurulu tarafından yayınlanan “*Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Kurumlarından Meslek Yüksekokullarına Sınavsız Geçiş Bilgi Kılavuzu Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Kurumlarından Meslek Yüksekokullarına Sınavsız Geçiş Bilgi Kılavuzu*” nda şöyle belirtilmiştir (www.meb.gov.tr):

“Teknolojide yaşanan hızlı değişme ve gelişmeler, pazarların küreselleşmesi, iletişimin artması, bilgi alışverişinin ve ulaşımın kolaylaşması, serbest ticaret engellerinin kaldırılması yönündeki gelişmeler ülkelerin ulusal ekonomilerini etkilemiş ve rekabeti ön plana çıkarmıştır. İşletmelerin ürettikleri çok çeşitli mal ve hizmeti zamanında ve kaliteli olarak teslim etmek konusunda daha duyarlı olmaları, teknolojiyi anlayan, yorumlayan, uygulayabilen, verimli ve kaliteli mal ve hizmet üretebilen yüksek nitelikli iş gücünü, kaynakların etkili ve verimli kullanımını, en az kaynak kullanarak en çok yarar sağlama ilkesinin hayata geçirilmesini ön plana çıkarmıştır.

Ülkemizde de uluslararası rekabet koşullarına uyum sağlayabilecek mal ve hizmetlerin üretilmesinde görev alacak iş gücünün yetiştirilmesinde bugüne kadar uygulanmakta olan yaklaşımlardan daha farklı yaklaşımlara ihtiyaç olduğu ortaya çıkmıştır.

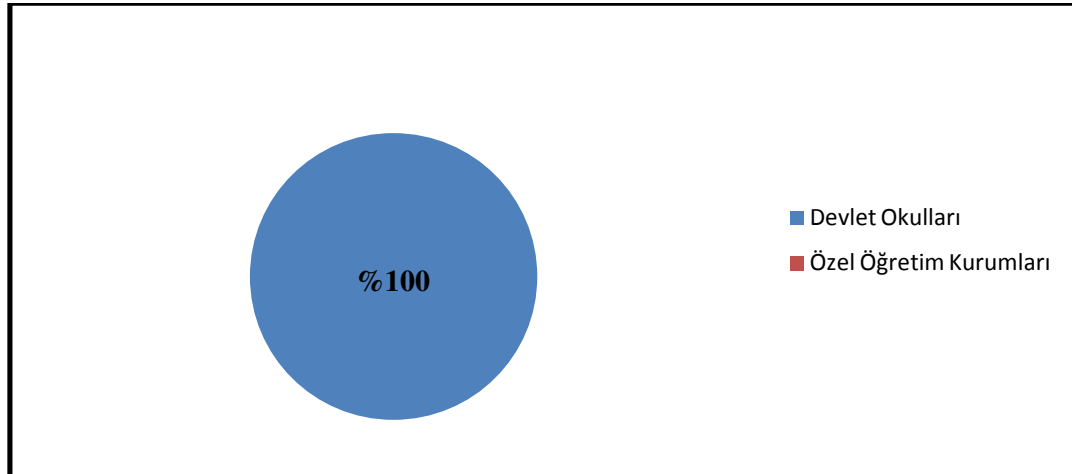
Bu çerçevede 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu, Beş Yıllık Kalkınma Planları ve hükümet programlarında yer alan amaç, ilke, hedef ve politikalar doğrultusunda 16'ncı Milli Eğitim Şûrasında çok önemli kararlar alınmış ve 8 yıllık ilköğretim üzerine mesleki ve teknik eğitim ağırlıklı bir eğitim sistemi oluşturulması ve hayata geçirilmesi görüşü benimsenmiştir.”

Bu düzenleme ile, Mesleki ve teknik ortaöğretim okullarından meslek yüksek okullarına geçiş, sınavsız hale getirilmiş ve mesleki teknik öğretime verilen önem artırılmıştır.

4.3.3. Eğitim Programları

2002 yılında TTK tarafından eğitim programlarıyla ilgili 24 karar alınmıştır. Bu kararlardan özel öğretim kurumlarının programlarıyla ilgili karar bulunmamaktadır. 24 karar da devlet okullarının eğitim programlarıyla ilgilidir.

Grafik 11. 2002 Yılında TTK Tarafından Eğitim Programlarıyla İlgili Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı

Bu dönemde Talim ve Terbiye Kurulu Tarafından eğitim programlarıyla alınan iki karar dikkat çekmektedir. Bunlar:

- “Ermeni, Yunan-Pontus ve Süryaniler” ile ilgili Konuların Orta Öğretim Tarih 1, Tarih 2 ve T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Öğretim Programlarında Yer Alması.
- “Ermeni Sorunu” ile İlgili Konuların İlköğretim 5. ve 7. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programlarında Yer Alması.

Adı geçen program değişikliği tebliğler dergisinin 14.06.2002 yılı 2538 sayılı 272 ve 273 sayılı kararıyla duyurulmuştur. Bu kararlar şöyledir (MEBTD, 2002C, S:2538, s. 543);

- *“272 sayılı kararla; Kurulumuzda görüşülerek uygun bulunan. Ermeni, Yunan-Pontus ve Süryaniler ile ilgili konuların orta öğretim Tarih 1, Tarih 2 ve T.C.İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük dersi öğretim programlarında ekli çizelgedeki şekliyle yer alması, Bu konuların,*
 - a) *2002-2003 Öğretim Yılında ilgili öğretim programları kapsamında işlenmesi,*
 - b) *2003-2004 Öğretim Yılından itibaren ilgili ders kitaplarına, bu Kararın yayımı tarihinden itibaren de ders kitabı olmak üzere başvurusu yapılacak baskıya hazır nüshalara yansıtılması kararlaştırıldı (MEBTD, 2002B, S:2538, s. 530).*
- *273 sayılı kararla; Kurulumuzda görüşülerek uygun bulunan Ermeni Sorunu ile ilgili konuların ilköğretim 5. ve 7. sınıf Sosyal Bilgiler dersi öğretim programlarında ekli çizelgedeki şekliyle yer alması, Bu konuların,*
 - a) *2002-2003 Öğretim Yılında ilgili öğretim programları kapsamında işlenmesi,*
 - b) *2003-2004 Öğretim Yılından itibaren ilgili ders kitaplarına, bu Kararın yayımı tarihinden itibaren de ders kitabı olmak*

üzere başvurusu yapılacak baskıya hazır nüshalara yansıtılması kararlaştırıldı.”

Konu ile ilgili 09.02.2006 tarihli hürriyet gazetesinde adı geçen program değişikliği (www.hurriyet.com.tr);

“İlköğretim’ de Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük programı sil baştan değiştirildi. ‘Teferruat ve tekrar bilgilerden arındırılan’ Cumhuriyet Tarihi ve Atatürkçülük dersi, ‘olay ve olguların aktarımı ve ezber yerine etkinliklerle’ öğretilecek, İnkılâp Tarihi’nde ‘ilk’ olarak Türk-Ermeni ilişkilerinin tarihsel gelişimi ve Ermeni iddiaları, terörizm, misyonerlik faaliyetleri, irtica, bölücülük konuları da ele alınacak. Ermeni sorunu ile ilgili belgesel film izleyecek öğrencilerin, “TC’nin temel niteliklerini yönelik iç ve dış tehditlere karşı korunması konusunda duyarlı olması sağlanacak”.

Şeklinde yer almıştır.

Koçak (2009: 16)’ a göre ise Talim ve Terbiye Kurulunca hazırlanıp kabul edilerek 1983-1984 öğretim yılından itibaren uygulamaya konulan “Ortaöğretim Kurumları Tarih Programı” nın anlayış ve tutum, kapsamı genişletilerek; “*Ermeni, Yunan-Pontus ve Süryaniler ile İlgili Konuların Ortaöğretim Tarih 1, Tarih 2 ve Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Öğretim Programlarında Yer Alması*”, “*Ermeni Sorunu ile İlgili Konuların İlköğretim 5.ve 7. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programlarında Yer Alması*” konularının; 2002-2003 öğretim yılında ilgili öğretim programları kapsamında işlenmesi, 2003-2004 öğretim yılından itibaren ilgili ders kitaplarına yansıtılması olarak devam etmiştir.

Yıldırım (2007)’ nin Lise Tarih ve Cumhuriyet Tarihi Kitaplarında Türk – Ermeni İlişkileri adlı araştırmasındaki tespiti ise şöyledir (Yıldırım, 2007, s. 131):

“Tarih öğretimi, öğrencilerde tarih ve yurttaşlık bilinci oluşturmadaki temel unsurlardan biridir. Ancak Türkiye’de tarih öğretiminde biraz ideolojik bir bakış açısı söz konusudur. Gerek Tarih, gerekse Türkiye Cumhuriyeti Tarihi ders kitaplarında bu durum açıkça görülmektedir.

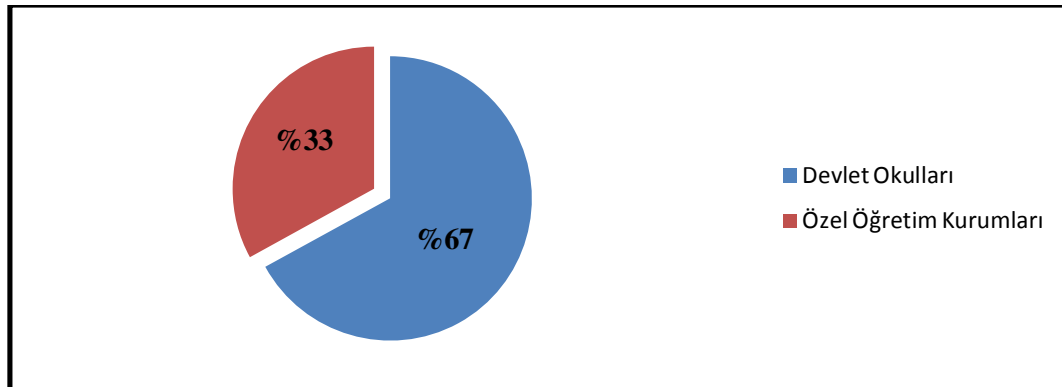
Siyasal alanda yaşanan gelişmeler önce müfredat programlarını etkilemiş, daha sonra müfredat programına göre yazılan ders kitapları bundan etkilenmiştir. Türk- Ermeni ilişkilerinin ders kitaplarındaki yer alış biçimi de söylenen bu etkilenmeyi doğrulamaktadır. Ermeni olaylarının uluslar arası bir boyut kazandığı 1970’li yıllara değin Ermeni Sorunu ders kitaplarında fazla yer almazken, bu tarihten sonra yavaş yavaş önem kazanmaya başlamış, Ermeni terörünün arttığı ve Türk diplomatlarının öldürüldüğü 1980’li yıllarda ise konu ayrı bir başlık altında islenmeye başlanmıştır. Yani Türklerle Ermeniler arasında yaşanan olaylar gerginleştikçe konunun ders kitaplarındaki oranları da artmıştır.”

Son yıllardaki Türk-Ermeni İlişkilerinin seyrine bakıldığında adı geçen konu ile ilgili değişikliğin yapılmasının ve tarih kitaplarında yer almasının iki devlet arasındaki yakınlaşmanın arttığının bir yansıması olabileceği söz konusudur.

4.3.4. Ders Dağılım Çizelgesi:

2002 yılında TTK tarafından Ders Dağılım Çizelgeleri ile ilgili olarak 12 karar alınmıştır. Söz konusu kararlardan 4 tanesi özel öğretim kurumlarının ders dağılım çizelgesiyle ilgilidir. Geriye kalan 8 karar ise devlet okullarının ders dağılım çizelgesi ile ilgilidir.

Grafik 12: 2002 Yılında TTK Tarafından Ders Dağılım Çizelgeleriyle İlgili Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı

2002 Yılında Talim ve Terbiye Kurulu tarafından ders dağılım çizelgeleriyle ilgili alınan kararlar şöyledir:

- Vehbi Koç Vakfı Koç Özel Lisesi Hazırlık Sınıfı ile 4 Yıl Süreli Fen Bilimleri, Sosyal Bilimler ve Türkçe-Matematik Alanlarına Ait Haftalık Ders Çizelgeleri
- Özel Fransız Liseleri Fen Bilimleri, Sosyal Bilimler ve Türkçe-Matematik Alanlarına Ait 9,10,11 ve 12. Sınıf Haftalık Ders Çizelgeleri.
- Özel İzmir, Özel Üsküdar ve Özel Tarsus Amerikan Liseleri, Hazırlık Sınıfı 9,10,11 ve 12. Sınıf Fen Bilimleri, Sosyal Bilimler, Türkçe-Matematik ve Yabancı Dil Alanlarına ait Haftalık Ders Çizelgeleri.
- Özel MEF (Modern Eğitim Fen) Lisesi Haftalık Ders Çizelgeleri.
- Eğitim Uygulama Okulu Haftalık Ders Çizelgesi
- Kız Meslek Lisesi Tekstil Tasarımı Bölümü Haftalık Ders Çizelgesinin Kabulü
- Tarım Meslek Liseleri Gıda Kontrol ve Analizleri, Gıda Teknolojisi, Peyzaj, Tarım Teknolojisi, Su Ürünleri Bölümü Haftalık Ders Çizelgeleri
- Kara Kuvvetleri Komutanlığı Askerî Okullar Haftalık Ders Çizelgelerinin Kabulü
- Polis Koleji (Türkçe-Matematik Alanı) Haftalık Ders Çizelgesinin kabulü.
- Ticaret Meslek Liseleri ve Anadolu Ticaret Meslek Liseleri Bilgisayar Alanı “Bilgisayar Programcılığı Dalı ve Bilgisayarlı Muhasebe Dalı” Haftalık Ders Çizelgeleri
- METGE (Meslekî ve Teknik Eğitim Geliştirme) Projesi Kapsamında Hazırlanan Tekstil, Kuyumculuk Teknolojisi, Cam İşlemeciliği, Seramik, Süs Bitkileri, Büro Yönetimi ve Sekreterlik, İç Mekân Tasarım Alanlarına Ait Haftalık Ders Çizelgeleri
- Anadolu Teknik Lisesi Otomasyon Tek. Haf. Ders. Çiz. IX. sınıf Mes. Ders Öğret. Prg. And. Mes. Lis. End. Elkt. End. Mes. Otmt. Kumanda.

End. Mes. Lis. Tesisat tek. Hidrolik ve pnömatik Teknol. Bölümlerine
Ait Haftalık Ders Çizelgesi

4.3.5. Diğer:

TTK tarafından 2002 alınan kararlardan 4 tanesi farklı alanlarda olduğu için sınıflamaya dâhil edilmemiştir. Bunlar aşağıda verilmiştir.

- İlköğretim Okulu (4,5,6,7 ve 8. sınıf) Fen Bilgisi Dersi Kitaplarının Forma Sayılarının Artırılması.
- Orta Öğretimde Eğitim Öğretim Süresinin 4 Yıla Çıkarılması.
- Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Öğretim Kurumlarına Öğretmen Olarak Atanacakların Atamalarına Esas Olan Alanlar ile Mezun Oldukları Yükseköğretim Programları ve Aylık Karşılığı Okutacakları Derslere İlişkin Esaslarda Değişiklik Yapılmasına Dair Esaslar.
- İlköğretim Sosyal Bilgiler 5 ve 7. Sınıf Orta Öğretim Tarih 1, Tarih 2, Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Adlı Ders Kitaplarının Forma Sayısı Üst Sınırlarının Birer Forma Artırılması.

Söz konusu kararlar arasından Talim ve Terbiye Kurulunun 09.08.2002 tarihli ve 2540 sayılı Tebliğler Dergisinin 294 sayılı kararıyla “Orta öğretimde eğitim-öğretim süresinin 4 yıla çıkarılması” başlıklı karar dikkat çekmektedir. Adı geçen karara göre (MEBTD, 2002D, S:2540, s. 745-746):

“Orta öğretimin yeniden yapılandırılması ve 4 yıl süreli lise uygulamasına geçilmesi konusunda başlatılan çalışmalar, Bakanlığımızın ilgili birimlerince, koordineli bir biçimde sürdürülecektir. Buna göre;

- *Orta öğretim kurumlarında eğitim ve öğretim süresinin 2003-2004 Öğretim Yılından itibaren 9. sınıftan başlamak üzere, kademeli olarak, 4 yıla çıkarılması,*

- *Orta ğretim kurumlarındaki haftalık ders çizelgelerinin yeniden düzenlenerek öğrencilerin ders türü ve yükünün azaltılması,*
- *Belirlenecek ders çizelgeleri ve ğretim programlarına göre ilköğretimden orta öğretime geçişin yeniden düzenlenmesi, Lise programı uygulayan okullardaki 6 alanın fen bilimleri. ve sosyal bilimler olmak üzere 2 alan esas alınarak düzenlenmesi,*
- *Genel ve meslekî orta ğretim; 9. sınıf genel kültür dersleri ortak olacak biçimde düzenlenerek öğrencilerin, programlar arası yatay ve dikey geçişlerine olanak sağlanması,*
- *Orta ğretim kurumlarından mezun olanlara, istedikleri takdirde diğer alanlarda telâfi eğitimi olanağı sağlanması,*
- *Orta ğretim kurumlarında en az bir yabancı dilde ğretim düzeyine uygun sözlü ve yazılı iletişim kurabilen bireyler yetiştirilmesi; bu amaçla yabancı dil derslerinin hazırlık sınıfı ğretim programını da içine alacak biçimde 9. sınıflardan başlayarak 4 yıllık bütünlük içinde yeniden düzenlenmesi, 2. yabancı dilin de zorunlu ders olarak ğretim programlarına konulması,*
- *Orta ğretim kurumlarında eğitim-ğretim süresinin 4 yıla çıkarılması ile ortaya çıkacak ğretmen, derslik, araç-gereç, hizmet içi eğitim gibi gereksinimlerin ilgili birimlerce, zamanında karşılanması için gerekli önlemlerin alınması,*
- *Anadolu lisesi ğretim programlarının uygulandığı resmî ve özel okullarda Matematik ve Fen derslerinin Türkçe okutulması; ancak okulların eğitim ortamları ve veli istekleri dikkate alınarak bu derslerin öğretiminin yabancı dille de okutulabilmesi,*
- *Diğer bakanlık, kurum ve kuruluşlarca açılan orta ğretim kurumlarında da belirtilen ilkeler doğrultusunda gerekli düzenlemelerin yapılması,”*

gibi ortaöğretimi yeniden şekillendirecek olan kararlar alınmıştır.

Ancak (MEBTD, 2003A, S:2548, s. 148);

- Öğretmen ve derslik ihtiyacının giderilmesi,
- Orta öğretimden yüksek öğretime geçişte karşılaşılan sorunlara yeni çözümler getirilmesi,
- Haftalık ders çizelgeleri, alan/bölüm türlerinin yeniden düzenlenerek ders yükünün azaltılması,
- Yatay ve dikey geçişlerin yeniden düzenlenmesi,
- Yabancı dilin en iyi şekilde öğretilmesini sağlamak amacıyla programların yenilenmesi,
- Yeni hazırlanan programların derslerine ait ders kitapları ve eğitim araçlarının geliştirilebilmesi gibi

alt çalışmalarının stratejik ve uygulanabilir bir plânla tamamlanıncaya kadar, Kurulun 09/08/2002 tarih ve 294 sayılı “Orta Öğretimde Eğitim-Öğretim Süresinin 4 Yıla Çıkarılması” Kararının ertelenmesi kararlaştırılmıştır.

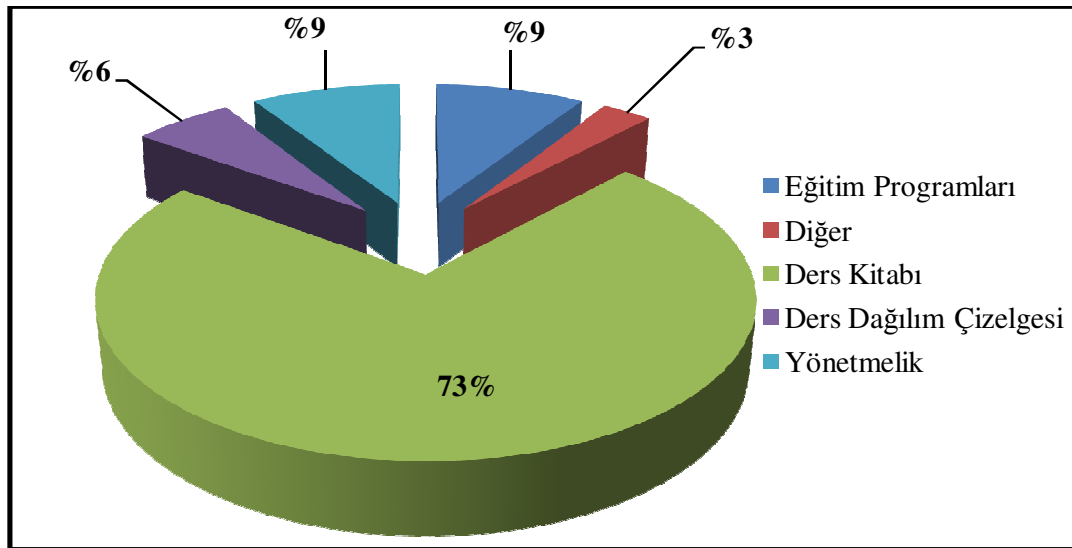
4.4. 2003 Yılında TTK Tarafından Alınan Kararların Değerlendirilmesi

Tablo 5: 2003 Yılında TTK Tarafından Alınan Kararların Dağılımı (2003 TTK Kararları, <http://ttkb.meb.gov.tr>).

Karar	Sayı	Yüzdelik
Ders Kitabı	194	% 73
Yönetmelik	24	% 9
Eğitim Programları	24	% 9
Ders Dağılım Çizelgesi	15	% 6
Diğer	9	% 3
Toplam	266	% 100

Tablo 5’ den anlaşılabacağı üzere; TTK’ nın 2003 yılında aldığı kararların büyük çoğunluğunun ders kitaplarıyla ilgili kararlar olduğu gözlenmektedir. 2003 yılı kurul kararları listesinde toplam 263 karar bulunmaktadır. Ancak; karar listesinin 3 kararının her birinde 2’ şer karar bulunduğundan dolayı 6 karar olarak hesaplanmış ve kurul kararları toplam 266 madde olarak sayılmıştır. 2003 yılında alınan kararların %73’ ü Ders Kitapları, %9’ u Yönetmelik, %9’ u Eğitim Programları, %6’ sı Ders Dağılım Çizelgeleri, %3’ ü ise çeşitli konulardaki düzenlemelerden oluşmaktadır.

Grafik 13. 2003 Yılında TTK Tarafından Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı

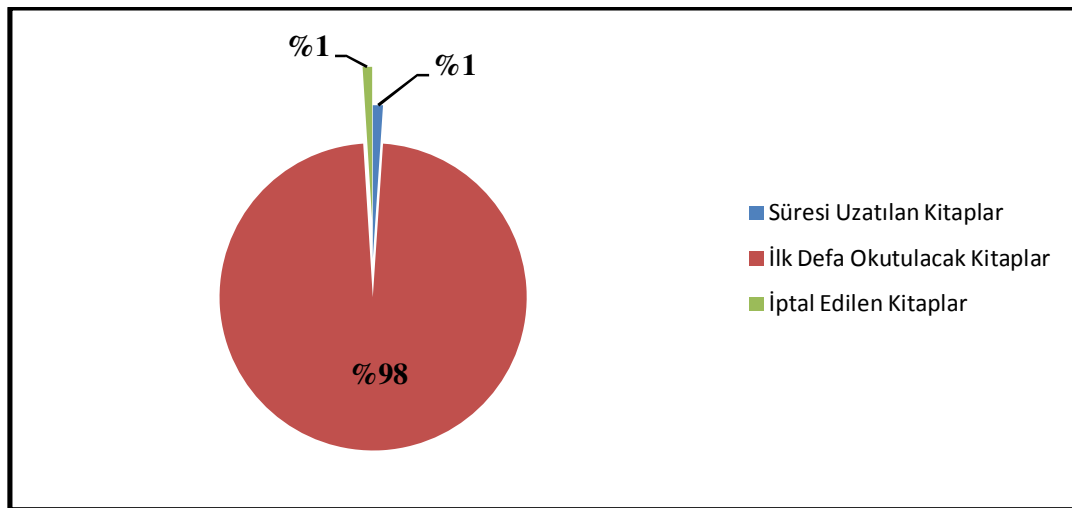

Bu kararlarla ilgili ayrıntılı açıklama aşağıda verilmiştir.

4.4.1. Ders Kitabı

TTK tarafından 2003 yılında Ders Kitaplarıyla ilgili 194 karar alınmıştır. Bu kararlardan 192 tanesi ilk defa okutulacak yenilenen ders kitaplarıyla, 1 tanesi önceden var olan ders kitabının süresinin uzatılması ve değiştirilmesiyle, 1 tanesi de iptal edilen kitaplara ilişkin kararlar ile ilgilidir.

Grafik 14. 2003 Yılında TTK Tarafından Ders Kitabıyla İlgili Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı

4.4.2. Yönetmelik:

TTK tarafından 2003 yılında Yönetmelikle ilgili 24 karar alınmıştır. Söz konusu yönetmelik ile ilgili kararlar nitelik olarak; Ders Kitapları İle ilgili yönetmelik, Kurum içi yönetmelik düzenlemeleri, eğitim araçları inceleme yönetmeliği, Sosyal Bilimler Lisesi Yönetmeliği şeklindedir.

2003 yılında yönetmelikler ile ilgili alınan kararlar arasından “Milli Eğitim Bakanlığı Sosyal Bilimler Liseleri Yönetmeliği” dikkat çekmektedir. Yönetmelik şöyledir (MEBTD, 2003B, S:2555, s. 707):

“Kuruluş

Madde 5- Sosyal Bilimler Liseleri, Edebiyat ve Sosyal Bilimler alanlarında öğrencileri yüksek öğretime hazırlamak üzere hazırlık sınıfından sonra dört yıllık öğretim veren yatılı ve karma okullardır. Ancak öğrenciler, velilerinin istekleri, okul yönetiminin uygun görmesi hâlinde gündüzlü de öğrenim görebilirler.

Okulun Amacı

Madde 6- Okul:

- *Edebiyat ve Sosyal Bilimler alanlarında ihtiyaç duyulan üstün nitelikli bilim adamlarının yetiştirilmesine kaynaklık eder.*
- *Edebiyat ve sosyal bilimler alanlarındaki ilgi ve yetenekleri üst düzeyde olan öğrencileri bu alanlarda yüksek öğretime hazırlar.*
- *Öğrencilerin bilimsel, kültürel ve teknolojik gelişmeleri izleyebilecek düzeyde Türkçe ve yabancı dil öğrenmelerini sağlar.*
- *Öğrencilerde geçmiş nesiller ile çağdaşları arasında ortak duyguların uyandırılmasını sağlar.*
- *Türk sanat ve kültür birikimini anlayıp yorumlayabilen, yeni bilgi ve projeler üretebilen bireyler yetiştirir.*
- *Toplumun ekonomik ve kültürel kalkınmasına bilinçli bir şekilde katkıda bulunur.*
- *Öğrencileri edebiyat ve sosyal bilimler alanlarında araştırmaya yöneltecek ve gelişmelere ilgilerini uyandıracak ortam ve şartları hazırlar.”*

Adı geçen yönetmelikle birlikte Millî Eğitim Bakanlığınca; sosyal bilimler ve edebiyat alanında ihtiyaç duyulan üstün nitelikli bilim adamlarının yetiştirilmesine kaynaklık etmek; zekâ düzeyleri ile edebiyat ve sosyal bilimler alanlarındaki ilgi ve yetenekleri üst düzeyde olan öğrencileri bu alanlarda yüksek öğretime hazırlamak; öğrencilerin bilimsel, kültürel ve teknolojik gelişmeleri izleyebilecek düzeyde yabancı dil öğrenmelerini sağlamak; onları araştırmaya yönelterek sosyal bilimler alanında yeni

buluşlara ilgi uyandıracak ortam ve şartları hazırlamak amacıyla İstanbul'da Sosyal Bilimler Lisesi açılmıştır (<http://yayim.meb.gov.tr>).

Aynı yıl içerisinde “*Türk Vatandaşlarının Günlük Yaşamlarında Geleneksel Olarak Kullandıkları Farklı Dil ve Lehçelerin Öğrenilmesi Hakkında Yönetmelik*” yayınlanmıştır. Adı geçen yönetmelikte (MEBTD, 2003C, S:2555, s. 714):

Farklı dil ve lehçelerin öğrenilmesi için kursların açılması kararlaştırılmış ve kursların amacı da;

“Madde 5- Kursun ve diğer dil kurslarında aynı maksatla oluşturulan dil ve lehçe derslerinin amacı, Türk Millî Eğitiminin genel amaçlarına ve temel ilkelerine uygun olarak Cumhuriyetin Anayasada belirtilen temel niteliklerine, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne aykırı olmayacak şekilde Türk vatandaşlarının, günlük yaşamlarında geleneksel olarak kullandıkları farklı dil ve lehçelerin öğrenilmesi için faaliyette bulunmaktır.”

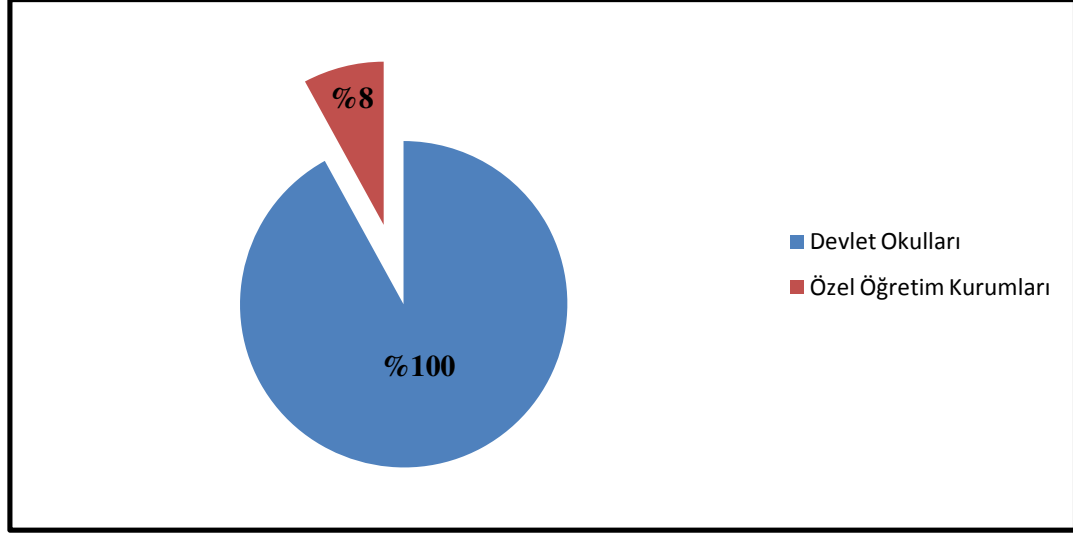
Şeklinde belirtilmiştir.

Adı geçen yönetmeliğin ikinci bölümünde ise kursu açma ve öğretime başlama ile ilgili kararlara yer vermiştir. Alınan bu kararlar doğrultusunda 19/01/2004 tarihli 1 sayılı kararla “Kürtçe Kurs Programı” açılması hakkında izin verilmiştir.

4.4.3. Eğitim Programları

2003 yılında TTK tarafından eğitim programlarıyla ilgili 24 karar alınmıştır. Bu kararlardan özel öğretim kurumlarının programlarıyla ilgili 2 karar bulunmaktadır. 22 karar da devlet okullarının eğitim programlarıyla ilgilidir.

Grafik 15. 2003 Yılında TTK Tarafından Eğitim Programlarıyla İlgili Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı

2003 yılında Eğitim Programları ile alakalı alınan kararların bazıları aşağıda verilmiştir:

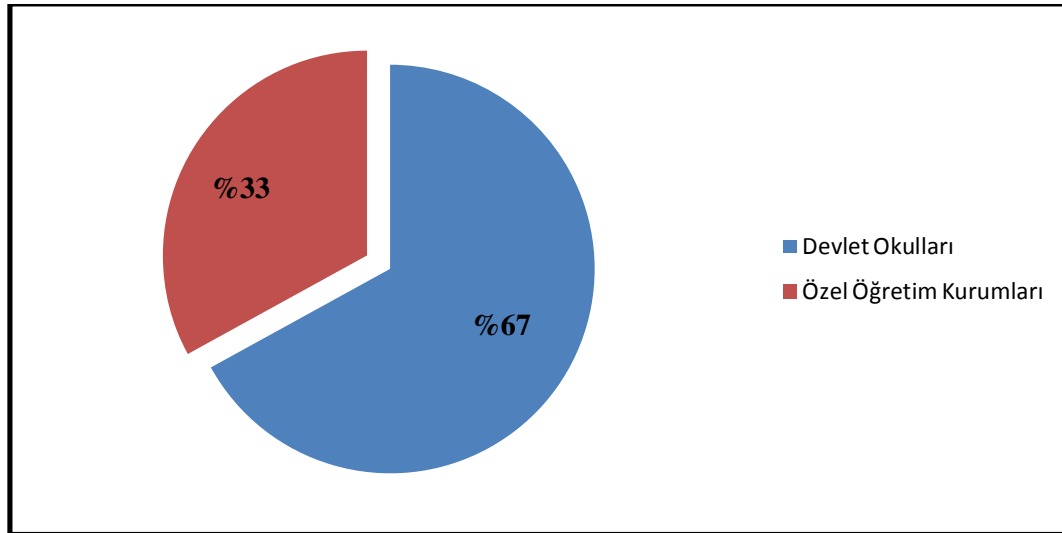
- “Özel Üsküdar İzmir ve Tarsus Amerikan Liseleri 9 ve 10. Sınıflarına Ait İngilizce Dersi Öğretim Programları”nın Kabulü.
- İstanbul Özel Opera Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi hazırlık Sınıfı, 9, 10 ve 11. Sınıf Bale Dersi Öğretim Programı.
- Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Hazırlık Sınıfı Temel Sanat Eğitimi Dersi ile Çalgı (Keman) 1,2,3 Dersi Öğretim Programlarında Yapılan Değişikliklerin Kabulü.
- “Uluslar Arası Tur Liderliği” ve “Enformasyon Memurluğu Sınavlarına Hazırlık “ Kurs Programları.
- Meslekî Eğitim Merkezi Otomotiv Bölümü Oto Elektrikçi Alanı Öğretim Programları.
- Tarım Meslek Liseleri Peyzaj, Gıda Kontrol ve Analizleri, Gıda Teknolojisi ve Tarım Teknolojisi Bölümleri X. Sınıf Bölüm Dersleri ile Bölüm Seçmeli Derslerinden Gıda Hijyeni ve Gıda Ambalaj Tekniğine Ait Öğretim Programlarının Kabulü.

- Endüstri Meslek Lisesi Bilgisayar Destekli Endüstriyel Modelleme, Endüstriyel Döküm, Plâstik Teknolojisi Bölümleri ve Anadolu Meslek Lisesi Plâstik Teknolojisi Bölümünün Haftalık Ders Çizelgeleri ile IX Sınıf Meslek Dersleri Öğretim Programlarının Kabulü.

4.4.4. Ders Dağılım Çizelgesi:

2003 yılında TTK tarafından Ders Dağılım Çizelgeleri ile ilgili olarak 15 karar alınmıştır. Söz konusu kararlardan 5 tanesi özel öğretim kurumlarının ders dağılım çizelgesiyle ilgilidir. Geriye kalan 10 karar ise devlet okullarının ders dağılım çizelgesi ile ilgilidir.

Grafik 16. 2003 Yılında TTK Tarafından Ders Dağılım Çizelgeleriyle İlgili Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı

2003 Yılında Ders Dağılım Çizelgeleri ile ilgili alınan kararlardan bazıları şunlardır:

- Özel Yüzyıl Işıl Lisesi Fen Bilimleri, Sosyal Bilimler ve Türkçe-Matematik Alanlarının Hazırlık, 9, 10,11 ve 12. Sınıflarına Ait Haftalık Ders Çizelgeleri.
- TED İstanbul Koleji Vakfı Özel Lisesi Fen Bilimleri ve Türkçe-Matematik Alanlarının Hazırlık, 9,10,11 ve 12. Sınıflarına Ait Haftalık Ders Çizelgeleri.
- Anadolu Meslek Lisesi Ayakkabıcılık ve Bilgisayarlı Nümerik Kontrol (CNC) Bölümleri Haftalık Ders Çizelgeleri.
- Kadıköy Anadolu Lisesi Fen Bilimleri, Sosyal Bilimler ve Türkçe-Matematik Alanlarının Hazırlık,9,10,11 ve 12. Sınıflarına Ait Haftalık Ders Çizelgeleri.
- Endüstri Meslek Lisesi Endüstriyel Elektronik Bölümü Haftalık Ders Çizelgesi.
- Sosyal Bilimler Lisesi Hazırlık Sınıfı Haftalık Ders Çizelgesinin Kabulü.
- Kız Meslek Lisesi Seyahat Acenteciliği, Büro Yönetimi ve Sekreterlik, İç Mekân Tasarım Alanlarına Ait Haftalık Ders Çizelgelerinin Kabulü.

4.4.5. Diğer:

TTK tarafından 2003 alınan kararlardan 9 tanesi farklı alanlarda olduğu için sınıflamaya dâhil edilmemiştir. Bunlar aşağıda verilmiştir.

- Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Öğretim Kurumlarına Öğretmen Olarak Atanacakların Atamalarına Esas Olan Alanlar ile Mezun Oldukları Yüksek Öğretim Programları ve Aylık Karşılığı Okutacakları Derslere İlişkin Esaslarda Değişiklik Yapılmasına Dair Esaslar.
- Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Orkestra Dersi Orkestra Dersi Öğretim Programına Göre Hazırlanacak I. Keman, II. Keman, Viyola, Viyolonsel, Kontrbas ve flüt Adlı Ders Kitapları ile Bu Derslere Ait Öğretmen Kılavuz Kitabının (1 Adet) Forma Sayılarının Artırılması.
- 2003-2004 Öğretim Yılında İlköğretim Okullarında Okutulacak Ders Kitaplarının Satın Alınarak Ücretsiz Olarak Öğrencilere Verilmesi.

- “İlköğretim İş Eğitimi 6-7-8 “adlı ders kitapları ve forma sayıları
- “Lise Coğrafya” adlı baskıya hazır nüshaya yazar isimlerinin eklenmesi.
- Denklik İşlemleri

Kararlar içerisinde “2003-2004 Öğretim Yılında İlköğretim ve Ortaöğretim Okullarında Okutulacak Ders Kitaplarının Satın Alınarak Ücretsiz Olarak Öğrencilere Verilmesi.” Dikkat çekmektedir. Milli Eğitim Bakanlığı 29.05.1995 tarihli ve 22297 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanarak yürürlüğe giren Millî Eğitim Bakanlığı Ders Kitapları Yönetmeliği’ nde, 11/06/2003 tarihli ve 25135 sayılı Resmi Gazete’ de değişiklik yapmış İlgi (a) Yönetmeliğin “Kitapların Seçimi” başlıklı 23 üncü maddesinin (c) bendinde “resmi ilköğretim ve ortaöğretim okullarında öğrenim gören öğrencilerin zorunlu ders kitapları (İlköğretim Müzik 1 hariç) Bakanlığımızca satın alınarak dağıtılacaktır.” Kararı almıştır (MEBTD, 2003D, S:2549, s. 179).

11.06.2003 tarih ve 25135 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanan “Millî Eğitim Bakanlığı Ders Kitapları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” şöyledir (Resmi Gazete, 2003, Sayı: 25135);

**“Millî Eğitim Bakanlığı Ders Kitapları Yönetmeliğinde
Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik**

MADDE 1 — 29/5/1995 tarihli ve 22297 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Ders Kitapları Yönetmeliğine aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Geçici Madde 2 — 2003-2004 Öğretim Yılına mahsus olmak üzere resmî ilköğretim okullarında öğrenim gören öğrencilere, seçmeli ders kitapları dışında, Bakanlıkça satın alınarak parasız dağıtılacak ders kitapları için bu okullarda seçim yapılmaz. 2003-2004 Öğretim Yılına mahsus olmak üzere ders kitaplarının fiyatları, Haziran ayının son haftasında Tebliğler Dergisinde yayımlanır.”

Yürürlük

MADDE 2 —Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 3 —Bu Yönetmelik hükümlerini Millî Eğitim Bakanı yürütür.”

Bayrakçı (2005)’ ya göre ülkemizin içinde bulunduğu ekonomik kriz ortamında milyonlarca kitabın ücretsiz dağıtılması, ülke ekonomisine ciddi bir yük getirmektedir. Kaynak kıtlığı nedeniyle en önemli yatırımların bile ikinci plana atıldığı ülke koşullarında bu kadar büyük bir kaynağın buraya ayrılması acaba ne kadar faydalıdır? Ayrılan kaynak acaba eğitimsel ve ekonomik sonuçları itibari ile bu projeye harcanmaya değer mi? Yoksa bu kaynak ile eğitimsel olarak daha verimli yatırımlar yapılabilir mi? Bunların çok iyi düşünülüp hesaplanması gerekmektedir. Sonuç olarak; toplumun geniş kesimleri tarafından desteklenen zorunlu eğitim çağındaki öğrencilere ücretsiz kitap dağıtım projesi hayata geçirilmiştir. Ancak, son derece hassas olan ülkemiz koşulları dikkate alınarak proje adımları çok iyi planlanmalı ve proje ilgili sektörlerin ve bireylerin en az olumsuz etkileneceği bir çerçeve içerisinde uygulanmalıdır.

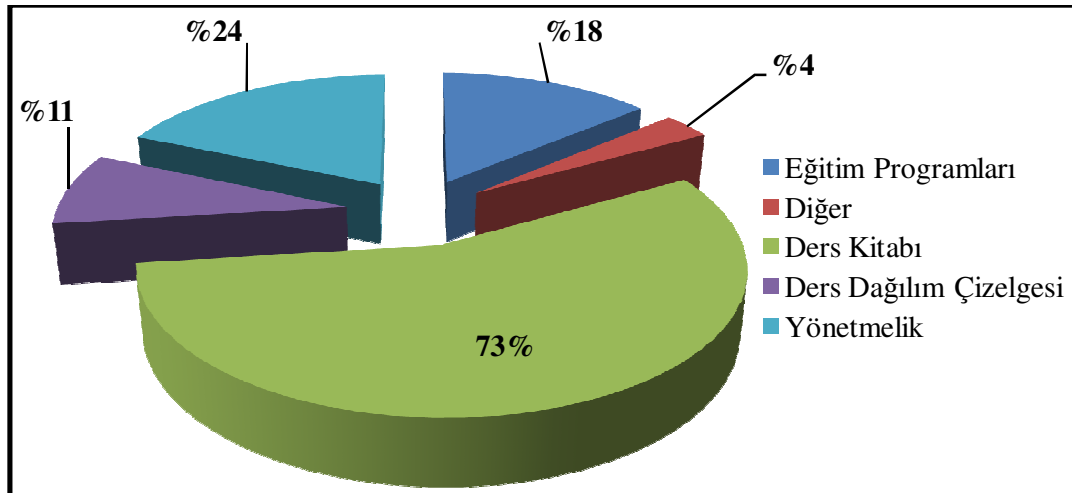
4.5. 2004 Yılında TTK Tarafından Alınan Kararların Değerlendirilmesi

Tablo 6: 2004 Yılında TTK Tarafından Alınan Kararların Dağılımı (2004 TTK Kararları, <http://ttkb.meb.gov.tr>).

Karar	Sayı	Yüzdelik
Ders Kitabı	73	% 43
Yönetmelik	41	% 24
Eğitim Programları	31	% 18
Ders Dağılım Çizelgesi	18	% 11
Diğer	6	% 4
Toplam	169	% 100

Tablo 6' dan anlaşılabacağı üzere; TTK' nın 2004 yılında aldığı kararların büyük çoğunluğunun ders kitaplarıyla ilgili kararlar olduğu gözlenmektedir. 2004 yılı kurul kararları listesinde toplam 161 karar bulunmaktadır. Ancak; karar listesinin 8 kararının her birinde 2' şer karar bulunduğundan dolayı 16 karar olarak hesaplanmış ve kurul kararları toplam 169 madde olarak sayılmıştır. 2004 yılında alınan kararların %43' ü Ders Kitapları, %24' ü Yönetmelik, %18' i Eğitim Programları, %11' i Ders Dağılım Çizelgeleri, %4' ü ise çeşitli konulardaki düzenlemelerden oluşmaktadır.

Grafik 17: 2004 Yılında TTK Tarafından Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı

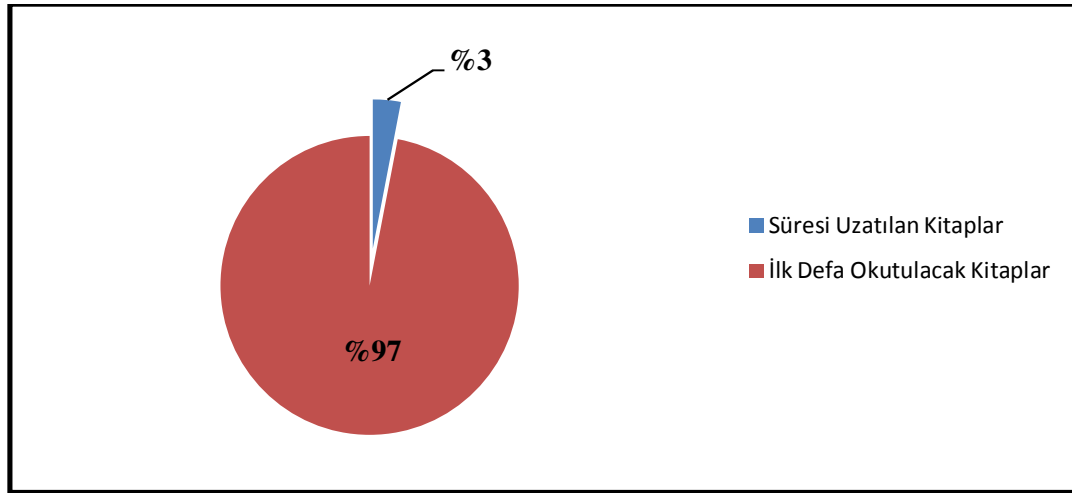

Bu kararlarla ilgili ayrıntılı açıklama aşağıda verilmiştir.

4.5.1. Ders Kitabı

TTK tarafından 2004 yılında Ders Kitaplarıyla ilgili 73 karar alınmıştır. Bu kararlardan 71 tanesi ilk defa okutulacak yenilenen ders kitaplarıyla, 2 tanesi önceden var olan ders kitabının süresinin uzatılması ve değiştirilmesiyle ilgilidir.

Grafik 18: 2004 Yılında TTK Tarafından Ders Kitabıyla İlgili Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı

4.5.2. Yönetmelik:

TTK tarafından 2004 yılında Yönetmelikle ilgili 41 karar alınmıştır. Söz konusu yönetmelik ile ilgili kararlar nitelik olarak; sınıf geçme ile ilgili yönetmelik düzenlemeleri, ders kitapları ve eğitim araçları inceleme yönetmeliği düzenlemeleri, öğrenci yurtları yönetmeliği düzenlemesi, kurum içi yönetmelik düzenlemeleri şeklindedir.

2004 yılında TTK tarafından alınan kararlar içerisinde “Milli Eğitim Bakanlığı Merkezi Sınav Sistemi Yönergesindeki Değişiklik” kararı dikkat çekmektedir. Adı geçen karar şöyle ifade edilmiştir (MEBTD, 2004A, S: 2557, s. 173-175):

“Madde 3- Aynı Yönergenin 6. Maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde-6. Merkezî sistemle yapılacak sınavlar:

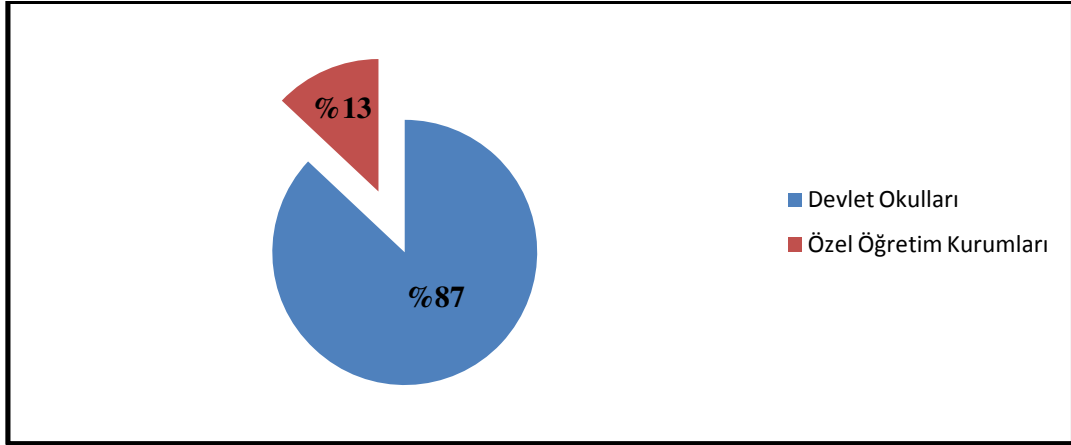
- a) Orta Öğretim Kurumları Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavı*
Millî Eğitim Bakanlığı ile diğer kamu kurum ve kuruluşlarına bağlı kılavuzda yer alan orta öğretim kurumlarına öğrenci seçmek ve yerleştirmek için yapılır.
- b) Devlet Parasız Yatılılık ve Bursluluk Sınavı*
Devlet Parasız Yatılılık ve Bursluluk mevzuatında yer alan ilköğretim okulu ve orta öğretim kurumları ara sınıflarına uygulanır.
- c) Açık öğretim Lisesi Sınavları*
Açık öğretim Lisesinde öğrenim gören öğrencilerin dönem sonu sınavlarıdır.
- d) Açık İlköğretim Okulu Sınavları*
Açık İlköğretim Okulunda öğrenim gören öğrencilerin dönem sonu ve not yükseltme sınavlarıdır.
- e) Resmî ve Özel Kurumlarla İmzalanan Protokoller Çerçevesinde Yapılan Sınavlar”*

1998, 1999, 2000, 2001, 2002 ve 2003 yıllarında (LGS) Liselere Giriş Sınavı uygulanırken, 2004 yılında Liselere Giriş Sınavı içine Polis Koleji ve 8. Sınıf DPY sınavları da (Devlet Parasız Yatılılık ve Bursluluk Sınavı) alınmıştır. Özel Okullar ve Askeri Lise sınavları ayrı ayrı sınavlar olarak yapılmıştır. 2005 yılında özel okullar sınavı da OKS (Orta Öğretim Kurumları Sınavı) kapsamına alınmıştır. Böylece orta öğretim kurumlarına öğrenci seçme işlemi tek çatı altında toplanmıştır (Erman, 2008, s. 4).

4.5.3. Eğitim Programları

2004 yılında TTK tarafından eğitim programlarıyla ilgili 31 karar alınmıştır. Bu kararlardan özel öğretim kurumlarının programlarıyla ilgili 4 karar bulunmaktadır. 27 karar da devlet okullarının eğitim programlarıyla ilgilidir.

Grafik 19: 2004 Yılında TTK Tarafından Eğitim Programlarıyla İlgili Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı

2004 yılında TTK tarafından alınan kararlar içerisinde; İlköğretim’deki Öğretim Programı değişikliği (Türkçe 1., 2., 3., 4., 5. Sınıflar, Matematik 1., 2., 3., 4., 5. Sınıflar, Hayat Bilgisi 1., 2., 3. Sınıflar, Fen ve Teknoloji 4., 5. Sınıflar, Sosyal Bilgiler 4., 5. Sınıflar) ve Milli Eğitim Bakanlığı Kürtçe Kurs Programı dikkat çekmektedir.

İlköğretim Türkçe (1., 2., 3., 4. ve 5. Sınıflar) Dersi Öğretim Programı:

İlköğretim sınıfları Türkçe Dersi Öğretim Programı değişikliği Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından 12.07.2004 tarihinde 115 sayılı kararla, 2004 yılı 2563 sayılı Tebliğler Dergisinde aşağıdaki şekliyle duyurulmuştur (MEBTD, 2004B, S: 2563, s. 706):

“Bakanlık Makamının 18/11/2003 tarih ve 12438 sayılı Oluru ile Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığında kurulan Özel İhtisas Komisyonu tarafından hazırlanarak Kurulumuzda görüşülen “İlköğretim Türkçe (1, 2, 3, 4 ve 5. Sınıf) Dersi Öğretim Programı”nın 2005-2006 Öğretim Yılından itibaren denenip geliştirilerek uygulanmak üzere ekli örneklerine göre kabulü, 2004-2005 Öğretim Yılında ise Bakanlığımızca belirlenecek

illerin bazı ilköğretim okullarında pilot uygulamasının yapılması,

Söz konusu programa göre okutulacak ders kitaplarının;

- *Ders kitabı, öğretmen kılavuz kitabı ve öğrenci çalışma kitabı ile birlikte takım hâlinde yeniden yazılması ve Millî Eğitim Bakanlığı Ders Kitapları ve Eğitim Araçları Yönetmeliği'nin 6. maddesinin (a) bendi hükmünce "Yarışma Usulü"yle hazırlanarak hizmete sunulması,*
- *Baskıya hazır nüshalarının incelenmek üzere Başkanlığa başvurularının 11 Şubat 2005 tarihinde yapılması, Kurulumuzun 22/09/1981 tarih ve 172 sayılı Kararı ile kabul edilen "İlköğretim Okulu Türkçe (1,2,3,4 ve 5. Sınıf) Dersi Öğretim Programı"nın 2004-2005 Öğretim Yılı sonunda uygulamadan kaldırılması kararlaştırıldı."*

Adı geçen program değişikliğinin ardından Talim terbiye Kurulu tarafından yayımlanan İlköğretim Türkçe Öğretim Programı Ve Kılavuzu (1-5. Sınıflar)' nda programın vizyonu şöyle belirtilmiştir (MEB, 2009, s. 10):

Türkçe Dersi (1-5.Sınıflar) Öğretim Programı, öğrencilerin hayat boyu kullanabilecekleri dinleme, konuşma, okuma, yazma, görsel okuma ve görsel sunu ile ilgili dil ve zihinsel becerileri kazanmaları, bu becerileri kullanarak kendilerini bireysel ve sosyal yönlerden geliştirmeleri, etkili iletişim kurmaları, öğrenmeleri, Türkçe sevgisiyle, istek duyarak okuma ve yazma alışkanlığı edinmeleri amacıyla hazırlanmıştır.

Günümüzün ve geleceğin öğrencilerini yetiştirecek bu programla;

- Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanan,
- Kendini ifade eden, iletişim kuran, iş birliği yapan, girişimci ve sorun çözen,

- Bilimsel düşünen, anlayan, araştıran, inceleyen, eleştiren, sorgulayan, yorumlayan,
- Haklarını ve sorumluluklarını bilen, çevresiyle uyumlu, şartlandırmaya karşı duyarlı,
- Okumaktan ve öğrenmekten zevk alan,
- Bilgi teknolojilerini kullanan, üreten ve geleceğine yön veren bireylerden oluşan bir toplum hedeflenmektedir.

Adı geçen yayında programın temel yaklaşımı (MEB, 2009, s. 10):

“Türkçe Dersi (1-5.Sınıflar) Öğretim Programı’nda yapılandırıcı yaklaşım merkeze alınmakla birlikte, çoklu zekâ, beyin temelli öğrenme, öğrenci merkezli eğitim, bireysel farklılıklara duyarlı eğitim, sarmal, tematik ve beceri yaklaşımı gibi çeşitli eğitim yaklaşımlarından da yararlanılmıştır. Yapılandırıcı yaklaşıma göre öğrenme sürecinde öğrencinin ön bilgilerini harekete geçirme, gelişim düzeyini dikkate alma, etkili iletişim kurma, anlama, sorgulama, bilgiyi uygulama ve değerlendirme önemli kavramlardır. Öğrenci merkezli öğrenmeyi temel alan yapılandırıcı yaklaşım, öğrenme sürecinde öğrenci katılımına, iş birlikli öğrenmeye ve öğretmen rehberliğine ağırlık vermektedir.”

Şeklinde belirtilmiştir.

1997 Yılında başlayan ilköğretim programlarındaki değişim süreci devam etmiş, 2004 Yılında dünyadaki gelişmeler gerekçe gösterilerek ilköğretim temel bilgi derslerinin programlarında değişim süreci başlatılmıştır (Gelişli, 2005, s. 155).

Türkçe Öğretim Programının Özellikleri içinde en dikkat çekici yönünün, İlk okuma-yazma öğretiminde “Ses Temelli Cümle Yöntemi” olduğudur. Ülkemizde 1946 Yılından beri uygulanmayan bu öğretim yöntemi tekrar uygulamaya konmuştur Yazı öğretiminde ise; Birinci sınıftan itibaren bitişik eğik yazıyla başlanması ve bütün yazı çalışmalarının bitişik eğik yazı harfleriyle yapılması gerçekten çok ama çok önemli bir gelişmedir. Son 40–50 Yıllık eğitim tarihimizdeki en önemli harekettir Yeni

Programda,1968 ve 1997'deki Türkçe Ders Programlarında bulunan alan bölümlendirmelerinden vazgeçilmiş, onun yerine yeni anlayışa uygun olarak dinleme, konuşma, okuma, yazma, görsel okuma ve görsel sunu'dan oluşan beş öğrenme alanı üzerine yapılandırılmıştır. (Uysal, 2008, s. 310).

İlköğretim Matematik (1., 2., 3., 4. ve 5. Sınıflar) Dersi Öğretim Programı:

İlköğretim sınıfları Matematik Dersi Öğretim Programı değişikliği Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından 12.07.2004 tarihinde 114 sayılı kararla, 2004 yılı 2563 sayılı Tebliğler Dergisinde aşağıdaki şekliyle duyurulmuştur (MEBTD, 2004C, S: 2563, s. 705):

“Bakanlık Makamının 18/11/2003 tarih ve 12438 sayılı Oluru ile Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığında kurulan Özel İhtisas Komisyonu tarafından hazırlanarak Kurulumuzda görüşülen “İlköğretim Matematik (1, 2, 3, 4 ve 5. Sınıf) Dersi Öğretim Programı”nın 2005-2006 Öğretim Yılından itibaren denenip geliştirilerek uygulanmak üzere ekli örneklerine göre kabulü, 2004-2005 Öğretim Yılında ise Bakanlığımızca belirlenecek illerin bazı ilköğretim okullarında pilot uygulamasının yapılması, Söz konusu programa göre okutulacak ders kitaplarının;

- *Ders kitabı, öğretmen kılavuz kitabı ve öğrenci çalışma kitabı ile birlikte takım hâlinde yeniden yazılması ve Millî Eğitim Bakanlığı Ders Kitapları ve Eğitim Araçları Yönetmeliği'nin 6. maddesinin (a) bendi hükmünce “Yarışma Usulü”yle hazırlanarak hizmete sunulması,*
- *Baskıya hazır nüshalarının incelenmek üzere Başkanlığa başvurularının 11 Şubat 2005 tarihinde yapılması, Kurulumuzun 25/05/1998 tarih ve 68 sayılı Kararı ile kabul edilen “İlköğretim Okulu Matematik (1,2,3,4 ve 5. Sınıf) Dersi Öğretim Programı”nın 2004-2005 Öğretim Yılı sonunda uygulamadan kaldırılması kararlaştırıldı.”*

Yenilenen ilköğretim matematik öğretim programı ile geleneksel matematik programı arasında belirgin farklılıklar vardır. Bunlar konu alanlarındaki değişim, problem çözme anlayışı, yeni teori ve stratejilerin programda yer alması, öğrenme ve öğretme anlayışı, sınıf içi etkinlikler, matematiğin günlük hayatta ilişkilendirilmesi ve teknoloji kullanımıdır (Kay, 2007, s. 12).

Bulut (2004) tarafından yeni ve eski İlköğretim Matematik Programlarındaki belirgin farklar aşağıda tablo şeklinde verilmiştir;

Tablo 7: Eski ve Yeni Matematik Programlarının Karşılaştırılması

Eski Matematik İlköğretim Programı	Yeni Matematik İlköğretim Programı
1. İlköğretim Matematik (1–5) dersi öğretim programı 1249 adet davranış içermektedir. Buna dayalı olarak yapılan öğretim ve ders kitabı yazımında tek düzelik hakim olmuştur. Öğretmen ve yazarın hareket kabiliyetinin kısıtlandığı gözlenmiştir.	1. Taslak programda öğrencilerde geliştirilmesi beklenen beceri ve yeterlilikleri kapsayan 372 adet kazanıma yer verilmiştir. Kazanımların yapısı gereği öğrencilerin zihinsel ve fiziksel olarak aktif olmasını gerektirdiğinden, öğretmen ve yazara gerekli esneklik sağlanmıştır.
2. Öğrencilerin zihinsel ve fiziksel olarak aktif olmasına uygun öğretim yöntem ve tekniklerini uygulama örneklerine yer verilmemiştir.	2. Kazanımlara paralel olarak hazırlanan öğretme öğrenme etkinliklerinde öğrencilerin zihinsel ve fiziksel olarak aktif olmasına uygun öğretim yöntem ve tekniklerinin kullanımlarını gerekli kılınmıştır.
3. Öğretimde öğrenciyi merkeze almaktan çok öğretmen merkezli bir yapıda olduğundan bilginin öğretmenden öğrenciye aktarımı sonucunda ezberci bir eğitim ortamı yaratmaktadır.	3. Bütün kazanımlar, araç-gereç kullanılarak somut modellenen öğrenmeye dayalı etkinlikleri gerektirdiğinden, öğrenci bizzat keşfederek ve anlayarak öğrenecektir.
4. Öğrencinin eğitim araç ve gereçleri kullanmasına rehberlik eden etkinliklere çok az yer verilmiştir.	4. Öğrenci ve öğretmenin çevresinde kolayca bulabileceği veya ucuza satın alabileceği eğitim araç ve gereçlerin kullanıldığı etkinliklere yer verilmiştir.
5. Klasik olmayan ölçme ve değerlendirmelere, okul dışı etkinliklere, araştırmaya, proje ve ödev gereken ağırlık verilmemiştir.	5. Yeni ölçme ve değerlendirme tekniklerine, okul dışı etkinliklere, araştırmaya, proje ve ödev ağırlık verilerek öğrencilerin çok yönlü olarak değerlendirilmeleri esas alınmıştır.
6. Diğer derslerde aynen yer alan ya da paralelliği sağlanmayan konular vardır.	6. Eş zamanlı program hazırlanmasından yararlanılarak diğer derslerle çakışan konularda ayıklanma yapılmış ve ilişkili konularda paralellik sağlanmıştır.

Kalender (2006 : 33)' e göre, 2005 İlköğretim Programında eğitim-öğretim, geleneksel yöntemde olduğu gibi önceden belirlenmiş olan içeriğin doğrudan öğrenciye aktarılması şeklinde değil; öğrenciye dış dünyaya ilişkin kendi bireysel bilgi, beceri, anlam ve yorumlamalarını yapılandırmasına yardımcı olmak şeklinde olacaktır. Yeni matematik programıyla birlikte hayata geçen en köklü değişiklik de öğretmenin anlatan, öğrencinin pasif dinleyici olduğu geleneksel yöntemin terk edilip öğrencinin aktif olarak öğrenme sürecinde yer almaya başlamasıdır. Yapılandırmacı yaklaşım temelli yeni matematik programının öğretimi bu anlayışla gerçekleştirilecektir.

Matematik eğitimi alanında yapılan milli ve milletlerarası araştırmalar, gelişmiş ülkelerin matematik programları ve ülkemizdeki matematik eğitimi deneyimlerine dayanarak hazırlanmıştır. Matematik programı, her çocuğun matematiği öğrenebileceğine dayanmaktadır (Yılmaz, 2006, s. 24).

İlköğretim Hayat Bilgisi (1., 2. ve 3. Sınıflar) Dersi Öğretim Programı:

İlköğretim 1., 2. ve 3. sınıfları Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı değişikliği Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından 12.07.2004 tarihinde 116 sayılı kararla, 2004 yılı 2563 sayılı Tebliğler Dergisinde aşağıdaki şekliyle duyurulmuştur (MEBTD, 2004D, S: 2563, s. 705):

“Bakanlık Makamının 18/11/2003 tarih ve 12438 sayılı Oluru ile Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığında kurulan Özel İhtisas Komisyonu tarafından hazırlanarak Kurulumuzda görüşülen “İlköğretim Hayat Bilgisi (1, 2 ve 3. Sınıf) Dersi Öğretim Programı”nın 2005-2006 Öğretim Yılından itibaren denenip geliştirilerek uygulanmak üzere ekli örneklerine göre kabulü, 2004-2005 Öğretim Yılında ise Bakanlığımızca belirlenecek illerin bazı ilköğretim okullarında pilot uygulamasının yapılması, Söz konusu programa göre okutulacak ders kitaplarının;

- *Ders kitabı, öğretmen kılavuz kitabı ve öğrenci çalışma kitabı ile birlikte takım hâlinde yeniden yazılması ve Millî Eğitim Bakanlığı Ders Kitapları ve Eğitim Araçları Yönetmeliği'nin 6. maddesinin (a) bendi hükmünce “Yarışma Usulü”yle hazırlanarak hizmete sunulması,*
- *Baskıya hazır nüshalarının incelenmek üzere Başkanlığa başvurularının 11 Şubat 2005 tarihinde yapılması, Kurulumuzun 03/12/1997 tarih ve 161 sayılı Kararı ile kabul edilen “İlköğretim Okulu Hayat Bilgisi (1,2 ve 3. Sınıf) Dersi Öğretim Programı”nın 2004-2005 Öğretim Yılı sonunda uygulamadan kaldırılması kararlaştırıldı.”*

İlköğretim 1., 2. ve 3. Sınıflar Hayat Bilgisi Dersi Öğretimi programının temel hedefi ve vizyonunun; Atatürk ilkeleri ve inkılâplarını benimsemiş, temel demokratik değerlerle donanmış, bireysel farklılıkları ne olursa olsun, araştırma-sorgulama, eleştirel düşünme, problem çözme ve karar verme becerileri gelişmiş; yaşam boyu öğrenen ve insan haklarına saygılı, mutlu Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları yetiştirmek olduğu ifade edilmiştir (Uğur, 2006, s. 16).

Hedef ve Vizyon doğrultusunda belirlenen ilkeler şöyledir (MEB, 2005);

- Hayat Bilgisi Dersi Programı, öğretmen ya da konu merkezli değil, çocuk merkezli olmalı; çocuğun bakış açısını yansıtmalıdır.
- Öğrenci kendisine sunulan bilgileri ezberleyerek, edilgen bir biçimde öğrenmeye çalışmak yerine, öğrenme-öğretme sürecine aktif olarak katılmalıdır. Kendisine sunulan uyaranları yorumlamalı, anlamlandırmalı ve bilgiyi bizzat kendisi yapılandırmalıdır.
- Program aracılığıyla öğrencilere kazandırılmak istenen temel bilgi ve beceriler, gerçek yaşamda çocuğun gereksinimleriyle örtüşmelidir. Hızla değişen ve eskiyen, genellikle de çocuğun yaşamında herhangi bir karşılığı olmayan bilgilere programda yer verilmesi gerekmez.
- Program, bireyin yaşam kalitesini artıracak temel becerileri kazanmasına yardımcı olmalıdır. Olabildiğince çok miktarda bilgi depolamak yerine,

çocuğun zihinsel yeteneklerini ve kişiliğini her yönüyle geliştirmeye yönelik olmalıdır.

- Hayat bilgisi dersleri yetişkinlere özgü bir “ciddiyet” içinde geçmek zorunda değildir. Aksine, okul ve ders programları çocuğun eğlenme gereksinimini de karşılamalıdır. Bu anlayışla, hayat bilgisi dersi çocuklar için oldukça eğlenceli ve çocukların zevkle katıldıkları bir ders olmalıdır.
- Olaylar ve olgular yaşamın bütünlüğü içinde ele alınmalıdır. Olgular, analitik ve atomistik bir yaklaşımla değil, çocukların gelişimsel özelliklerine de uygun bir biçimde bütüncül ve tematik bir yaklaşımla ele alınarak incelenmelidir.

Demir (2007: 26)’ e göre, 2005 Hayat Bilgisi Dersi programında insanın biyolojik, psikolojik, sosyal ve kültürel yönleriyle bir bütün olarak değişimin hem öznesi hem nesnesi olarak ele alındığı bildirilmektedir. Bu noktadan hareketle “birey” “toplum” ve “doğa” olmak üzere üç ana öğrenme alanı belirlenmiş, değişim de bütün bu öğrenme alanlarını kuşatan daha genel bir boyut olarak düşünülmüştür. Gerçek yaşamda bu öğrenme alanlarının içerikleri ve değişim iç içedir. Bunlar sadece eğitim-öğretim amacıyla yapay olarak birbirlerinden ayrılabilirler. Hayat bilgisi dersi için özellikle benimsenen toplu öğretim yaklaşımının da bir gereği olarak, bu öğrenme alanlarını aynı anda kuşatabilen üç tema belirlenmiştir. Programda tema adları; “Okul Heyecanım”, “Benim Essiz Yuvam” ve “Dün, Bugün, Yarın” olarak kararlaştırılmıştır.

İlköğretim Fen ve Teknoloji (4. ve 5. Sınıflar) Dersi Öğretim Programı:

İlköğretim 4. ve 5. Sınıflar Fen ve Teknoloji Dersi Öğretim Programı değişikliği Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından 12.07.2004 tarihinde 117 sayılı kararla, 2004 yılı 2563 sayılı Tebliğler Dergisinde aşağıdaki şekliyle duyurulmuştur (MEBTD, 2004E, S: 2563, s. 708):

“Bakanlık Makamının 18/11/2003 tarih ve 12438 sayılı Oluru ile Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığında kurulan Özel İhtisas Komisyonu tarafından hazırlanarak Kurulumuzda görüşülen “İlköğretim Fen ve Teknoloji (4 ve 5. Sınıf) Dersi Öğretim

Programı”nın 2005-2006 Öğretim Yılından itibaren denenip geliştirilerek uygulanmak üzere ekli örneklerine göre kabulü, 2004-2005 Öğretim Yılında ise Bakanlığımızca belirlenecek illerin bazı ilköğretim okullarında pilot uygulamasının yapılması, 2005-2006 Öğretim Yılından itibaren “Fen Bilgisi Dersi”nin adının “Fen ve Teknoloji Dersi” olarak değiştirilmesi, Söz konusu programa göre okutulacak ders kitaplarının;

- *Ders kitabı, öğretmen kılavuz kitabı ve öğrenci çalışma kitabı ile birlikte takım hâlinde yeniden yazılması ve Millî Eğitim Bakanlığı Ders Kitapları ve Eğitim Araçları Yönetmeliği’nin 6. maddesinin (a) bendi hükmünce “Yarışma Usulü”yle hazırlanarak hizmete sunulması,*
- *Baskıya hazır nüshalarının incelenmek üzere Başkanlığa başvurularının 11 Şubat 2005 tarihinde yapılması, Kurulumuzun 13/10/2000 tarih ve 387 sayılı Kararı ile kabul edilen “İlköğretim Okulu Fen Bilgisi (4 ve 5. Sınıf) Dersi Öğretim Programı”nın 2004-2005 Öğretim Yılı sonunda uygulamadan kaldırılması kararlaştırıldı.”*

Alp (2007: 33)’ e göre, burada dikkat çeken en büyük yenilik “Fen Bilgisi” dersinin adının değiştirilmiş olduğu ve konuların da buna göre yeniden düzenlenmiş olduğudur. Yeni adı ile “Fen ve Teknoloji” dersi ile artık ilk defa teknoloji eğitimi de ilköğretimin bir parçası haline gelmiş ve ilgili kazanımlar fen bilimleri konuları ile tümleşik bir tarzda içeriğe yansıtılmıştır. Ders adının değiştirilmesiyle iki husus vurgulanmak istenmiştir:

- Fen derslerinin içeriği sadece bilgiden oluşmaz.
- Teknoloji eğitimi yeni müfredatta ağırlıklı bir yere sahiptir

Dünyadaki program reform hareketlerine bakıldığında Fen ve Teknoloji okuryazarlığının vurgulandığı görülmektedir. Vatandaşların Fen ve Teknoloji

okuryazarı olarak yetişmesini amaçlayan Fen ve Teknoloji programının genel amaçları şu şekildedir. Öğrencilerin (MEB, 2006);

- Doğal dünyayı öğrenmeleri ve anlamaları, bunun düşünsel zenginliği ile heyecanını yaşamalarını sağlamak,
- Her sınıf düzeyinde bilimsel ve teknolojik gelişme ile olaylara merak duygusunu geliştirmelerini teşvik etmek,
- Fen ve Teknolojinin doğasını; fen, teknoloji, toplum ve çevre arasındaki karşılıklı etkileşimleri anlamalarını sağlamak,
- Araştırma, okuma ve tartışma aracılığıyla yeni bilgiler yapılandırma becerilerini kazanmalarını sağlamak,
- Yaşamlarının sonraki dönemlerinde Fen ve Teknolojiye dayalı meslekler hakkında bilgi, deneyim, ilgi geliştirmelerini sağlayabilecek alt yapıyı oluşturmak,
- Öğrenmeyi öğrenmelerini ve bu sayede mesleklerin değişen mahiyetine ayak uydurabilecek kapasiteyi geliştirmelerini sağlamak,
- Karşılaşabileceği alışılmadık durumlarda yeni bilgi elde etme ile problem çözmede Fen ve Teknolojiyi kullanmalarını sağlamak,
- Kişisel kararlar verirken uygun bilimsel süreç ve ilkeleri kullanmalarını sağlamak,
- Fen ve Teknolojiyle ilgili sosyal, ekonomik, etik, kişisel sağlık, çevre sorunlarını fark etmelerini, bunlarla ilgili sorumluluk taşımalarını ve bilinçli kararlar vermelerini sağlamak,
- Bilmeye ve anlamaya istekli olma, sorgulama, doğal çevrelere değer verme, mantığa değer verme, eylemlerin sonuçlarını düşünme gibi bilimsel değerlere sahip olmalarını, toplum ve çevreyle etkileşirken bu değerlere uygun bir şekilde hareket etmelerini sağlamak,
- Meslek yaşamlarında bilgi, anlayış ve becerilerini kullanarak ekonomik verimliliklerini artırmalarını sağlamaktır.

İlköğretim 4 ve 5. sınıfta işlenen ünitelerde ele alınan konular, tekrardan ve kavram kopukluklarından kaçınılarak sarmal bir anlayış çerçevesinde daha zengin

içerikte ele alınmış, 6., 7. ve 8. sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Öğretim Programı, 4. ve 5. sınıf programı ile uyumlandırılmıştır. Ayrıca, dersin haftada 4 saat olarak okutulması öngörülmüştür (Değirmenci, 2007, s. 31).

İlköğretim Sosyal Bilgiler (4. ve 5. Sınıflar) Dersi Öğretim Programı:

İlköğretim 4. ve 5. Sınıflar Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı değişikliği Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından 12.07.2004 tarihinde 118 sayılı kararla, 2004 yılı 2563 sayılı Tebliğler Dergisinde aşağıdaki şekliyle duyurulmuştur (MEBTD, 2004F, S: 2563, s. 709):

“Bakanlık Makamının 18/11/2003 tarih ve 12438 sayılı Oluru ile Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığında kurulan Özel İhtisas Komisyonu tarafından hazırlanarak Kurulumuzda görüşülen “İlköğretim Sosyal Bilgiler (4 ve 5. Sınıf) Dersi Öğretim Programı”nın 2005-2006 Öğretim Yılından itibaren denenip geliştirilerek uygulanmak üzere ekli örneklerine göre kabulü, 2004-2005 Öğretim Yılında ise Bakanlığımızca belirlenecek illerin bazı ilköğretim okullarında pilot uygulamasının yapılması, Söz konusu programa göre okutulacak ders kitaplarının;

- *Ders kitabı, öğretmen kılavuz kitabı ve öğrenci çalışma kitabı ile birlikte takım hâlinde yeniden yazılması ve Millî Eğitim Bakanlığı Ders Kitapları ve Eğitim Araçları Yönetmeliği’nin 6. maddesinin (a) bendi hükmünce “Yarışma Usulü”yle hazırlanarak hizmete sunulması,*
- *Baskıya hazır nüshalarının incelenmek üzere Başkanlığa başvurularının 11 Şubat 2005 tarihinde yapılması, Kurulumuzun 02/04/1998 tarih ve 62 sayılı Kararı ile kabul edilen “İlköğretim Okulu Sosyal Bilgiler (4 ve 5. Sınıf) Dersi Öğretim Programı”nın 2004-2005 Öğretim Yılı sonunda uygulamadan kaldırılması kararlaştırıldı.”*

İlköğretim okulu sosyal bilgiler öğretim programı 4, 5, 6 ve 7. sınıflarda haftada üçer ders saati olmak üzere 108 saatlik bir ders süresi öngörülerek hazırlanmıştır. İnsan hakları ve vatandaşlık dersi pek çok ülkede olduğu gibi ilköğretim 1. sınıftan itibaren bir ara disiplin olarak ele alınmış, derslerin kazanımları ile insan hakları ve vatandaşlık programının kazanımları ilişkilendirilmiş, insan hakları ve vatandaşlık programına duyarlı bir ilköğretim programı hazırlanmıştır (MEB, 2005A : 7).

Yeni Sosyal Bilgiler Programı'nda genel amaçlar bölümünde öğrencinin 8. sınıfın sonunda ulaşması beklenen 17 amaç açıklanmıştır. Bu amaçlar şunlardır (MEB, 2005B, s. 9):

- Özgür bir birey olarak fiziksel, duygusal özelliklerinin; ilgi, istek ve yeteneklerinin farkına varır.
- Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olarak, vatanını ve milletini seven, haklarını bilen ve kullanan, sorumluluklarını yerine getiren, ulusal bilince sahip bir vatandaş olarak yetişir.
- Atatürk İlke ve İnkılaplarının, Türkiye Cumhuriyetinin sosyal, kültürel ve ekonomik kalkınmasındaki yerini kavrar; lâik, demokratik, ulusal ve çağdaş değerleri yaşatmaya istekli olur.
- Hukuk kurallarının herkes için bağlayıcı olduğunu, tüm kişi ve kuruluşların yasalar önünde eşit olduğunu gerekçeleriyle bilir.
- Türk kültürünü ve tarihini oluşturan temel öge ve süreçleri kavrayarak, milli bilincin oluşmasını sağlayan kültürel mirasın korunması ve geliştirilmesi gerektiğini kabul eder.
- Yaşadığı çevrenin ve dünyanın coğrafi özelliklerini tanıyarak, insanlar ile doğal çevre arasındaki etkileşimi açıklar.
- Bilgiyi uygun ve çeşitli biçimlerde (harita, grafik, tablo, küre, diyagram, zaman şeridi vb.) kullanır, düzenler ve geliştirir.
- Ekonominin temel kavramlarını anlayarak, kalkınmada ve uluslararası ekonomik ilişkilerde ulusal ekonominin yerini kavrar.
- Meslekleri tanır, çalışmanın toplumsal yaşamdaki önemine ve her mesleğin gerekli olduğuna inanır.

- Farklı dönem ve mekânlara ait tarihsel kanıtları sorgulayarak insanlar, nesneler, olaylar ve olgular arasındaki benzerlik ve farklılıkları belirler, değişim ve sürekliliği algılar.
- Bilim ve teknolojinin gelişim sürecini ve toplumsal yaşam üzerindeki etkilerini kavrayarak bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanır.
- Bilimsel düşünmeyi temel alarak bilgiye ulaşma, bilgiyi kullanma ve üretmede bilimsel ahlakı gözetir.
- Birey, toplum ve devlet arasındaki ilişkileri açıklarken, sosyal bilimlerin temel kavramlarından yararlanır.
- Katılımın önemine inanır, kişisel ve toplumsal sorunların çözümü için kendine özgü görüşler ileri sürer.
- İnsan hakları, ulusal egemenlik, demokrasi, lâiklik, cumhuriyet kavramlarının tarihsel süreçleri ve günümüz Türkiye’ si üzerindeki etkilerini kavrayarak, yaşamını demokratik kurallara göre düzenler.
- Farklı dönem ve mekânlardaki toplumlararası siyasal, sosyal, kültürel ve ekonomik etkileşimi analiz eder.
- İnsanlığın bir parçası olduğu bilincini taşıyarak, ülkesini ve dünyayı ilgilendiren konulara duyarlılık gösterir.

2004 Sosyal Bilgiler dersi yapılandırmacı yaklaşıma göre düzenlenmiştir. Yeni programda kazanımlar, beceriler ve değerler, ara disiplin alanları, etkinlikler önemle ele alınmıştır. Ölçme ve değerlendirme süreç temelli olarak düşünülmüştür. 2004 Sosyal Bilgiler programı önceki programlarda olduğu gibi yine üniteler şeklinde düzenlenmiştir ve her ünitenin öğrenme alanı belirlenmiştir. 4. ve 5. sınıflarda ünite sayısı sekizdir (Aydın, 2007, s.38).

2004 yılında Talim Terbiye Kurulu tarafından Eğitim programları ile alakalı olarak alınan diğer dikkat çekici karar ise 2004 yılı 2557 sayılı tebliğler dergisinde 1 sayılı karar ile yayınlanan “Kürtçe Kurs Programı” dır.

Adı geçen karar tebliğler dergisinin ilgili sayısında aşağıdaki şekliyle duyurulmuştur (MEBTD, 2004G, S:2557, s. 161):

“Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü’nün 22/10/2003 tarih ve 57527 sayılı yazısı üzerine Kurulumuzda, “Millî Eğitim Bakanlığı Özel Kurslar Tıp Yönetmeliği” ve “Türk Vatandaşlarının Günlük Yaşamlarında Geleneksel Olarak Kullandıkları Farklı Dil ve Lehçelerin Öğrenilmesi Hakkında Yönetmelik” doğrultusunda görüşülerek gerekli düzeltmeleri yapılan 180 saat süreli “Kürtçe Kurs Programı”nın ekli örneğine göre kabulü, Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü’nün söz konusu programın Kürtçe metninin oluşturulması ve programın uygulanmasında kullanılacak öğretim araç gereçlerinin en geç iki hafta içinde Başkanlığımıza gönderilmesi kararlaştırıldı.”

Özel öğretim kurumları tarafından 19.01.2004 tarihindeki adı geçen kararın “Kürtçe Kurs Programı” adlı ekli örneğinde programın amaçları ve tarifi şu şekildedir (2004H, Özel Öğretim Kurumları Basılmamış Kürtçe Kurs Programı);

1. *Kürtçenin sesleri, sözcük türleri, bunların yapıları, cümle içindeki görevlerini belirler ve Kürtçe’ nin kurallarını öğretir. Kürtçe’ nin en önemli kısmı cümle öğretimidir. Cümle yapımından anlaşılması gereken cümlenin doğru kurulmasıdır. Cümlede geçen kelimelerin aldığı görevleri öğrenmedir.*
2. *Kürtçe’ nin öğretiminde amaç, kuramsal bilgi değil, kursiyerlerin Kürtçe’ yi anlama ve anlatma güçlüklerine yardım etmektir. Program da buna göre düzenlenip öğretim yöntemi de bu becerileri kazandırmaya yönelik olarak belirlenir. Kürtçe Derslerinde amaç, dil öğrenmede yaşanan eksiklik ve sıkıntıların ortaya çıkarılarak bunların tespit edilip ortadan kaldırılmasıdır.*
3. *Kursiyerler, Kürtçe Öğrenmede okuma-yazma ve konuşma, kendilerine güvenme ve karar verme yönünde eğitilecektir. Ancak, düşünce, duygu ve isteklerini doğru bir şekilde dile getirmesi gerekmektedir.*

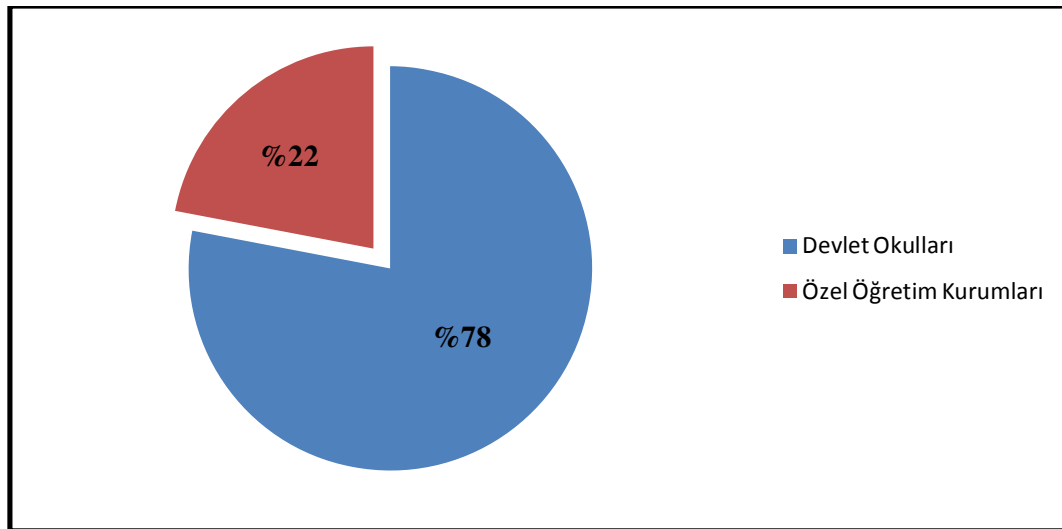
4. Programın süresi 10 hafta boyunca, haftada 18 saat olmak üzere toplam 180 saat olarak belirlenmiştir.

Milliyet Gazetesi (www.milliyet.com.tr)' nin 2 Ağustos 2005 tarihli sayısında; “Büyük tartışmalar yaşandıktan sonra açılan Kürtçe dil kursları, beklenen ilgiyi görmeyince birbiri ardına kapanmaya devam edildiğini, bununla birlikte İstanbul ve Şanlıurfa ile Mardin' in Kızıltepe ilçesindeki kurslar da dün faaliyetlerini durdurdıkları açıkladı. Daha önce Batman ve Adana'daki dil kursları kapanırken, Diyarbakır ve Van'daki kurslar yeni kayıt yapmayarak faaliyetlerine ara vermişti.” şeklinde kaleme almıştır.

4.5.4. Ders Dağılım Çizelgesi:

2004 yılında TTK tarafından Ders Dağılım Çizelgeleri ile ilgili olarak 18 karar alınmıştır. Söz konusu kararlardan 4 tanesi özel öğretim kurumlarının ders dağılım çizelgesiyle ilgilidir. Geriye kalan 14 karar ise devlet okullarının ders dağılım çizelgesi ile ilgilidir.

Grafik 20: 2004 Yılında TTK Tarafından Ders Dağılım Çizelgeleriyle İlgili Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı

2004 yılında TTK tarafından Ders Dağılım Çizelgeleri ile ilgili olarak alınan kararlardan bazıları şöyledir:

- Ulus Özel Musevi Lisesi Fen Bilimleri, Sosyal Bilimler, Türkçe-Matematik ve Yabancı Dil Alanlarına Ait Haftalık Ders Çizelgeleri
- Hisar Eğitim Vakfı Özel Kemerköy Lisesi Fen Bilimleri, Sosyal Bilimler ve Türkçe-Matematik Alanlarına Ait Haftalık Ders Çizelgeleri
- İstanbul Özel Amerikan Robert Lisesi Hazırlık 9, 10, 11 ve 12. Sınıflarına Ait Haftalık Ders Çizelgeleri
- Özel Kadıköy Güzel Sanatlar Lisesi Sanat (Sinema ve Televizyon) Alanı Haftalık Ders Çizelgesi
- Anadolu Teknik Lisesi Otomasyon Teknolojileri Bölümü (Elektronik-Mekanik) Haftalık Ders Çizelgeleri
- Sosyal Bilimler Lisesi Sosyal Bilimler ve Türkçe Matematik Alanlarına Ait Haftalık Ders Çizelgesi
- Spor Lisesi Haftalık Ders Çizelgesi
- Tarım Meslek Lisesi Su Ürünleri Bölümü Haftalık Ders Çizelgesi.
- Endüstri Meslek Lisesi Ahşap Yat İnşa Bölümü Haftalık Ders Çizelgesi

4.5.5. Diğer:

TTK tarafından 2004 yılında alınan kararlardan 6 tanesi farklı alanlarda olduğu için sınıflamaya dâhil edilmemiştir. Bunlar aşağıda verilmiştir.

- Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Öğretim Kurumlarına Öğretmen Olarak Atanacakların Atanmalarına Esas Olan Alanlar ile Mezun Oldukları Yüksek Öğretim Programları ve Aylık Karşılığı Okutacakları Derslere İlişkin Esaslarda Türk Dili ve Edebiyatı Alanında Değişiklik Yapılmasına Dair Esaslar.
- Ticaret ve Turizm Öğretimi Okullarında Okutulan Bazı Derslere Ait Ders Kitaplarının Forma Sayıları.

- Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim kurumlarına Öğretmen Olarak Atanacakların Atamalarına Esas Olan Alanlar İle Mezun Oldukları Yüksek Öğretim Programları ve Aylık Karşılığı Okutacakları Derslere İlişkin Esaslar
- Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı İlköğretim Okullarında Okutulacak Ders Kitaplarının Yarışma Yoluyla Hazırlatılmasına İlişkin Şartname
- İlköğretim Matematik 1,2,3,4,5; Türkçe 1,2,3,4,5; Hayat Bilgisi 1,2,3; Sosyal Bilgiler 4,5; Fen ve Teknoloji 4 ve 5. Sınıf Ders Kitabı, Öğrenci Çalışma Kitabı ve Öğretmen Kılavuz Kitaplarının Yazdırılması.

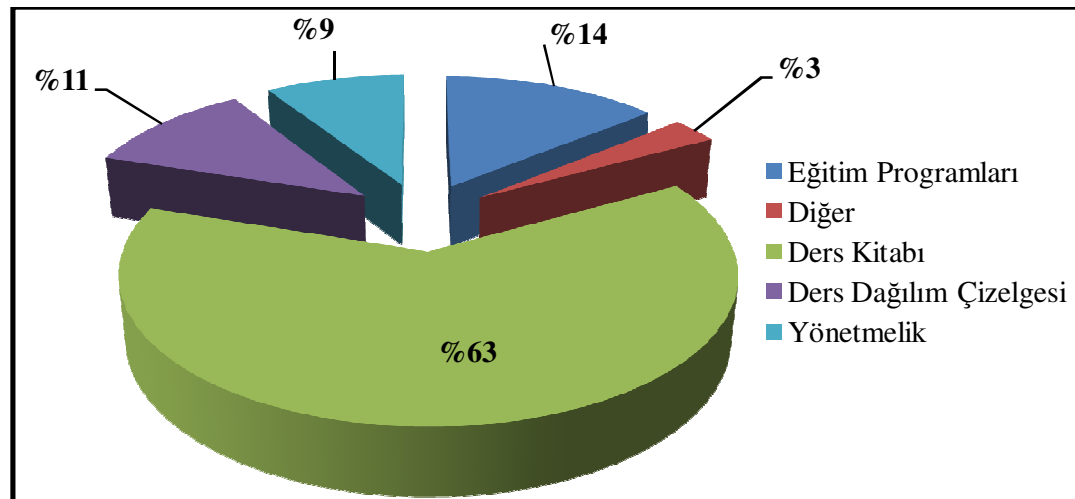
4.6. 2005 Yılında TTK Tarafından Alınan Kararların Değerlendirilmesi

Tablo 8. 2005 Yılında TTK Tarafından Alınan Kararların Dağılımı (2005 TTK Kararları, <http://ttkb.meb.gov.tr>).

Karar	Sayı	Yüzdelik
Ders Kitabı	237	% 63
Eğitim Programları	53	% 14
Ders Dağılım Çizelgesi	43	% 11
Yönetmelik	32	% 9
Diğer	11	% 3
Toplam	376	%100

Tablo 8’ den anlaşılabacağı üzere; TTK’ nın 2005 yılında aldığı kararların büyük çoğunluğunun ders kitaplarıyla ilgili kararlar olduğu gözlenmektedir. 2005 yılı kurul kararları listesinde toplam 367 bulunmaktadır. Ancak; karar listesinin 9 kararının her birinde 2’ şer karar olduğundan dolayı 18 karar olarak hesaplanmış ve kurul kararları toplam 376 madde olarak sayılmıştır. 2005 yılında alınan kararların %63’ ü Ders Kitapları, %14’ ü Eğitim Programları, %11’ i Ders Dağılım Çizelgeleri, %9’ u Yönetmelik, %3’ ü ise çeşitli konulardaki düzenlemelerden oluşmaktadır.

Grafik 21: 2005 Yılında TTK Tarafından Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı

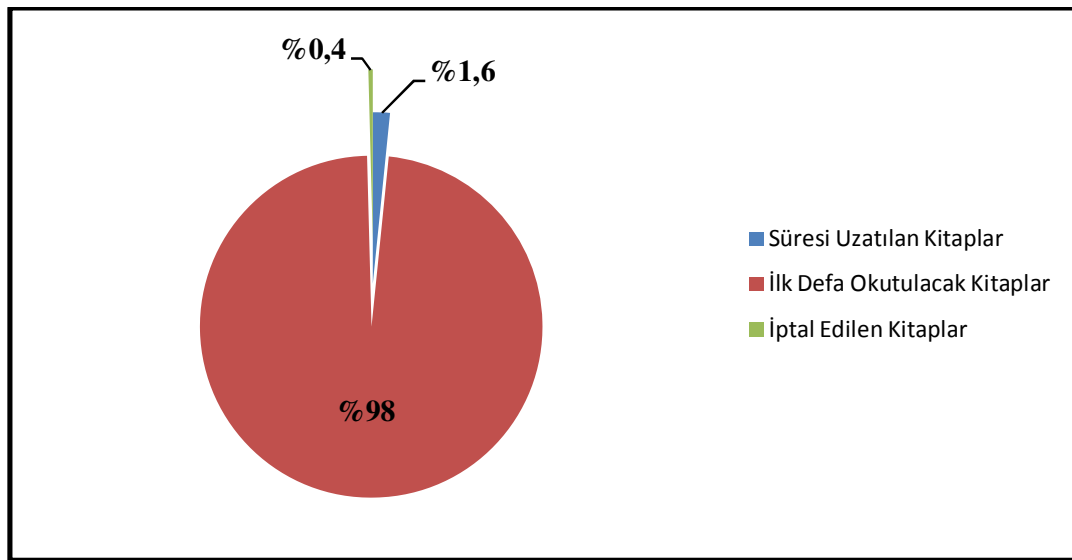

Bu kararlarla ilgili ayrıntılı açıklama aşağıda verilmiştir.

4.6.1. Ders Kitabı

TTK tarafından 2005 yılında Ders Kitaplarıyla ilgili 237 karar alınmıştır. Bu kararlardan 232 tanesi ilk defa okutulacak yenilenen ders kitaplarıyla, 4 tanesi önceden var olan ders kitabının süresinin uzatılması ve değiştirilmesiyle, 1 tanesi de iptal edilen kitapların kararlarıyla ilgilidir.

Grafik 22: 2005 Yılında TTK Tarafından Ders Kitabıyla İlgili Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı

4.6.2. Yönetmelik:

TTK tarafından 2005 yılında Yönetmelikle ilgili 32 karar alınmıştır. Söz konusu yönetmelik ile ilgili kararlar nitelik olarak; kurum içi yönetmelik düzenlemeleri, ders kitapları ile ilgili yönetmelik değişiklikleri, öğretmenlik kariyer basamaklarında yükselme ile ilgili yönetmelik düzenlemeleri, eğitim öğretim çalışmalarının planlı yürütülmesi ile ilgili yönetmelik düzenlemeleri, sınıf geçme ile ilgili yönetmelikler şeklindedir.

07.06.2005 karar tarihi ve 184 sayılı kararla alınan “Orta Öğretimin Yapılandırılması” kararının ardından Talim Terbiye Başkanlığı Anadolu Liseleri

yönetmeliğinde değişiklik yaparak eğitim süresinin 4 yıla çıkarılmasını düzenlemiştir. Adı geçen karar şöyledir (MEBTD, 2005C, S: 2578, s. 876):

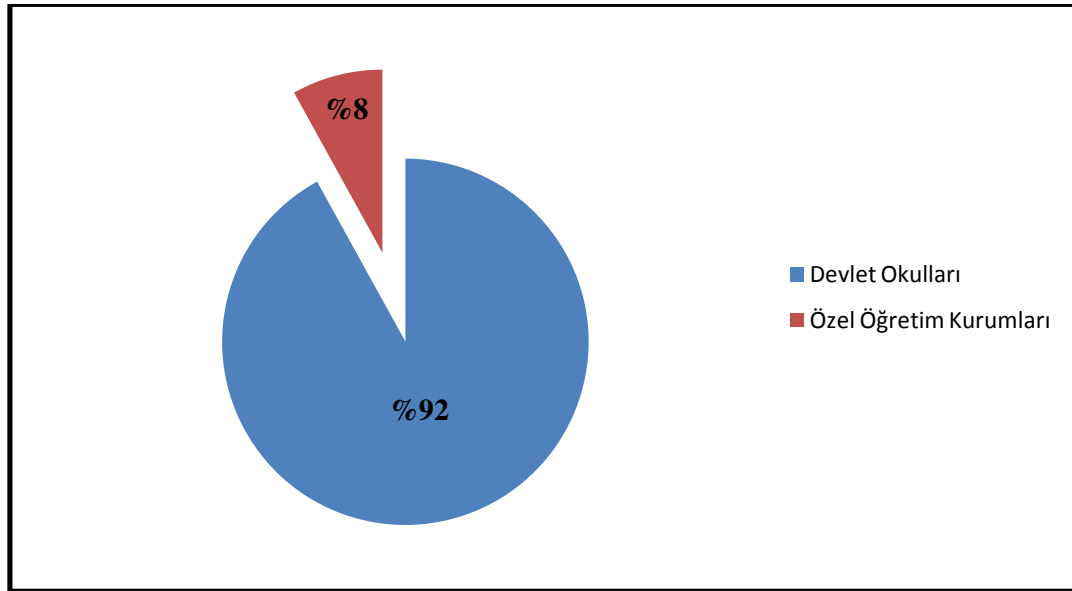
Madde 2- 05/11/1999 tarihli ve 23867 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Anadolu Liseleri Yönetmeliğinin 5 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 5- Anadolu liseleri, ilköğretim üzerine hazırlık sınıfı bulunan veya bulunmayan ve hazırlık sınıfı dışında en az 4 yıl öğrenim veren karma okullardır.”

4.6.3. Eğitim Programları

2005 yılında TTK tarafından eğitim programlarıyla ilgili 53 karar alınmıştır. Bu kararlardan özel öğretim kurumlarının programlarıyla ilgili 4 karar bulunmaktadır. Geriye kalan 49 karar da devlet okullarının eğitim programlarıyla ilgilidir.

Grafik 23: 2005 Yılında TTK Tarafından Eğitim Programlarıyla İlgili Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı

2005 yılında TTK tarafından eğitim programlarıyla ilgili düzenlemelere bakıldığında; ilköğretim I. Kademedeki öğretim programı değişikliğinin ilköğretim II. Kademeye de uygulanması kararı ve 2004 yılında alınan ilköğretim I. Kademe öğretim programı pilot uygulaması kararının yaygınlaştırılması kararları dikkat çekmektedir.

İlk olarak ilköğretim II. Kademedeki Öğretim programlarına bakacak olursak eğer;

İlköğretim Türkçe (6., 7. ve 8. Sınıflar) Dersi Öğretim Programı:

İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıflar Türkçe Dersi Öğretim Programı değişikliği Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından 30.06.2005 tarihinde 186 sayılı kararla, 2005 yılı 2575 sayılı Tebliğler Dergisinde aşağıdaki şekliyle duyurulmuştur (MEBTD, 2005D, S: 2575, s. 484):

“Bakanlık Makamının 18/11/2003 tarih ve 12438 sayılı Oluru ile Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığında kurulan Özel İhtisas Komisyonu tarafından hazırlanarak Kurulumuzda görüşülen “İlköğretim Türkçe (6, 7 ve 8. Sınıflar) Dersi Öğretim Programı”nın 2006-2007 Öğretim Yılından itibaren denenip geliştirilmek ve kademeli olarak uygulanmak üzere ekli örneklerine göre kabulü,

İlköğretim Türkçe (6. Sınıf) Dersi Öğretim Programının 2005-2006 Öğretim Yılında; İlköğretim Türkçe (7. Sınıf) Dersi Öğretim Programının 2006-2007 ve İlköğretim Türkçe (8. Sınıf) Dersi Öğretim Programının ise 2007-2008 Öğretim Yılında Bakanlığımızca belirlenecek illerin bazı ilköğretim okullarında pilot uygulamasının yapılması,

Söz konusu programa göre okutulacak ders kitaplarının;

- *Ders kitabı, öğretmen kılavuz kitabı ve öğrenci çalışma kitabı ile birlikte takım hâlinde yeniden yazılması,*
- *Baskıya hazır nüshalarının incelenmek üzere Başkanlığa ilk başvurularının 6. sınıf için 2006 yılının Ocak ayında; 7. sınıf için 2006 yılının Haziran, Temmuz, Ağustos ve 8. sınıf için 2007 yılının Haziran, Temmuz, Ağustos aylarında yapılması,*

Kurulumuzun 22/09/1981 tarih ve 172 sayılı Kararı ile kabul edilen “Temel Eğitim Okulları Türkçe (6, 7 ve 8. Sınıflar) Dersi Öğretim Programı” ile 05/09/1997 tarih ve 140 sayılı Kararı ile kabul edilen “İlköğretim Türkçe Eğitimi Yazı Programı”nın 2006- 2007 Öğretim Yılından itibaren kademeli olarak uygulamadan kaldırılması kararlaştırıldı.”

Programdaki Temel yaklaşım TTK tarafından yayınlanan İlköğretim Türkçe dersi (6., 7., 8. Sınıflar) Öğretim Programı Kılavuz’ unda şöyle belirtilmiştir (MEB, 2006, s. 3);

“Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda öğrencilerin kazanımlar ve etkinlikler yoluyla dinleme/izleme, konuşma, okuma, yazma becerilerini geliştirmeleri, dilimizin imkân ve zenginliklerinin farkına vararak Türkçeyi doğru, güzel ve etkili kullanmaları hedeflenmektedir. Böylece öğrenciler, dil sevgisi ve bilinci kazanarak öğrenme sürecinde daha verimli olacak, kendilerini hayata ve geleceğe hazırlayacak birikimi edineceklerdir.

Türkçe Dersi Öğretim Programı’yla dinlediklerini, izlediklerini ve okuduklarını anlayan; duygu, düşünce ve hayallerini anlatan; eleştirel ve yaratıcı düşünen, sorumluluk üstlenen, girişimci, çevresiyle uyumlu, olay, durum ve bilgileri kendi birikimlerinden hareketle araştırma, sorgulama, eleştirme ve yorumlamayı alışkanlık hâline getiren, estetik zevk kazanmış ve millî değerlere duyarlı bireyler yetiştirilmesi amaçlanmıştır.

Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda, kazanılan beceri ve bilgilerin daha verimli ve kalıcı olmasını sağlamak için çeşitli etkinliklere yer verilmiştir.”

İlköğretim Matematik (6., 7. ve 8. Sınıflar) Dersi Öğretim Programı:

İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıflar Matematik Dersi Öğretim Programı değişikliği Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından 30.06.2005 tarihinde 187 sayılı kararla, 2005 yılı 2575 sayılı Tebliğler Dergisinde aşağıdaki şekliyle duyurulmuştur (MEBTD, 2005E, S: 2575, s. 485):

“Bakanlık Makamının 18/11/2003 tarih ve 12438 sayılı Oluru ile Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığında kurulan Özel İhtisas Komisyonu tarafından hazırlanarak Kurulumuzda görüşülen “İlköğretim Matematik (6, 7 ve 8. Sınıflar) Dersi Öğretim Programı” nın 2006-2007 Öğretim Yılından itibaren denenip geliştirilmek ve kademeli olarak uygulanmak üzere ekli örneklerine göre kabulü,

İlköğretim Matematik (6. Sınıf) Dersi Öğretim Programının 2005-2006 Öğretim Yılında; İlköğretim Matematik (7. Sınıf) Dersi Öğretim Programının 2006-2007 ve İlköğretim Matematik (8. Sınıf) Dersi Öğretim Programının ise 2007-2008 Öğretim Yılında Bakanlığımızca belirlenecek illerin bazı ilköğretim okullarında pilot uygulamasının yapılması,

Söz konusu programa göre okutulacak ders kitaplarının;

- *Ders kitabı, öğretmen kılavuz kitabı ve öğrenci çalışma kitabı ile birlikte takım hâlinde yeniden yazılması,*
- *Baskıya hazır nüshalarının incelenmek üzere Başkanlığa ilk başvurularının 6. sınıf için 2006 yılının Ocak ayında; 7. sınıf için 2006 yılının Haziran, Temmuz, Ağustos ve 8. sınıf için 2007 yılının Haziran, Temmuz, Ağustos aylarında yapılması,*

Kurulumuzun 25/05/1998 tarih ve 68 sayılı Kararı ile kabul edilen “İlköğretim Matematik (6, 7 ve 8. Sınıflar) Dersi

Öğretim Programı”nın, 2006-2007 Öğretim Yılından itibaren kademeli olarak uygulamadan kaldırılması kararlaştırıldı.”

Ertuğrul (2009: 10)’ a göre, Yeni matematik öğretim programı incelendiğinde birçok yeniliğin olduğu göze çarpmaktadır. Programın merkezinde kavram ve ilişkilerin oluşturduğu öğrenme alanları bulunmaktadır. Her öğrenme alanı alt öğrenme alanlarına ayrılmıştır. Bu öğrenme alanlarının içinde eski programdaki hedef ve davranışların yerini kazanımlar almıştır. Kazanımların sayısı hedef ve davranışların sayısına göre daha azdır. Kazanımlarla sadece öğrencinin o sınıf düzeyinde gerekli olacak temel matematiksel bilgiye ulaşması amaçlanmıştır. Bu kapsamda konular azaltılarak programın yoğunluğu hafifletilmeye çalışılmıştır. Programda ilköğretim ikinci kademedeki matematikle ilgili kavram ve konular beş öğrenme alanı içerisinde verilmektedir. Bu öğrenme alanlarında öğrencilerin problem çözme, akıl yürütme, iletişim, ilişkilendirme becerilerinin kazandırılması ve sistemli, sabırlı, dikkatli ve sorumluluk sahibi olma özelliklerinin geliştirilmesi amaçlanmaktadır.

Adı geçen düzenlemeyle birlikte, 2004 yılında ilköğretim I. Kademedeki Matematik dersi öğretim programlarındaki değişikliğin bir bütün olarak II. Kademe Matematik dersi öğretim programlarına da yansıdığını söyleyebiliriz.

İlköğretim Sosyal Bilgiler (6. ve 7. Sınıflar) Dersi Öğretim Programı:

İlköğretim 6. ve 7. Sınıflar Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı değişikliği Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından 30.06.2005 tarihinde 188 sayılı kararla, 2005 yılı 2575 sayılı Tebliğler Dergisinde aşağıdaki şekliyle duyurulmuştur (MEBTD, 2005F, S: 2575, s. 486):

“Bakanlık Makamının 18/11/2003 tarih ve 12438 sayılı Oluru ile Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığında kurulan Özel İhtisas Komisyonu tarafından hazırlanarak Kurulumuzda görüşülen “İlköğretim Sosyal Bilgiler (6 ve 7. Sınıflar) Dersi Öğretim Programı”nın 2006-2007 Öğretim Yılından itibaren denenip

geliştirilmek ve kademeli olarak uygulanmak üzere ekli örneklerine göre kabulü,

İlköğretim Sosyal Bilgiler (6. Sınıf) Dersi Öğretim Programının 2005-2006 Öğretim Yılında; İlköğretim Sosyal Bilgiler (7. Sınıf) Dersi Öğretim Programının ise 2006- 2007 Öğretim Yılında Bakanlığımızca belirlenecek illerin bazı ilköğretim okullarında pilot uygulamasının yapılması,

Söz konusu programa göre okutulacak ders kitaplarının;

- *Ders kitabı, öğretmen kılavuz kitabı ve öğrenci çalışma kitabı ile birlikte takım hâlinde yeniden yazılması,*
- *Baskıya hazır nüshalarının incelenmek üzere Başkanlığa ilk başvurularının 6. sınıf için 2006 yılının Ocak ayında ve 7. sınıf için 2006 yılının Haziran, Temmuz, Ağustos aylarında yapılması,*

Kurulumuzun 02/04/1998 tarih ve 62 sayılı Kararı ile kabul edilen “İlköğretim Sosyal Bilgiler (6 ve 7. Sınıflar) Dersi Öğretim Programı”nın, 2006-2007 Öğretim Yılından itibaren kademeli olarak uygulamadan kaldırılması kararlaştırıldı.”

Yeni programda 4. sınıftan 7. sınıfa kadar öğrenme alanları değişik üniteler altında genişleyerek devam etmektedir. Örneğin 5. sınıftaki 1. ünite olan “Haklarımı Öğreniyorum”, 4. sınıftaki 1. ünite olan “ Kendimi Tanıyorum” ünitesinin bir devamı niteliğindedir. Bu yaklaşım 6. ve 7. sınıflar programında da sürdürülmektedir. Yeni sosyal bilgiler dersi öğretim programında üniteler ve ünitelerin içerdiği kavram, beceri ve değerlerin dağılımında yatay ve dikey ilişkiler gözetilmektedir. Yeni 4. sınıf sosyal bilgiler dersi öğretim programında ve 5. sınıfta sekiz ünite bulunmaktadır. Program kazanımları, örnek etkinlikler öğretmen kılavuzu ile desteklenmiştir. “Zaman, Süreklilik ve Değişim” adlı öğrenme alanı diğer ünitelerin içinde düşünülmüştür. Ünite isimleri öğrenme alanlarının kapsamına ve kazanımların içeriğine göre belirlenmektedir (Ersoy, 2009, s. 75).

İlköğretim Fen ve Teknoloji (6., 7. ve 8. Sınıflar) Dersi Öğretim Programı:

İlköğretim 6., 7. ve 8. Sınıflar Fen ve Teknoloji Dersi Öğretim Programı değişikliği Talim Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından 30.06.2005 tarihinde 189 sayılı kararla, 2005 yılı 2575 sayılı Tebliğler Dergisinde aşağıdaki şekliyle duyurulmuştur (MEBTD, 2005G, S: 2575, s. 487):

“Bakanlık Makamının 18/11/2003 tarih ve 12438 sayılı Oluru ile Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığında kurulan Özel İhtisas Komisyonu tarafından hazırlanarak Kurulumuzda görüşülen “İlköğretim Fen ve Teknoloji (6, 7 ve 8. Sınıflar) Dersi Öğretim Programı”nın 2006-2007 Öğretim Yılından itibaren denenip geliştirilmek ve kademeli olarak uygulanmak üzere ekli örneklerine göre kabulü,

İlköğretim Fen ve Teknoloji (6. Sınıf) Dersi Öğretim Programının 2005- 2006 Öğretim Yılında; İlköğretim Fen ve Teknoloji (7. Sınıf) Dersi Öğretim Programının 2006-2007 ve İlköğretim Fen ve Teknoloji (8. Sınıf) Dersi Öğretim Programının ise 2007- 2008 Öğretim Yılında Bakanlığımızca belirlenecek illerin bazı ilköğretim okullarında pilot uygulamasının yapılması,

Söz konusu programa göre okutulacak ders kitaplarının;

- *Ders kitabı, öğretmen kılavuz kitabı ve öğrenci çalışma kitabı ile birlikte takım hâlinde yeniden yazılması,*
- *Baskıya hazır nüshalarının incelenmek üzere Başkanlığa ilk başvurularının 6. sınıf için 2006 yılının Ocak ayında; 7. sınıf için 2006 yılının Haziran, Temmuz, Ağustos ve 8. sınıf için 2007 yılının Haziran, Temmuz, Ağustos aylarında yapılması,*

Kurulumuzun 13/10/2000 tarih ve 387 sayılı Kararı ile kabul edilen “İlköğretim Fen Bilgisi (6, 7 ve 8. Sınıflar) Dersi

Öğretim Programı”nın, 2006-2007 Öğretim Yılından itibaren kademeli olarak uygulamadan kaldırılması kararlaştırıldı.”

Çeşitli ülkelerdeki program reform hareketleri incelendiğinde, toplumdaki tüm bireylerin fen ve teknoloji okuryazarı olarak yetiştirilmesinin vurgulandığı görülmektedir. Tüm vatandaşların fen ve teknoloji okuryazarı olarak yetişmesini amaçlayan Fen ve Teknoloji Dersi Öğretim Programı’ nın genel amaçları aşağıda sunulmuştur (MEB, 2006A, s. 8-9):

Öğrencilerin;

- Doğal dünyayı öğrenmeleri ve anlamaları, bunun düşünsel zenginliği ile heyecanını yaşamalarını sağlamak,
- Her sınıf düzeyinde bilimsel ve teknolojik gelişme ile olaylara merak duygusu geliştirmelerini teşvik etmek,
- Fen ve teknolojinin doğasını; fen, teknoloji, toplum ve çevre arasındaki karşılıklı etkileşimleri anlamalarını sağlamak,
- Araştırma, okuma ve tartışma aracılığıyla yeni bilgileri yapılandırma becerileri kazanmalarını sağlamak,
- Eğitim ile meslek seçimi gibi konularda, fen ve teknolojiye dayalı meslekler hakkında bilgi, deneyim, ilgi geliştirmelerini sağlayabilecek alt yapıyı oluşturmak,
- Öğrenmeyi öğrenmelerini ve bu sayede mesleklerin değişen mahiyetine ayak uydurabilecek kapasiteyi geliştirmelerini sağlamak,
- Karşılaşabileceği alışılmadık durumlarda, yeni bilgi elde etme ile problem çözmede fen ve teknolojiyi kullanmalarını sağlamak,
- Kişisel kararlar verirken uygun bilimsel süreç ve ilkeleri kullanmalarını sağlamak,
- Fen ve teknolojiyle ilgili sosyal, ekonomik ve etik değerleri, kişisel sağlık ve çevre sorunlarını fark etmelerini, bunlarla ilgili sorumluluk taşımalarını ve bilinçli kararlar vermelerini sağlamak,
- Bilmeye ve anlamaya istekli olma, sorgulama, mantığa değer verme, eylemlerin sonuçlarını düşünme gibi bilimsel değerlere sahip olmalarını,

toplum ve çevre ilişkilerinde bu değerlere uygun şekilde hareket etmelerini sağlamak,

- Meslek yaşamlarında bilgi, anlayış ve becerilerini kullanarak ekonomik verimliliklerini artırmalarını sağlamaktır.

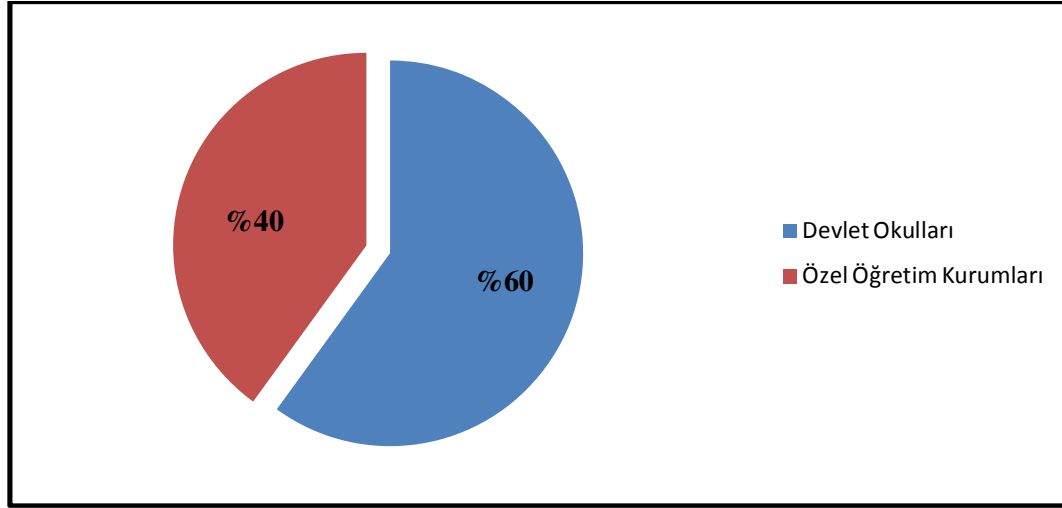
Fen ve Teknoloji Dersi Öğretim Programı; MEB, Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı 2004 yılı öğretim programı reformu çerçevesinde Fen Bilgisi Dersi Özel ihtisas Komisyonu tarafından ilköğretim 4., 5., 6., 7. ve 8. sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Öğretim Programı hazırlanmış olup 2005-2006 öğretim yılında 4. ve 5. sınıf; 2006-2007 öğretim yılında 6. sınıf ve 2007-2008 öğretim yılında 7. Sınıflarda uygulanmıştır.

2004 yılı ile birlikte İlköğretim 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8. Sınıf öğretim programlarının pilot bölgelerde uygulamaya konmasının ardından 2575 sayılı Tebliğler Dergisi' nin 08.08.2005 tarihli 293, 294, 295, 296, 297 numaralı kararlarıyla; İlköğretim Sosyal Bilgiler Dersi (4., 5. Sınıflar) Öğretim Programı, İlköğretim Fen ve Teknoloji Dersi (4., 5. Sınıflar) Öğretim Programı, İlköğretim Matematik Dersi (1., 2., 3., 4., 5. Sınıflar) Öğretim Programı, İlköğretim Türkçe Dersi (1., 2., 3., 4., 5. Sınıflar) Öğretim Programı, İlköğretim Hayat Bilgisi Dersi (1., 2., 3. Sınıflar) Öğretim Programlarının pilot uygulamalarının daha fazla yaygınlaştırılıp genele yayılması kararları alınmıştır (MEB, 2005H, S. 2575, s. 492-538).

4.6.4. Ders Dağılım Çizelgesi:

2005 yılında TTK tarafından Ders Dağılım Çizelgeleri ile ilgili olarak 43 karar alınmıştır. Söz konusu kararlardan 17 tanesi özel öğretim kurumlarının ders dağılım çizelgesiyle ilgilidir. Geriye kalan 26 karar ise devlet okullarının ders dağılım çizelgesi ile ilgilidir.

Grafik 24: 2005 Yılında TTK Tarafından Ders Dağılım Çizelgeleriyle İlgili Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı

2005 Yılında TTK tarafından Ders Dağılım Çizelgeleriyle İlgili olarak alınan kararlar arasında; İlköğretim (1.-8. sınıflar) öğretim programlarının değiştirilmesinin ardından alınan ilköğretim haftalık ders çizelgelerindeki değişiklikler dikkat çekmektedir.

İlköğretim Okulu haftalık ders çizelgesi 14.05.2005 tarihli ve 192 sayılı kararda şöyle belirtilmiştir (MEB, 2005J, S:2575, s. 539-540);

“İlköğretim Genel Müdürlüğü’nün 14/06/2005 tarih ve 6097 sayılı yazısı üzerine Kurulumuzda görüşülen “İlköğretim Okulu Haftalık Ders Çizelgesi”nin ekli örneğine göre kabulü,

Çizelgenin 1, 2, 3, 4 ve 5. sınıflarına ait bölümünün 2005–2006 Öğretim Yılında; 6, 7 ve 8. sınıflara ait bölümünün ise 2006–2007 Öğretim Yılından itibaren 6. sınıftan başlamak üzere kademeli olarak uygulanması,
Kurulumuzun 04/09/2001 tarih ve 339 sayılı kararı ile kabul edilen “İlköğretim Okulu Haftalık Ders Çizelgesi”nin;

- 1, 2, 3, 4 ve 5. sınıflara ait bölümünün 2005–2006 Öğretim Yılında yürürlükten kaldırılması, ancak; İş Eğitimi Dersinin 2005–2006 Öğretim Yılına mahsus olmak üzere 4 ve 5. sınıflarda haftada üçer saat olarak uygulanmasına devam edilmesi,
- 2006–2007 Öğretim Yılından itibaren 6, 7 ve 8. sınıflarda Teknoloji ve Tasarım Dersinin, İş Eğitimi Dersine karşılık olarak bu dersin öğretmenleri tarafından okutulması,
- 6, 7 ve 8. sınıflara ait bölümünün ise 2006–2007 Öğretim Yılından itibaren 6. sınıftan başlamak üzere kademeli olarak uygulamadan kaldırılması kararlaştırıldı.”

Tablo 9: İLKÖĞRETİM OKULLARI HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ
(Talim ve Terbiye Kurulunun 14/07/2005 tarih ve 192 sayılı Kararıyla kabul edilmiştir.)

DERSLER		SINIFLAR							
		1	2	3	4	5	6	7	8
ZORUNLU DERSLER	Türkçe	12	12	12	6	6	5	5	5
	Matematik	4	4	4	4	4	4	4	4
	Hayat Bilgisi	5	5	5					
	Fen ve Teknoloji				4	4	4	4	4
	Sosyal Bilgiler				3	3	3	3	
	T.C.İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük								3
	Yabancı Dil				2	2	4	4	4
	Dir. KÜLTÜRÜ ve Ahlak Bilgisi				2	2	2	2	2
	Görsel Sanatlar	2	2	2	1	1	1	1	1
	Müzik	2	2	2	1	1	1	1	1
	Beden Eğitimi	2	2	2	1	1	1	1	1
	Teknoloji ve Tasarım						2	2	2
	Trafik ve İlk Yardım				1	1			
	Rehberlik/Sosyal Etkinlikler	1	1	1	1	1	1	1	1
	ZORUNLU DERS SAATİ TOPLAMI	28	28	28	25	25	28	28	28
SEÇMELİ DERSLER	Yabancı Dil				2	2	2	2	2
	Sanat Etkinlikleri (Drama, Tiyatro, Halk Oyunları, Enstrüman, Resim, Fotoğrafçılık, Heyke vb.)	1	1	1	2	2	2	2	2
	Spor Etkinlikleri (Güneş, Futbol, Basketbol, Voleybol, Masa Tenisi vb.)	1	1	1	2	2	2	2	2
	Bilgisayar	1	1	1	1	1	1	1	1
	Satranç	1	1	1	1	1	1	1	1
	Düşünme Eğitimi						1	1	1
	Halk Kültürü						1	1	1
	Tarım/Hayvancılık Uygulamaları						1	1	1
	Takviye ve Etüt Çalışmaları	1	1	1					
	SEÇMELİ DERS SAATİ TOPLAMI	2	2	2	4	4	2	2	2
GENEL TOPLAM		30	30	30	30	30	30	30	30

(Kaynak: MEB, 2005J, S:2575, s. 540)

Çizelge' den anlaşılacağı üzere;

- Yeni çizelgeye göre, 1, 2 ve 3. sınıflarda zorunlu ders saati toplam 28; 4 ve 5. sınıflarda 26; 6, 7 ve 8. sınıflarda 28 olmuştur. Zorunlu derslere ek olarak 1, 2 ve 3. sınıflar 2; 4 ve 5. sınıflar 4; 6, 7 ve 8. sınıflar 2 saat seçmeli ders alacaklardır.
- İlköğretimdeki ders adları Fen Bilgisi "Fen ve Teknoloji", Resim-İş "Görsel Sanatlar" olarak değiştirilmiştir. Ayrıca ilköğretime "Sanat Etkinlikleri", "Spor Etkinlikleri", "Satranç", "Düşünme Eğitimi" ve "Halk Kültürü" seçmeli ders olarak konulmuştur.
- İlköğretimde zorunlu dersler; Türkçe, Matematik, Hayat Bilgisi, Fen ve Teknoloji, Sosyal Bilgiler, T.C İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük, Yabancı Dil, Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi, Görsel Sanatlar, Müzik, Beden Eğitimi, Teknoloji ve Tasarım, Trafik ve İlkyardım, Rehberlik/Sosyal Etkinlikler olarak belirlenmiştir.
- Seçmeli dersler de Yabancı dil, Sanat Etkinlikleri, Spor Etkinlikleri, Bilgisayar, Satranç, Düşünme Eğitimi, Halk Kültürü, Tarım/Hayvancılık, Takviye ve Etüt Çalışmaları olarak belirlenmiştir.
- MEB, seçmeli dersler arasına ilk kez "Sanat Etkinlikleri", "Spor Etkinlikleri", "Satranç", "Düşünme Eğitimi" ve "Halk Kültürü" dersleri koymuştur.
- Beden Eğitimi dersi de ilk üç sınıfta yine eskiden olduğu gibi haftada 2 saat olmuştur ancak 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflar haftada 1 saat yapacaklardır. Eski çizelgeye göre, tüm sınıflar haftada 2 saat Beden Eğitimi dersi alıyordu.

4.6.5. Diğer:

TTK tarafından 2005 yılında alınan kararlardan 11 tanesi farklı alanlarda olduğu için sınıflamaya dâhil edilmemiştir. Bunlardan bazıları aşağıda verilmiştir.

- 25 Mayıs Gününün “Etik Günü” Olarak Kutlanması.

- Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Kurumlarına Öğretmen Olarak Atanacakların Atamalarına Esas Olan Alanlar ile Mezun Oldukları Yüksek Öğretim Programları ve Aylık Karşılığı Okutacakları Derslere İlişkin Esaslarda Değişiklik Yapılmasına Dair Esaslar
- Orta Öğretimin Yeniden Yapılandırılması. (4 yıla çıkarılması)
- “Özel, Özel Eğitim kurumları Bedensel ve Zihinsel Engelli Bireyler İçin, Kaba ve İnce Motor Becerileri Geliştirme Çerçeve Programı” nın isminin “Özel, Özel Eğitim Kurumları Bedensel ve/veya Zihinsel Engelli Bireyler İçin, Kaba ve İnce Motor Becerileri Geliştirme Çerçeve Programı” olarak değiştirilmesi.
- İlköğretim Türkçe (6, 7 ve 8. Sınıflar) Dersi Öğretim Programı’na Göre Hazırlanacak Kitapların Forma Sayılarında Değişiklik Yapılması.
- Başöğretmenlik ve Uzman Öğretmenlik Sertifika Örnekleri.
- Orta Öğretim Dil ve Anlatım ile Türk Edebiyatı (9, 10 11 ve 12. Sınıf) Dersi Öğretim Programlarına Göre Hazırlanacak Ders Kitaplarının Forma Sayıları ve Boyutlarında Değişiklik Yapılması.

Alınan kararlar içerisinde “Orta Öğretimin Yeniden Yapılandırılması” kararı dikkat çekmektedir. Söz konusu karar 07.06.2005 karar tarihi ve 184 sayılı kararla tebliğler dergisinde aşağıdaki şekliyle belirtilmiştir (MEBTD, 2005K, S: 2573, s. 381):

Ortaöğretim Genel Müdürlüğü’nün 31/05/2005 tarih ve 6232 sayılı yazısı üzerine “Orta Öğretimin Yeniden Yapılandırılması” konusu Kurulumuzda görüşülmüştür. Buna göre;

- “Üç yıllık genel, meslekî ve teknik liselerin eğitim ve öğretim süresinin, 2005-2006 Öğretim Yılından itibaren 9. sınıftan başlamak üzere, kademeli olarak 4 yıla çıkarılması,
- Hazırlık sınıfı bulunan liselerin öğrenim sürelerinin 4 yıla göre yeniden düzenlenmesi,
- İlköğretimden itibaren orta öğretimin sonuna kadar, Avrupa Birliği Yabancı Dil Seviye Sistemi benimsenerek ders saati sayılarının buna göre belirlenmesi,

- *Genel liseler ile tüm meslekî ve teknik orta öğretim kurumlarının 9. sınıflarında, MEGEP (Meslekî ve Teknik Eğitim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi) kapsamında geliştirilen “Ortak Beceriler”, “Bilgisayar” ile “Tanıtım ve Yönlendirme” derslerinin okutulması,*
- *Anadolu Liseleri ile Yabancı Dil Ağırlıklı Liselerin kademeli olarak, Anadolu Lisesi adıyla tek program altında birleştirilmesi,*
- *Fen Liseleri, Anadolu Liseleri, Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri, Spor Liseleri, Anadolu Öğretmen Liseleri, Anadolu Meslekî ve Teknik Orta Öğretim Programlarının Uygulandığı Liseler, Teknik Liseler, İmam Hatip Liseleri ve Anadolu İmam Hatip Liselerinin yeniden yapılandırılmasında kendi statülerinin göz önünde bulundurulması,*
- *Hazırlık sınıfı ile birlikte 5 yıl süreli öğretim yapan resmî ve özel liselerin, isteğe bağlı olarak mevcut statülerini uygulamaya devam edebilmesi”*

kararlaştırıldı.

Konu ile alakalı olarak Ortaöğretim Genel Müdürlüğünün adı geçen kararla ilgili açıklama metni şöyledir (<http://ogm.meb.gov.tr>):

- Üç yıllık genel, meslekî ve teknik liselerin eğitim ve öğretim süresinin, 2005-2006 Öğretim Yılından itibaren 9. sınıftan başlamak üzere, kademeli olarak 4 yıla çıkarılması.

Halen öğrenim süresi 3 yıl olan tüm genel ve meslekî teknik orta öğretim kurumlarına 2005-2006 öğretim yılından itibaren yeni kayıt olacak öğrenciler söz konusu okulları 4 yılda tamamlayacaklardır. Bu uygulama mevcut öğrencileri kapsamayacak, yalnızca yeni kayıt olan öğrencilerden başlamak üzere kademeli olarak hayata geçirilecektir.

- Hazırlık sınıfı bulunan liselerin öğrenim sürelerinin 4 yıla göre yeniden düzenlenmesi.

Önünde hazırlık sınıfı bulunan ve öğrenim süresi hazırlık+3 yıl olan genel ve meslekî orta öğretim kurumlarının öğrenim süresi 2005-2006 öğretim yılından itibaren hazırlık sınıfı olmaksızın, 4 yıl olacaktır. Bu uygulama da, kademeli olarak gerçekleştirilecektir. Mevcut öğrencilerin durumu korunacaktır.

- İlköğretimden itibaren orta öğretimin sonuna kadar, Avrupa Birliği Yabancı Dil Seviye Sistemi benimsenerek ders saati sayılarının buna göre belirlenmesi.

Yabancı dil öğretimi ağırlıklı olarak ilköğretimde başlatılacak (4,5,6,7 ve 8. sınıflar), AB ve OECD ülkelerinde olduğu gibi yabancı dili günlük hayatta kullanılabilir kılmak amacıyla, interaktif yaklaşım esas alınarak, öğretim programları ve haftalık ders saati sayıları belirlenecektir.

- Genel liseler ile tüm meslekî ve teknik orta öğretim kurumlarının 9. sınıflarında, MEGEP (Meslekî ve Teknik Eğitim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi) kapsamında geliştirilen “Ortak Beceriler”, “Bilgisayar” ile “Tanıtım ve Yönlendirme” derslerinin okutulması.

2004-2005 öğretim yılından itibaren 105 okulda (40’ı genel lise) pilot olarak uygulamaya konulan Meslekî ve Teknik Eğitim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi (MEGEP) kapsamında uygulanan 9. sınıf haftalık ders çizelgesinde yer alan “Ortak Beceriler”, “Bilgisayar” ile “Tanıtım ve Yönlendirme” dersleri, 2005-2006 öğretim yılından itibaren tüm genel liseler ile meslekî ve teknik orta öğretim kurumlarının 9. sınıflarında okutulacaktır.

- Anadolu Liseleri ile Yabancı Dil Ağırlıklı Liselerin kademeli olarak, Anadolu Lisesi adıyla tek program altında birleştirilmesi.

Gerek öğrenci alımı, gerek öğretim programları ve gerekse yabancı dil öğretimi konusunda birbirinin benzeri olan Anadolu liseleri ile yabancı dil ağırlıklı program uygulayan liseler 2005-2006 öğretim yılından itibaren Anadolu Lisesi adıyla tek program altında birleştirilecektir. Bu uygulamada halen bu okullara devam eden öğrencilerin statüleri korunacak ve mezun oluncaya kadar öğrenimlerini kayıtlı bulundukları okullarda sürdüreceklerdir. Birleştirme, yalnızca 2005-2006 öğretim yılında bu okullara kayıt hakkı kazanan öğrenciler

bazında uygulanacaktır. Konuyla ilgili olarak, Eskişehir ve Malatya illerinde yapılacak olan bölge toplantılarında; il millî eğitim müdürleri ve eğitim-öğretimle yatırımdan sorumlu müdür yardımcısı/şube müdürleri bilgilendirilecektir.

- Fen Liseleri, Anadolu Liseleri, Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri, Spor Liseleri, Anadolu Öğretmen Liseleri, Anadolu Meslekî ve Teknik Orta Öğretim Programlarının Uygulandığı Liseler, Teknik Liseler, İmam Hatip Liseleri ve Anadolu İmam Hatip Liselerinin yeniden yapılandırılmasında kendi statülerinin göz önünde bulundurulması.

Bu okulların öğrenci alımı ve öğretim programları itibarıyla mevcut statüleri korunacak, öğrenim süresi hazırlık sınıfı olmaksızın 4 yıl olacaktır.

- Hazırlık sınıfı ile birlikte 5 yıl süreli öğretim yapan resmî ve özel liselerin, isteğe bağlı olarak mevcut statülerini uygulamaya devam edebilmesi.

Mevcut sistemde, öğrenim süresi hazırlık +4 yıl olan bir kısım resmî (Galatasaray Lisesi, İstanbul Lisesi ve Kadıköy Anadolu Lisesi) ve özel orta öğretim kurumları istemeleri halinde mevcut statülerini uygulamaya devam edebileceklerdir.

Söz konusu kararla birlikte Ntv (www.ntvmsnbc.com)’ nin 9 Haziran 2005 tarihinde yaptığı haber;

“HAZIRLIK SINIFLARI KALKIYOR

Anadolu, fen ve özel okullardaki hazırlık sınıfları kaldırılarak, yabancı dil eğitimi ilköğretim ve orta öğretime yaygınlaştırılacak. Genel liseler ve meslek liselerinin dokuzuncu sınıflarına “ortak beceriler, bilgisayar, tanıtım ve yönlendirme “dersleri konulacak. Yeni sisteme geçişin kademeli olacağını belirten Hüseyin Çelik, mevcut lise öğrencilerinin değişiklikten etkilenmeyeceklerini söyledi.

“KARARI ÖNCEKİ HÜKÜMET ALDI”

Liselerin 4 yıla çıkarılması kararının önceki hükümet döneminde alındığını, sistemin uygulanması için altyapının ancak bugün

oluşturduğunu söyledi. Kararın AB perspektifine yönelik olduğunu belirten Çelik, müfredatın hayata ve yüksek öğretime hazırlamayı hedeflediğini vurguladı.

“BİTİRME SINAVI DÜŞÜNÜLÜYOR”

Bakan Çelik, lise bitirme sınavının uygulanmaya konulması konusunda bir karar almadıklarını, fakat bunun üzerinde çalıştıklarını kaydetti. Bir soru üzerine derslik sayısı ve altyapının bu uygulama için yeterli olduğunu belirten Çelik, 4 yıllık lise uygulaması için ek finansman ihtiyacının bulunmadığını vurguladı.

“GEREKİRSE YASAL MÜDAHALE”

ÖSS sisteminin mutlaka değiştirilmesi gerektiğini belirten Bakan Çelik, eğer değiştirilmezse yasal olarak müdahale edecekleri konusunda uyarıda bulundu.

“LAİK YAPIDA SAPMA YOK”

Çelik, bitirme sınavına ilişkin bir karar alınmadığını vurguladı ve eğitimin genelinde olduğu gibi din eğitiminde de laiklik esas alındığını söyledi. “Din üzerinden siyaset ve muhalefet iğrenç olur” diyen Çelik, laik yapıda en ufak bir sapmanın olmayacağını bildirdi.”

Şeklinde.

Adı geçen kararla birlikte, orta öğretimde alt yapı eskiliklerinden dolayı uygulanamayan “Orta Öğretimde Sürenin 4 Yıla Çıkarılması” çalışmaları karara bağlanmıştır. Bunun yanında yabancı dil ağırlıklı liselerin Anadolu Liseleri adı altında birleştirilmesine karar verilmiş, mesleki ve teknik liselerin ve imam hatip liselerinin düzenlenmesi hakkında kararlar alınmıştır.

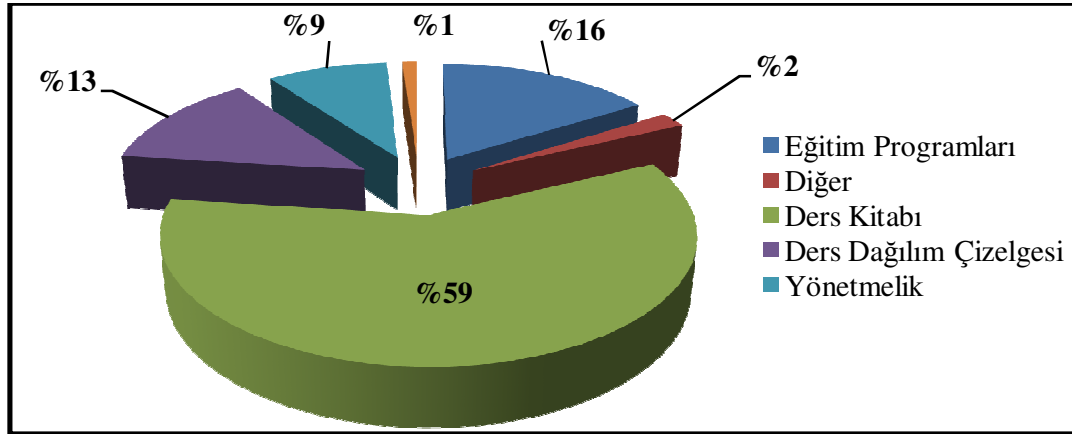
4.7. 2006 Yılında TTK Tarafından Alınan Kararların Değerlendirilmesi

Tablo 10: 2006 Yılında TTK Tarafından Alınan Kararların Dağılımı (2006 TTK Kararları, <http://ttkb.meb.gov.tr>).

Karar	Sayı	Yüzdelik
Ders Kitabı	247	% 59
Eğitim Programları	66	% 16
Ders Dağılım Çizelgesi	52	% 13
Yönetmelik	39	% 9
Diğer	9	% 2
Şura	5	% 1
Toplam	418	% 100

Tablo 10’ dan anlaşılabacağı üzere; TTK’ nın 2006 yılında aldığı kararların büyük çoğunluğunun ders kitaplarıyla ilgili kararlar olduğu gözlenmektedir. 2006 yılı kurul kararları listesinde toplam 412 karar bulunmaktadır. Ancak; karar listesinin 6 kararının her birinde 2’ şer karar bulunduğundan dolayı 12 karar olarak hesaplanmış ve kurul kararları toplam 418 madde olarak sayılmıştır. 2006 yılında alınan kararların %59’ u Ders Kitapları, %9’ u Yönetmelik, %16’ sı Eğitim Programları, %13’ ü Ders Dağılım Çizelgeleri, %1’ i Milli Eğitim Şurası, %2’ si ise çeşitli konulardaki düzenlemelerden oluşmaktadır.

Grafik 25: 2006 Yılında TTK Tarafından Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı

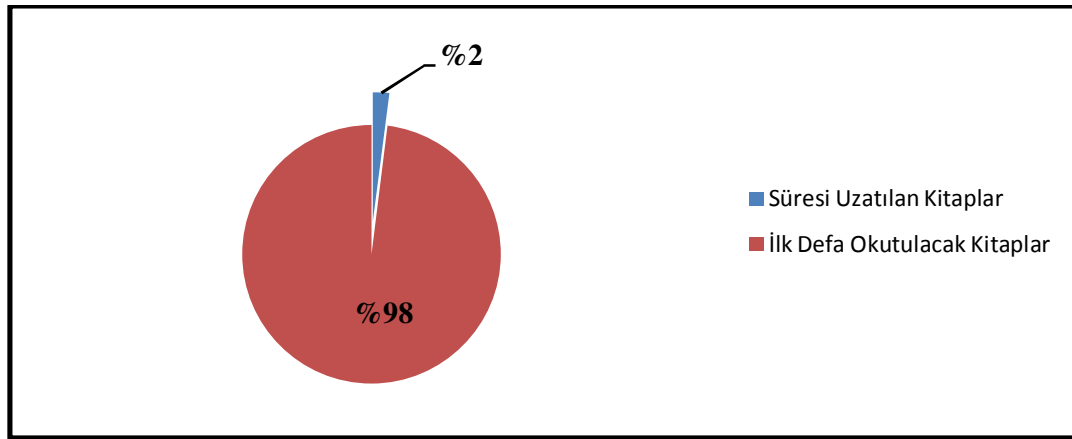

Bu kararlarla ilgili ayrıntılı açıklama aşağıda verilmiştir.

4.7.1. Ders Kitabı

TTK tarafından 2006 yılında Ders Kitaplarıyla ilgili 247 karar alınmıştır. Bu kararlardan 243 tanesi ilk defa okutulacak yenilenen ders kitaplarıyla, 4 tanesi önceden var olan ders kitabının süresinin uzatılması ve değiştirilmesiyle ilgilidir.

Grafik 26: 2006 Yılında TTK Tarafından Ders Kitabıyla İlgili Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı

4.7.2. Yönetmelik:

TTK tarafından 2006 yılında Yönetmelikle ilgili 39 karar alınmıştır. Söz konusu yönetmelik ile ilgili kararlar nitelik olarak; kurum içi yönetmelik düzenlemeleri, özel eğitim ile ilgili yönetmelik, sınıf geçme ile ilgili yönetmelik düzenlemeleri, ödül ve disiplin yönetmeliğindeki düzenlemeler, döner sermaye işletmeleri yönetmeliği düzenlemeleri şeklindedir.

2006 yılında TTK tarafından Yönetmelikle ilgili alınan kararlar arasından Millî Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim Gerektiren Bireyler İçin Evde Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği ve Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik dikkat çekmektedir.

Ocak 2006 tarihli ve 2580 sayılı Tebliğler Dergisi' nde 21.12.2005 tarihi ve 360 sayılı kararla Millî Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim Gerektiren Bireyler İçin Evde Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği açıklanmıştır (MEBTD, 2006B, S:2580, s. 42-49);

Adı geçen düzenlemeyle Herhangi bir eğitim öğretim kurumundan doğrudan yararlanamayacak durumda olan okul öncesi ve ilköğretim çağındaki özel eğitim gerektiren bireylere evde eğitim verilmesi kararlaştırılmış ve nasıl ve ne şekilde yapılacağı belirtilmiş ve uygulanmaya konulması talimatı verilmiştir.

Diğer yönetmelik, Eylül 2006 tarihli ve 2588 sayılı Tebliğler Dergisi' nde 25.07.2006 tarihi ve 325 sayılı kararla açıklanan Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğidir. Adı geçen yönetmelik Değişikliğine göre (MEBTD, 2006C, S:2588, s. 919);

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
TALİM VE TERBİYE KURULU BAŞKANLIĞI
YÖNETMELİĞİNDE DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK

MADDE 1- 31/1/1993 tarihli ve 21482 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı Yönetmeliğinin 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“e) Kurul üyeleri arasından en çok dördünü Başkanlığın işlerinde yardımcı olarak görevlendirmek.”

MADDE 2- Aynı Yönetmeliğin 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) ve (2) nolu alt bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“1) Genel Planlar, Hedefler ve Şûra Şubesi Müdürlüğü
2) Strateji Geliştirme Şubesi Müdürlüğü,”

MADDE 3- Bu Yönetmelik, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

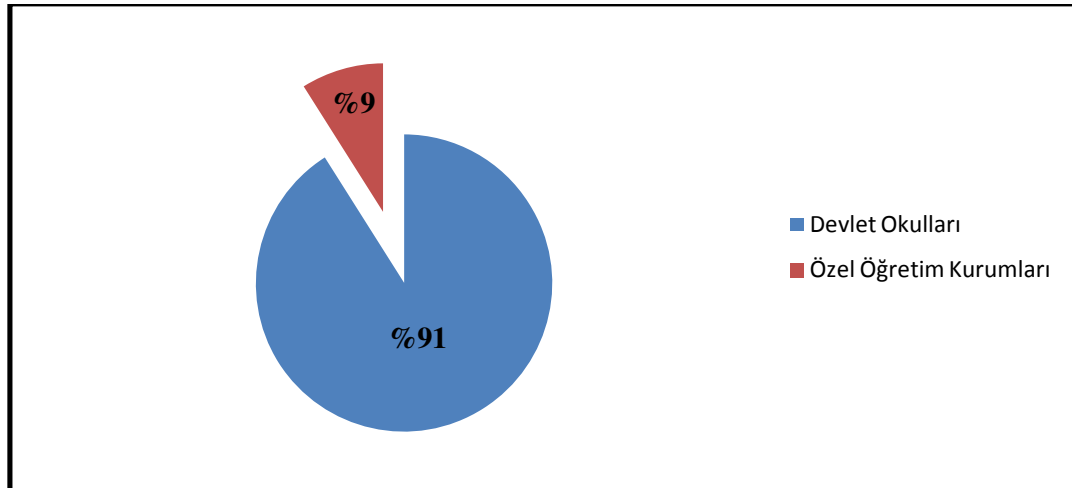
MADDE 4- Bu Yönetmelik hükümlerini Millî Eğitim Bakanı yürütür.

Yapılan değişikliğe göre kurul üyeleri arasından en çok ikisini başkanlığın işlerine yardımcı olarak görevlendirmek maddesi, en çok dördünü olarak değiştirilmiştir. Genel Planlar ve Hedefler Şubesi Müdürlüğü ve Mevzuat Geliştirme ve Değerlendirme Şubesi Müdürlüğü; Genel Planlar, Hedefler ve Şura Şubesi Müdürlüğü ve Strateji Geliştirme Şubesi Müdürlüğü olarak değiştirilmiştir.

4.7.3. Eğitim Programları

2006 yılında TTK tarafından eğitim programlarıyla ilgili 66 karar alınmıştır. Bu kararlardan özel öğretim kurumlarının programlarıyla ilgili 6 karar bulunmaktadır. Geriye kalan 60 karar da devlet okullarının eğitim programlarıyla ilgilidir.

Grafik 27: 2006 Yılında TTK Tarafından Eğitim Programlarıyla İlgili Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı

2006 yılında TTK tarafından alınan Eğitim Programlarıyla ilgili olarak XVII. Milli Eğitim Şurasında da üzerinde durulan, ilköğretimde programa dahil edilen seçmeli dersler ve öğretim programları dikkat çekmektedir.

Adı geçen eğitim programları şunlardır:

İlköğretim Seçmeli Satranç (1.-8. Sınıflar) Dersi Öğretim Programı:

Adı geçen öğretim programı Tebliğler Dergisinin 28.08.2006 tarihli ve 344 sayılı kararıyla aşağıdaki şekliyle duyurulmuştur (MEBTD, 2006D, S: 2588, s. 1046):

İlköğretim Genel Müdürlüğü'nün 18/07/2006 tarih ve 11627 sayılı teklif yazısı üzerine Kurulumuzda görüşülen “İlköğretim Seçmeli Satranç (1-8. Sınıflar) Dersi Öğretim Programı”nın, 2006-2007 Öğretim Yılından itibaren 1, 2, 3, 4, 5 ve 6. Sınıflardan başlamak ve kademeli olarak uygulanmak üzere ekli örneğine göre kabulü,

Söz konusu dersin öğretim programına göre;

- 1. Derslerde ders kitabı, öğrenci çalışma kitabı ve benzeri eğitim aracının kullanılmaması,*
- 2. Uygulamaya yönelik açıklamaların, ilgili Genel Müdürlükçe hazırlanarak programın ekinde dağıtımının yapılması kararlaştırıldı.*

Kapasitesi ve işlem gücü sınırsız olan insan beynini azami derecede çalıştıran ve geliştiren en önemli alanlardan biri de satrançtır. Çünkü satranç doğrudan doğruya insan beyni ile ilgilidir. İnsan beyninin işleyişini satrancın hamlelerinde izlemek, beynin fonksiyonelliğini satranç taşlarının ilişkilerinde görmek mümkündür.

Satranç Dersi Öğretim Programı; bilimsel ve sportif öğeler içeren satranç ile ilgili yapılan bilimsel araştırmalardan ve satrançla ilgili öğretim programlarından yararlanılarak hazırlanmıştır. 21. yüzyılın çağdaş bireylerinin yetişmesine önemli katkılar sağlayacağına inandığımız Satranç Dersi Öğretim Programının Vizyonu (MEB, 2006E, s. 9);

- Yaratıcı, eleştirel, yansıtıcı düşünme becerilerini geliştirerek çok yönlü düşünebilen,
- Araştırma becerisi, karar verme becerisi, dikkat becerisi, yaratıcı problem çözme, risk alma, kendi kendini yönetme becerileri ve empati duygusu gelişmiş,

- Toplumsal sorunlara karşı duyarlı ve yaratıcı çözümler üretebilen,
- Durum ve olayların çözümüne yönelik yeni stratejiler geliştirebilen,
- Kendisi ve çevresi ile barışık, duygusal anlamda dengeli, günlük yaşamla birlikte öğrenebilen ve öğrendiklerini günlük yaşamda kullanabilen,
- Kendisine, çevresine ve doğaya yararlı işlerle uğraşabilen ve zararlı olabilecek durumlara önlemler alabilen,
- Bireysel gelişime inanan ve kedisini geliştirerek, ülkemizin gelişmesine katkı getiren,
- Akademik beceriler bakımından ileri seviyeyi yakalayan,
- Sorumluluklarının bilincinde olan ve sorumluluk alabilen,
- Her durumda ve her şartta kendisine ve başkalarına saygı duyan ve bunu davranışlarıyla gösterebilen,
- Özgüveni gelişmiş,
- Kendi ilgi ve yeteneklerinin farkında olan ve bunları diğer insanların yararına açabilen,
- Beyin kapasitesini geliştirip en üst düzeyde kullanabilen,

vb. özelliklere sahip bireyler yetiştirilmesine katkı getirmektir.

İlköğretim Seçmeli Spor Etkinlikleri (1.-8. Sınıflar) Dersi Öğretim Programı:

Adı geçen öğretim programı Tebliğler Dergisinin 28.08.2006 tarihli ve 345 sayılı kararıyla aşağıdaki şekliyle duyurulmuştur (MEBTD, 2006F, S: 2588, s. 1047):

İlköğretim Genel Müdürlüğü'nün 02/08/2006 tarih ve 12348 sayılı teklif yazısı üzerine Kurulumuzda görüşülen "İlköğretim Seçmeli Spor Etkinlikleri (1-8. Sınıflar) Dersi Öğretim Programı"nın, 2006-2007 Öğretim Yılından itibaren 1, 2, 3, 4, 5 ve 6. Sınıflardan başlamak ve kademeli olarak uygulanmak üzere ekli örneğine göre kabulü,

Söz konusu dersin öğretim programına göre;

1. Derslerde ders kitabı, öğrenci çalışma kitabı ve benzeri eğitim aracının kullanılmaması,

2. Uygulamaya yönelik açıklamaların, ilgili Genel Müdürlükçe hazırlatılarak programın ekinde dağıtımının yapılması kararlaştırıldı.

Spor etkinlikleri dersi öğretim programı, gelişimin ‘Hareket etmeyi öğrenme’ ve ‘Hareket yolu ile öğrenme’ yönlerini kavrayan bir içerikte yapılandırmacı eğitim yaklaşımı ile hazırlanmıştır. Bilgi ve teknoloji çağında ve onun araçları ile yetişen çocukların ihtiyacı sadece bilginin kendisi olmayıp, bilgiye nasıl ulaşacakları ve onu nasıl kullanacaklarıdır. Hareket eğitimi ve hareket yolu ile eğitimin temel prensip olarak kabul edildiği bu programda, beceri öğreniminin ‘bilgi işlem yaklaşımı’ ile elde edilmesi öngörülmektedir. Bu yaklaşıma göre bilgi/uyaran ile çıktı/ürün arasında bilgi komuta sisteminde (beyin) işlenir, uygulama sisteminde (sinir ve kas) yerine getirildikten sonra hareketin çeşidine bağlı olarak geri bildirim tekrar komuta merkezi aracılığı ile bir sonraki hareket için yorumlanır (MEB, 2006G, s. 6).

İlköğretim Seçmeli Sanat Etkinlikleri (1.-8. Sınıflar) Dersi Öğretim Programı:

Adı geçen öğretim programı Tebliğler Dergisinin 28.08.2006 tarihli ve 346 sayılı kararıyla aşağıdaki şekliyle duyurulmuştur (MEBTD, 2006H, S: 2588, s. 1048):

İlköğretim Genel Müdürlüğü’nün 02/08/2006 tarih ve 12348 sayılı teklif yazısı üzerine Kurulumuzda görüşülen “İlköğretim Seçmeli Sanat Etkinlikleri (1-8. Sınıflar) Dersi Öğretim Programı”nın, 2006-2007 Öğretim Yılından itibaren 1, 2, 3, 4, 5 ve 6. sınıflardan başlamak ve kademeli olarak uygulanmak üzere ekli örneğine göre kabulü,

Söz konusu dersin öğretim programına göre;

1. Derslerde ders kitabı, öğrenci çalışma kitabı ve benzeri eğitim aracının kullanılmaması,
2. Uygulamaya yönelik açıklamaların, ilgili Genel Müdürlükçe hazırlatılarak programın ekinde dağıtımının yapılması kararlaştırıldı.

İlköğretim Sanat Etkinlikleri Dersi Programı Kılavuzu (MEB, 2006J, s. 3)’ nda Sanat etkinlikleri dersinin kapsamı, “yaratıcı bir biçimde yetiştirilmesi düşünülen

bireyin; insanı, doğayı, yaşamı algılayabilmesi, yorumlayabilmesi ve kendi duygu ve düşüncelerini farklı sanatsal yollarla iletebilmesi amacıyla yararlanılan farklı sanat alanları (resim, fotoğraf, müzik, tiyatro, edebiyat, mimari, heykel, sinema, dans vb.) olarak açıklanabilir” şeklinde belirtilmiştir.

İlköğretim Seçmeli Bilgisayar (1.-8. Sınıflar) Dersi Öğretim Programı:

Adı geçen öğretim programı Tebliğler Dergisinin 28.08.2006 tarihli ve 347 sayılı kararıyla aşağıdaki şekliyle duyurulmuştur (MEBTD, 2006K, S: 2588, s. 1049);

İlköğretim Genel Müdürlüğü’nün 10/08/2006 tarih ve 17827 sayılı teklif yazısı üzerine Kurulumuzda görüşülen “İlköğretim Seçmeli Bilgisayar (1-8. Sınıflar) Dersi Öğretim Programı”nın 1, 2 ve 3. sınıflarına ait bölümünün 2006-2007; 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflarına ait bölümünün ise 2007-2008 Öğretim Yılından itibaren uygulanmak üzere ekli örneğine göre kabulü,

Söz konusu dersin öğretim programına göre;

- 1. Derslerde ders kitabı ve benzeri eğitim aracının kullanılmaması,*
- 2. Sadece öğretmenlerin kullanması amacıyla 1-8. sınıfların bütünlüğü içinde ilgili Genel Müdürlük tarafından, öğretmen kılavuz kitabı ve nitelikleri öğretim programda belirtilen öğrenci çalışma kitabı hazırlanarak dağıtımının yapılması,*

Kurulumuzun 26/08/1998 tarih ve 180 sayılı Kararı ile kabul edilen “İlköğretim Seçmeli Bilgisayar (4-8. Sınıflar) Dersi Öğretim Programı”nın, 2007-2008 Öğretim Yılından itibaren uygulamadan kaldırılması kararlaştırıldı.

Bilişim Teknolojileri (BT) yaşamımıza çok kısa bir zaman önce girmiş olmasına rağmen modern toplumların vazgeçilmez bir yapı taşı hâline gelmiştir. Birçok ülke Bilişim Teknolojileri konusundaki gelişmeleri anlamaya çalışırken aynı zamanda bu teknolojilerin temel kavramlarını ve kullanım becerilerini öğretmek için gerekli değişimleri öğretim programları içine yerleştirmeye başlamışlardır. Bu program, Bilişim Teknolojileri konusunda ilköğretim okullarında yarının öğrencilerinde sahip olması gereken becerilerin neler olması gerektiği konusu ile ilgilenmektedir.

İlköğretim Seçmeli Medya Okur Yazarlığı Dersi Öğretim Programı:

Adı geçen öğretim programı Tebliğler Dergisinin 11.09.2006 tarihli ve 354 sayılı kararıyla aşağıdaki şekliyle duyurulmuştur (MEBTD, 2006L, S: 2589, s. 1147);

Bakanlığımız ile Radyo Televizyon Üst Kurulu arasında 22/08/2006 tarihinde imzalanan “Öğretim Kurumlarına Medya Okuryazarlığı Dersi Konulmasına Dair İş Birliği Protokolü” kapsamında, Radyo Televizyon Üst Kurulu tarafından hazırlanan “İlköğretim Seçmeli Medya Okuryazarlığı Dersi Öğretim Programı”nın ekli örneğine göre kabulü,

Söz konusu dersin öğretim programının;

- 1. 2006-2007 Öğretim Yılında Adana, Ankara, Erzurum, İstanbul ve İzmir illerinde Bakanlığımızca belirlenen ilköğretim okullarının 7. sınıflarında, seçmeli ders saatlerinin 1 saatinde pilot uygulamasının yapılması,*
- 2. Derslerde ders kitabı, öğrenci çalışma kitabı ve benzeri eğitim aracının kullanılmaması,*
- 3. Sadece öğretmenlerin kullanması amacıyla ilgili genel müdürlük tarafından öğretmen kılavuz kitabı hazırlanarak dağıtımının yapılması kararlaştırıldı.*

İlköğretim Seçmeli Medya Okuryazarlığı Dersi Programı Kılavuzu (MEB, 2007, s. 6)’ nda Programın yapısı, “*Medya Okuryazarlığı Dersi Öğretim Programı oluşturmacı (inşacı) yaklaşımıyla hazırlanmıştır. Bu yaklaşıma göre öğrenciler, uzak ya da yakın geçmişte, çevresinde gözlediği ve bilgiye dönüştürdüğü veriler veya eğitim kurumunda edindiği bilgilerle bu derste elde edeceği verileri ve edineceği bilgileri birbiri ile ilişkilendirecek, böylelikle öğretmenin de rehberliğinde kendisi yepyeni bazı beceri ve değerlere ulaşacaktır. Programda, genel amaç ve kazanımların yanı sıra bazı temel beceri ve değerlerin verilmesi, öğrencilerin kazanımlar yoluyla bu beceri ve değerleri elde etmeleri amaçlanmıştır*” şeklinde belirtilmiştir.

İlköğretim Seçmeli Düşünme Eğitimi (6. Sınıf) Dersi Öğretim Programı:

Adı geçen öğretim programı Tebliğler Dergisinin 14.09.2006 tarihli ve 361 sayılı kararıyla aşağıdaki şekliyle duyurulmuştur (MEBTD, 2006M, S: 2589, s. 1153);

Bakanlığımız “Acil Eylem Planı”nda yer alan SP-13 tedbir maddesi gereği, “İlköğretim ve Orta Öğretim Düzeyinde Öğretim Programları Tasarımı Projesi” kapsamında, Başkanlığımızda kurulan Özel İhtisas Komisyonu tarafından hazırlanarak Kurulumuzda görüşülen İlköğretim Seçmeli Düşünme Eğitimi Dersi (6. Sınıf) Öğretim Programı’nın, 2006-2007 Öğretim Yılından itibaren uygulanmak üzere ekli örneğine göre kabulü,

Söz konusu dersin öğretim programına göre

- 1. Derslerde ders kitabı, öğrenci çalışma kitabını ve benzeri eğitim aracının kullanılmaması,*
- 2. Sadece öğretmenlerin kullanması amacıyla ilgili genel müdürlükçe Öğretmen kılavuz kitabı hazırlanarak dağıtımının yapılması, kararlaştırıldı.*

İlköğretim Seçmeli Düşünme Eğitimi Dersi Programı Kılavuzu (MEB, 2007A, s. 6)’nda Düşünme Eğitimi Dersi Öğretim Programı’nı tamamlayan öğrencilerin;

- Düşünme eylemi üzerine düşünceleri,
- Kendi düşünme yollarının farkına varmaları,
- Düşünmenin geliştirilebilen bir beceri olduğunun farkına varmaları,
- Farklı düşüncelere saygı duymaları,
- Düşünürken millî, manevi ve evrensel değerleri gözetmeleri,
- Kuşku, güven, ısrar, merak, dikkat ve sabrı düşünme sürecinde bir değer olarak kabullenmeleri,
- Ne bildiğinin ve ne bilmek istediğinin farkında olmaları,
- Düşüncelerini aktarırken dili doğru ve özenli bir biçimde kullanmaları,
- Kendini, dünyayı ve bilgiyi sorgulayarak sağlıklı değerlendirmeler yapmaları,
- Tartışma kültürlerini geliştirmeleri amaçlanmaktadır.

İlköğretim Seçmeli Tarım (6.-8. Sınıflar) Dersi Öğretim Programı:

Adı geçen öğretim programı Tebliğler Dergisinin 15.09.2006 tarihli ve 365 sayılı kararıyla aşağıdaki şekliyle duyurulmuştur (MEBTD, 2006N, S: 2589, s. 1165);

İlköğretim Genel Müdürlüğü'nün 02.08.2006 tarih ve 12348 sayılı teklif yazısı üzerine Kurulumuzda görüşülen “İlköğretim Seçmeli Tarım (6-8. Sınıflar) Dersi Öğretim Programı”nın, 2006-2007 Öğretim yılından itibaren 6. sınıftan başlamak ve kademeli olarak uygulanmak üzere ekli örneğine göre kabulü,

Söz konusu dersin öğretim programına göre

- 1. Derslerde ders kitabı, öğrenci çalışma kitabını ve benzeri eğitim aracının kullanılmaması,*
- 2. Uygulamaya yönelik açıklamaların, ilgili Genel Müdürlükçe hazırlatılarak programın ekinde dağıtımının yapılması,*

Kurulumuzun 26/08/1998 tarih ve 180 sayılı Kararı ile kabul edilen “İlköğretim Seçmeli Tarım (4-8. Sınıflar) Dersi Öğretim Programı”nın, 2006-2007 Öğretim Yılından itibaren 4, 5 ve 6. sınıflardan başlamak üzere kademeli olarak uygulamadan kaldırılması kararlaştırıldı.

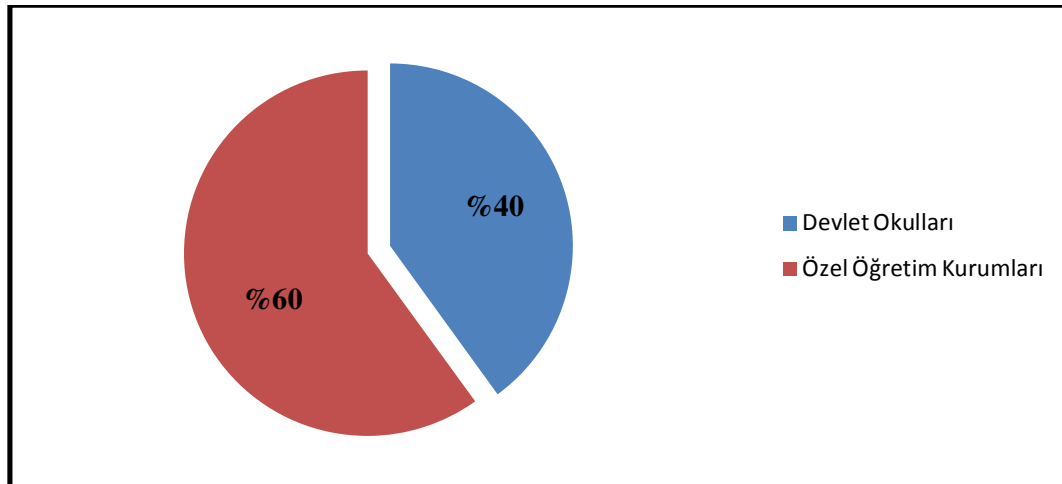
İlköğretim Seçmeli Tarım Dersi Programı Kılavuzu (MEB, 2006P, s. 7)' nda Programın Temel yaklaşımı, “Hazırlanacak programın öncelikle gelişen teknolojiye, bölgesel ve bireysel eğitim ihtiyaçlarına, iş gücü - eğitim - istihdam politikalarına uyum sağlaması ve bu alanlarda duyulan ihtiyaçlara cevap vermesi gerekmektedir. Tarım Dersi Öğretim Programı'nın hazırlanmasında da sözü edilen bu faktörlerin her birinin, gözetilen ihtiyaçları karşılayacak yeterlikte oluşturulması hedeflenmiştir. Tarım Dersi Öğretim Programı, bu doğrultuda öncelikle üretimdeki modern yöntemler, verim - üretim ilişkisi, kaynakların etkin kullanımı gibi bireylerin ihtiyaç duydukları farklı konularda çağımızın değişen ve gelişen koşulları çerçevesinde yapılandırılmaya çalışılmıştır. Ülkemizin bölgesel ve yöresel özelliklerindeki farklılıklar, üretim, iş gücü ve kaynakların da çeşitlilik göstermesine de vesile olmaktadır. Bu nedenle, bölgesel özelliklerin çeşitliliği sonucunda, bireylerde farklılaşan eğitim ihtiyaçlarına cevap

verebilecek bir programın oluşturulmasında, modüler program yapısı uygun görülmüştür. Öğretim yöntemi olarak bireysel öğretim esaslarına dayalı modüler öğretim yöntemi benimsenmiş ve oluşturulan modüllerde bireylerin eğitime, ilgilerine, istek ve ihtiyaçlarına cevap veren, bireysel farklılıklara duyarlı bir programın oluşturulması gözetilmiştir. Öğrencilerin ulaşmaları beklenen kazanımlarla oluşturulmasında ve bu kazanımlara ulaşma sürecindeki araç, gereç, yöntem, teknik ve yaklaşımların da programa uyarlanmasıyla oluşturulan modüler yapıda; “öğrenci merkezli öğretim”, “aktif öğrenme” gibi çeşitli yöntemleri içerisinde barındıran “yapılandırıcı yaklaşım”ın temel prensipleri esas alınmıştır” şeklinde belirtilmiştir..

4.7.4. Ders Dağılım Çizelgesi:

2006 yılında TTK tarafından Ders Dağılım Çizelgeleri ile ilgili olarak 52 karar alınmıştır. Söz konusu kararlardan 31 tanesi özel öğretim kurumlarının ders dağılım çizelgesiyle ilgilidir. Geriye kalan 21 karar ise devlet okullarının ders dağılım çizelgesi ile ilgilidir.

Grafik 28: 2006 Yılında TTK Tarafından Ders Dağılım Çizelgeleriyle İlgili Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı

4.7.5. Diğer:

TTK tarafından 2006 yılında alınan kararlardan 9 tanesi farklı alanlarda olduğu için sınıflamaya dâhil edilmemiştir.

Alınan kararlar içerisinde 24.05.2006 tarihli 140 sayılı kararla “2006-2007 Öğretim Yılından İtibaren, Resmî Ortaöğretim Okul ve Kurumlarında Okutulacak Ders Kitaplarının Bakanlığımızca Satın Alınması ve Ücretsiz Olarak Öğrencilere Verilmesi” uygulaması dikkat çekmektedir (<http://ttkb.meb.gov.tr>).

Adı geçen karar 12.05.2006 tarihli 2584 sayılı tebliğler dergisinde 131 sayılı kararla duyurulmuştur. Adı geçen karar şöyledir (MEBTD, 2006R, S:2584, s. 381):

Bakanlığımız Projeler ve İnceleme Dairesi Başkanlığınca hazırlanıp Kurulumuzda görüşülerek uygun bulunan Millî Eğitim Bakanlığı Ders Kitapları ve Eğitim Araçları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik’ in ekli örneğine göre kabulü kararlaştırıldı.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI DERS KİTAPLARI VE EĞİTİM ARAÇLARI YÖNETMELİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK

MADDE 1- 29/05/1995 tarihli ve 22297 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Ders Kitapları ve Eğitim Araçları Yönetmeliğinin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinin (1) nolu alt bendinde geçen “her yıl Haziran, Temmuz ve Ağustos aylarında” ibaresi “her yıl Temmuz, Ağustos ve Eylül aylarında” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 2- Aynı Yönetmeliğin 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde geçen “resmî ilköğretim kurumları” ibaresi “resmî ilköğretim ve ortaöğretim kurumları” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 3- Aynı Yönetmeliğe aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 8- Aynı Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinin (2) nolu alt bendi ile 22 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi hükümleri, 2006 yılına mahsus olmak üzere; “Mayıs ayının son iş gününe kadar Kurulca kabul edilen, okutulma süresi devam eden ve süresi uzatılacak olan ders kitaplarının; adları, yazar/yazarlarının ve yayın evi adlarının yer aldığı liste 07/06/2006 tarihinde Tebliğler Dergisinde yayımlanır. Bu kitapların fiyatları ise aynı liste ile birlikte Ağustos 2006 Tebliğler Dergisinde yayımlanır.” şeklinde uygulanır.

Yürürlük

MADDE 4- Bu Yönetmelik, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 5- Bu Yönetmelik hükümlerini Millî Eğitim Bakanı yürütür.

4.7.6. Şura

2006 Tarih ve 63, 64, 96, 138, 318 sayılı kararlarla Milli Eğitim Şuralarıyla ilgili TTK tarafından 5 karar alınmıştır. Şurayla ilgili alınan söz konusu kararlar 13-17 Kasım 2006 Tarihleri arasında toplanan XVII. Milli Eğitim Şurasıyla ilgilidir.

Bu kararlardan;

TTK tarafından alınan 17.04.2006 tarihli 63 sayılı kararda; 17. Millî Eğitim Şurası’ nın Toplanması kararlaştırılmıştır. Adı geçen karar ilgili tebliğler dergisinde şöyle duyurulmuştur (MEBTD, 2006S, S:2584, s. 399);

08/09/1995 tarih ve 22398 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Millî Eğitim Şûrası Yönetmeliği’nin 11. maddesine göre 17. Millî Eğitim Şûrası’nın 13, 14, 15, 16 ve 17 Kasım 2006 tarihlerinde Ankara’da toplanması, gerekli idarî, malî ve diğer

her türlü işlemlerin Şûra Genel Sekreterliği' nce yürütülmesi kararlaştırıldı.

TTK tarafından alınan 17.04.2006 tarihli 64 sayılı kararda; 17. Millî Eğitim Şurası' nın Genel Sekreterinin Görevlendirilmesi kararlaştırılmıştır. Adı geçen karar ilgili tebliğler dergisinde şöyle duyurulmuştur (MEBTD, 2006T, S:2584, s. 400);

17. Millî Eğitim Şûrası'nın sekretarya işlerini ilgili Yönetmelik hükümlerine göre yürütmek üzere; Kurul üyelerinden Nazım İrfan TANRIKULU' nun Şûra Genel Sekreteri olarak görevlendirilmesi kararlaştırıldı.

TTK tarafından alınan 28.04.2006 tarihli 96 sayılı kararda; 17. Millî Eğitim Şurası' nın Genel Sekreter Yardımcısının Görevlendirilmesi kararlaştırılmıştır. Adı geçen karar ilgili tebliğler dergisinde şöyle duyurulmuştur (MEBTD, 2006U, S:2586, s. 721);

Kurul Üyesi Halil AŞICI' nın ilgili Yönetmelik hükümlerine göre, 17. Millî Eğitim Şûrası Genel Sekreter Yardımcısı olarak görevlendirilmesi kararlaştırıldı.

TTK tarafından alınan 18.05.2006 tarihli 138 sayılı kararda; 17. Millî Eğitim Şurası'nda Görüşülecek Konular kararlaştırılmıştır. XVII. Milli Eğitim Şurasında aşağıdaki konular görüşülmüştür (<http://ttkb.meb.gov.tr>);

- Türk Millî Eğitim Sisteminde Kademeler Arasında Geçişler, Yönlendirme ve Sınav Sistemi
- Küreselleşme ve AB Sürecinde Türk Eğitim Sistemi

20.07.2006 tarihli 318 sayılı karada da; Millî Eğitim Şurası Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile ilgili konular görüşülmüştür. Adı geçen karar ilgili tebliğler dergisinde şöyle duyurulmuştur (MEBTD, 2006Ü, S:2588, s. 917-918);

Şûra Genel Sekreterliğince hazırlanan ve Kurulumuzda görüşülerek uygun bulunan “Millî Eğitim Şûrası Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” in ekli örneğine göre kabulü kararlaştırıldı.

**MİLLÎ EĞİTİM ŞÛRASI YÖNETMELİĞİNDE DEĞİŞİKLİK
YAPILMASINA DAİR
YÖNETMELİK**

MADDE 1- 8/9/1995 tarihli ve 22398 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Millî Eğitim Şûrası Yönetmeliğinin 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (5) nolu alt bendi ile (g) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“ 5) Strateji Geliştirme Başkanı,”

“ g) Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarı ve Sosyal Sektörler ve Koordinasyon Genel Müdürü,”

MADDE 2- Aynı Yönetmeliğin 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin, (3), (7) ve (8) nolu alt bentleri ile (b) bendinin (2) nolu alt bendi, (c) bendinin (3), (4), (7), (9), (10) ve(12) nolu alt bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“3) Teftiş Kurulu Başkanlığı’nca seçilecek 10 Bakanlık Müfettişi,”

“7) Okulu bulunan diğer genel müdürlükler ile daire başkanlıklarınca seçilecek ikişer yönetici ve birer öğretmen,”

“8) Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü’nce özel okul öncesi, ilköğretim ve orta öğretim kademelerinin her birinden seçilecek ikişer yönetici ve ikişer öğretmen,”

“2) Beşi özel üniversiteden olmak üzere yirmi üniversite rektörü,”

“3) Okulu bulunan Bakanlıklarca görevlendirilecek eğitimle ilgili ikişer temsilci,”

“4) Dördü kuvvet komutanlıkları, biri Harp Akademileri Komutanlığından olmak üzere Genelkurmay Başkanlığınca görevlendirilecek beş temsilci,”

“7) Hazine Müsteşarlığı, Dış Ticaret Müsteşarlığı, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Türkiye Bilimler Akademisi, Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı, Türk Standartları Enstitüsü, Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı, Türkiye Atom Enerjisi Kurumu, Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü, Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü Genel Müdürlüğü, Millî Prodüktivite Merkezi, Türk Patent Enstitüsü ve Avrupa Birliği Genel Sekreterliği’nden en üst kademe yöneticileri veya görevlendirecekleri birer temsilci,”

“9) Daha önceden asaleten kurul üyeliği yapanlardan Kurulca belirlenecek en çok yirmi üye,”

“10) Genel Sekreterlikçe belirlenen illerin Millî Eğitim Müdürlükleri tarafından seçilecek her coğrafi bölgeden ikişer okul aile birliği başkanı,”

“12) Bakanlıkça belirlenmek üzere her coğrafi bölgeden: bir vali, bir kaymakam, il, ilçe ve beldelerden iki belediye başkanı, bir il genel meclisi üyesi, bir il özel idaresi genel sekreteri; il, ilçe ve beldelerden bir belediye meclisi üyesi ve bir muhtar,”

MADDE 3- Aynı Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“e) Kamu kurum ve kuruluşu niteliğindeki meslek kuruluşları, sendikalar ve diğer kamu, özel kurum ve kuruluşlarından en çok yirmi üye.”

MADDE 4- Aynı Yönetmeliğin 10 uncu maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Şûraya yurt içinden, yurt dışından müşahitler davet edilebilir.”

MADDE 5- Aynı Yönetmeliğin 13 üncü maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Şûra Genel Sekreterliğince ön komisyon çalışmaları yaptırılarak belirlenen tespit ve görüşler doküman hâline getirilir.”

MADDE 6- Aynı Yönetmeliğin 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“b) Gündemdeki konularla ilgili olarak komisyonlar kurulur.”

MADDE 7- Aynı Yönetmeliğin 21 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“**MADDE 21-**Kurulca üyeler arasından bir Genel Sekreter; Genel Sekreterin teklifi ile de biri kurul üyelerinden olmak üzere en çok üç genel sekreter yardımcısı görevlendirilir. Bu görevlendirmeler Kurul Başkanı’nın teklifi ve Bakan’ın onayı ile kesinleşir.”

MADDE 8-Bu Yönetmelik, yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 9-Bu Yönetmelik hükümlerini Millî Eğitim Bakanı yürütür.

Söz konusu yönetmelik değişikliği ile Şûranın tabii üyelerine Strateji Geliştirme Başkanı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarı ve Sosyal Sektörler ve Koordinasyon Genel Müdürü eklenmiş, seçimle gelen üyelere bakanlık müfettişleri, ilgili yerler tarafından seçilecek iki yönetici ve bir öğretmen eklenmesi, üniversitelerden gelen üye

sayısının 5' i özel üniversite olmak üzere 20 üniversite rektörü olarak düzenlenmesi gibi şuranın daha kapsamlı ve programlı idare edilmesini sağlayacak kararlar alınmıştır.

Bu Eğitim Şurasında alınan kararlardan bazıları aşağıda verilmiştir.

A- TÜRK MİLLÎ EĞİTİM SİSTEMİNDE KADEMELER ARASINDA GEÇİŞLER, YÖNLENDİRME VE SINAV SİSTEMİ

1- Özel Eğitim

- Engelli çocukların okul öncesi eğitiminin zorunlu olması nedeniyle, hafif ve orta dereceli engelli çocuklar, normal anaokullarına kaynaştırma eğitimi almak üzere gitmeli, ağır derecede engelli ve birden fazla engeli bulunan çocuklar iller bazında açılmış özel ve resmî özel eğitim kurumlarına bağlı ana sınıflarında eğitim almalıdır.
- Özel gereksinimli çocuklar için yeterli sayıda özel eğitim sınıfının bulunmaması, mevcut özel eğitim sınıflarının fiziki koşullarının yetersiz olması ve alan öğretmenlerinin sayısal yetersizliği sorunları en kısa sürede giderilmelidir.
- Öğrencilerin yaş sınırı ve gelişim alanları dikkate alınarak iş eğitim merkezi, özel eğitim kurumu ve iş okullarında eğitim görmeleri sağlanmalıdır.
- Üstün zekâlı çocukların eğitimleri, üniversitelerce açılacak sertifika programlarını bitiren öğretmenlerce yapılmalıdır.
- Özel eğitim kurumlarındaki sınıf öğretmeni açığı, bu kurumlarda görev alacak öğretmenlerin tezsiz yüksek lisans programları ile görev öncesinde yetiştirilerek kapatılmalıdır.

2- Okul Öncesi Eğitim

- 60-72 aylık çocukluk çağını kapsayan okul öncesi eğitim döneminin zorunlu hale getirilmesi için çalışmalara başlanmalıdır.
- Okul öncesi eğitim hizmeti veren kreş, gündüz bakımevi, çocuk yuvaları, özürölüler için rehabilitasyon merkezleri ve benzeri sosyal tesislerin

yapılarının geliştirilmesi amacıyla devlet desteği ve teşvikleri artırılmalı ve bu kurumlara vergi muafiyeti getirilmelidir.

- Genel bütçeden okul öncesi eğitime ayrılan pay artırılmalıdır.

3- İlköğretim

- İlköğretim 8. sınıf sonunda yapılan OKS kaldırılmalı; bunun yerine öğrenci başarısının, zihinsel ve sosyal gelişimlerinin izlenmesine yönelik rehberlik hizmetlerine, öğretmenler kurulu ile ailelerin kararına dayalı bir yöneltmeye ağırlık verilmelidir. Ölçme ve değerlendirme; öğrencilerin öğrenme eksikliklerinin saptanması, öğrenme başarılarının artırılması ve öğretim hizmetinin geliştirilmesi amacıyla kullanılmalıdır.
- İlköğretimde seçmeli ders sayısı artırılmalıdır. Seçmeli beceri dersleri dışındaki dersler notla değerlendirilmelidir.
- İlköğretim müfettişliği “Eğitim Müfettişliği” adı altında Bakanlık merkez teşkilatına bağlanarak yeniden yapılandırılmalıdır. Yeni düzenleme doğrultusunda “Eğitim Müfettişleri” yeni oluşturulacak çalışma merkezlerinde/bölgelerinde görevlendirilmeli, kendi içerisinde rehberlik ve denetim, soruşturma, okul öncesi ve özel eğitim gibi alanlarda uzmanlaşmalıdır.

4- Ortaöğretimde Kademeler Arasında Geçiş, Yönlendirme ve Sınav Sistemi

- Genel, mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarından mezun olan öğrencilerin öğrenim gördükleri alanın devamı niteliğindeki yükseköğretim programlarına geçişlerinde ek puan almaları sağlanmalıdır.
- Yükseköğretime girişte etkili olan Ağırlıklı Ortaöğretim Başarı Puanı (AOÖBP) uygulaması kaldırılarak yerine, belirli sınıflarda yapılacak Merkezî Olgunluk Sınavları’ndan elde edilecek puanın etkili olması sağlanmalıdır.
- Ortaöğretim kurumlarına kaydolun öğrencilerin 10. sınıfın sonuna kadar bu kurumlar arasında yatay ve dikey geçiş yapabilmelerine izin verilmelidir.

B- KÜRESELLEŞME VE AVRUPA BİRLİĞİ SÜRECİNDE TÜRK EĞİTİM SİSTEMİ

1- Yaşam Boyu Öğrenme

- Yaşam boyu öğrenmeyle ilgili tüm kurum ve kuruluşlardan alınan bilgilere dayanılarak bir eğitim haritası çıkarılmalı, konuyla ilgili yasal düzenlemeler yapılmalıdır.
- Yaşam boyu öğrenme etkinliklerinin yaygınlaştırılması için yeniden kurum açmak yerine, var olan kurumların geliştirilerek kullanılması sağlanmalıdır.
- Yaşam boyu öğrenme, 24-64 yaş arası ile sınırlandırılmamalıdır.
- İnsan hakları, demokrasi ve çevre bilinci oluşturma eğitimine önem verilmelidir.
- Kamu İnternet Erişimi Projesi yaygınlaştırılmalıdır.
- Herkesin yüksek öğrenim görebileceği açık üniversite açılmalıdır.

2- Eğitimde Hareketlilik

- Kurum ve kuruluşlarda proje hazırlama ve yürütmeyi teşvik edici yasal ve yönetsel düzenlemeler yapılmalıdır.
- Türkiye dışında yaşayan çocukların, bulundukları ülke okullarında Türk dili, kültür ve inançlarına yönelik eğitimleri etkin bir şekilde sürdürülmelidir.
- Uluslararası platformda Türkiye'nin doğru ve etkin tanıtımının sağlanması amacı ile dünya ülkelerinden 15-18 yaş grubu öğrencilerinin “değişim öğrencisi” olarak “eğitim ortamlarında bulunmak” üzere bir akademik yıl için Türkiye'ye gelişlerinin esaslarını belirleyecek “ortaöğretim düzeyi öğrenci değişim” programları, “aile” olgusu ile bütünleştirilerek bir ana plan çerçevesinde ele alınmalı ve sistem oluşturulmalıdır.

3- Eğitimde Nitelik

- Öğretmen niteliğinin artırılması için, eğitim fakültelerinin sayıları ülkenin gereksinimlerine göre sınırlandırılmalı; istihdam politikası doğrultusunda yeni eğitim fakülteleri açılmalıdır. Eğitim fakültelerinin öğrenci kontenjanlarının belirlenmesinde de ülkenin kısa ve uzun vadeli gereksinimleri ve eğitimin niteliğinin artırılması hedefleri göz önüne alınmalıdır.
- Hizmet öncesinde öğretmenlik meslek eğitimi gerçek yaşama yaklaştırılmalı, sürecin bu yönde zenginleştirilmesi sağlanmalıdır. Aday öğretmenlerin, mesleğe uyum ve oryantasyon süreçleri yönetmelikte öngörüldüğü şekilde (yeterli kadro ve donanımına sahip merkezi okullarda) değerlendirilmeli ve bu süreçte üniversitelerle iş birliği yapılmalıdır. Hizmet içi eğitim faaliyetleri, mesleğin tüm yeterlik alanlarını ve çalışanlarını kapsayacak şekilde düzenlenmelidir. 3797 sayılı Kanun'un 55' inci maddesinde öngörülen "Milli Eğitim Akademisi" ne işlerlik kazandırılmalıdır.
- Zorunlu eğitimin 12 yıla çıkarılması için çalışmalara başlanmalı, bunun için gerekli alt yapı hazırlık çalışmaları hızlandırılmalıdır.
- Eğitim fakültelerinde "eğiticinin eğitimi" konusuna mutlaka önem verilmelidir.
- AB ülkelerindeki örnekler de dikkate alınarak Türkiye'de mesleki yüksek öğretimin örgütsel yapısı ve öğretim programları yönünden öğrenci akışına imkân verecek bir düzenleme yapılmalıdır.

XVII. Milli Eğitim Şurasında Türk Millî Eğitim Sisteminde Kademeler Arasında Geçişler, Yönlendirme ve Sınav Sistemi, Küreselleşme ve AB Sürecinde Türk Eğitim Sistemiyle ilgili alınan tavsiye kararlar eğitim sistemini değiştirecek ve dönüştürecek tavsiyeler niteliğindedir.

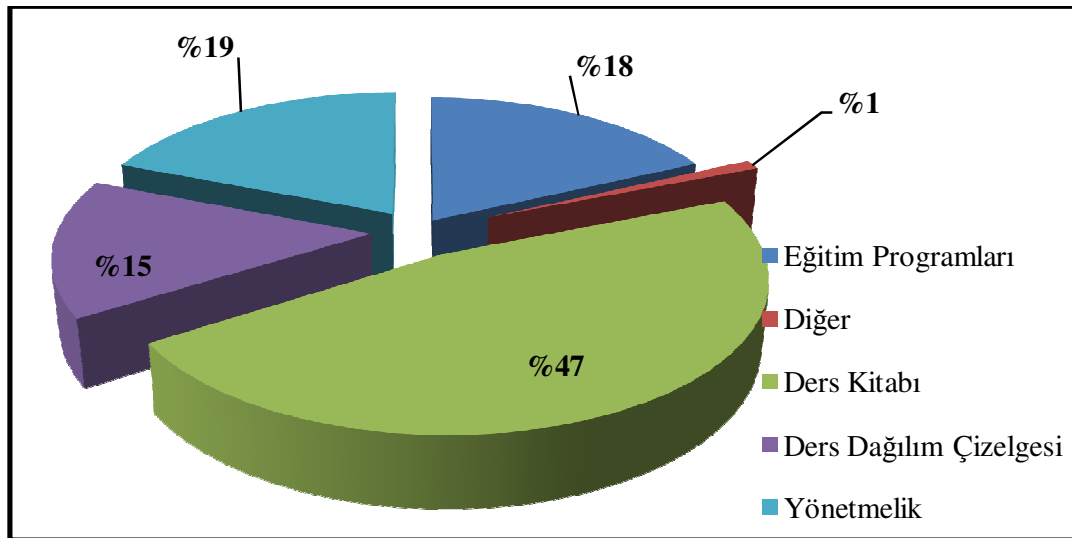
4.8. 2007 Yılında TTK Tarafından Alınan Kararların Değerlendirilmesi

Tablo 11: 2007 Yılında TTK Tarafından Alınan Kararların Dağılımı (2007 TTK Kararları, <http://ttkb.meb.gov.tr>).

Karar	Sayı	Yüzdelik
Ders Kitabı	97	% 47
Yönetmelik	39	% 19
Eğitim Programları	37	% 18
Ders Dağılım Çizelgesi	31	% 15
Diğer	3	% 1
Toplam	207	% 100

Tablo 11’ den anlaşılabacağı üzere; TTK’ nın 2007 yılında aldığı kararların büyük çoğunluğunun ders kitaplarıyla ilgili kararlar olduğu gözlenmektedir. 2007 yılı kurul kararları listesinde toplam 201 bulunmaktadır. Ancak; karar listesinin 6 kararının her birinde 2’ şer karar bulunduğundan dolayı 12 karar olarak hesaplanmış ve kurul kararları toplam 207 madde olarak sayılmıştır. 2007 yılında alınan kararların %47’ i Ders Kitapları, %19’ u Yönetmelik, %18’ i Eğitim Programları, %15’ ü Ders Dağılım Çizelgeleri, %1’ i ise çeşitli konulardaki düzenlemelerden oluşmaktadır.

Grafik 29: 2007 Yılında TTK Tarafından Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı

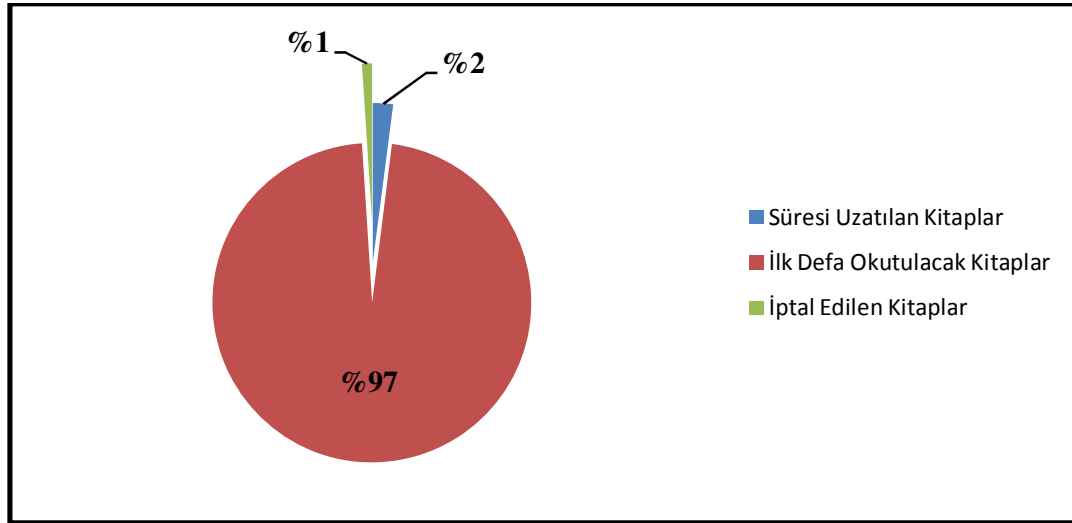

Bu kararlarla ilgili ayrıntılı açıklama aşağıda verilmiştir.

4.8.1. Ders Kitabı

TTK tarafından 2007 yılında Ders Kitaplarıyla ilgili 97 karar alınmıştır. Bu kararlardan 94 tanesi ilk defa okutulacak yenilenen ders kitaplarıyla, 2 tanesi önceden var olan ders kitabının süresinin uzatılması ve değiştirilmesiyle, 1 tanesi de iptal edilen kitapların kararlarıyla ilgilidir.

Grafik 30: 2007 Yılında TTK Tarafından Ders Kitabıyla İlgili Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı

4.8.2. Yönetmelik:

TTK tarafından 2007 yılında Yönetmelikle ilgili 39 karar alınmıştır. Söz konusu yönetmelik ile ilgili kararlar nitelik olarak; bilim ve sanat merkezleri ile ilgili düzenlemeler, ders kitapları ve eğitim araçları yönetmelik düzenlemeleri, kurum içi yönetmelik düzenlemeleri, ortaöğretim geçiş sistemi ile ilgili yönetmelik düzenlemesi şeklindedir.

2007 yılında TTK tarafından Yönetmelik ile ilgili alınan kararlardan, Ortaöğretim Geçiş Sistemi ile ilgili yönetmelik değişiklikleri ve ilköğretim yönetmelik değişikliği dikkat çekmektedir.

Ortaöğretim Geçiş Sistemi (OGES):

2007 tarihli ve 2602 sayılı Tebliğler Dergisinin 17.09.2007 tarihi ve 153 sayılı Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliğinde Değişiklik yapılmasına Dair Yönetmeliği şöyledir (MEBTD, 2007B, S: 2602, s. 941-942);

*İlköğretim Genel Müdürlüğü'nün 17/09/2007 tarihli ve 14906 sayılı yazısı üzerine Kurulumuzda görüşülerek uygun bulunan “**Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik**” in ekli örneğine göre kabulü kararlaştırıldı.*

**MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI İLKÖĞRETİM KURUMLARI
YÖNETMELİĞİNDE
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK**

MADDE 1- 27/8/2003 tarihli ve 25212 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasına (2) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki bent eklenmiştir.

“Seviye Belirleme Sınavı: İlköğretim kurumlarının 6,7 ve 8 inci sınıflarında, Görsel Sanatlar, Teknoloji ve Tasarım, Müzik ve Beden Eğitimi dersleri dışındaki zorunlu derslerinin, öğretim programlarından ders yılı sonunda merkezi düzeyde yapılan sınavı,”

MADDE 2- Aynı Yönetmeliğin 36 ncı maddesinin sonuna aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Yıl içinde yapılan sınavların dışında, ortaöğretim kurumlarına öğrenci yerleştirmede değerlendirilmek üzere ilköğretim kurumlarının 6, 7 ve 8 inci sınıflarında Görsel Sanatlar, Teknoloji ve Tasarım, Müzik ve Beden Eğitimi dersleri dışındaki zorunlu derslerin öğretim

programlarından ders yılı sonunda Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünce Seviye Belirleme Sınavı yapılır.”

Adı geçen Yönetmelik değişikliğinin ardından 2007 tarih ve 2602 sayılı tebliğler dergisinin 02.10.2007 tarihli ve 168 sayılı kararıyla Lise ve Ortaokullar Yönetmeliğinde değişiklik yapılmıştır (MEBTD, 2007C, S: 2602, s. 946);

LİSE VE ORTAOKULLAR YÖNETMELİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK

MADDE 1- 28/11/1964 tarihli ve 11868 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Lise ve Ortaokullar Yönetmeliğinin 89 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 89- Liselere öğrenci kaydı, 8/12/2004 tarihli ve 25664 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Orta Öğretim Kurumları Sınıf Geçme ve Sınav Yönetmeliğinde belirtilen çalışma takvimine; merkezi sistem sınavıyla öğrenci alan ortaöğretim kurumlarına ise ilköğretimin 6, 7 ve 8 inci sınıflarında ders yılı sonunda yapılan seviye belirleme sınavı puanları, bu sınıflara ait yıl sonu başarı puanları ve davranış puanlarına göre yapılır. Sınavlar ve öğrenci seçme ve yerleştirme ile ilgili esas ve usuller yönerge ile belirlenir.”

MADDE 2- Aynı Yönetmeliğe aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE – 2007-2008 Öğretim Yılında 6 ve 7 inci sınıf öğrencileri seviye belirleme sınavlarına, 8 inci sınıf öğrencileri ise Ortaöğretim Kurumları Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Sınavına (OKS) alınır ve merkezi sistem sınavıyla öğrenci alan ortaöğretim kurumlarına yerleştirilmeleri buna göre yapılır.”

MADDE 3- Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğü girer.

MADDE 4- Bu Yönetmelik hükümlerini Millî Eğitim Bakanı yürütür.

Adı geçen yönetmelik değişiklikleri ile Ortaöğretim geçiş sınavı sistemi değiştirilmiştir. Ortaöğretim Kurumları Sınavı (OKS) yönetmelikle birlikte 2007-2008 Eğitim-öğretim yılında son defa uygulanmıştır. Bu eğitim- öğretim döneminde

ilköğretim 8. Sınıf öğrencileri OKS sınavına, 6. ve 7. Sınıf öğrencileri ise Seviye Belirleme Sınavı (SBS)' na girecekleri kararlaştırılmıştır.

Tebliğler Dergisinde 26.10.2007 tarih ve 178 sayılı kararla yayınlanan “Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumlarına Geçiş Yönergesi” ile de OKS' nin kaldırılmasının ardından yerine getirilen Ortaöğretime Geçiş Sistemi (OGES) ve SBS sınavı ile alakalı teknik bilgi ve ayrıntılar verilmektedir (MEBTD, 2007D, S: 2602, s. 955-960).

İlköğretim Yönetmelik Değişikliği:

2007 tarihli 2600 sayılı Tebliğler Dergisinin 08.08. 2007 tarihli 138 sayılı kararıyla “Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik” yayımlanmıştır. Adı geçen yönetmelik şöyledir (MEBTD, 2007E, S:2600, s. 613-620);

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI İLKÖĞRETİM KURUMLARI YÖNETMELİĞİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK

MADDE 1- 27/8/2003 tarihli ve 25212 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ö) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“ö) Performans görevi: Programda öngörülen eleştirel düşünme, problem çözme, okuduğunu anlama, yaratıcılığını kullanma, araştırma yapma gibi öğrencinin bilişsel, duyuşsal, psikomotor, alandaki becerilerini kullanmasını, geliştirmesini ve bir ürün ortaya koymasını gerektiren çalışmaları kapsayan ve öğretmen rehberliğinde yaptırılan görevleri”

MADDE 4- Aynı Yönetmeliğin 32 nci maddesinin birinci fıkrasının (ç) ve (e) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve (ı) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

“ç) Öğrencilerin başarısı; sınavlar, varsa proje ve öğrencilerin performanslarını belirlemeye yönelik çalışmalardan alınan puanlara göre tespit edilir.”

“e) Öğrencilerin performansını belirlemeye yönelik çalışmalar; ders ve etkinliklere katılım ile performans görevlerinden oluşur.”

MADDE 5- Aynı Yönetmeliğin 33 üncü maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Puan, Notla Değerlendirme

Madde 33- Öğretmenler, ölçme ve değerlendirmenin genel esaslarını, derslerin öğretim programlarında yer alan genel amaçlar ile kazanımları dikkate alarak öğrencilere sınav uygular, proje ve performansını belirlemeye yönelik çalışmaları yaptırır.

Özel eğitim kapsamındaki öğrencilerin başarıları, sınav ve performansını belirlemeye yönelik çalışmalar, bireyselleştirilmiş eğitim programları dikkate alınarak değerlendirilir.

Sınav ve öğrencinin performansına yönelik çalışmalar 100 tam puan üzerinden değerlendirilir. Değerlendirme sonuçları, öğretmen not çizelgelerine puan olarak yazılır ve beşlik sisteme göre nota çevrilerek karneye işlenir.

Puanların not değeri ve derecesi aşağıda gösterilmiştir.

PUAN	NOT	DERECE
85-100	5	Pekiyi
70-84	4	İyi
55-69	3	Orta
45-54	2	Geçer
0-44	1	Başarısız

***MADDE 22-** Bu Yönetmelik hükümleri, 2007-2008 Öğretim Yılından itibaren yürürlüğe girer.*

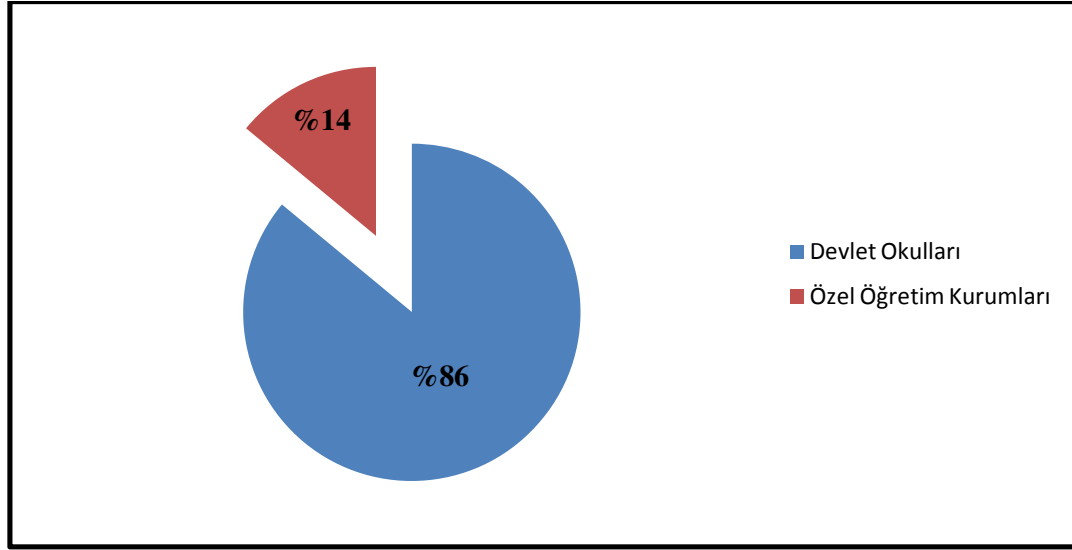
***MADDE 23-** Bu Yönetmelik hükümlerini Millî Eğitim Bakanı yürütür.*

Adı geçen yönetmelik değişikliği ile birlikte, Yönetmeliğin "Ölçme ve Değerlendirmenin Genel Esaslarına" ilişkin maddesindeki, öğrencilerin başarıları ve performansına ilişkin hükümlerde de değişiklik yapılmıştır. Buna göre, performans görevi; programda öngörülen eleştirel düşünme, problem çözme, okuduğunu anlama, yaratıcılığını kullanma, araştırma yapma gibi öğrencinin bilişsel, duyuşsal, psikomotor, alandaki becerilerini kullanmasını, geliştirmesini ve bir ürün ortaya koymasını gerektiren çalışmaları kapsayan ve öğretmen rehberliğinde yaptırılan görevleri ifade etmektedir. Daha önce yazılı ve uygulamalı sınavlar ile sözlü, ödev veya projelerden alınan notlar esas alınarak tespit edilen öğrencilerin başarıları, bundan sonra sınavlar, varsa proje ve öğrencilerin performanslarını belirlemeye yönelik çalışmalardan alınan puanlara göre tespit edilmektedir. Yönetmelikle, "Not Verme ve Değerlendirme" başlıklı madde "Puan, notla değerlendirme" olarak değiştirilmiştir. Sınav ve öğrencinin performansına yönelik çalışmalar 100 tam puan üzerinden değerlendirilmektedir. Değerlendirme sonuçları, öğretmen not çizelgelerine puan olarak yazılacak ve beşlik sisteme göre nota çevrilerek karneye işlenecektir..

4.8.3. Eğitim Programları

2007 yılında TTK tarafından eğitim programlarıyla ilgili 37 karar alınmıştır. Bu kararlardan özel eğitim kurumlarının programlarıyla ilgili 5 karar bulunmaktadır. Geriye kalan 32 karar da devlet okullarının eğitim programlarıyla ilgilidir.

Grafik 31: 2007 Yılında TTK Tarafından Eğitim Programlarıyla İlgili Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı

2007 Yılında TTK tarafından Eğitim Programlarıyla ilgili alınan kararlardan bazıları aşağıda verilmiştir.

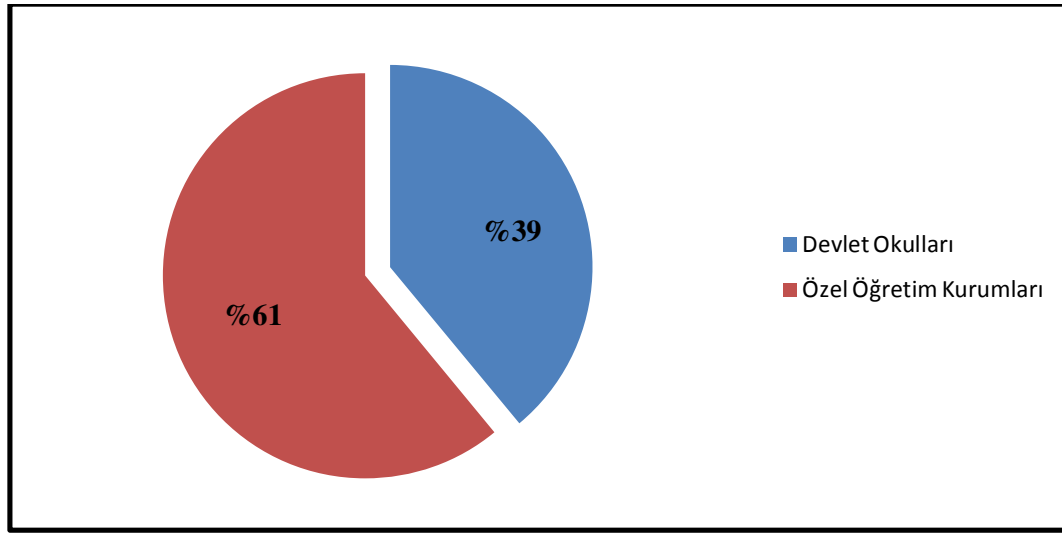
- 07-09 Yaş, 10-12 Yaş, 13-14 Yaş Grupları İçin Yaratıcı Drama Kurs Programları .
- 1. Kademe Yetişkinler Okuma-Yazma Öğretimi ve Temel Eğitim Programı” ile “2. Kademe Yetişkinler Eğitimi Programı.
- Adalet Meslek Lisesi İşletmelerde Beceri Eğitimi Dersi Öğretim Programı.
- Anadolu Meteoroloji Meslek Lisesi XI ve XII. Sınıflar Alan/Dal Dersleri Öğretim Programları.
- Anadolu Tapu ve Kadastro Meslek Lisesi ile Tarım Meslek Lisesi (Anadolu Veteriner Sağlık, Veteriner Sağlık, Anadolu Laborant, Tarım Teknolojileri, Tarım Makineleri, Genel Ziraat) X. Sınıf Alan/Dal Dersleri Öğretim Programları.
- Anadolu Tapu ve Kadastro Meslek Lisesi ile Tarım Meslek Lisesi (Tarım Makineleri, Tarım Teknolojileri, Veteriner Sağlık, Genel Ziraat, Laborant, Gıda Kontrol ve Analizleri) XI. Ve XII. Sınıf Alan/Dal Dersleri Öğretim Programları.

- Bakıma Muhtaç Özürlü Bireylere Hizmet Verecek Bakım Elemanı Yetiştirme” Kursu Programı.
- Çıraklık ve Ustalık Dönemi Motorlu Araçlar Teknolojisi Alanı “Motosiklet Tamirciliği” Meslek Dalına Ait Yeterliğe Dayalı Modüler Çerçeve Öğretim Programı.
- Diksiyon ve Hitabet Dersi Öğretim Programı.
- “GMDSS Genel Telsiz Operatör Yeterliliği Eğitimi”, “GMDSS 1. Sınıf Telsiz Elektronik Operatör Yeterliliği Eğitimi”, “GMDSS 2. Sınıf Telsiz Elektronik Operatör Yeterliliği Eğitimi”, “GMDSS Dışında Bulunan Uzun Mesafe Telsiz Operatör Yeterliliği Eğitimi” ve “GMDSS Tahditli Telsiz Operatör Yeterliliği Eğitimi” Kurs Programları.
- “Özel Eğitim Kurumları İşitme Engelliler Bireysel ve Grup Eğitimi” Programı.
- Özel Amerikan Robert Lisesi Hazırlık Sınıfı Türkçe, Fen Bilimle-rine Giriş, İkinci Yabancı Dil (İngilizce-Almanca-Fransızca), Ma-tematik, Resim, Müzik ve Beden Eğitimi Dersleri Öğretim Programı.
- Özel Musevi Lisesi Hazırlık, 9, 10, 11 ve 12. Sınıf İbranice Dersi Öğretim Programı.
- Özel Tevfik Fikret Okulları İlköğretim ve Ortaöğretim Beden Eğitim (1-12. Sınıflar) Dersi Öğretim Programı.
- Özel Üsküdar, İzmir ve Tarsus Amerikan Liselerine Ait Hazırlık Sınıfı İngilizce Dersi Öğretim Programı.
- “Terminal Traktör Operatörü Yetiştirme, Serdümen Yetiştirme, Mobil Rıhtım Vinci Operatörü Yetiştirme, Konteyner Saha Köprü Vinci Operatörü Yetiştirme, Konteyner Rıhtım Köprü Vinci Operatörü Yetiştirme, Konteyner Dorse Vinci Operatörü Yetiştirme, Dolu Konteyner Makinesi Operatörü Yetiştirme, Boş Konteyner Makinesi Operatörü Yetiştirme” Kurs Programları.

4.8.4. Ders Dağılım Çizelgesi:

2007 yılında TTK tarafından Ders Dağılım Çizelgeleri ile ilgili olarak 31 karar alınmıştır. Söz konusu kararlardan 19 tanesi özel öğretim kurumlarının ders dağılım çizelgesiyle ilgilidir. Geriye kalan 12 karar ise devlet okullarının ders dağılım çizelgesi ile ilgilidir.

Grafik 32: 2007 Yılında TTK Tarafından Ders Dağılım Çizelgeleriyle İlgili Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı

2007 yılında TTK tarafından Ders Dağılım Çizelgeleri ile ilgili alınan kararlardan “İlköğretim Haftalık Ders Çizelgesi” dikkat çekmektedir.

2007 tarihli 2597 sayılı Tebliğler Dergisinin 04.06.2007 tarih 111 sayılı kararıyla ilköğretim okulu haftalık ders çizelgesi yeniden düzenlenmiştir. Adı geçen karar şöyledir (MEB, 2007F, S: 2597, s. 445-447);

Yeniden düzenlenen “İlköğretim Okulu Haftalık Ders Çizelgesi”nin ekli örneğine göre kabulü,

Çizelgenin 1, 2, 3, 4, 5, 6 ve 7. sınıflarına ait bölümünün 2007-2008 Öğretim Yılında; 8. sınıfa ait bölümünün ise 2008-2009 Öğretim Yılında uygulanması ancak zorunlu dersler bölümünde yer alan

İngilizce (4-8. sınıflar); Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi (4-8. sınıflar); Müzik (1-8. sınıflar); Teknoloji ve Tasarım (6-8. sınıflar) ile seçmeli dersler bölümünde yer alan Bilişim Teknolojileri (1-8. sınıflar) derslerinin ilgili Kurul Kararlarında belirtildiği gibi uygulanması kararlaştırıldı.

Tablo 12: İLKÖĞRETİM OKULLARI HAFTALIK DERS ÇİZELGESİ
(Talim ve Terbiye Kurulunun 04.06.2007 tarih ve 111 sayılı Kararı ile kabul)

DERSLER		SINIFLAR							
		1	2	3	4	5	6	7	8
ZORUNLU DERSLER	Türkçe	12	12	12	6	6	5	5	5
	Matematik	4	4	4	4	4	4	4	4
	Hayat Bilgisi	5	5	5					
	Fen ve Teknoloji				4	4	4	4	4
	Sosyal Bilgiler				3	3	3	3	
	T.C.İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük								3
	Yabancı Dil				3	3	4	4	4
	Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi				2	2	2	2	2
	Görsel Sanatlar	2	2	2	1	1	1	1	1
	Müzik	2	2	2	1	1	1	1	1
	Beden Eğitimi	2	2	2	2	2	1	1	1
	Teknoloji ve Tasarım						2	2	2
	Trafik Güvenliği				1	1			
	Rehberlik/Sosyal Etkinlikler	1	1	1	1	1	1	1	1
ZORUNLU DERS SAATİ TOPLAMI		28	28	28	28	28	28	28	28
SEÇMELİ DERSLER	Yabancı Dil				2	2	2	2	2
	Sanat Etkinlikleri (Drama, Tiyatro, Halk Oyunları, Enstrüman, Resim, Fotoğrafçılık, Heykel vb.)	1	1	1	2	2	2	2	2
	Spor Etkinlikleri (Güreş, Futbol, Basketbol, Voleybol, Masa Tenisi vb.)	1	1	1	2	2	2	2	2
	Bilişim Teknolojileri	1	1	1	2	2	1	1	1
	Satranç	1	1	1	1	1	1	1	1
	Düşünme Eğitimi						1	1	1
	Halk Kültürü						1	1	1
	Tarım						1	1	1
	Medya Okuryazarlığı						1	1	1
	Takviye ve Etüt Çalışmaları	1	1	1					
SEÇMELİ DERS SAATİ TOPLAMI		2	2	2	2	2	2	2	2
GENEL TOPLAM		30	30	30	30	30	30	30	30

Kaynak: (MEB, 2007F, S: 2597, s. 446)

Talim ve Terbiye Kurulunun 14.07.2005 Tarih ve 192 Sayılı kararıyla yürürlüğe giren İlköğretim Okulları Haftalık Ders Çizelgesi, Talim ve Terbiye Kurulunun 04.06.2007 tarih ve 111 sayılı kararı ile yenilenmiştir. Bu yeni İlköğretim Okulları Haftalık Ders Çizelgesine göre;

- İlköğretim 4.ve 5. sınıflarındaki “Yabancı dil” dersinin ders saati birer saat artırılarak 3 saat olarak belirlenmiştir.
- İlköğretim 4.ve 5. sınıflarındaki “Beden eğitimi” dersinin ders saati birer saat artırılarak 2 saat olarak belirlenmiştir.
- İlköğretim 4.ve 5. sınıflarındaki Seçmeli ders olarak okutulan “Bilgisayar” dersinin adı “Bilişim Teknolojileri” olarak değiştirilmiş ve ders saati birer saat artırılarak 2 saat olarak belirlenmiştir.
- Seçmeli ders olarak okutulan “Tarım ve Hayvancılık Uygulamaları” dersinin adı da “Tarım” olarak değiştirilmiştir.
- “Trafik ve İlk Yardım” dersinin adı “Trafik Güvenliği” olarak değiştirilmiştir.
- Milli Eğitim Bakanlığının RTÜK' le işbirliğinde yürüttüğü “Medya okuryazarlığı” projesini de seçmeli ders olarak ilköğretim 6, 7 ve 8. sınıflara 1 saatlik ders olarak okutulmasına karar verilmiştir.

4.8.5. Diğer:

TTK tarafından 2007 yılında alınan kararlardan 3 tanesi farklı alanlarda olduğu için sınıflamaya dâhil edilmemiştir. Bunlar aşağıda verilmiştir.

- Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Öğretim Kurumlarına Öğretmen Olarak Atanacakların Atamalarına Esas Olan Alanlar ile Mezun Oldukları Yüksek Öğretim Programları ve Aylık Karşılığı Okutacakları Derslere İlişkin Esaslarda Değişiklik Yapılmasına Dair Esaslar

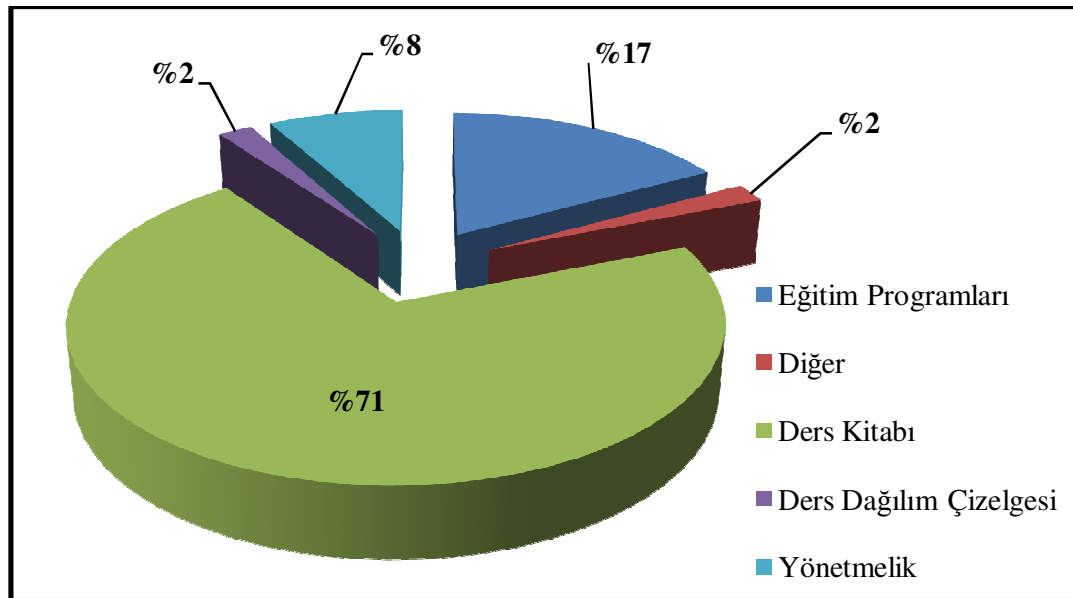
4.9. 2008 Yılında TTK Tarafından Alınan Kararların Değerlendirilmesi

Tablo 13: 2008 Yılında TTK Tarafından Alınan Kararların Dağılımı (2008 TTK Kararları, <http://ttkb.meb.gov.tr>).

Karar	Sayı	Yüzdelik
Ders Kitabı	207	% 71
Eğitim Programları	48	% 17
Yönetmelik	22	% 8
Ders Dağılım Çizelgesi	7	% 2
Diğer	6	% 2
Toplam	290	% 100

Tablo 13’ den anlaşılabacağı üzere; TTK’ nın 2008 yılında aldığı kararların büyük çoğunluğunun ders kitaplarıyla ilgili kararlar olduğu gözlenmektedir. 2008 yılı kurul kararları listesinde toplam 290 karar bulunmaktadır. 2008 yılında alınan kararların %71’ i Ders Kitapları, %17’ si Eğitim Programları, %8’ i Yönetmelik, %2’ si Ders Dağılım Çizelgeleri, %2’ si ise çeşitli konulardaki düzenlemelerden oluşmaktadır.

Grafik 33: 2008 Yılında TTK Tarafından Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı

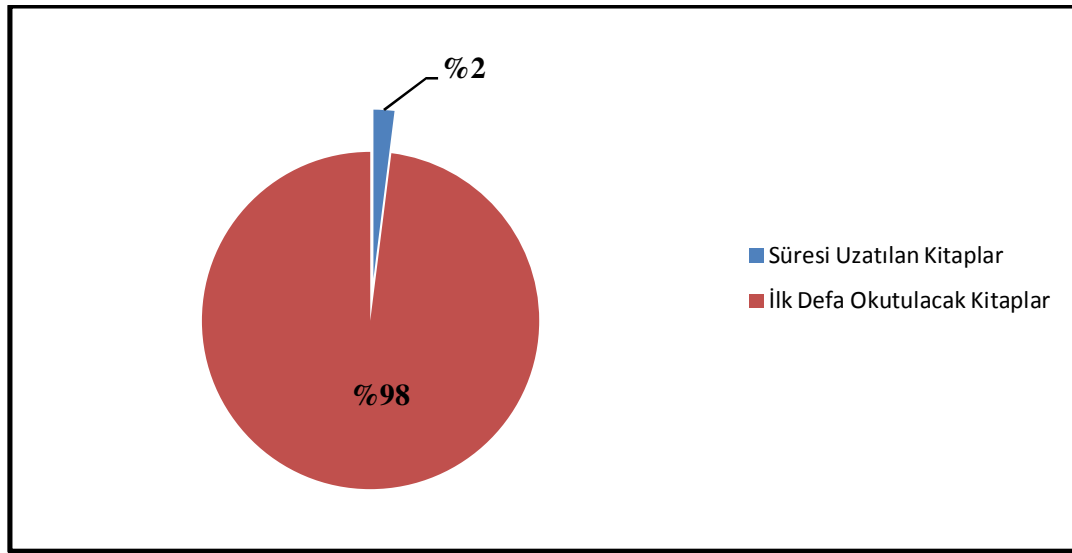

Bu kararlarla ilgili ayrıntılı açıklama aşağıda verilmiştir.

4.9.1. Ders Kitabı

TTK tarafından 2008 yılında Ders Kitaplarıyla ilgili 207 karar alınmıştır. Bu kararlardan 203 tanesi ilk defa okutulacak yenilenen ders kitaplarıyla, 4 tanesi önceden var olan ders kitabının süresinin uzatılması ve değiştirilmesiyle ilgilidir.

Grafik 34: 2008 Yılında TTK Tarafından Ders Kitabıyla İlgili Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı

4.9.2. Yönetmelik:

TTK tarafından 2008 yılında Yönetmelikle ilgili 22 karar alınmıştır. Söz konusu yönetmelik ile ilgili kararlar nitelik olarak; kurum içi yönetmelik değişiklikleri, hizmet içi yönetmelik düzenlemeleri, ortaöğretime geçiş yönergesindeki düzenlemeler, Parasız Yatılılık, Burs ve Sosyal Yardımlar Yönetmeliği ile ilgili düzenlemeler şeklindedir.

2008 yılında TTK tarafından yönetmelik ile ilgili kararlardan “Ortaöğretim Kurumlarına Geçiş Yönergesinde Değişiklik Yapılması” ve “İlköğretim Kurumlarında Yetiştirici Sınıf Açıklamasına İlişkin Yönerge” kararları dikkat çekmektedir.

Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumlarına Geçiş Yönergesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönerge:

2008 yılı 2604 sayılı Tebliğler Dergisinde duyurulan, 10.12.2007 tarihli 201 sayılı kararıyla “*Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumlarına Geçiş Yönergesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönerge*” yayımlanmıştır. Adı geçen yönerge şöyledir (MEBTD, 2008, S: 2604, s. 11);

Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nün 30/11/2007 tarihli ve 28620 sayılı yazısı üzerine Kurulumuzda görüşülerek uygun bulunan “Millî Eğitim Bakanlığı Orta-öğretim Kurumlarına Geçiş Yönergesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönerge”nin ekli örneğine göre kabulü kararlaştırıldı.

**MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI ORTAÖĞRETİM KURUMLARINA
GEÇİŞ YÖNERGESİNDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR
YÖNERGE**

MADDE 1- 26/10/2007 tarihli ve 178 sayılı Kurul Kararı ile uygun bulunan “*Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumlarına Geçiş Yönergesi*”nin 4 üncü maddesinde geçen *Davranış Puanı* tanımı aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir. “*Davranış Puanı (DP) : İlköğretim kurumlarında öğrencilerin davranış, beceri, tutum ve değer kazanımları ile ilgili olarak belirlenen ölçütlerin değerlendirilmesinden elde edilen yılsonu notlarının aritmetik ortalamasının 100 lük puana dönüştürülmesiyle bulunan puanı,*”

MADDE 2- Aynı Yönergenin 10 uncu maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Davranış puanı ve dönüştürülmesi”

Madde 10- Davranış puanı, Yönetmelikte belirtilen ölçütlere göre Şubede ders okutan öğretmenlerin 1 ve 2 nci dönemde her davranış ölçütü için verecekleri notların aritmetik ortalamasının 20 (yirmi) ile

çarpımından elde edilir. Puanlama 100 tam puan üzerinden yapılır ve 500 tam puana dönüştürülür. Herhangi bir nedenle ders/derslerden davranış notu eksik olan öğrencilerin davranış puanları, mevcut notlar üzerinden belirlenir.”

MADDE 3- *Bu Yönerge onay tarihinde yürürlüğe girer.*

MADDE 4- *Bu Yönerge hükümlerini Millî Eğitim Bakanı yürütür.*

Adı geçen yönerge değişikliğiyle, ilköğretim öğrencilerinin davranış puanlarının hesaplanmasının nasıl yapılacağı belirtilmiştir. 2007-2008 eğitim yılıyla birlikte uygulamaya kademeli olarak geçirilecek olan Ortaöğretime Geçiş Sisteminde SBS sınavlarında alınan puanların yanında davranış puanları da etkili bir faktör oynamaktadır.

Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumlarında Yetiştirici Sınıf Açıklamasına İlişkin Yönerge:

2008 yılı 2611 sayılı Tebliğler Dergisinde duyurulan, 10.07.2008 tarihli 149 sayılı kararıyla “*Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumlarında Yetiştirici Sınıf Açıklamasına İlişkin Yönerge*” yayımlanmıştır. Adı geçen yönerge şöyledir (MEBTD, 2008A, S: 2611, s. 420);

İlköğretim Genel Müdürlüğü’nün 12/03/2008 tarihli ve 3223 sayılı yazıları üzerine Kurulumuzda görüşülerek uygun bulunan “Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumlarında Yetiştirici Sınıf İlişkin Yönerge” nin ekli örneğine göre kabulü kararlaştırıldı.

**MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI İLKÖĞRETİM KURUMLARINDA
YETİŞTİRİCİ SINIF AÇILMASINA İLİŞKİN YÖNERGE**

Amaç

MADDE 1- *(1) Bu Yönergenin amacı, zorunlu öğrenim çağında olup öğrenimlerini yaşıtlarıyla birlikte zamanında yapamamış olan çocukların, ilköğretime devamlarını sağlayacak olan yetiştirici sınıf*

öğretim programları ile eğitim öğretimin düzenlenmesi, işleyişi, izlenmesi ve değerlendirilmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Yetiştirici sınıflara alınacaklar

MADDE 5- (1) Yetiştirici sınıf uygulamaları 10–14 yaş gurubundaki çocukları kapsar. Bu yaş gurubunu 2008 yılının Eylül ayı sonuna kadar 10 yaşına girmiş 14 yaşını bitirmemiş çocuklar oluşturur.

(2) Yetiştirici sınıf uygulamalarına; 10–14 yaş grubundaki okula hiç kayıt yaptırmamış, hâlen ilköğretime kayıtlı olup devamsız duruma düşmüş çocuklar ve öğrenciler alınır.

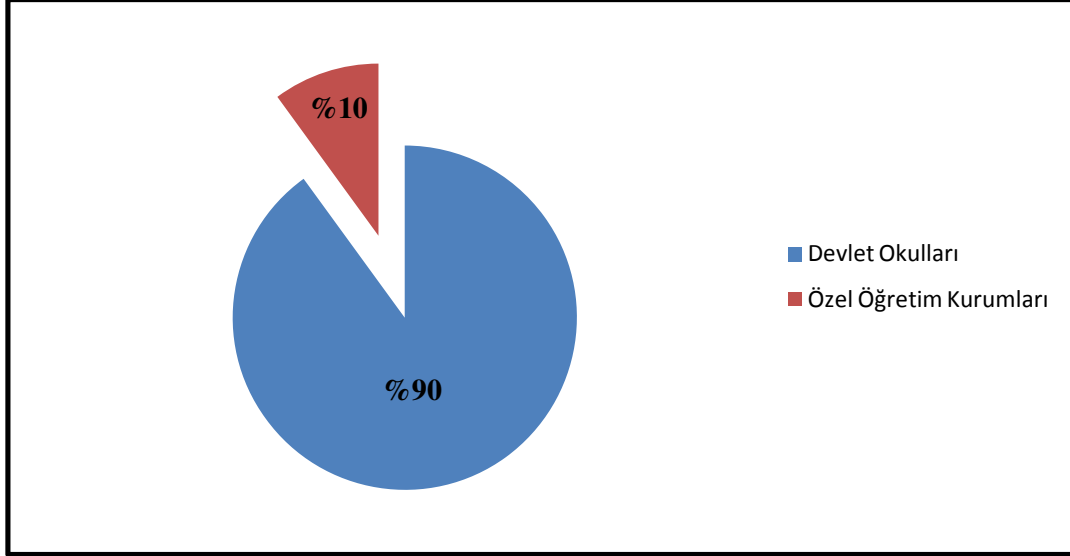
(3) Çeşitli nedenlerle ilköğretime geç dâhil edilmiş ve sınıf tekrarı nedeni dışında yaşlılarından en az üç sınıf geride olan öğrenciler alınır. Ancak, bu çocuklardan devam ettiği sınıfa uyum sağlayanlar yetiştirici sınıf uygulamalarına dâhil edilmeyebilir.

Adı geçen yönerge ile derslik sıkıntısı veya çeşitli nedenlerden dolayı okulu bırakmak zorunda kalan 10-14 yaşları arasında yaşlılarıyla birlikte öğrenimini zamanında yapamamış olan çocukların, eğitim sistemine dâhil edilmesi ve kazandırılan çocukların özel sınıflarda hızlandırılmış eğitimle yaşlılarına yetişmeleri planlanmıştır.

4.9.3. Eğitim Programları

2008 yılında TTK tarafından eğitim programlarıyla ilgili 48 karar alınmıştır. Bu kararlardan özel öğretim kurumlarının programlarıyla ilgili 5 karar bulunmaktadır. Geriye kalan 43 karar da devlet okullarının eğitim programlarıyla ilgilidir.

Grafik 35: 2008 Yılında TTK Tarafından Eğitim Programlarıyla İlgili Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı

2008 yılında TTK tarafından Eğitim Programları ile ilgili alınan kararlar arasından XVII. Milli Eğitim Şurası tavsiyeleriyle hızlandırılan ve engelli bireylere özgü; “*Bedensel Engelli Bireyler Destek Eğitim Programı*” ve “*Zihinsel Engelli Bireyler Destek Eğitim Programı*” dikkat çekmektedir.

Adı geçen Eğitim Programlarından “*Bedensel Engelli Bireyler Destek Eğitim Programı*” 2008 yılı 2615-EK sayılı tebliğler dergisinin 26.12.2008 tarihli ve 284 sayılı kararıyla aşağıdaki şekliyle duyurulmuştur (MEBTD, 2008B, S: 2615-EK, s. 808);

*Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü’nün 18/12/2008 tarih ve 5102 sayılı teklif yazısı üzerine Kurulumuzda görüşülen **Bedensel Engelli Bireyler Destek Eğitim Programı**’nın 01/01/2009 tarihinden itibaren uygulanmak üzere ekli örneğine göre kabulü,*

Kurulumuzun 13.08.2004 tarih ve 130 sayılı Kararıyla kabul edilerek uygulanmakta olan “Özel Özel Eğitim Kurumları Bedensel ve/veya Zihinsel Engelli Bireyler İçin Kaba ve İnce Motor Becerilerini Geliştirme Programı (0-18 yaş)” ile 18.07.2005 tarih ve 287 sayılı Kararıyla kabul edilerek uygulanmakta olan “Özel Özel Eğitim

Kurumları Bedensel ve/veya Zihinsel Engelli Bireyler Fiziksel Fonksiyonları, Günlük Yaşamda Bağımsızlığı Artırma ve Becerileri Geliştirme Programı (18 yaş üzeri)” nın 2009 Yılı sonunda uygulamadan kaldırılması kararlaştırıldı.

Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi Bedensel Engelli Bireyler Destek Eğitim Programı kılavuzu (<http://orgm.meb.gov.tr>)’ nda Programın Genel Amaçları:

Bu program ile bireylerin;

- Normal motor gelişim basamaklarındaki becerileri kazanmaları,
- Duruş (postür) ve hareket ile ilgili bozukluklarını en aza indirmeleri ,
- Kaba ve ince motor becerilerini geliştirmeleri,
- Günlük yaşam aktivitelerinde bağımsız hareket edebilme becerileri kazanmaları,
- Bacak ve kollarını fonksiyonel bir şekilde kullanmaları,
- Düzgün duruş ve hareket için gerekli duyu, algı, bilişsel ve motor bütünlüğünü sağlamaları,
- Transfer ve yer değiştirmeye ve ilerlemeye yönelik (ambulasyon) hareketlerini geliştirmeleri,
- Yardımcı cihaz, araç gereç ve ekipmanı kullanma becerisi geliştirmeleri,
- Gelişim basamaklarına uygun davranma becerisi geliştirmeleri,
- Hareket yeteneğinin yanı sıra bilişsel, duysal, psikolojik ve sosyal bütünlüğü geliştirmeleri beklenmektedir

şeklinde belirlenmiştir.

Adı geçen Eğitim Programlarından “*Zihinsel Engelli Bireyler Destek Eğitim Programı*” 2008 yılı 2615-EK sayılı tebliğler dergisinin 26.12.2008 tarihli ve 286 sayılı kararıyla aşağıdaki şekliyle duyurulmuştur (MEBTD, 2008C, S: 2615-EK, s. 810);

Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 18/12/2008 tarih ve 5102 sayılı teklif yazısı üzerine Kurulumuzda görüşülen Zihinsel Engelli Bireyler Destek Eğitim Programı’ nın 01/01/2009 tarihinden itibaren uygulanmak üzere ekli örneğine göre kabulü,

Kurulumuzun 26.02.1991 tarih ve 33 sayılı, 03.04.1991 tarih ve 54 sayılı, 09.06.1995 tarih ve 273 sayılı Kararlarıyla kabul edilerek uygulanmakta olan “Zekâ Özürlü Çocuklar İçin Öz Bakım ve Günlük Hayata Uyum Kursu Programları”nın 2009 Yılı sonunda uygulamadan kaldırılması kararlaştırıldı.

Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi Zihinsel Engelli Bireyler Destek Eğitim Programı kılavuzu (<http://orgm.meb.gov.tr>)’nda Programın Genel Amaçları:

Bu program ile bireylerin;

- Bağımsız yaşam becerileri kazanmaları,
- Öz bakım ve günlük yaşam becerilerini kazanmaları,
- Psikomotor becerilerini geliştirmeleri,
- Dil ve konuşma becerilerini geliştirmeleri,
- Sözlü ve yazılı anlatım becerilerini geliştirmeleri,
- Sosyal ve toplumsal uyum becerilerini geliştirmeleri,
- Bilişsel hazırlık becerilerini geliştirmeleri, beklenmektedir.

Şeklinde belirtilmiştir.

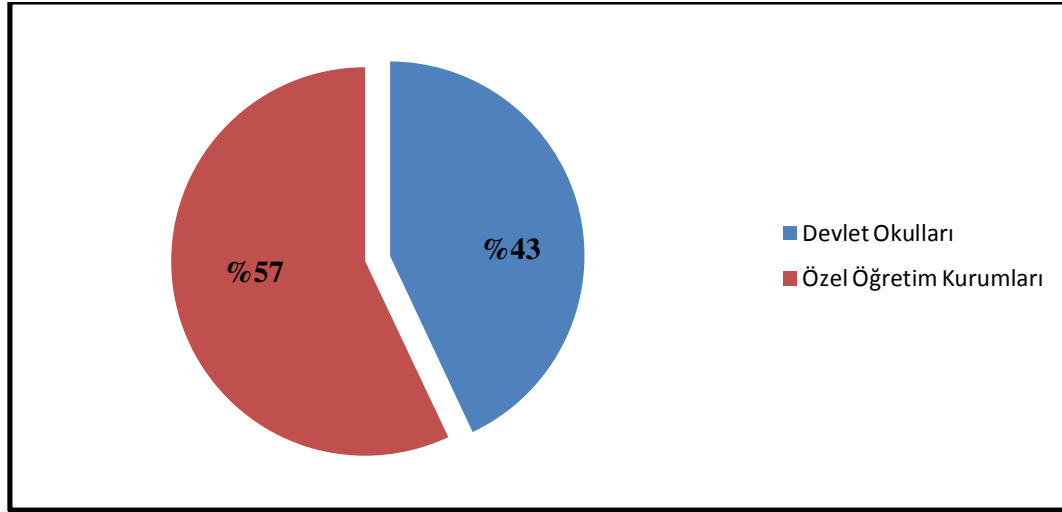
Zihinsel veya Bedensel Yetersizliği Olan Bireylerin Destek Eğitim Programı, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı olarak faaliyet gösteren özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde destek eğitime devam eden zihinsel veya bedensel yetersizliği olan bireylerin, verilen özel eğitim hizmetlerinden etkili ve en üst düzeyde yararlanmalarını sağlamayı amaçlamaktadır. Program, ülkemizde zihinsel veya bedensel yetersizliği (ağır, orta, hafif düzeyde) olan bireylerin gelişim alanlarına ait özellikler dikkate alınarak hazırlanmıştır.

4.9.4. Ders Dağılım Çizelgesi:

2008 yılında TTK tarafından Ders Dağılım Çizelgeleri ile ilgili olarak 7 karar alınmıştır. Söz konusu kararlardan 4 tanesi özel öğretim kurumlarının ders dağılım

izelgesiyle ilgilidir. Geriye kalan 3 karar ise devlet okullarının ders dağılım izelgesi ile ilgilidir.

Grafik 36: 2008 Yılında TTK Tarafından Ders Dağılım izelgeleriyle İlgili Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı

2008 yılında Ders Dağılım izelgeleriyle ilgili olarak alınan kararlar aşağıda verilmiştir.

- Özel eğitim İlköğretim okulları haftalık ders izelgesi
- Askeri Liseler Haftalık ders izelgesi
- Özel İtalyan Lisesi Fen Bilimleri Alanı ve Türkçe-Matematik Alanı Haftalık Ders izelgesi
- Özel Kültür Lisesi Uluslar arası Bakalorya Fen Bilimleri Alanı ve Türkçe-Matematik Alanı Haftalık Ders izelgesi
- İhsan Doğramacı Vakfı Özel Bilkent Laboratuar İlköğretim Okulları Haftalık Ders izelgesi
- Hafif Düzeyde Zihinsel Yetersizliği olan Çocuklar İlköğretim Okulları, Otistik Çocuklar Eğitimi Merkezleri ve İş Okulları Haftalık Ders izelgeleri
- İlköğretim Okulu Haftalık Ders izelgesi

4.9.5. Diğer:

TTK tarafından 2008 yılında alınan kararlardan 6 tanesi farklı alanlarda olduğu için sınıflamaya dâhil edilmemiştir. Bunlardan “*Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Kurumlarına Öğretmen Olarak Atanacakların Atamalarına Esas Olan Alanlar ile Mezun Oldukları Yüksek Öğretim Programları ve Aylık Karşılığı Okutacakları Derslere İlişkin Esaslarda Değişiklik Yapılmasına Dair Esaslar*” kararı dikkat çekmektedir. Adı geçen karar şöyledir (MEBTD, 2008D, S: 2615, s.637-638);

Özel Eğitim Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün 03/11/2008 tarihli ve 4397 sayılı yazısı üzerine Kurulumuzda görüşülerek uygun bulunan “Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Kurumlarına Öğretmen Olarak Atanacakların Atamalarına Esas Olan Alanlar ile Mezun Oldukları Yüksek Öğretim Programları ve Aylık Karşılığı Okutacakları Derslere İlişkin Esaslarda Değişiklik Yapılmasına Dair Esaslar” ın ekli örneğine göre kabulü kararlaştırıldı.

**MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINA BAĞLI EĞİTİM
KURUMLARINA ÖĞRETMEN OLARAK ATANACAKLARIN
ATAMALARINA ESAS OLAN ALANLAR İLE MEZUN
OLDUKLARI YÜKSEK ÖĞRETİM PROGRAMLARI VE AYLIK
KARŞILIĞI OKUTACAKLARI DERSLERE İLİŞKİN
ESASLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR ESASLAR**

MADDE 1- Ağustos 2004 tarihli ve 2563 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımlanan “*Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Eğitim Kurumlarına Öğretmen Olarak Atanacakların Atamalarına Esas Olan Alanlar ile Mezun Oldukları Yüksek Öğretim Programları ve Aylık Karşılığı Okutacakları Derslere İlişkin Esaslar*” a aşağıdaki geçici 17 nci madde eklenmiştir.

“Geçici Madde 17- Zihinsel Engelliler Sınıf Öğretmeni ihtiyacının karar eki Çizelgedeki yükseköğretim programları mezunlarından, taban puanı aranmadan başvuruda bulunanların tamamının puan üstünlüğü esasına göre atanmasıyla karşılanamaması durumunda, Bakanlığımız ile ilgili Üniversite arasında 31/10/2008 tarihinde imzalanan “Zihinsel Engelliler Sınıf Öğretmenliği Sertifika Programı İş Birliği Protokolü” kapsamında 1500 kişi kontenjanlı 540 saat süreli sertifika programını başarı ile tamamlayan, üniversitelerin;

- a) Görme Engelliler Sınıfı Öğretmenliği, İşitme Engelliler Sınıfı Öğretmenliği, Sınıf Öğretmenliği, Okul Öncesi Öğretmenliği, Ana Okulu Öğretmenliği, Çocuk Gelişimi ve Okul Öncesi Eğitimi Öğretmenliği, Çocuk Gelişimi ve Eğitimi Öğretmenliği,
- b) Orta Öğretim Alan Öğretmenliği Tezsiz Yüksek Lisans ya da Pedagojik Formasyon Programını başarı ile tamamlayan Çocuk Gelişimi ve Eğitimi bölümü mezunlarının puan üstünlüğü esas alınarak Zihinsel Engelliler Sınıf Öğretmenliğine ataması yapılır.”

MADDE 2- Bu Esaslar, onay tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Esasları Millî Eğitim Bakanı yürütür.

XVII. Milli Eğitim Şurasının da özel eğitim üzerine tavsiyeleri doğrultusunda, Adı geçen kararla birlikte 2008 yılı içerisinde Milli Eğitim Bakanlığı ve Gazi Üniversitesi Zihinsel Engelliler Sınıf Öğretmenliği Sertifika Programı İş Birliği Protokolü yapılmıştır.

Protokolle birlikte zihinsel engelliler sınıf öğretmeni ihtiyacının karşılanmasına yönelik olarak Gazi Üniversitesi tarafından üç dönem halinde 1500 adayı yetiştirmek amacıyla Ankara ilinde açılacak “Zihinsel Engelliler Sınıf Öğretmenliği Sertifika Programı” uygulanmaya başlamıştır (www.gazi.edu.tr).

BÖLÜM V

SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. Sonuç

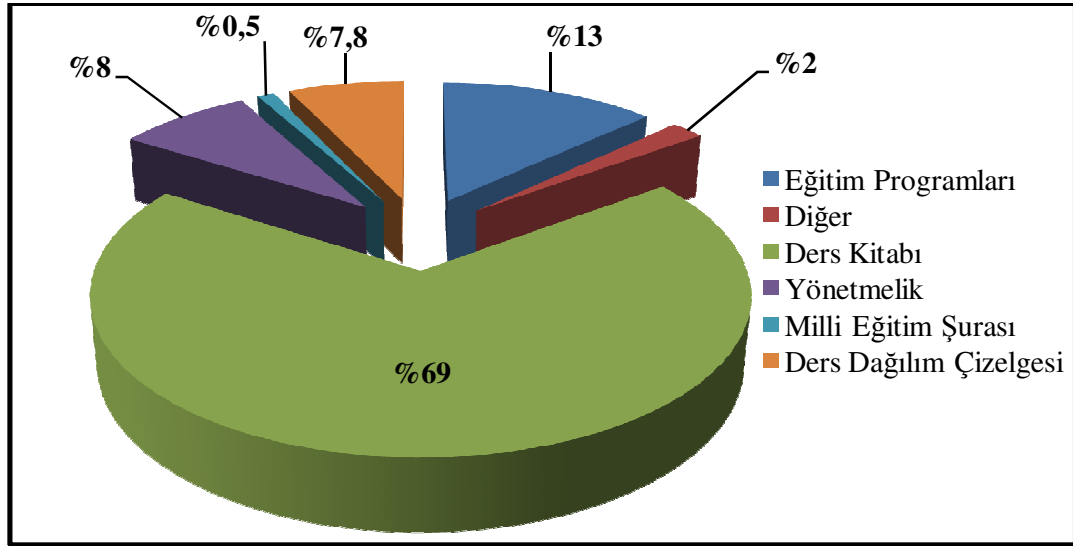
Bu bölümde, 2000 – 2008 yılları arasında TTK’ nın almış olduğu kararlarla ilgili araştırmadan elde edilen veriler doğrultusunda ulaşılan sonuçlara yer verilmiştir.

Tablo 14. 2000 – 2008 Yılları Arasında TTK Tarafından Alınan Kararların Dağılımı

Karar	Sayı	Yüzdelik
Ders Kitabı	2004	% 69
Eğitim Programları	369	% 13
Yönetmelik	243	% 8
Ders Dağılım Çizelgesi	220	% 7,8
Şura	5	% 0,2
Diğer	50	% 2
TOPLAM	2891	% 100

Tablo 14’ den anlaşıldığına göre; TTK’ nın 2000 – 2008 yılları arasında kararların büyü çoğunluğunun Ders Kitapları ile ilgili kararların oluşturduğu görülmektedir. Bu dönem aralığında kararların %69’ u Ders Kitapları, %13’ ü Eğitim Programları, %8’ i Yönetmelik, %7,8’ i Ders Dağılım Çizelgesi, %2’ si çeşitli konular, %0.2’ si Eğitim Şuralarıyla ilgili düzenlemelerden oluştuğu görülmektedir.

Grafik 37: 2000 – 2008 Yılları Arasında TTK Tarafından Alınan Kararların Yüzdelik Dağılımı

Bu kararlarla ilgili ayrıntılı açıklama aşağıda verilmiştir.

Gelen sonuçlardan hareketle yıllara bakıldığında aşağıdaki sonuçlar elde edilmiştir.

- 1- 2000 yılında alınan kararların %80' i Ders Kitabı, %13' ü Eğitim Programları, %3,5' u Ders Dağılım Çizelgesi, %3' ü Yönetmelik ve % 0,5' i ise çeşitli konulardaki düzenlemelerden oluşmaktadır. Adı geçen dönemde alınan kararların büyük çoğunluğunun ders kitapları ile alakalı olduğu görülmektedir.

Bu dönemde çıkarılan yönetmelik düzenlemeleri içerisinde “Özel Eğitim Hizmetleri” ile ilgili yönetmelik dikkat çekmektedir. Bu yönetmelik ile özel gereksinimli bireylere sağlanacak hizmetler yasal güvence altına alınmıştır. Ayrıca özel eğitim alacak bireyler için eğitim düzenlemeleri tanımlanmış, kaynaştırma eğitiminin ilkeleri, ölçütleri, biçimleri ile kaynaştırma eğitiminde görev alacak personelin görev ve sorumlulukları belirlenmiştir. Bu dönemde alınan bu kararla birlikte TTK ‘nın gelecekte özel eğitim alanına daha çok önem vereceği anlaşılmaktadır.

2000 yılında çıkarılan Okul öncesi eğitim kurumları 5 ve 6 yaş grupları, ilköğretim okullarının 1' inci, 2' nci ve 3' üncü sınıfları yabancı dil öğretim etkinlikleri ile ilköğretim okulları 6' ncı, 7' nci ve 8' inci sınıf fen bilgisi dersleri laboratuvar çalışmalarının yabancı dil destekli yapılabilmesi ile ilgili eğitim programları düzenlemesi ile bireylere “yabancı dil öğrenmek bir eğlencedir” fikrini benimsetmek ve böylece yabancı dil öğretimine başarılı bir başlangıç yapmak amaçlanmıştır. Söz konusu eğitim programı düzenlemesi ile değişen ve gelişen dünya düzeninin, gerektirdiği yabancı dil bilme gereksinimi bireylere daha düzenli ve programlı halde verilmeye çalışılmıştır. Bu da yabancı dil öğrenen bireylerin gelecekte özellikle bilimsel ve teknik gelişmeleri, değişimleri daha yakından takip edebileceği ve anlayacağı anlamına geleceğinden önemli bir husustur.

- 2- 2001 yılında alınan kararların %84' ü Ders Kitabı, %7' si Eğitim Programları, %6' sı Ders Dağılım Çizelgesi, %3' ü Yönetmelik ile ilgili düzenlemelerden oluşmaktadır. Adı geçen dönemde alınan kararların büyük çoğunluğunun ders kitapları ile alakalı olduğu görülmektedir.

2001 yılında çıkarılan Rehberlik ve Danışma Hizmetleri Yönetmeliği ile ; psikolojik danışmanı bulunmayan eğitim-öğretim kurumlarında da sınıf rehber öğretmenliğine ilişkin rehberlik hizmetlerinin okul rehberlik hizmetleri yürütme kurulu aracılığıyla Rehberlik Araştırma Merkez (RAM)' leriyle iş birliği yapılarak yürütülmesi sağlanmıştır. Adı geçen yönetmelik düzenlemesi okullarda rehberlik hizmetlerinin daha sağlıklı ve düzenli bir şekilde yapılması bakımından önemli olup eğitim kurumlarında daha sonra yapılacak olan rehberlik düzenlemelerine bir referans noktası oluşturmuştur.

2001 yılında alınan İlköğretim Haftalık Ders Dağılım Çizelgesi değişikliği ile Beden Eğitimi Dersin Haftada 1 saatten 2 saate çıkarılmış, İş Eğitimi dersi de haftada 3 saatten 2 saate indirilmiştir.

- 3- 2002 yılında alınan kararların %81' i Ders Kitabı, %8' i Eğitim Programları, %6' sı Yönetmelik, %4' ü Ders Dağılım Çizelgesi ve %1' i ise çeşitli konular

ile ilgili düzenlemelerden oluşmaktadır. Adı geçen dönemde alınan kararların büyük çoğunluğunun ders kitapları ile alakalı olduğu görülmektedir.

2002 yılında çıkarılan Mesleki Teknik Eğitim Yönetmeliğiyle; Mesleki Teknik Eğitim’ de düzenlemeye gidilmiştir. Verilen eğitimin daha da uzmanlaşması, meslek yüksek okullarına dikey geçiş gibi düzenlemelerle; teknolojiyi algılayabilen, verimli mal ve hizmet üretebilen yüksek nitelikte iş gücüne sahip bireylerin yetiştirilmesine olanak sağlanmıştır. TTK’ nın aldığı söz konusu karar Mesleki Teknik eğitime verilen önem daha da arttırmış ve gelecekte bu alanda yapılacak olan düzenlemelere öncülük edecek nitelikte olmuştur.

2002 yılında ortaöğretim Tarih 1, Tarih 2 ve İnkılâp Tarihi derslerindeki düzenlemeyle “Ermeni, Yunan - Pontus ve Süryaniler” konusu, ilköğretim 5. Ve 7. Sınıflardaki Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı düzenlemesiyle de “Ermeni Sorunu” ile ilgili konuların programda yer alması kararlaştırılmıştır. Söz konusu karar özellikle Ermeniler ve sözde soykırım iddialarının gündeme gelmeye başladığı dönemlerde ilköğretimden başlayarak ortaöğretim bitimine karar bireylerin adı geçen konular hakkında bilgi sahibi olmasını sağlayarak, yanlış düşüncelere kapılmalarını da engelleyerek önemli bir karar olma niteliği taşımaktadır. TTK’ nın aldığı söz konusu karar,

2002 yılında alınan başka bir değişiklik kararı da “ ortaöğretim süresinin 4 yıla çıkarılması” ile ilgilidir. TTK’ aldığı bu karar, öğrencilerin ders yüklerinin azaltılması, Genel ve Mesleki Liselerin genel kültür derslerinin aynı olması, mezun olanların istediği takdirde diğer alanlarda da telafi eğitimini alabilmesi gibi yenilikleri barındırması bakımından önem taşımaktadır. Söz konusu karar öğretmen, ders araç – gereçleri, derslik gibi ihtiyaçların sağlanamaması nedeniyle ertelenmiştir.

- 4- 2003 yılında alınan kararların %73’ ü Ders Kitabı, %9’ u Eğitim Programları, %9’ u Yönetmelik, %6’ sı Ders Dağılım Çizelgesi ve %3’ ü ise çeşitli konular ile ilgili düzenlemelerden oluşmaktadır. Adı geçen dönemde alınan kararların büyük çoğunluğunun ders kitapları ile alakalı olduğu görülmektedir.

2003 yılında kararlaştırılan Sosyal Bilimler Liseleri Yönetmeliği ile; sosyal bilimler ve edebiyat alanında ihtiyaç duyulan bilim adamlarının yetiştirilmesine, sosyal bilimler ve edebiyat alanındaki ilgisi ve zeka seviyesi yüksek bireyleri yüksek öğrenime hazırlamak amaçlı olarak Sosyal Bilimler Lisesi' nin açılmasına olanak sağlanmıştır. Söz konusu karar Türk kültür ve sanat birikimini anlayan ve yorumlayan bireyler yetiştirmesi açısından geleceğe ışık tutacak nitelikte bir karardır.

2003 yılında çıkarılan farklı dil ve lehçelerin öğrenilmesi hakkında yayımlanan yönetmelik; ülkemizde bulunan ve Türkçe harici Dil ya da Lehçeleri kullanan vatandaşlarımızın günlük yaşamlarında kullandıkları bu Dil ve lehçelerin öğrenilmesinin özel sektör veya devlet yardımıyla sürdürülmesi bakımından önemlidir. Bu yönetmeliğe dayanılarak 2004 yılında devlet bünyesinde Kürtçe kurs programları, Kürtçe' nin öğrenilmesi ile ilgili özel kurslar açılması ile ilgili karar alınmış ve uygulamaya konmuştur. Fakat birçok ilde yapılan bu çalışmalar gerek katılımcı eksikliğiyle gerekse de özel sektörün fazla ilgili olmaması sebebiyle kısa sürede kapatılmıştır.

Aynı yılda ilköğretim ve ortaöğretimde okutulacak ders kitaplarının ücretsiz dağıtılması kararlaştırılmıştır. Söz konusu karar sadece ilköğretim okullarının ders kitaplarının ücretsiz dağıtılması ile uygulamaya geçmiştir. Ortaöğretimdeki ücretsiz ders kitabı dağıtımı uygulaması ileriki yıllarda uygulanmıştır. Alınan kararlar ailelerin üzerine binen maddi yük hafifletilmeye çalışılmış, eğitimde fırsat ve imkân eşitliği bir kez vurgulanmıştır.

- 5- 2004 yılında alınan kararların %43' ü Ders Kitabı, %24' ü Yönetmelik, %18' i Eğitim Programları, %11' i Ders Dağılım Çizelgesi ve %4' ü ise çeşitli konular ile ilgili düzenlemelerden oluşmaktadır. Adı geçen dönemde alınan kararların büyük çoğunluğunun ders kitapları ile alakalı olduğu görülmektedir.

2004 yılında yapılan Merkezi sınav yönergesindeki değişiklik ile ortaöğretime geçişte yeni düzenlemeler getirilmiştir. Bu düzenleme ortaöğretime geçişteki sınav sistemini tek çatı altında toplamak amacıyla yapılmıştır. Daha önceden yapılan Liselere Giriş Sınavına Devlet Parasız Yatılılık ve Bursluluk Sınavı ve Polis Koleji sınavları da

dâhil edilmiştir. Söz konusu değişiklik TTK’ nun gelecek yıllardaki uygulayacağı Ortaöğretime Geçiş Sisteminin başlangıç noktası olduğundan dolayı önemlidir.

2004 yılındaki en köklü değişiklik ilköğretim öğretim programlarındaki düzenlemelerdir. Adı geçen program değişikliğiyle birlikte Türkçe (1., 2., 3., 4., 5.), Matematik (1., 2., 3., 4., 5.), Hayat Bilgisi (1., 2., 3.), Sosyal Bilgiler (4., 5.) ve Fen ve Teknoloji (4., 5.) Dersi öğretim programlarında yapılandırmacı yaklaşımın benimsenmesi istenmiştir. Ezberden uzak, sorgulayan, düşünen, araştıran, bilgiyi uygulayan bireyler yetiştirmeyi hedefleyen yeni program; öğrenme sürecinde öğrenci katılımına, iş birlikli öğrenmeye ve öğretmen rehberliğine ağırlık vermektedir. Söz konusu değişiklikle örneğin; ilköğretim 1. Sınıftan itibaren Yazı Öğretiminde bütün çalışmaların “Bitişik Eğik Yazı” yöntemine göre yapılması, ilk okuma – yazma öğretiminde ise “ses temelli cümle yöntemi” ne göre eğitim yapılması planlanmıştır. Matematik öğretiminde ezberden ve öğretmen merkezli bir yapıdan uzaklaşmış tamamen somut modelli öğrenmeye dayalı etkinliklerle öğrencinin bizzat keşfederek ve anlayarak öğrenmesi sağlanmıştır. İlk olarak pilot uygulaması kararlaştırılan program, sonraki yıllarda daha da yaygınlaştırılmıştır.

2004 yılında yapılan bir başka öğretim programı ile ilgili düzenlemeyle; 2003 yılında günlük yaşantılarda geleneksel olarak kullanılan farklı dil ve lehçeler hakkındaki yönetmeliğe dayanılarak Kürtçe Kurs programı açılması kararlaştırılmıştır. Söz konusu kararla birlikte devlet ve özel sektör Kürtçe öğrenilmesi hususunda kurslar açmıştır.

- 6- 2005 yılında alınan kararların %63’ ü Ders Kitabı, %14’ ü Eğitim Programları, %11’ i Ders Dağılım Çizelgesi, %9’ u Yönetmelik ve %3’ ü ise çeşitli konular ile ilgili düzenlemelerden oluşmaktadır. Adı geçen dönemde alınan kararların büyük çoğunluğunun ders kitapları ile alakalı olduğu görülmektedir.

2005 yılında alınan, İlköğretim I. Kademe (1. ,2. ,3. ,4. ve 5. Sınıflar)’ de yapılan öğretim programlarının devamı niteliğinde ilköğretim II. Kademe (6., 7., 8. Sınıflar) öğretim programının da değişmesi ve pilot uygulamasının yapılması önemli bir karar olarak nitelendirilebilir. Aynı zamanda İlköğretim I. Kademedeki uygulanan yeni öğretim programının pilot uygulamadan kaldırılıp daha yaygın bir şekilde kullanılmasına

başlanmıştır. Son düzenleme ile birlikte ilköğretim öğretim programları 1. Sınıftan 8. Sınıfa kadar değişmiş bulunmaktadır.

2005 yılında ders dağılım çizelgeleri ile ilgili alınan kararlardan ilköğretim okulları haftalık ders çizelgesi değişikliği dikkat çekmektedir. 2004 yılında ilköğretim I. Kademe öğretim programlarındaki pilot uygulamanın yaygınlaşması haftalık ders çizelgelerinde de değişikliğe sebep olmuştur. Derslere ek seçmeli dersler eklenmiştir. Seçmeli dersler arasına ilk kez "Sanat Etkinlikleri", "Spor Etkinlikleri", "Satranç", "Düşünme Eğitimi" ve "Halk Kültürü" dersleri konmuştur. Söz konusu değişikliğin sonraki yıllarda ilköğretim II. Kademe ders çizelgesinin de örneğini oluşturduğundan dolayı önem arz etmektedir.

2005 yılında ise yönetmelikle ilgili olarak “ortaöğretimin 4 yıla çıkarılması kararı” dikkat çekmektedir. 2002 yılında kararlaştırılan fakat 2003 yılında alt yapı eksiklikleri sebebiyle ertelenmek zorunda kalan bu karar 2005 yılından itibaren uygulamaya geçirilmiştir. Bu yönetmelikle aynı zamanda Anadolu liseleri ve yabancı dil ağırlıklı liselerin kademeli olarak Anadolu Lisesi adıyla tek çatı altında birleşmesi sağlanmıştır. Bu uygulama ortaöğretimdeki karmaşık ve çeşitliliği daha sistematik ve programlı hale getirmesi sebebiyle TTK’ nın gelecekte alacağı kararlara ışık tutacak niteliktedir.

7- 2006 yılında alınan kararların %59’ u Ders Kitabı, %16’ sı Eğitim Programları, %13’ ü Ders Dağılım Çizelgesi, %9’ u Yönetmelik, , %1’ i Milli Eğitim Şurası ve %2’ si ise çeşitli konular ile ilgili düzenlemelerden oluşmaktadır. Adı geçen dönemde alınan kararların büyük çoğunluğunun ders kitapları ile alakalı olduğu görülmektedir.

2006 yılında yönetmelik ile ilgili alınan kararlardan Özel eğitim gerektiren bireyler için evde eğitim hizmetleri yönetmeliğiyle; Herhangi bir eğitim öğretim kurumundan doğrudan yararlanamayacak durumda olan okul öncesi ve ilköğretim çağındaki özel eğitim gerektiren bireylere evde eğitim verilmesi kararlaştırılmış ve nasıl ve ne şekilde yapılacağı belirtilmiştir. XVII. Milli eğitim Şura’ sında da Özel eğitim üzerine tavsiyelerde bulunulmuştur. TTK tarafından alınan söz konusu karar, ülkemizde

özel eğitime verilmesi gereken önemin azımsanmayacak seviyede olduğunu da göstermektedir.

2006 yılında bir başka yönetmelik değişikliği ise TTKB yönetmeliğinde yapılan değişikliktir. Yapılan değişikliğe göre kurul üyeleri arasında en çok ikisini başkanlığın işlerine yardımcı olarak görevlendirmek maddesi, en çok dördünü şeklinde değiştirilmiştir. Genel Plânlar ve Hedefler Şubesi Müdürlüğü ve Mevzuatı Geliştirme ve Değerlendirme Şubesi Müdürlüğü, Genel Planlar, Hedefler ve Şûra Şubesi Müdürlüğü ve Strateji Geliştirme Şubesi Müdürlüğü olarak değiştirilmiştir.

2006 yılında eğitim programlarında, ilköğretime dâhil edilen seçmeli derslerin öğretim programları dikkat çekmektedir. Satranç, spor etkinlikleri, sanat etkinlikleri, bilgisayar, medya okuryazarlığı, düşünme eğitimi, tarım gibi seçmeli derslerinde eklenmesiyle çeşitlilik arttırılmıştır. Öğrencilere daha fazla seçenek sunulmuş aynı zamanda söz konusu derslerle öğrencilerin medya okuryazarlığı dersinde olduğu gibi tv, gazete,...vb gibi medya araçlarını sağlıklı yorumlaması ve bilinçli olması gibi yada satranç dersinde olduğu gibi düşünme yöntemlerini, karar verme, sonraki işlemleri düşünebilme gibi kazanımlar sağlanması amaçlanmıştır.

2006 yılında başka bir gelişme ise 2003 yılında kararlaştırılan fakat sadece ilköğretimde uygulanan ücretsiz ders kitaplarının öğrencilere verilmesi kararı, söz konusu yıldan itibaren ortaöğretime de uygulanmaya başlamıştır. Alınan kararla birlikte ilköğretim ve ortaöğretim okullarında okutulacak ders kitapları devlet tarafından öğrencilere ücretsiz dağıtılmaya başlanmıştır.

2006 yılında XVII. Milli eğitim Şurası toplanmıştır. Söz konusu şurada alınan kararlar eğitim sistemini dönüştürecek önemli tavsiye kararlardır. Kademeler Arasında Geçişler ve Yönlendirme Sınavı, Küreselleşme ve Avrupa Birliği Sürecinde Türk Eğitim Sistemi ile ilgili bir dizi tavsiye kararlar alınmıştır. Örneğin; Ortaöğretim Kurumları Sınavı (OKS)' nin kaldırılması kararı, 2007 yılında kademeli olarak uygulanmaya başlayacak olan Ortaöğretime Geçiş Sistemi (OGES)' nin getirilmesine zemin hazırlamıştır.

2006 yılında Milli Eğitim Şurası İle ilgili olarak TTK tarafından bir dizi karar alınmıştır. Bunlar Şuranın toplanma tarihinin belirlenmesi, Şura Genel Sekreteri ve Yardımcısının seçimi, Şurada görüşülecek konular gibi bir dizi kararı oluşturmaktadır. Aynı zamanda Milli Eğitim Şurasında Yönetmelik değişikliğine gidilmiş; Şuranın tabii üyelerine Strateji Geliştirme Başkanı, Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarı ve Sosyal Sektörler ve Koordinasyon Genel Müdürü eklenmiş, seçimle gelen üyelere bakanlık müfettişleri, ilgili yerler tarafından seçilecek iki yönetici ve bir öğretmen eklenmesi gibi kararlar alınmış ve Şuranın daha programlı ve kapsamlı olmasını sağlayacak düzenlemelere gidilmiştir.

- 8- 2007 yılında alınan kararların %47' si Ders Kitabı, %19' u Yönetmelik, %18' i Eğitim Programları, %15' i Ders Dağılım Çizelgesi ve %1' i ise çeşitli konular ile ilgili düzenlemelerden oluşmaktadır. Adı geçen dönemde alınan kararların büyük çoğunluğunun ders kitapları ile alakalı olduğu görülmektedir.

2007 yılında, XVII. Milli Eğitim Şurası Tavsiyesiyle şekillendirilen Ortaöğretime Geçiş Sistemi kademeli olarak uygulanma kararı alınmıştır. Böylece öğrencilerin geleceği sadece bir sınava değil, ilköğretim II. Kademeden itibaren her yıl olacakları Seviye Belirleme Sınavı (SBS) sonuçlarına, davranış puanlarına ve okuldaki derslerden aldığı notlarına bağlı olarak şekillendirilmesi amaçlanmıştır. Bunun yanında söz konusu sistemle birlikte ortaöğretime geçişteki bütün sınavlar tek çatı altında toplanmış bulunmaktadır. Puanlamalar içerisine davranış puanı ve derslerden alınan notlarında eklenmesiyle öğrencilerin Dershane yükü hafifletilmeye çalışılmıştır. Bu kararın her ne kadar dershanelere olan talebi azaltıp azaltmadığı ayrı bir tartışma konusu olsa da öğrencilerin sınav kaygılarının bir yıl içerisinde değil de programlı bir şekilde yıllara bölünmesi ve öğrencilerin ders yüklerinin hafifletilmesi açısından önemli bir karar olarak nitelendirilebilir.

2007 yılında yapılan yönetmelik değişikliği ile birlikte ilköğretim öğrencilerinin ölçme ve değerlendirilmesinde performans ödevlerinin de katkısı sağlanmıştır. Öğrenciden sadece derslere girip sınavlarda bildiklerini yazması değil aynı zamanda derslerde öğrendiklerini çeşitli proje ya da etkinliklerle uygulanması da istenmiştir.

Bunun yanında İlköğretim okullarındaki not verme ve değerlendirmede yapılan değişiklikle notların 100 tam puan üzerinden değerlendirilmesi sağlanmıştır.

2007 yılında ilköğretim okulları haftalık ders dağılım çizelgelerinde değişikliğe gidilmiş, Haftalık Çizelge; 2004 yılında uygulanmaya başlanılan ilköğretim I. Kademe öğretim programları, 2005 yılında uygulanmaya başlanılan ilköğretim II. Kademe öğretim programları ve eklenen seçmeli derslerle uyum sağlayacak biçimde hazırlanmıştır.

- 9- 2008 yılında alınan kararların %71' i Ders Kitabı, %17' si Eğitim Programları %8' i Yönetmelik, , %2' si Ders Dağılım Çizelgesi ve %2' si ise çeşitli konular ile ilgili düzenlemelerden oluşmaktadır. Adı geçen dönemde alınan kararların büyük çoğunluğunun ders kitapları ile alakalı olduğu görülmektedir.

2008 yılında yapılan yetiştirici sınıf ile ilgili yönetmelikte; 10-14 yaş arasında olup farklı sıkıntılardan dolayı öğrenimini tamamlayamamış veya alamamış olan öğrencilerin eğitimini kapsayan bir program düzenlenmiştir. Ayrıca TTK tarafından alınan bu karar, okuma – yazma seviyesinin asgari seviyeye indirilmesi, eğitimsiz birey kalmaması amaçlanması bakımından önemlidir.

Ayrıca 2008 yılında bedensel ve zihinsel engelli bireyler için destek programları hazırlanmıştır. Programla özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde destek eğitime devam eden zihinsel veya bedensel yetersizliği olan bireylerin, verilen özel eğitim hizmetlerinden etkili ve en üst düzeyde yararlanmalarını amaçlanmıştır.

2008 yılında XVII. Milli eğitim Şurasında da tavsiye edilen Zihinsel engelliler Öğretmenliği Sertifika Programları Düzenlenmiştir. Ülkemizde özel eğitimde bulunan öğretmen açığının kapatılması için; sınıf öğretmenliği, okulöncesi öğretmenliği,...vb. gibi bölümlerin üniversiteler tarafından 6 aylık bir sertifika programı ile zihinsel engelliler öğretmeni olabilmesi kararlaştırılmıştır. Söz konusu kararla birlikte Gazi Üniversitesi ve Milli Eğitim Bakanlığı ile yapılan protokolle söz konusu sertifika programı açılmıştır.

5.2. Öneriler

1. TTK' nın araştırma kapsamı dışındaki dönemlerde aldığı kararların incelenip değerlendirilmesi yapılabilir.
2. 2000 – 2008 yılları arasındaki TTK kararlarından (yönetmelik, eğitim programları, şûralar, ders dağıtım çizelgesi, ders kitapları) yalnızca biri üzerinde daha ayrıntılı çalışmalar yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Akkutay, Ü. (1984). **Enderun Mektebi**. Ankara: Gazi Üniversitesi Basın Yayın Yüksekokulu Basımevi.
- Akyüz, Y. (2006). **Türk Eğitim Tarihi M.Ö. 1000-M.S. 2006**. (10. Basım). Ankara: Pagem A Yayıncılık.
- Altun, A. A. (2002). **Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının Kuruluşu, İşleyişi ve Milli Eğitim Sistemine Katkıları**. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Sakarya.
- Alp, M. (2007). **İlköğretim 4. Sınıf Fen ve Teknoloji Dersi Yeni Müfredat Programlarının İncelenmesi ve Değerlenmesi**. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı, Konya.
- Anşın, S. (2006). **Çocuklarda Yabancı Dil Öğretimi**. *Dumlupınar Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6, 9-20
- Arı, A. (2002). **Tevhid-i Tedrisat ve Laik Eğitim**. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 22 (2), 181–192
- Aslan, A. (2007). **1980–1989 Yılları Arasındaki Talim ve Terbiye Kurulu Kararlarının Değerlendirilmesi**. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim Dalı, Ankara.
- Aydın, S. (2007). **İlköğretim 4. ve 5. Sınıf Yeni (2004) Sosyal Bilgiler Müfredatının Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi (Trabzon İli Örneği)**. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilgiler Enstitüsü, İlköğretim Anabilim Dalı, Sakarya.

- Bayrakçı, M. (2005). **Ders Kitapları Konusu ve İlköğretimde Ücretsiz Ders Kitabı Dağıtım Projesi.** *Milli Eğitim Dergisi*, Kış (165)
- Bulut, S. (2004). **İlköğretim Programlarında Yeni Yaklaşımlar Matematik (1-5 Sınıf).** *Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim Dergisi*, Ağustos-Eylül(54-55).
- Ben, M., Yaşar, S., Leblebici, A. (1995). **Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı (1923-1983).** İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Cicioğlu, H. (1980). **Türkiye Cumhuriyeti' nde İlk ve Ortaöğretim.**(Yayın Numarası: 40). Ankara: AÜEBF Yayınları.
- Çelebi, M., D. (2006). **Türkiye' de Anadili Eğitimi ve Yabancı Dil Öğretimi.** Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 21(2), 285-307
- Çitil, M. (2009). **Cumhuriyet' in İlanından Günümüze Kadar Türkiye' de Özel Eğitim.** Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Programları ve Öğretimi Anabilim dalı, Ankara.
- Değirmenci, U. (2007). **İlköğretim 4., 5. ve 6. Sınıflar Fen ve Teknoloji Dersi Yeni Öğretim Programının Uygulanması İle İlgili Öğretmen Görüşleri.** Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İlköğretim Anabilim Dalı, Ankara.
- Demir, S. (2007). **İlköğretim Okulu Hayat Bilgisi Dersi Programının Öğretmen Görüşlerine Göre İncelenmesi (Kayseri İli Örneği).** Yayımlanmamış Doktora Tezi. İnönü Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Malatya.
- Erman, E. (2008). **2003-2006 Yılları Arasında Yapılan Ortaöğretim Kurumlarına Öğrenci Seçme Sınavı' nda Yer Alan Tarih Bilimi Sorularının Bloom Taksonomisine Göre Değerlendirilmesi.** Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Tarih Eğitimi Anabilim Dalı, Ankara.

Ergün, M. (1997). **Atatürk Devri Türk Eğitimi**. Ankara: Ocak Yayınları.

Ersoy, G., F. (2009). **Yeni İlköğretim Sosyal Bilgiler Programının Uygulanması İle İlgili Değerlendirmeler (Konya İli Örneği)**. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İlköğretim Anabilim Dalı, Konya.

Ertuğrul, G. (2009). **Yeni İlköğretim Matematik Dersi 6. Sınıf Öğretim Programında Yer Alan Tam Sayılarla İlgili Etkinliklerin Öğrenci Başarısına Etkisi**. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İlköğretim Anabilim Dalı, Konya.

Furat, A., Z. (2004). **XV. ve XVI. YY.' larda Fatih ve Süleymaniye Medreselerinde Verilen Dini Eğitimin Karşılaştırılmalı Bir İncelemesi**. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Felsefe ve Din Bilimler Anabilim Dalı, İstanbul.

Gelişli, Y. (2005). **Türkiye'de İlköğretimin Gelişimi**. Ankara: Sistem Ofset.

Gün, Ö. (2007). **Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı' nın Çalışmaları (1946 – 1973)**. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı, Konya

Güney, C. A. (2007). **Türkiye' de Değişen Siyaset ve Kamu Yönetimi Anlayışları Çerçevesinde MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının Tarihsel Gelişimi**. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, Hatay.

Güven, M. (1994). **Okullardaki Rehberlik Hizmetleri İçinde Öğretmenin Yeri ve Önemi**. *Çağdaş Eğitim Dergisi*. 19(203), 28-30.

Hürriyet Gazetesi. (09.02.2006). **Atatürkçülük dersi baştan sona değişti.** (Yazar: Kamuran Zeren). Web: <http://arama.hurriyet.com.tr/arsivnews.aspx?id=3908195> adresinden 1 Eylül 2009’ da alınmıştır.

Kalender, A. (2006). **Sınıf Öğretmenlerinin Yapılandırmacı Yaklaşım Temelli “Yeni Matemaik Programı” nın Uygulanması Sürecinde Karşılaştığı Sorunlar ve Bu Sorunların Çözümüne Yönelik Önerileri.** Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İlköğretim Ana Bilim dalı, İzmir.

Kanun-ı Esasi. (23 Aralık 1876). Web: <http://www.belgenet.com/arsiv/anayasa/1876.html> adresinden 4 Ağustos 2009’ da alınmıştır.

Kamer, T. (2008). **Kastamonu Eğitim Fakültesi Tarihi (1956 – 1992).** Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Ankara

Karagözoğlu, G. (2007). Eğitim Sistemimizde Talim ve Terbiye Kurulunun Rolü., G. Karagözoğlu. (Editör). **Cumhuriyet Dönemi Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlarının Anlatımıyla Talim ve Terbiye Kurulu’ nun Türk Eğitimindeki Rolü ve Etkileri Forumu.** İstanbul. İstanbul Kültür Üniversitesi Yayınları, ss. 55-80’ deki makale.

Kay, O. (2007). **Yeni 2005 İlköğretim Matematik Öğretim Programının Veli Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirilmesi (Afyonkarahisar İl Örneği).** Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Afyonkarahisar Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı, Afyonkarahisar.

Koçak, K. (2009). **Talim ve Terbiye’ nin Türk Eğitim ve Kültür Politikalarındaki Tarihi Yeri.** Web: <http://www.akademiktarih.com/pdfler/store/kemalkocak3.pdf> adresinden 10 Ağustos 2009’ da alınmıştır.

Koçer, H.A. (1991). **Türkiye’ de Modern Eğitimin Doğuşu ve Gelişimi (1773-1923).** Ankara: Milli Eğitim Basımevi.

Koçer, H. A. (1974). **Türkiye’ de Köy Eğitimi ve Öğretimi.** *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi.* s. 92, Cilt:7, Sayı:1. Ankara

Kodaman, B. (1999). **Abdulhamid Devri Eğitim Sistemi.** Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.

Konan, N. (1993). **M.E.B. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının Analizi.** Yayımlanmamış Doktora Tezi, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Malatya.

Maarif Kongresi. (15 Temmuz 1921). Web http://ttkb.meb.gov.tr/secmeler/sura/heyeti_ilmiye.pdf adresinden 5 Ağustos 2009’ da alınmıştır.

Maarif Vekâleti Mecmuası. (1 Eylül 1926). Cilt: 2, Sayı: 9

MEB. (1973). **Cumhuriyet’ in 50. Yılında Milli Eğitimimiz.** İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.

MEB. (2000A). **Millî Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği.** Tebliğler Dergisi, S:2509. Ankara: Yayınlar Genel Müdürlüğü.

MEB. (2000B). **Okul öncesi eğitim kurumları 5 ve 6 yaş grupları, ilköğretim okullarının 1., 2. ve 3. sınıfları yabancı dil öğretim etkinlikleri ile ilköğretim okulları 6., 7. ve 8. sınıf fen bilgisi dersleri laboratuvar çalışmalarının yabancı dil destekli yapılabilmesi hususlarının kabulü.** Tebliğler Dergisi, S: 2511. Ankara: Yayınlar Genel Müdürlüğü.

MEB. (2001A). **Milli Eğitim Bakanlığı Rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Yönetmeliği.** Tebliğler Dergisi, S: 2524. Ankara: Yayınlar Genel Müdürlüğü.

MEB. (2001B). **İlköğretim Okulu Haftalık Çizelgesinde Yer Alan Bazı Derslerin Haftalık Ders Saatlerinin Değiştirilmesi.** Tebliğler Dergisi, S: 2529. Ankara: Yayınlar Genel Müdürlüğü.

MEB. (2002A). **Mesleki ve Teknik Eğitim Yönetmeliği**. Tebliğler Dergisi, S:2539. Ankara: Yayınlar Genel Müdürlüğü.

MEB. (2002B). **Ermeni, Yunan-Pontus ve Süryaniler ile İlgili Konuların Orta Öğretim Tarih 1, Tarih 2 ve T.C. İnkılâp Tarihi ve Atatürkçülük Dersi Öğretim Programlarında Yer Alması**. Tebliğler Dergisi, S:2538. Ankara: Yayınlar Genel Müdürlüğü.

MEB. (2002C). **Ermeni Sorunu ile İlgili Konuların İlköğretim 5. ve 7. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programlarında Yer Alması**. Tebliğler Dergisi, S:2538. Ankara: Yayınlar Genel Müdürlüğü.

MEB. (2002D). **Orta Öğretimde Eğitim-Öğretim Süresinin 4 Yıla Çıkarılması**. Tebliğler Dergisi, S:2540. Ankara: Yayınlar Genel Müdürlüğü.

MEB. (2003). **2002 Yılı Başında Milli Eğitim**. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.

MEB. (2003A). **Orta Öğretimde Eğitim-Öğretim Süresinin 4 Yıla Çıkarılması Kararının Alt Yapı Çalışmalarının Tamamlanamaması Sebebiyle Ertelenmesi**. Tebliğler Dergisi, S:2548. Ankara: Yayınlar Genel Müdürlüğü.

MEB. (2003B). **Milli Eğitim Bakanlığı Sosyal Bilimler Liseleri Yönetmeliği**. Tebliğler Dergisi, S:2555. Ankara: Yayınlar Genel Müdürlüğü.

MEB. (2003C). **Türk Vatandaşlarının Günlük Yaşamlarında Geleneksel Olarak Kullandıkları Farklı Dil ve Lehçelerin Öğrenilmesi Hakkında Yönetmelik**. Tebliğler Dergisi, S:2555. Ankara: Yayınlar Genel Müdürlüğü.

MEB. (2003D). **2003-2004 Eğitim-Öğretim Yılında Okutulacak İlköğretim ve Orta Öğretim Ders Kitapları**. Tebliğler Dergisi, S:2549. Ankara: Yayınlar Genel Müdürlüğü.

MEB. (2004A). **Milli Eğitim Bakanlığı Merkezi Sistem Sınav Yönergesinin Bazı Maddelerinin Değiştirilmesine Dair Yönerge.** Tebliğler Dergisi, S: 2557. Ankara: Yayınlar Genel Müdürlüğü.

MEB. (2004B). **İlköğretim Türkçe (1.,2.,3.,4. ve 5. Sınıf) Dersi Öğretim Programı.** Tebliğler Dergisi, S:2563. Ankara: Yayınlar Genel Müdürlüğü.

MEB. (2004C). **İlköğretim Matematik (1.,2.,3.,4. ve 5. Sınıf) Dersi Öğretim Programı.** Tebliğler Dergisi, S:2563. Ankara: Yayınlar Genel Müdürlüğü.

MEB. (2004D). **İlköğretim Hayat Bilgisi (1,2,3. Sınıf) Dersi Öğretim Programı.** Tebliğler Dergisi, S:2563. Ankara: Yayınlar Genel Müdürlüğü.

MEB. (2004E). **İlköğretim Fen ve Teknoloji (4. ve 5. Sınıf) Dersi Öğretim Programı.** Tebliğler Dergisi, S:2563. Ankara: Yayınlar Genel Müdürlüğü.

MEB. (2004F). **İlköğretim Sosyal Bilgiler (4. ve 5. Sınıf) Dersi Öğretim Programı.** Tebliğler Dergisi, S:2563. Ankara: Yayınlar Genel Müdürlüğü.

MEB. (2004G). **Kürtçe Kurs Programı.** Tebliğler Dergisi, S:2557. Ankara: Yayınlar Genel Müdürlüğü.

MEB. (2004H). **Kürtçe Kurs Programı İçeriği.** Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü, Öğretim Planları Hazırlama ve Geliştirme Şubesi, Şube Müdür V. Hasan Utanç ‘ dan 17.02.2010 tarihinde elden alınmıştır.

MEB. (2005). **Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu (1.2.3. Sınıflar).** Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü Basım Evi.

MEB (2005A). **İlköğretim 1- 5. Sınıf Programları Tanıtım El Kitabı.** Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü Basım Evi.

MEB. (2005B). **Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu (4. ve 5. Sınıflar).** Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü Basım Evi.

MEB. (2005C). **Millî Eğitim Bakanlığı Anadolu Liseleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik**. Tebliğler Dergisi, S: 2578. Ankara: Yayınlar Genel Müdürlüğü.

MEB. (2005D). **İlköğretim Türkçe (6, 7 ve 8. Sınıflar) Dersi Öğretim Programı**. Tebliğler Dergisi, S: 2575. Ankara: Yayınlar Genel Müdürlüğü.

MEB. (2005E). **İlköğretim Matematik (6, 7 ve 8. Sınıflar) Dersi Öğretim Programı**. Tebliğler Dergisi, S: 2575. Ankara: Yayınlar Genel Müdürlüğü.

MEB. (2005F). **İlköğretim Sosyal Bilgiler (6. ve 7. Sınıflar) Dersi Öğretim Programı**. Tebliğler Dergisi, S: 2575. Ankara: Yayınlar Genel Müdürlüğü.

MEB. (2005G). **İlköğretim Fen ve Teknoloji (6., 7. ve 8. Sınıflar) Dersi Öğretim Programı**. Tebliğler Dergisi, S: 2575. Ankara: Yayınlar Genel Müdürlüğü.

MEB. (2005H). **İlköğretim I. Kademe Öğretim Programları Uygulama Kararları**. Tebliğler Dergisi, S: 2575. Ankara: Yayınlar Genel Müdürlüğü.

MEB. (2005J). **İlköğretim Okulu Haftalık Ders Çizelgesi**. Tebliğler Dergisi, S: 2575. Ankara: Yayınlar Genel Müdürlüğü

MEB. (2005K). **Orta Öğretimin Yeniden Yapılandırılması**. Tebliğler Dergisi, S: 2573. Ankara: Yayınlar Genel Müdürlüğü.

MEB. (2006). **İlköğretim Türkçe Dersi (6., 7., 8. Sınıflar) Öğretim Programı ve Kılavuzu**. Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü Basım Evi.

MEB. (2006a). **İlköğretim ve Ortaöğretim Kurumları Sınıf Rehberlik Programı**. Web: http://orgm.meb.gov.tr/arsiv/Rehberlik_Programi.pdf adresinden 2 Eylül 2009 Tarihinde Alınmıştır.

MEB. (2006A). **Fen ve Teknoloji Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu (4. ve 5. Sınıflar)**. Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü Basım Evi.

MEB. (2006B). **Millî Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim Gerektiren Bireyler İçin Evde Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği**. Tebliğler Dergisi, S: 2580. Ankara: Yayınlar Genel Müdürlüğü.

MEB. (2006C). **Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik**. Tebliğler Dergisi, S: 2588. Ankara: Yayınlar Genel Müdürlüğü.

MEB. (2006D). **İlköğretim Seçmeli Satranç (1-8. Sınıflar) Dersi Öğretim Programı**. Tebliğler Dergisi, S: 2588. Ankara: Yayınlar Genel Müdürlüğü.

MEB. (2006E). **İlköğretim Satranç Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu (1-8. Sınıflar)**. Ankara: Devlet Kitapları Genel Müdürlüğü Basım Evi.

MEB. (2006F). **İlköğretim Seçmeli Spor Etkinlikleri (1-8. Sınıflar) Dersi Öğretim Programı**. Tebliğler Dergisi, S: 2588. Ankara: Yayınlar Genel Müdürlüğü.

MEB. (2006G). **İlköğretim Spor Etkinlikleri dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu (1-8. Sınıflar)**. Ankara: Devlet Kitapları Genel Müdürlüğü Basım Evi.

MEB. (2006H). **İlköğretim Seçmeli Sanat Etkinlikleri (1-8. Sınıflar) Dersi Öğretim Programı**. Tebliğler Dergisi, S: 2588. Ankara: Yayınlar Genel Müdürlüğü.

MEB. (2006J). **İlköğretim Sanat Etkinlikleri Dersi Öğretim Programı ve Kılavuzu (1-8. Sınıflar)**. Ankara: Devlet Kitapları Genel Müdürlüğü Basım Evi.

MEB. (2006K). **İlköğretim Seçmeli Bilgisayar (1-8. Sınıflar) Dersi Öğretim Programı**. Tebliğler Dergisi, S: 2588. Ankara: Yayınlar Genel Müdürlüğü.

MEB. (2006L). **İlköğretim Seçmeli Medya Okuryazarlığı Dersi Öğretim Programı**. Tebliğler Dergisi, S: 2589. Ankara: Yayınlar Genel Müdürlüğü.

MEB. (2006M). **İlköğretim Seçmeli Düşünme Eğitimi Dersi (6. Sınıf) Öğretim Programı.** Tebliğler Dergisi, S:2589. Ankara: Yayınlar Genel Müdürlüğü.

MEB. (2006N). **İlköğretim Seçmeli Tarım (6-8. Sınıflar) Dersi Öğretim Programı.** Tebliğler Dergisi, S: 2589. Ankara: Yayınlar Genel Müdürlüğü.

MEB. (2006P). **İlköğretim Seçmeli Tarım Dersi Programı ve Kılavuzu.** Ankara: Devlet Kitapları Genel Müdürlüğü Basım Evi.

MEB. (2006R). **Millî Eğitim Bakanlığı Ders Kitapları ve Eğitim Araçları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik.** Tebliğler Dergisi, S: 2548. Ankara: Yayınlar Genel Müdürlüğü.

MEB. (2006S). **17. Millî Eğitim Şûrası'nın Toplanması.** Tebliğler Dergisi, S: 2584. Ankara: Yayınlar Genel Müdürlüğü.

MEB. (2006T). **17. Millî Eğitim Şûrası'nın Şûra Genel Sekreterinin Görevlendirilmesi.** Tebliğler Dergisi, S: 2584. Ankara: Yayınlar Genel Müdürlüğü.

MEB. (2006U). **17. Millî Eğitim Şûrası'nın Genel Sekreter Yardımcısının Görevlendirilmesi.** Tebliğler Dergisi, S: 2586. Ankara: Yayınlar Genel Müdürlüğü.

MEB. (2006Ü). **Millî Eğitim Şûrası Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik.** Tebliğler Dergisi, S: 2588. Ankara: Yayınlar Genel Müdürlüğü

MEB. (2007). **İlköğretim Seçmeli Medya Okuryazarlığı Dersi Programı ve Kılavuzu.** Ankara: Devlet Kitapları Genel Müdürlüğü Basım Evi.

MEB. (2007A). **İlköğretim Seçmeli Düşünme Eğitimi Dersi Programı ve Kılavuzu.** Ankara: Devlet Kitapları Genel Müdürlüğü Basım Evi.

MEB. (2007B). **Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik.** Tebliğler Dergisi, S: 2602. Ankara: Yayınlar Genel Müdürlüğü.

MEB. (2007C). **Lise ve Ortaokullar Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik.** Tebliğler Dergisi, S: 2602. Ankara: Yayınlar Genel Müdürlüğü.

MEB. (2007D). **Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumlarına Geçiş Yönergesi.** Tebliğler Dergisi, S: 2602. Ankara: Yayınlar Genel Müdürlüğü.

MEB. (2007E). **Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik.** Tebliğler Dergisi, S: 2600. Ankara: Yayınlar Genel Müdürlüğü.

MEB. (2007F). **İlköğretim Okulları Haftalık Ders Çizelgesi.** Tebliğler Dergisi, S: 2597. Ankara: Yayınlar Genel Müdürlüğü.

MEB. (2008). **Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumlarına Geçiş Yönergesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönerge.** Tebliğler Dergisi, S:2604. Ankara: Yayınlar Genel Müdürlüğü.

MEB. (2008A). **Millî Eğitim Bakanlığı İlköğretim Kurumlarında Yetiştirici Sınıf Açıklamasına İlişkin Yönerge.** Tebliğler Dergisi, S: 2611. Ankara: Yayınlar Genel Müdürlüğü.

MEB. (2008B). **Bedensel Engelli Bireyler Destek Eğitim Programı.** Tebliğler Dergisi, S: 2615-EK. Ankara: Yayınlar Genel Müdürlüğü.

MEB. (2008C). **Zihinsel Engelli Bireyler Destek Eğitim Programı.** Tebliğler Dergisi, S: 2615-EK. Ankara: Yayınlar Genel Müdürlüğü.

MEB. (2009). **İlköğretim Türkçe Öğretim Programı Ve Kılavuzu (1-5. Sınıflar).** Ankara: Devlet Kitapları Müdürlüğü Basım Evi.

Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Kurumlarından Meslek Yüksekokullarına Sınavsız Geçiş Bilgi Kılavuzu. (2002). Web: <http://www.meb.gov.tr/duyurular/duyurular/sinavsizgecis/sinavsizgecisklavuzu.htm#b2> adresinden 25 Eylül 2009 tarihinde alınmıştır.

Milliyet Gazetesi. (2 Ağustos 2005). **3 Kürtçe Kursu Daha Kapandı.** (Yazan: Şeyhmus Çakan). Web: <http://www.milliyet.com.tr/2005/08/02/siyaset/siy06.html> adresinden 15 Eylül 2009 tarihinde alınmıştır.

Ntv-msnbc. (9 Haziran 2005). **Liselerde 4 Yıla Kademeli Geçilecek.** Web: <http://arsiv.ntvmsnbc.com/news/327808.asp> adresinden 16 Eylül 2009 Tarihinde Alınmıştır.

On yedinci Milli Eğitim Şurası. (2006). Web: <http://ttkb.meb.gov.tr> adresinden 25 Ekim 2009 Tarihinde Alınmıştır.

Ortaç, S. (1977). **Milli Eğitim’ de Teşkilat ve İdare.** Ankara: Çam Matbaası.

Ortaöğretim’ in 4 Yıla Çıkması İle İlgili Açıklama Metni. Web: http://ogm.meb.gov.tr/ttk_karar.asp adresinden 20 Ekim 2009 Tarihinde Alınmıştır.

Öksüzoğlu, A. F. (1997). Eğitim Tarihi Temelleri., L. Küçükahmet (Editör). **Öğretmenlik Mesleğine Giriş.** Birinci Baskı. Ankara: Gazi Kitabevi, ss. 17-24’ deki makale..

Öncül, M. (1990). **Talim ve Terbiye Kurulu Kararlarının Programlar Yönünden Analizi (1984-1988).** Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Programları ve Öğretim Anabilim dalı, Ankara.

Özalp, R., Ataünal, A. (1977). **Türk Milli Eğitim Sisteminde Düzenleme Teşkilatı,** İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.

Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi Bedensel Engelli Bireyler Destek Eğitim Programı Kılavuzu. Web: http://orgm.meb.gov.tr/Destek_egitim_programlari/284_Bedensel_prog.pdf Adresinden 1 Kasım 2009 Tarihinde Alınmıştır.

Özel Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi Zihinsel Engelli Bireyler Destek Eğitim Programı Kılavuzu. Web: http://orgm.meb.gov.tr/Destek_egitim_programlari/286_Zihinsel_prog.pdf Adresinden 1 Kasım 2009 Tarihinde Alınmıştır.

Özyazgan, A.İ. (1993). **Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının Tarihi Gelişimi ve İşleyişi.** Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Genel Türk Tarihi Anabilim Dalı, Ankara.

Şeker, A. (2006). **Talim ve Terbiye Dairesi (1946-1973).** Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İlköğretim Anabilim Dalı, Konya.

Resmi Gazete. (22 Haziran 1933). **Maarif Vekâleti Merkez Teşkilatı ve Vazifeleri Hakkında Kanun.** S: 2434, syf. 2765-2766.

Resmi Gazete. (17 Ekim 2003). **Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik.** Web: <http://rega.basbakanlik.gov.tr/main.aspx?home=http://rega.basbakanlik.gov.tr/eskiler/2003/10/20031017.htm&main=http://rega.basbakanlik.gov.tr/eskiler/2003/10/20031017.htm> adresinden 18 Ağustos 2009' da alınmıştır.

Resmi Gazete. (11 Haziran 2003). **Milli Eğitim Bakanlığı Ders Kitapları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik.** Web: <http://rega.basbakanlik.gov.tr/main.aspx?home=http://rega.basbakanlik.gov.tr/eskiler/2003/06/20030611.htm&main=http://rega.basbakanlik.gov.tr/eskiler/2003/06/20030611.htm> adresinden 10 Ocak 2010 tarihinde alınmıştır.

Sosyal Bilimler Lisesi Açılıyor. (Ağustos-Eylül 2003). Web: <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/sayi42-43/meb-haber.htm> adresinden 10 eylül 2009 tarihinde alınmıştır.

Talim Terbiye Kurulu Kararları: 2000. <<http://ttkb.meb.gov.tr>> (2009, 15 Ağustos)

Talim Terbiye Kurulu Kararları: 2001. <<http://ttkb.meb.gov.tr>> (2009, 15 Ağustos)

Talim Terbiye Kurulu Kararları: 2002. <<http://ttkb.meb.gov.tr>> (2009, 15 Ağustos)

Talim Terbiye Kurulu Kararları: 2003. <<http://ttkb.meb.gov.tr>> (2009, 15 Ağustos)

Talim Terbiye Kurulu Kararları: 2004. <<http://ttkb.meb.gov.tr>> (2009, 15 Ağustos)

Talim Terbiye Kurulu Kararları: 2005. <<http://ttkb.meb.gov.tr>> (2009, 15 Ağustos)

Talim Terbiye Kurulu Kararları: 2006. <<http://ttkb.meb.gov.tr>> (2009, 15 Ağustos)

Talim Terbiye Kurulu Kararları: 2007. <<http://ttkb.meb.gov.tr>> (2009, 15 Ağustos)

Talim Terbiye Kurulu Kararları: 2008. <<http://ttkb.meb.gov.tr>> (2009, 15 Ağustos)

Talim ve Terbiye Kurulu Tarihçesi. Web: <http://ttkb.meb.gov.tr> adresinden 10 Ağustos 2009 tarihinde alınmıştır.

Tok, A., Sontay, S. (2006). **Mesleki Eğitimde Öğrenci Memnuniyeti ve Etkili Öğretim.** *Milli Eğitim Dergisi*, Güz(172), 106-114

Türk, E. (2003). **Dünden Bugüne MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI Kuruluş ve Tarihsel Süreç,** Web: <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/sayi44/turk.htm> adresinden 5 Ocak 2010 tarihinde Alınmıştır.

Uğur, T. (2006). **2005 İlköğretim 1., 2., 3. Sınıflar Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programına İlişkin Öğretmen Görüşleri (Uşak İli Örneği).** Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Afyonkarahisar Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Programları ve Öğretimi Ana Bilim dalı, Afyonkarahisar.

Ulukanlıgil, N. (2003). **Ortaöğretim Sisteminin Yapısal Gelişmesi ve Ortaöğretime Öğretmen Yetiştirmesi Açısından 1997-2002 Yılları Arası Talim ve Terbiye Kurulu Kararlarının Analizi**. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Van

Uysal, S. (2008). **İlköğretim Yazı Dersi Programının Tarihsel Değişim Süreci İçerisinde Bitişik Yazı Eğitimi**. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 16(1), 303-314.

Varış, F. (1985). **Eğitim Bilimine Giriş**. Ankara: AÜEBF Yayınları.

Yıldırım, M. (2007). **Lise Tarih ve Cumhuriyet Tarihi Ders Kitaplarında Türk – Ermeni İlişkileri (1930-2000)**. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Eğitimi Ana Bilim Dalı, Çanakkale.

Yılmaz, H. (1988). **Heyet-i İlmiyeler (1932–1924–1926)**. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü, Ankara.

Yılmaz, T. (2006). **Yenilenen 5. Sınıf Matematik Programı Hakkında Öğretmen Görüşleri (Sakarya İli Örneği)**. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim dalı, Sakarya.

Zihinsel Engelliler Sertifika Programı Protokolü. Web: <http://www.zihinselsertifika.gazi.edu.tr/dokumanlar/Protokol.doc> Adresinden 3 Kasım 2009 Tarihinde Alınmıştır.

EKLER

- 1) TTK 2000 Yılı Karar Listesi
- 2) TTK 2001 Yılı Karar Listesi
- 3) TTK 2002 Yılı Karar Listesi
- 4) TTK 2003 Yılı Karar Listesi
- 5) TTK 2004 Yılı Karar Listesi
- 6) TTK 2005 Yılı Karar Listesi
- 7) TTK 2006 Yılı Karar Listesi
- 8) TTK 2007 Yılı Karar Listesi
- 9) TTK 2008 Yılı Karar Listesi